

Utbildningsförvaltningen
Tjänsteskrivelse

Datum:
2026-08-17

Diarienummer:
UBN-2026-03434

Handläggare:
Katarina Håkansson, Malin Nyström

Yttrande om förslag till Mål och budget 2027 med plan för 2028–2029

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beslutar

1. **att** avge yttrande till kommunfullmäktige enligt ärendets bilaga 1,
2. **att** föreslå kommunfullmäktige att anta förslaget till Mål och budget 2027 med plan för 2028–2029 avseende nämndens ansvarsområde, med de justeringar som framgår av bilaga 2, samt
3. **att** föreslå kommunfullmäktige att fastställa nämndens förslag på planerad fördelning 2027 mellan verksamhet utförd i egenregi och av privata utförare inklusive beskrivning av ersättningsmodeller 2027 avseende nämndens ansvarsområde enligt bilaga 3.

Ärendet

Kommunstyrelsen har den 17 juni 2026 beslutat att remittera förslag till Mål och budget 2027 med plan för 2028–2029 till samtliga nämnder för kvalitetssäkring samt för berörda nämnder komplettering med planerad fördelning mellan egenregi och privata utförare.

Utöver rättning av ett par korrekturfel föreslår nämnden tekniska justeringar vad gäller fördelning mellan förskola och öppen förskola, fördelning av medel för reglerad undervisningstid samt fördelningen av medel för behovsanpassat gymnasieutbud, fler elever i yrkesutbildning.

Beredning

Ärendet har beretts i utbildningsförvaltningen och det framlagda förslaget för nämndens ansvarsområde föreslås underställas kommunfullmäktige för beslut som en del av ärendet om Mål och budget 2027 med plan för 2028–2029.

Föredragning

Kommunstyrelsen har den 17 juni 2026, enligt planeringsdirektiv för mål- och budgetprocessen, beslutat att remittera ärendet till samtliga nämnder för kvalitetssäkring. Berörda nämnder ska även inkomma med förslag på planerad fördelning mellan verksamhet utförd i egenregi och av privata utförare inklusive beskrivning av ersättningsmodeller.

Utöver rättning av ett par korrekturfel föreslår nämnden i sitt yttrande tekniska justeringar vad gäller fördelning mellan förskola och öppen förskola, fördelning av medel för reglerad undervisningstid samt fördelningen av medel för behovsanpassat gymnasieutbud, fler elever i yrkesutbildning.

Nämnden föreslår justeringar enligt ärendets bilaga 2.

Nämnden föreslår planerad fördelning mellan verksamhet utförd i egenregi och av privata utförare inklusive beskrivning av ersättningsmodeller enligt ärendets bilaga 3.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 17 augusti 2026
- Bilaga 1, Yttrande om förslag till Mål och budget 2027 med plan för 2028–2029
- Bilaga 2, Föreslagna justeringar i Mål och budget 2027–2029
- Bilaga 3, Beskrivning av planerad fördelning 2027 mellan verksamhet utförd i egenregi och av privata utförare samt beskrivning av ersättningsmodeller 2027

Utbildningsförvaltningen

Susana Olsson Casas
Utbildningsdirektör

Utbildningsnämnden
YttrandeKommunfullmäktige
kommunledningskontoret@ uppsala.seHandläggare:
Katarina Håkansson, Malin Nyström

Yttrande om förslag till Mål och budget 2027 med plan för 2028–2029

Kommunstyrelsen har den 17 juni 2026, enligt planeringsdirektiv för mål- och budgetprocessen, beslutat att remittera ärendet till samtliga nämnder och de bolagsstyrelser som så önskar för kvalitetssäkring. Berörda nämnder ska även inkomma med planerad fördelning mellan verksamhet utförd i egen regi och av privata utförare inklusive beskrivning av ersättningsmodeller.

Föreslagna justeringar i Mål och budget 2027 med plan för 2028–2029

Nämnden beslutade den 12 februari 2026 att etablera en öppen förskola i centrala Uppsala. För att finansiera driften av verksamheten under 2027 bör en teknisk justering göras så att 1 300 tkr flyttas från kommunbidraget för förskola till kommunbidraget för öppen förskola.

Under 2027 införs ny lagstiftning om reglerad undervisningstid. Kommunen tillförs medel först 2027 och därefter ytterligare medel 2028 i det generella statsbidraget för finansiering av förändringen. Eftersom skolor på landsbygden bedöms särskilt berörda av lagförändringen är avsikten att använda en del av den statliga finansieringen för att höja landsbygdsersättningen. Den ersättningshöjningen genomförs i sin helhet 2027. De medel som staten tillför 2028 bör därför tillföras grund- och gymnasieskolor generellt. En teknisk justering bör därför göras så att beloppet för landsbygdsersättningen år 2028 ska tas bort och istället tillföras beloppet för reglerad undervisningstid med 3 250 tkr för vardera grundskolan och gymnasieskola.

En teknisk justering bör göras så att beloppet för ”Behovsanpassat gymnasieutbud, fler elever i yrkesutbildning” fördelas med 1 000 tkr till vardera grund- och gymnasieskola. Arbetet för att fler elever ska gå yrkesutbildning pågår i båda skolformerna.

Utöver detta påtalas ett par korrekturfel.

En sammanställning av föreslagna förändringar finns i bilaga 2.

Planerad fördelning mellan verksamhet utförd i egenregi och externa utförare inklusive beskrivning av ersättningsmodeller avseende nämndens ansvarsområde

Nämnden föreslår planerad fördelning mellan verksamhet utförd i egenregi och externa utförare inklusive en kort beskrivning av ersättningsmodeller avseende nämndens ansvarsområde, enligt bilaga 3.

Utbildningsnämnden

Eva Christiernin
Ordförande

Eric Arborén Åström
Nämndsekreterare

Bilaga 2: Föreslagna justeringar i Mål och budget 2027 med plan för 2028–2029 inom nämndens ansvarsområde

Nämnd: Utbildningsnämnden

Sida	Vad ska justeras	Föreslagen justering	Motivering
109	Fördelning mellan förskola och öppen förskola	Teknisk justering av kommunbidrag från förskola till öppen förskola med 1 300 tkr.	För finansiering av en ny öppen förskola i centrala Uppsala.
110	2028 års tillskott för Landsbygdsersättning grundskola samt Reglerad undervisningstid	Teknisk justering: Beloppet för landsbygdsersättningen år 2028 ska tas bort och istället tillföras beloppet för reglerad undervisningstid med 3 250 tkr för vardera grundskolan och gymnasieskola. De totala beloppen för reglerad undervisningstid 2028 ska alltså vara 22 150 tkr för grundskola och 6 350 tkr för gymnasieskola.	Satsningen på landsbygdsersättningen är en del av finansieringen av den nya lagstiftningen om reglerad undervisningstid. Satsningen på landsbygdsskolorna genomförs 2027. De ytterligare medel som staten tillför för reglerad undervisningstid 2028 ska istället tillföras skolformerna generellt.
111	Text på satsning	Teknisk justering: Kostnader från tidigare tomställda lokaler som återtogs för förskolan övergår från KS-KLK (fastighetsavdelningen) till förskolan	Det står felaktigt att belopp 4927 övergår till grundskolan.
111	Text på satsning	Teknisk justering: Kostnader från tidigare tomställda lokaler som återtogs för gymnasieskolan övergår från KS-KLK (fastighetsavdelningen) till gymnasieskolan	Det står felaktigt att belopp 10 904 övergår till grundskolan.
111	Beloppet för den tidsbegränsad satsningen: "Behovsanpassat gymnasieutbud, fler elever i yrkesutbildning" fördelas på fler verksamheter.	Beloppet för "Behovsanpassat gymnasieutbud, fler elever i yrkesutbildning" bör fördelas enligt följande: Grundskola 1 000 tkr Gymnasieskola 1 000 tkr	Arbete för den lagändring som ligger bakom tillskottet sker både i grundskola och gymnasieskola

Bilaga 3: Beskrivning av planerad fördelning 2027 mellan verksamhet utförd i egen regi och av privata utförare samt beskrivning av ersättningsmodeller 2027

Nämnd: Utbildningsnämnden

Beskrivning av verksamhet som utförs av privata utförare

Flera fristående förskolor och skolor är belägna i Uppsala kommun. De fristående verksamheterna får ersättning enligt skollagen för de barn och elever de tar emot som är folkbokförda i kommunen, men bedrivs av egna huvudmän. Det finns alltså inget avtalsförhållande till dessa aktörer. Denna verksamhet omfattas därför inte av Riktlinje för kontroll och uppföljning av privata utförare.

Utbildningsnämnden har tre verksamheter inom gymnasieskola som är kommunalt finansierade och drivs av privata utförare. Ett elevhem med tillsyn av vuxen är upphandlat med 130–150 platser. Verksamhetens syfte är att ge elever från andra kommuner ett boende med tillsyn. Det är främst elever som går gymnasieprogram med idrottsinriktning på Celsiusskolan som bor på elevhemmet. Det finns inga krav på kommunen att ha ett elevhem eller lagkrav som reglerar hur de ska bedrivas.

Utbildningen i karaktärsämnena inom gymnasieprogrammet Bygg- och Anläggning med inriktning anläggningsmaskinförare inom kommunal gymnasieskola är upphandlad. Upphandlingen omfattar cirka halva utbildningen. Som en följd av att gymnasieskolans idrottsutbildningar övergått till egen regi har viss avgränsad verksamhet behövt upphandlas av kommunen; gym- och padelverksamhet.

Beskrivning av nämndens ersättningsmodeller

Verksamhetsområden inom nämnden som ersättningsmodellen avser	Principer för ersättningen	Lagrum och reglementen som ersättningen baseras på	Vem som beslutar om ersättningen och när under året
Elevhem	Enligt avtal	LOU	
Utbildning, anläggningsmaskinförare	Enligt avtal	LOU	
Gym- och padelverksamhet för gymnasiets idrottsutbildningar	Enligt avtal	LOU	

Aktiverande styrdokument
Beslutsfattare: Kommunfullmäktige
Dokumentansvarig: Kvalitets- och planeringschef

Datum:
2026-06-17

Diarienummer:
KSN-2025-03085

Mål och budget 2027

med plan för 2028–2029
Yttrandeversion

Innehåller klimatbudget
med åtgärder för att nå målen
om klimatneutralt Uppsala år
2030 och klimatpositivt Uppsala
senast år 2050.

Innehåll

Politisk plattform: Barnens budget.....	4
Sammanfattning av innehållet.....	5
Fyra gemensamma mål för planperioden.....	9
Fokusmål 1. Ekonomin Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden ...	12
Fokusmål 2. Jobben Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb..	23
Fokusmål 3. Klimatet Uppsala ska leda klimatomställningen	32
<i>Klimatbudget</i>	36
Fokusmål 4. Tryggheten Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor	45
Omvärldsanalys.....	55
Ekonomiska förutsättningar	59
Globala och nationella förutsättningar	59
Uppsala kommuns ekonomiska resultat	61
God ekonomisk hushållning.....	62
Finansiella mål.....	62
Verksamhetsmål.....	64
Kommunkoncernens investeringar	65
Så här styrs Uppsala kommun.....	70
Nämnder	78
Nämndernas budgetramar	78
Kommunfullmäktige	82
Valnämnden	83
Kommunrevisionen	84
Kommunstyrelsen	85
Arbetsmarknadsnämnden.....	89
Gatu- och samhällsmiljönämnden	91
Idrotts- och fritidsnämnden	93
Kulturnämnden.....	95
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	98
Namngivningsnämnden	100
Omsorgsnämnden	101
Plan- och byggnadsnämnden	103
Räddningsnämnden.....	105
Socialnämnden	107
Utbildningsnämnden	109
Äldrenämnden	112
Överförmyndarnämnden.....	114
Helägda bolag.....	115

Bolagens ekonomiska resultat.....	116
Gemensamma ägardirektiv för Uppsala kommuns helägda bolag.....	118
Uppsala stadshus AB	119
Destination Uppsala AB	120
Uppsalahem AB.....	121
Uppsala bostadsförmedling AB	123
Uppsala kommun arenor och fastigheter AB	124
Uppsala kommun skol- och omsorgsfastigheter AB	125
Uppsala konsert och kongress AB	126
Uppsala parkering och mobilitet AB.....	127
Uppsala stadshus holding AB.....	128
Uppsala stadshus holding 2 AB	128
Uppsala stadsteater AB.....	129
Uppsala vatten och avfall AB.....	130
Uppsala kommun exploatering AB.....	132
Uppsala stadsnodsutveckling södra AB.....	133
Uppsala kommun exploatering holding AB.....	134
Kontroll och uppföljning av privata utförare och ersättningsmodeller.....	135
Bilagor	136
Bilaga 1 Resultaträkning budget 2027 samt plan för 2028–2029	136
Bilaga 2 Finansförvaltningens budget 2027 samt plan för 2028-2029.....	137
Bilaga 3 Kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde.....	138
Bilaga 4 Räddningsnämndens budget 2027-2028 samt plan 2029-2031	139
Bilaga 5 Överförmyndarnämndens budget 2027 samt plan 2028-2029.....	141
Bilaga 6 Kommunbidrag, pedagogisk verksamhet.....	142
Bilaga 7 Kommunbidrag, vård- och omsorgsverksamhet	143
Bilaga 8 Ekonomiskt beräkningsunderlag 2027–2029 per nämnd	144
Bilaga 9 Investeringar 2026–2030	164
Bilaga 10 Kassaflöde exploateringsprojekt	166
Bilaga 11 Kommunfullmäktiges indikatorer och nationella nyckeltal för Agenda 2030	167
Bilaga 12 Uppföljningsplan 2027	184
Bilaga 13 Styrdokument beslutade av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen	186
Bilaga 14 Förkortningar för nämnder och bolagsstyrelser	189

Politisk plattform: Barnens budget

Tillkommer till slutversionen av Mål och budget 2027 med plan för 2028-2029.

Erik Pelling (S)

Linda Eskilsson (MP)

Tobias Smedberg (V)

Sammanfattning av innehållet

Fyra gemensamma mål för planperioden

Kommunfullmäktiges politiska inriktning för planperioden är formulerad i fyra gemensamma fokusmål. Fokusmålen kraftsamlar hela kommunkoncernen för att göra de förflyttningar som pekas ut och säkerställer det politiska genomslaget. Målen i Agenda 2030 är integrerade i fokusmålen. Varje fokusmål inleds med en beskrivning av den övergripande politiska ambitionen med fokusmålet. Fokusmålen förstärks med tidsbegränsade uppdrag. De kan gälla hela koncernen eller specifika nämnder eller styrelser. För att följa och analysera kommunkoncernens utveckling mot målbilden kopplas kommunövergripande indikatorer till fokusmålen. [Läs mer på sidan 9.](#)

Fokusmål 1. Ekonomin - Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

Uppsala kommunkoncern har en välskött ekonomi och fortsätter att utveckla en effektiv förvaltning för att klara kommunens välfärdsuppdrag. Kommunen ska ge de som bor, verkar i och besöker Uppsala välfärdstjänster och service av god kvalitet. Några exempel på uppdrag för att genomföra fokusmålet är att kommunen ska stärka social gemenskap och delaktighet för ett tryggt och demokratiskt samhälle, fortsätta stärka likvärdigheten och höja kunskapsresultaten inom skolan samt skapa mer värde för invånare och företag genom snabbare och enklare arbetssätt. [Läs mer på sidan 12.](#)

Fokusmål 2. Jobben - Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

När Uppsala växer och fler arbetar har vi råd att investera i välfärden. Arbete är det som bygger Uppsalas gemensamma välbefinnande och ger individer ekonomisk frihet och möjlighet att utvecklas. Fyrspår och spårväg ger förutsättningar för ett starkt näringsliv och en växande arbetsmarknad i hela kommunen. Några exempel på uppdrag för att genomföra fokusmålet är att förenkla företagens vardag genom att vara en lyhörd partner och ge service med hög kvalitet, utveckla kulturdriven stadsutveckling för att stärka levande och attraktiva miljöer samt utveckla trafikstyrningen och trafikregleringen för ökad framkomlighet och trygga trafikmiljöer. [Läs mer på sidan 23.](#)

Fokusmål 3. Klimatet - Uppsala ska leda klimatomställningen

Det är nu klimatmålen ska nås. Uppsala ska vara världsledande i miljö- och klimatomställningen samt förbättra beredskapen för ett förändrat klimat. Kommunen tar ansvar och motverkar klimatförändringarna genom omställning till klimatneutralt Uppsala 2030, klimatanpassat Uppsala senast 2040 och klimatpositivt Uppsala senast 2050. Några exempel på uppdrag för att genomföra fokusmålet är att utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat samt stärka arbetet med att rena Fyrisån med målet att göra Fyrisån badbar senast 2030. [Läs mer på sidan 32.](#)

Klimatbudget

För att säkerställa att Uppsala minskar klimatutsläppen i tillräcklig takt för att nå klimatmålen innehåller fokusmålet en klimatbudget med åtgärder inom områdena transporter, energi, bygg och anläggning, jord- och skogsbruk samt konsumtion. Klimatbudgeten innehåller även åtgärder som påverkar klimatomställningen på en övergripande nivå. [Läs mer på sid 36.](#)

Fokusmål 4. Tryggheten - Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

I Uppsala kommun är trygghet en rättighet för alla och ingen ska begränsas av otrygghet eller oro över att utsättas för brott. Uppsala ska vara en trygg kommun att verka och leva i. Uppsala är en öppen, jämställd och solidarisk kommun som berikas av mångfald och tar ansvar för integrationen. Några exempel på uppdrag för att genomföra fokusmålet är att förhindra att välfärden missbrukas genom att motverka alla former av välfärdsbrott i kommunens verksamheter, förebygg och bryt segregationen och stärk den sociala sammanhållningen samt utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft. [Läs mer på sidan 45.](#)

Omvärldsanalys

Dagens samhälle påverkas av geopolitiska konflikter, klimatförändringar och snabb teknikutveckling. I Sverige, liksom i flertalet jämförbara länder, ökar de äldre både till antal och som andel av befolkningen samtidigt som barnafödandet minskar. Detta förändrar befolkningens struktur och därmed behoven av olika tjänster. Omställningstrycket på den offentliga sektorn är stort. Skeenden i omvärlden har stor påverkan på Uppsalas långsiktiga utveckling och skapar förändringstryck som kommunens verksamheter behöver hantera. I kommunens årliga omvärldsanalys sammanfattas skeenden och trender som kan få konsekvenser för kommunens förutsättningar, verksamheter och ekonomi. [Läs mer på sidan 55.](#)

Ekonomiska förutsättningar

Globala och nationella förutsättningar

Trots ökad ekonomisk tillväxt har arbetsmarknaden ännu inte förbättrats, och arbetslösheten steg under 2025. Återhämtningen tappade därmed fart mot slutet av 2025 och i början av 2026. Den svenska ekonomin bedöms dock vara på väg in i en konjunkturuppgång till följd av ökade reala inkomster och fler arbetade timmar vilket stärker skatteunderlaget. Skatteintäkterna ökar nominellt relativt starkt men real tillväxt blir svagare vilket innebär fortsatt ekonomiskt tryck för kommunsektorn trots ökade intäkter. Den svenska exporten väntas utvecklas svagt på grund av kriget i Mellanöstern som påverkar energimarknaden och driver upp oljepriser och global inflation. Prognosen är dock osäker och bygger på att energikrisen blir tillfällig. Riskerna är övervägande negativa. [Läs mer på sidan 59.](#)

Uppsala kommuns ekonomiska resultat

År 2027 är kommunens budgeterade resultat 25 miljoner kronor vilket motsvarar 0,1 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning. 2028 budgeteras kommunens resultat till 386 miljoner kronor (2,0 procent) och 2029 till 501 miljoner kronor (2,5 procent). Perioden åren 2024–2028 påverkas kommunens resultat av betydande engångskostnader kopplade till spårvägen. De fastställda resultatkraven för de helägda bolagen uppgår sammantaget till 829 miljoner kronor före finansiella poster, medan resultatet efter finansiella poster beräknas till 134 miljoner kronor 2026. [Läs mer på sidan 61.](#)

God ekonomisk hushållning

De finansiella målen på lång sikt (enligt Uppsala kommuns riktlinjer för god ekonomisk hushållning) innebär att soliditeten ska vara stabil och öka över tid samt att resultaten över tid ska vara ett överskott om minst 2 procent av skatter, generella statsbidrag och

utjämning. De senaste tio årens starka resultat har möjliggjort uppbyggnad av en resultatutjämningsreserv och stärkt soliditeten. Detta ger Uppsala kommun ett gott utgångsläge. Lågkonjunkturen innebär tillfälligt försämrade ekonomiska förutsättningar samtidigt som kommunen har stora tillfälliga åtaganden avseende investeringar i infrastruktur samt spårväg. De tidigare årens starka resultat möjliggör och tillåter under denna period ett tillfälligt lägre resultat som inte når upp till de långsiktiga finansiella målen. Den finansiella styrningen riktas mot att från 2028 åter nå resultat som är minst i nivå med de långsiktiga målen. Verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning tar sikte på att verksamheten ska utformas på ett ändamålsenligt sätt och att en hög effektivitet ska uppnås. [Läs mer på sidan 62.](#)

Kommunkoncernens investeringar

Under femårsperioden planeras investeringar om 6–7 miljarder kronor per år. Investeringsplaneringen anpassas till demografiska förutsättningar och investeringsbehov för klimatomställning beaktas liksom hur investeringar ska genomföras för att nå målen. För att tillvarata potentialerna som statens investering i fyra spår ger, genomför kommunen tillfälliga större investeringar i infrastruktur som möjliggör bostadsbyggande och en kapacitetsstark kollektivtrafik i form av spårväg. [Läs mer på sidan 65.](#)

Så här styrs Uppsala kommun

Uppsala kommunkoncern innefattar kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, kommunens nämnder samt de två kommunägda moderbolagen Uppsala stadshus AB och Uppsala kommun exploatering AB med tillhörande dotterbolag. Uppsala kommuns organisation och styrning syftar till att stärka den kommunala demokratin utifrån kommunfullmäktiges prioriteringar, erbjuda invånarna kvalitet i välfärden, hållbar landsbygds- och stadsutveckling samt ordning och reda i den kommunala ekonomin. [Läs mer på sidan 70.](#)

Nämnder

Kommunfullmäktige beslutar om nämndernas budgetram i form av fördelning av kommunbidrag. Kommunbidraget till nämnderna finansieras med kommunens intäkter från skatter, generella statsbidrag och utjämning. Kommunbidraget ska täcka de kostnader som nämnderna själva inte kan finansiera med hjälp av sina externa intäkter. Nämndernas kommunbidrag fördelas enligt fastställd resursfördelningsmodell. I detta kapitel beskrivs inledningsvis resursfördelningsmodellen samt därefter respektive nämnds ansvar- och verksamhetsområde samt budget 2027 samt plan för åren 2028–2029. [Läs mer på sidan 78.](#)

Helägda bolag

De kommunala helägda bolagens styrelser och verkställande direktör ansvarar för att verksamheten i respektive bolag bedrivs i enlighet med bolagets ändamål och ägardirektiv. Ägardirektiven är ägarens idé med bolaget och tydliggör ägarens syn på bolagets roll i Uppsalas långsiktiga utveckling. Bolagens finansiella ägardirektiv utgörs av en investeringsram samt ett resultatkrav före finansiella poster. I detta kapitel beskrivs de helägda bolagens ägardirektiv samt finansiella ägardirektiv för budget 2027 samt plan för åren 2028–2029. [Läs mer på sidan 115.](#)

Kontroll och uppföljning av privata utförare

Uppsala kommun är ansvarig för verksamhet som genom avtal överlämnas till privata utförare och bestämmer verksamhetens mål, inriktning och omfattning samt sätter upp krav för dess kvalitet. Här beskriver nämnderna sina mål för den kommunalt finansierade verksamheten och tydliggör relationen och fördelningen mellan verksamhet som bedrivs i egen regi och av privata utförare inklusive ersättningsmodeller. Även avsikter kring den framtida inriktningen av verksamheten framgår. Kapitlet uppdateras till slutversionen. [Läs mer på sidan 135.](#)

Fyra gemensamma mål för planperioden

Kommunfullmäktiges politiska inriktning för planperioden är formulerad i fyra gemensamma fokusmål. Fokusmålen kraftsamlar hela kommunkoncernen för att göra de förflyttningar som pekas ut och säkerställer det politiska genomslaget.

De fyra fokusmålen är:

Ekonomi

Uppsala kommunkoncern har en välskött ekonomi och fortsätter att utveckla en effektiv förvaltning för att klara kommunens välfärdsuppgifter. Kommunen ska ge de som bor, verkar och besöker Uppsala välfärdstjänster och service av god kvalitet.

Jobben

När Uppsala växer och fler arbetar har vi råd att investera i välfärden. Arbete är det som bygger Uppsalas gemensamma välbefinnande och ger individer ekonomisk frihet och möjlighet att utvecklas. Fyrspår och spårväg ger förutsättningar för ett starkt näringsliv och en växande arbetsmarknad i hela kommunen.

Klimatet

Det är nu klimatmålen ska nås. Uppsala ska vara världsledande i miljö- och klimatomställningen samt förbättra beredskapen för ett förändrat klimat. Kommunen tar ansvar och motverkar klimatförändringarna genom omställning till klimatneutralt Uppsala 2030, klimatanpassat Uppsala senast 2040 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.

Tryggheten

I Uppsala kommun är trygghet en rättighet för alla och ingen ska begränsas av otrygghet eller oro över att utsättas för brott. Uppsala ska vara en trygg kommun att verka och leva i. Uppsala är en öppen, jämställd och solidarisk kommun som berikas av mångfald och tar ansvar för integrationen.

Varje fokusmål inleds med en text som beskriver den övergripande politiska ambitionen med fokusmålet. Fokusmålen förstärks med tidsbegränsade uppgifter. De kan gälla hela koncernen eller specifika nämnder eller styrelser. Vilka nämnder och bolagsstyrelser som är berörda anges med förkortning i anslutning till respektive uppgift, lista över förkortningar finns i [bilaga 14](#). För de gemensamma nämnderna (räddningsnämnden och överförmyndarnämnden) gäller de uppgifter som överenskommit vid ägarsamråd med de kommuner som ingår.

För att följa och analysera kommunkoncernens utveckling mot målbilden kopplas kommunövergripande indikatorer till varje fokusmål.

Uppsala kommun arbetar från globalt till lokalt med Agenda 2030 och FN:s 17 globala hållbarhetsmål

En hållbar utveckling tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. Det innebär att social välfärd, ekonomisk tillväxt och ekologisk balans eftersträvas för både dagens och morgondagens invånare. Ett hållbart samhälle behåller och attraherar såväl talanger som investeringar.

FN:s agenda för hållbar utveckling balanserar de tre dimensionerna: den ekonomiska, den sociala och den ekologiska hållbarheten. Målen i Agenda 2030 är integrerade i kommunfullmäktiges fyra fokusmål som styr den kommunala verksamheten och strävar mot att skapa en gemensam riktning och förändring i hela den kommunala verksamheten. De sätter fokus på ett gott liv i ett hållbart samhälle och en modern kommun.

Genom att integrera kulturell hållbarhet i de sociala, ekonomiska och miljömässiga hållbarhetsstrategierna stärks kommunens förmåga att bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle. Kultur blir en drivkraft för delaktighet, lärande och förändring – och skapar en varaktig kulturell inverkan som gynnar både kommunen, regionen, nationen och Europa som helhet.

Figur 1. FN:s 17 globala mål för hållbar utveckling.

Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA) har tagit fram särskilda nyckeltal som stöd för kommuner och regioner i deras arbete med att genomföra Agenda 2030. Under fokusmålen återfinns några av dessa nyckeltal i form av indikatorer. Dessa är markerade med (A2030). Genom att följa upp de nationella nyckeltalen för Agenda 2030 tillförsäkras att kommunen är på väg mot en hållbar utveckling.

Tabell 1. Övergripande indikator vid uppföljning av de nationella nyckeltalen för Agenda 2030.

Målsättning	Indikator	Nuläge
Uppsala kommun ska vara bland de 25 procent bästa kommunerna i Sverige, alternativt uppvisa en trend som ligger i linje med eller över alla kommuners ovägda medel under den senaste fyraårsperioden avseende för kommunen relevanta indikatorer av nyckeltalen som Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA) föreslår som stöd för kommunernas genomförande av Agenda 2030.	Andel (%) av nyckeltal till Agenda 2030 där kommunen når sin målsättning	Utfall 2024: 78 %

De stora utmaningarna som beskrivs i EU:s politiska riktlinjer (EU political guidelines) är omhändertagna inom fokusmålen för att säkerställa att Uppsala kommuns utveckling går i linje med övriga Europa. Särskilt fokus läggs på klimaträttvisa, stärkt utveckling med hjälp av AI och digitalisering, utvecklad samverkan med universiteten för att ta del av ny forskning, stärkt medborgarengagemang särskilt bland barn och unga samt skydd av demokratin mot påverkanskampanjer och desinformation.

Fokusmålen bidrar även till genomförandet av den regionala utvecklingsstrategin som pekar ut den strategiska riktningen för regionen.

Fokusmål 1. **Ekonomin**

Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

Uppsala kommunkoncern har en välskött ekonomi och fortsätter att utveckla en effektiv förvaltning för att klara kommunens välfärdsuppdrag. Kommunen ska ge de som bor, verkar och besöker Uppsala välfärdstjänster och service av god kvalitet.

Genom en hållbar ekonomisk utveckling skapas förutsättningar för en stark välfärd. En hållbar ekonomi innebär att kostnaderna inte överstiger intäkterna och att kostnaderna inte överförs på kommande generationer. Den förutsätter även ett framtidsperspektiv som skapar utrymme för kvalitetsförbättringar och nödvändiga investeringar idag som skapar nytta över lång tid framåt. Kommunens resurser ska fördelas jämnt. Ansvarsfull resursanvändning innebär bland annat att kontinuerligt ta tillvara möjligheterna till både effektiviseringar och omprioriteringar.

Alla barn ska nå skolans kunskapskrav och klara gymnasieexamen. För att lyckas med det ska eleverna få rätt stöd och stimulans i en trygg miljö under hela skoltiden, från förskola till gymnasium. Oavsett ålder ska alla få möjlighet till livslångt lärande, personlig utveckling och god livskvalitet.

Stöd, vård och omsorg ska ha god kvalitet och utformas utifrån individens behov och förutsättningar. Kvaliteten och tryggheten inom äldreomsorgen och inom omsorgen för personer med funktionsnedsättning ska stå i fokus, både i egen och i upphandlad verksamhet. Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun.

Kommunen ska kännetecknas av god service, tillgänglighet och effektivitet i alla kontakter med invånare, företag, organisationer och besökare. Verksamhetens kvalitet utvecklas kontinuerligt utifrån nyskapande, innovationer, omvärldsbevakning och ständiga förbättringar. Erfarenheter och förslag från invånare, brukare och medarbetare om kommunens utveckling är en resurs som ska tas till vara.

För att stärka demokratin verkar kommunen för ett ökat och mer jämlikt valdeltagande och stärker underrepresenterade grupper förutsättningar till deltagande och inflytande.

För att engagera, motivera och utveckla medarbetare ska Uppsala kommunkoncern vara en attraktiv arbetsgivare och erbjuda en hållbar arbetsmiljö och goda utvecklingsmöjligheter. Det kräver ett strukturerat och systematiskt arbete med kompetensplanering. Kommunkoncernen ska ta hand om den kompetens som redan finns i verksamheten och säkerställa en stabil grundbemanning. För att kunna erbjuda service av god kvalitet behövs fler som arbetar heltid, lägre sjuktal, fler som får förutsättningar att förlänga arbetslivet och en träffsäker nyrekrytering.

Uppdrag 1. Stärka social gemenskap, medborgarengagemang och delaktighet för ett tryggt och demokratiskt samhälle.

Berörda: Alla nämnder och bolag

Uppsala ska vara en kommun där invånare känner delaktighet, tillhörighet och möjlighet att påverka sin vardag. Social gemenskap är en grund för god hälsa, hög livskvalitet och ett sammanhållet samhälle där invånare är delaktiga i att forma sin gemensamma livsmiljö. Det bidrar till tryggare livsmiljöer och stärker invånarnas vilja att ta ansvar för varandra. Kommunen ska skapa goda förutsättningar för aktiva invånare och ett starkt medborgarengagemang. Genom att främja mötesplatser, samarbete mellan generationer och lokalt ansvarstagande stärks tilliten och den lokala demokratin. Civilsamhället och föreningslivet är centrala samarbetspartners i arbetet med att stärka social gemenskap.

Uppdrag 2. Fortsätta arbetet med att säkerställa en hållbar och robust bemanning.

Berörda: KS, UBN, OSN, ÄLN, SCN, KTN och AMN

Kommunen ska ha en robust grundbemanning. Det bidrar till bättre arbetsmiljö och minskad ohälsa, höjd kvalitet och kontinuitet samt starkare ekonomi över tid. En robust organisation är även mer motståndskraftig och kan lättare hantera oväntade händelser eller krissituationer. Behovet av visstidsanställningar och inhyrd personal ska minska under planperioden. Den upprepade korttidssjukfrånvaron ska minska. Systematiken för att bemanningsplanera och dela resurser mellan olika verksamheter ska utvecklas. Den kommunala vuxenutbildningen har en viktig roll för kompetensförsörjningen och ska utveckla möjligheterna till kompetensutveckling, studieplanering, validering och skräddarsydda utbildningar inom berörda verksamhetsområden.

Uppdrag 3. Skapa mer värde för invånare och företag genom snabbare, enklare och mer träffsäkra arbetssätt.

Berörda: Alla nämnder och bolag

Tid är en av kommunens viktigaste resurser – både för invånare, företag och medarbetare. Tid ska läggas där den skapar störst värde och arbetssätten ska präglas av enkelhet, tydlighet och effektivitet. Kommunens verksamheter ska arbeta mer affärsmässigt, med fokus på att göra rätt saker, i rätt omfattning och med rätt kvalitet. Långa utrednings- och handläggningstider, onödiga överlämningar och komplexa arbetssätt ska minska genom ökat fokus på tid, tillgänglighet och värdeskapande. För att stärka service, kvalitet och konkurrenskraft ska kommunen utveckla mer sammanhållna arbetssätt som i högre grad utformas utifrån invånares, företags och verksamheters behov. Arbetet ska bidra till snabbare beslut, bättre resursutnyttjande och en enklare och mer tillgänglig service för invånare och företag. Det ska vara tydligt för invånare och företag vad de kan förvänta sig av kommunen när det gäller återkoppling, handläggning och leveranser.

Uppdrag 4. Säkerställa tillräckliga kunskaper i det svenska språket för anställda med behov av det inom förskola samt vård och omsorg.

Berörda: ÄLN, OSN, AMN och UBN

Personer som får stöd ska vara trygga i att förstå och kunna prata svenska med kommunens medarbetare. Genom att säkerställa tillräckliga kunskaper i det svenska språket för anställda med behov av det inom vård och omsorg förbättras

brukarbemötandet och patientsäkerheten ökar. Goda språkkunskaper hos personalen är en förutsättning för hög kvalitet i förskolan, att barnens språkutveckling fungerar bra och för en bättre och tryggare övergång till förskoleklass. Systematik ska implementeras för att säkerställa tillräckliga språkkunskaper i svenska språket bland medarbetare inom förskola samt vård och omsorg. Det kan till exempel handla om riktade språkutbildningar genom komvux och språkmentorer.

Uppdrag 5. Fortsätta att stärka likvärdigheten och höja kunskapsresultaten inom all utbildningsverksamhet.

Berörda: UBN, KTN och AMN

Skolan ska vara likvärdig och alla elever har rätt till en utbildning av hög kvalitet, enligt skollagen. Skolan ska dessutom arbeta för att kompensera för elevers olika bakgrund och förutsättningar. Likvärdigheten och kunskapsresultaten ska stärkas i förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem, fritidsklubb, gymnasieskola och vuxenutbildning. Tidiga insatser ska prioriteras för att ge alla barn och elever en likvärdig grund att stå på. För att möjliggöra det ska andelen behöriga lärare i skola och förskola öka och antalet barn och elever per pedagog minska. För att stärka likvärdigheten och för att alla elever ska få en utbildning av hög kvalitet riktas resurser utifrån lokala förutsättningar och identifierade behov. Likvärdigheten ska stärkas både inom och mellan skolor samt inom och mellan fritidshem och fritidsklubbar.

Uppdrag 6. Säkra en omställning mot en effektiv och nära vård med fokus på förebyggande och hälsofrämjande insatser.

Berörda: OSN, ÄLN, KTN, IFN, SCN, UBN, AMN och PBN

Uppsala kommun arbetar tillsammans med Region Uppsala och övriga kommuner i länet för att uppnå målbilden Effektiv och nära vård 2030. Förebyggande och hälsofrämjande insatser behövs för att stärka eller bibehålla alla människors fysiska, psykiska och sociala hälsa och välmående. För att ta nästa steg i omställning ska tillgången till medicinsk kompetens stärkas i den kommunala primärvården. Det innebär att personer som har kommunal primärvård ska erbjudas medicinsk bedömning oavsett tid på dygnet och att patienter har rätt till en fast vårdkontakt. Samverkan ska stärkas i arbetet med förebyggande och hälsofrämjande insatser som riktar sig till äldre, personer med funktionsnedsättning, barn och unga med komplexa behov och personer som är sjukskrivna och som saknar sjukpenninggrundande inkomst och uppbär ekonomiskt stöd samt i planering och utveckling av hälso- och sjukvården. Ökat fokus på tidiga insatser för äldre ska stärka den enskildes livskvalitet och egenmakt samtidigt som det leder till minskat behov av vård- och omsorgstunga insatser. Det är en förutsättning för att kommunen ska klara ekonomin och kompetensförsörjningen.

Uppdrag 7. Fortsätta arbetet med trygghetsskapande åtgärder inom kommunens vård- och omsorgsverksamhet.

Berörda: ÄLN och OSN

Alla brukare inom kommunens vård- och omsorgsverksamheter ska känna sig trygga med såväl personalen som de insatser som utförs. Detta gäller oavsett om den enskilde är i behov av vardagligt stöd eller mer omfattande vård- och omsorgsinsatser. Även tryggheten för medarbetarna behöver förbättras. Arbetet med att stärka tryggheten för såväl brukare som medarbetare inom kommunens vård- och omsorgsverksamheter ska fortsätta. Personalkontinuiteten ska öka och insatser genomföras för att

säkerställa ett nära ledarskap. Detta bland annat för att säkra kvalitet och motverka tystnadskultur.

Uppdrag 8. Säkerställa hög livskvalitet och förutsättningar till att åldras på egna villkor genom att främja fysisk, social och digital inkludering.

Berörda: ÄLN, OSN, KTN, IFN och GSN

Välbefinnande och hälsa är två viktiga faktorer som påverkar vår livskvalitet. Försämrad syn, hörsel eller rörlighet kan medföra minskad möjlighet till sociala aktiviteter och annat som tidigare skapat mening i livet. Offentliga miljöer ska utformas för tillgänglighet, trygghet och för att främja delaktighet och fysisk aktivitet. Den snabba digitala utvecklingen har medfört ett utanförskap för många äldre, där sociala gemenskaper går förlorade. Ofrivillig ensamhet ökar risken för isolering, nedsatt hälsa, demenssjukdomar och psykisk ohälsa, något som förekommer hos många äldre. Uppsala ska genomföra en bred satsning för att motverka ofrivillig ensamhet hos äldre. Fler äldre ska få ta del av den digitala utvecklingen.

Uppdrag 9. Öka byggandet av vård- och omsorgsboenden och LSS-bostäder för att säkerställa tillgång till anpassade bostäder för äldre och personer med funktionsnedsättning.

Berörda: KS, UHEM, SFAB, PBN, ÄLN och OSN

Kommunen tillhandahåller specialbostäder som är särskilt anpassade för äldre personer eller personer med funktionsnedsättning, och där service och stöd kan ges. Kommunen ska öka takten i arbetet med att få fram mark, planera för nybyggnad och inleda byggande av dessa bostäder, hela processen behöver ses över och förkortas. Befolkningen blir äldre vilket innebär att behovet av vård- och omsorgsboenden och specialbostäder ökar. I Uppsala finns en brist på bostäder med särskild service enligt LSS (lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). Det behövs även fler LSS-bostäder inom socialpsykiatri. Det leder till att personer som har behov av stöd i sitt vardagsliv tvingas vänta länge på att flytta hemifrån eller till ett mer anpassat boende. Till år 2030 ska kommunen ha byggt nya vård- och omsorgsboenden i Storvreta, Ulleråker och på ytterligare två platser för att möta behovet. Även ett center för korttidsplatser samt minst 100 LSS-lägenheter ska stå klara till år 2030.

Uppdrag 10. Samnyttja kompetens och resurser mellan kommunens bolag för ett mer effektivt resursutnyttjande.

Berörda: KS, DUAB, UBAB, UKAF, SFAB, UKK, UPAB, UST, UVA och UHEM

En del av Uppsala kommuns verksamhet är organiserad i bolag med olika förutsättningar. För att minska sårbarheter och för att effektivisera processer, höja kvaliteten och minska kostnaderna ska bolagen öka samnyttjandet av stöd- och servicefunktioner. Genom att även samordna närliggande verksamhetsområden och nyttja varandras specialistkompetenser i ökad utsträckning kan synergier frigöras och värdet av befintliga resurser maximeras.

Uppdrag 11. Öka samnyttjandet av kommunens lokaler och anläggningar och tillgängliggöra lokalerna för andra verksamheter när de inte nyttjas.

Berörda: KS, UBN, IFN, KTN, ÄLN, OSN, AMN, SFAB, UKAF och UHEM

Kommunalt finansierade lokaler och anläggningar är viktiga mötesplatser för invånare, föreningslivet och civilsamhälle. Genom ett ökat samnyttjande av lokaler kan kommunens verksamheter minska sina lokalkostnader samtidigt som fler lokaler kan tillgängliggöras för föreningslivet och civilsamhället. Kommunens lokaler ska

tillgängliggöras för andra verksamheter när de inte används. Kommunens verksamheter ska alltid planera för att samnyttja lokaler. Incitamenten för ett effektivt lokalutnyttjande ska stärkas för att undvika att lokaler står tomma. För att möjliggöra detta ska en utredning göras om hur koncernen effektivast samlar funktioner kopplat till ekonomi, investeringar och drift för att uppnå önskad effekt av samnyttjandet av kommunkoncernens fastighetsbestånd kopplat till bokningar när kärnverksamheten inte nyttjar sina lokaler. Vid ny- och ombyggnation ska lokaler utformas så att de fungerar att samnyttjas av flera verksamheter. Genom att utveckla och digitalisera lås, larm och passagesystem i kommunens lokaler kan tillgängligheten för invånare öka och hanteringen effektiviseras.

Uppdrag 12. Säkerställa en långsiktigt hållbar och verksamhetsanpassad förvaltning av skollokaler.

Berörda: SFAB, UBN, KS, MHN, IFN och KTN

Uppsala ska ha attraktiva, trygga och funktionella lär- och vistelsemiljöer som bidrar till goda förutsättningar för barn och elevers lärande. Genom en tydligare struktur ska förutsättningarna stärkas för att långsiktigt utveckla och förvalta skol-, idrotts- och fritidslokaler samt utemiljöer på ett hållbart, effektivt och ändamålsenligt sätt. En kommungemensam modell för planering, genomförande och finansiering av underhåll ska tas fram. Modellen ska ge en samlad och långsiktig helhetssyn över underhållsbehovet och möjliggöra väl avvägda prioriteringar mellan olika åtgärder. Genom ett mer systematiskt och förebyggande arbetssätt ska resurseffektiviteten öka samtidigt som fastigheternas värde och funktion säkerställs över tid. Arbetet ska inriktas på att minska andelen avhjälpande underhåll till förmån för planerade och förebyggande insatser. Det ska bidra till att minimera behovet av akuta åtgärder och oplanerade evakueringar som påverkar verksamheten och barn och elevers skolgång negativt.

Förutsättningar för måluppfyllelse

Tydlig ekonomistyrning

Genom ordning och reda i den kommunala ekonomin skapas förutsättningar för en hållbar utveckling. Den kommunala ekonomin ska utgå från en realistisk budget samt hållbara finansieringslösningar med balanserade investeringsnivåer. God ekonomisk hushållning kräver en ansvarsfull resursanvändning. Det är ett förhållningssätt som ska genomsyra kommunens verksamhet.

Upphandling är ett strategiskt verktyg som ska bidra till att kommunens mål uppfylls och att kommunkoncernens ekonomiska resurser nyttjas effektivt. Genom att ställa sociala och miljömässiga krav i upphandling bidrar Uppsala kommunkoncern till hållbar samhällsutveckling. Uppsala kommun är diplomerad som en Fairtrade City, med stort engagemang för att tillsammans med övriga aktörer öka andelen rättvis handel och etisk konsumtion. I arbetet med kommunens upphandlingar ska de fackliga organisationerna och näringslivsorganisationer involveras. Detta för att säkerställa att kommunens upphandlingar främjar företag som står för schyssta villkor och bidrar till att bekämpa arbetslivskriminalitet.

En likvärdig skola med goda kunskapsresultat

En utbildning av god kvalitet ger ökad kunskap för alla och är en av de viktigaste grunderna för välbefinnande, hälsa och jämlikhet. Utbildningen och lärandet ska utgå från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. All utbildning ska främja och utveckla värderingar, kunskaper och färdigheter som bidrar till hållbar utveckling. Stabila

hemförhållanden och en meningsfull fritid har stor påverkan på elevers möjlighet att lyckas i skolan. Det kräver en tät samverkan och nära samarbete. Förskolan och skolan stärker elevernas förmåga att använda sina kunskaper som invånare i ett demokratiskt samhälle.

Det påbörjade strategiska arbetet för ökad likvärdighet och förbättrade studieresultat ska fortsätta. Att prioritera resurser för att höja skolresultaten och att lyfta de förskolor och skolor som har sämre resultat är den kraftfullaste åtgärd som kan vidtas för en likvärdig skola. I arbetet identifieras hur resurser kan fördelas mellan förskolor och skolor, strategisk kompetensförsörjning och åtgärder för att minska skolsegregationen.

Kunskapsresultaten ska förbättras när det gäller andelen elever som blir behöriga till gymnasiet efter årskurs 9. För att höja kunskapsresultaten behöver lärarna få fokusera på sitt kärnuppdrag. Fler elever behöver även få tillgång till undervisning i en resursenhet som är anpassad för att hantera olika elevers behov, till exempel autismspektrumtillstånd, språkstörning eller psykosocial problematik. Alla barn ska, oavsett bakgrund, ges lika förutsättningar att lyckas i skolan.

Varje barn och elev ska ges stöd och utmaningar för att nå sin fulla potential och lämna gymnasieskolan med de kunskaper som krävs för fortsatta studier eller för arbete. Det arbetet påbörjas redan i förskolan. Därför måste fler barn gå i förskola. Det innebär att alla medarbetare i Uppsalas förskolor och skolor har ett gemensamt ansvar för framgången i gymnasieskola och anpassad gymnasieskola.

För att klara av kunskapsmålen är det viktigt att barn och elever mår bra. Skolan har ett särskilt ansvar för att främja och arbeta förebyggande för god fysisk och psykisk hälsa bland barn och unga. Barn- och elevhälsan är en första viktig instans för att kunna fånga upp elever som inte mår bra. En fortsatt utveckling av elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete är prioriterat. En hälsosatsning görs genom att stödja och samordna grundskolans arbete för fysisk aktivitet under skoldagen och i fritidshem.

En kraftsamling görs även med att arbeta samordnat och riktat för att öka elevnärvaron. För att nå elever som har eller riskerar en problematisk skolfrånvaro har Uppsala som en av de första huvudmännen i Sverige fått tillstånd att bedriva distansundervisning som särskilt stöd. Undervisningen ska syfta till att eleven på sikt återgår till ordinarie undervisning för att undvika utanförskap och stigmatiserande effekter.

Skolan har ansvar för att elever lär sig simma på undervisningstid. Simkunskap räddar liv. Alla elever ska kunna lära sig simma, oavsett hemförhållanden. Det är också ett krav för att fler ska klara undervisningsmålen. Simkunnigheten ska följas upp redan i lågstadiet.

Skolan ska vara en trygg och säker plats för alla. Aktiva åtgärder genomförs för att förebygga och förhindra alla former av mobbning och diskriminering i verksamheten. Insatser genomförs även i kommunens utbildningsverksamheter och andra verksamheter där barn och unga vistas för att utveckla säkerhetsarbetet för att säkerställa beredskap för att kunna hantera allvarliga våldssituationer.

I Uppsala ska det finnas en bra förskola och skola nära där man bor. Skolor på landsbygden har olika merkostnader som följer av det geografiska läget vilket kompenseras genom en högre ersättning. Kommunens lokalförsörjning, hyressättningsmodell och samarbetet med andra aktörer förbättras för att säkerställa att de hyresnivåer som tas ut är rimliga i relation till rådande förutsättningar.

Vård och omsorg med god kvalitet

För att åstadkomma en god och jämlik hälsa behöver kommunens arbete med förebyggande och hälsofrämjande insatser förstärkas. Den nya socialtjänstlagen innebär bland annat att socialtjänsten ska bli mer förebyggande och lättillgänglig samt öppnar upp för insatser utan behovsprövning. Även målbilden för Effektiv och nära vård 2030 ställer krav på kommunen vad gäller förebyggande och hälsofrämjande insatser.

Hälsoekonomiska modeller ska användas för att analysera och bedöma kostnader och effekter av förebyggande insatser inom vård och omsorg.

Vård- och omsorgstagare inom Uppsala kommun ska kunna känna sig trygga och säkra med den vård och omsorg som ges, oavsett insats, driftsform eller utförare. En kraftsamling genomförs för att trygga tilliten till välfärden och säkerställa trygghet och säkerhet för brukare och medarbetare inom kommunens omsorgsverksamheter. Åtgärder genomförs även för att motverka tystnadskultur och säkerställa att avvikelser i verksamheten uppmärksammas och hanteras enligt gällande rutiner. Otillåten påverkan såsom hot om våld ska alltid polisanmälas.

Fler människor överlever sjukdomar och trauman tack vare den medicinska utvecklingen. Det innebär att fler lever med funktionsnedsättning efter behandlad sjukdom och behöver stöd och service för att klara sin vardag. Ett ökat antal äldre, också inom målgrupperna LSS och socialpsykiatri, ställer även krav på förändrade och nya insatser för att möta förändrade och mer komplexa behov.

Bostad med särskild service LSS 9:9 omfattar personer från 18 år och uppåt och behovet av dessa bostäder bedöms fortsatt öka under den kommande tioårsperioden. Konkreta åtgärder och utredningar pågår inom ramen för Bostads- och lokalförsörjningsplan för personer med funktionsnedsättning för att möta upp det framtida behovet av platser. Det behövs även fler boenden inom socialpsykiatri.

Uppsalabor med funktionsnedsättning och deras anhöriga ska uppleva trygghet, delaktighet och tillgänglighet. Vård- och omsorgsinsatser och arbetsmarknadsinsatser i rätt omfattning och av god kvalitet är viktigt för att verksamheten ska vara socialt och ekonomiskt hållbar.

Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och ska i samverkan med det omgivande samhället förstärka äldre kommuninvånares möjligheter att leva ett självständigt och rikt liv utan särskilda stödinsatser från samhället. Aktiviteter för att synliggöra olika möjligheter till engagemang och social samvaro stärks, bland annat inom ramen för genomförandet av program och handlingsplan för äldrevänlig kommun.

Genom ett bättre anpassat bostadsutbud för äldre, rehabiliterande insatser, hemtjänst och hemsjukvård ges äldre möjlighet att bo kvar längre i den egna bostaden. Trygg hemgång är en biståndsbedömd insats som innebär att ett team av omsorgspersonal formeras runt en brukare i samband med hemgång från en sjukhusvistelse. Intensiv hemrehabilitering är ett forskningsbaserat arbetssätt som visat sig ge stor effekt vad gäller äldres möjlighet att bibehålla och stärka sin självständighet, samt minska behovet av hemtjänst.

Arbetet med att skapa en stark och stabil verksamhet inom omsorgen där personalen har goda arbetsvillkor fortsätter. Grundbemanningen ska stärkas för att säkra kvaliteten. Andelen timanställda ska minska till förmån för tillsvidareanställningar och användningen av inhyrd personal ska fortsätta minska. Delade arbetsturer och det som kallas för minutstyrning ersätts med tillitsbaserad styrning, sammanhållna arbetspass

och rätt till heltid. Ett nytt arbetssätt med ramtid i stället för minutstyrning ska införas inom hemtjänsten. Det innebär ett mer flexibelt och behovscentrerat arbetssätt där individens önskemål om utförandet ska tillmötesgå så långt det går.

En ny arbetsmodell med differentierade yrkesroller inom äldreomsorgen stärker förutsättningarna att möta den långsiktiga kompetensförsörjningen. Modellen innefattar rollerna servicebiträde, vårdbiträde, undersköterska och särskilt yrkesskicklig undersköterska. Med den nya rollen servicebiträde, som är en roll som inte kräver specifik vårdutbildning, kan tid frigöras för utbildade medarbetare att ägna sig åt mer kvalificerad vård och omsorg. Införande av digitala stöd och trygghetsskapande teknik kan även avlasta och innebära förändrade arbetssätt i verksamheten samtidigt som det skapar nytta och trygghet för den enskilde.

Uppsala kommun upphandlar äldreomsorg enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) i stället för lagen om valfrihetssystem (LOV). Andelen idéburna icke vinstdrivande verksamheter bland kommunens utförare ska öka. Valfriheten för den enskilde ska värnas. Ersättningarna till utförare inom särskilda boenden för äldre och hemtjänst ska höjas för att värna kvaliteten inom äldreomsorgen.

Förmåga till innovation och verksamhetsutveckling

Uppsala kommun ska hantera utmaningar och omvärldens förväntningar genom att erbjuda en effektiv och innovativ välfärd. Med kvalitetssäkring av kärnuppdraget säkerställer kommunen verksamheternas kvalitet. Ett aktivt arbete med intern kontroll ökar förutsättningarna att målen nås och lagstiftning efterlevs.

Genom ständiga förbättringar optimeras kärnverksamheten löpande för att bibehålla eller förbättra kvaliteten. Kommunen ska utveckla sina verksamheter och sin service tillsammans med invånare, företag, intressenter och medarbetare. Synpunkter och idéer från invånare samlas in och används för att förbättra arbetssätt och skapa större värde för de kommunen finns till för. Uppföljning av verksamheternas processer och resultat utgör underlag för verksamhetsutveckling och för att förbättra kvalitet och effektivitet. Ökad samverkan och samfinansiering med universiteten för att dra nytta av forskningsresultat och spetskompetens kan stärka utvecklingen. Medarbetares och chefers tillit till att alla gör sitt jobb och gör sitt bästa, samarbetsvilja samt respekt för varandras arbetsområden, kompetens, kunskap och erfarenheter bidrar till ständig utveckling av verksamheten.

Verksamhetsförbättringar som är möjliga att genomföra med stöd av digital utveckling och som leder till en ökad nytta genom effektivisering eller förbättrad kvalitet ska prioriteras. Robotisering och AI-teknik används för att öka effektiviteten, minska arbetsbelastningen och förbättra kvaliteten på beslutsunderlag.

Innovation handlar om att lösa uppdraget på ett transformerande och nyskapande sätt, att labba, testa och experimentera och på så sätt skapa nya lösningar och värden i nära samarbete med den verksamheten och tjänsten är till för. Förmågan att ställa om, hitta nya lösningar och använda tekniska lösningar är helt avgörande för att nå målen om välfärd och god livsmiljö för invånarna såväl på kort som lång sikt. Det kan handla om nya tjänster eller nya sätt att erbjuda tjänster, förändrade förhållnings- och arbetssätt, hitta andra organisatoriska lösningar och samarbetsformer som effektiviserar hur kommunen löser uppdraget. Digitalisering och innovationer ska även utvecklas och nyttjas för att avlasta medarbetare i välfärden.

Det ska vara enkelt att komma i kontakt med Uppsala kommun och att hitta rätt information. Kommunen ska kommunicera på rätt sätt med rätt målgrupp och utgå från målgruppens behov. Information och kommunikation ska vara lätt att ta del av

och förstå samt leva upp till krav på tillgänglighet. Kommunens verksamheter behöver säkerställa digital inkludering så att de som inte kan eller vill använda digitala lösningar och tjänster inte lämnas utanför.

Demokrati och delaktighet

Att delta i det som händer i samhället är en rättighet och en förutsättning för demokrati. Invånare i olika delar av kommunen nyttjar sina demokratiska rättigheter i olika grad utifrån ojämlika förutsättningar. Kommunen ska därför utveckla arbetet med att öka alla samhällsgruppers deltagande och när kommunen utvecklar sin verksamhet ska dialog med invånare, civilsamhälle och näringsliv vara centralt. Kommunen verkar på flera sätt för att stärka medborgarengagemanget och involverar invånare, näringsliv och civilsamhälle i beslut och utveckling inom olika områden. Barn och unga har en viktig röst, många idéer och perspektiv på hur lokalsamhället kan utvecklas. Dialogen med barn och unga ska utvecklas inom fler frågor. Genom att på olika sätt bjuda in och ge unga möjlighet att delta ökar vi också deras tillit för vårt demokratiska system.

Kommunen fortsätter att utveckla och synliggöra den formaliserade dialogen och samverkan med civilsamhället. För att stärka dialogen med invånare, näringsliv och organisationer har kommunen utsett stadsdels- och bygderåd som involveras tidigt för att förankra de lokala perspektiven i frågor som rör samhällsutveckling.

Kommunen främjar digital delaktighet för alla samhällsgrupper och för dialog och samverkan med invånare, föreningsliv, näringsliv och besökare utifrån principen om digitalt först. De ska även på ett enkelt sätt kunna följa sina ärenden digitalt. En samlingssida för e-tjänster ska tas fram där Uppsala kommuns invånare och företag kan se och hantera sina pågående ärenden med kommunen. Samtidigt skapas alternativ för de som inte kan ta del av digitalisering och ny teknik.

Kommunen ska arbeta för att ligga i framkant i Sverige när det gäller det minoritetspolitiska arbetet och säkerställa att de fem nationella minoriteterna; judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingars, rättigheter främjas och uppfylls i enlighet med Sveriges internationella åtaganden och gällande lagstiftning.

För att stärka demokratin ska invånarens möjlighet till insyn i Uppsala kommuns verksamheter säkras genom hög transparens och rättssäkerhet i såväl de demokratiska processerna som den kommunala verksamheten. Förtroendevalda i Uppsala kommun ska ges goda förutsättningar att genomföra sitt förtroendeuppdrag.

För att skydda vår demokrati och tilliten till samhället behöver mer göras för att upptäcka och motverka påverkanskampanjer och desinformation. Ett sätt att förhindra att desinformation sprids är att utbilda och rusta allmänheten med verktyg för att känna igen och avfärda desinformation, så kallad prebunking.

Ett aktivt demokratiarbete medför ökad förståelse bland invånarna om hur de kan påverka och hur beslut fattas.

Attraktiv arbetsgivare och god kompetensförsörjning

Uppsala kommunkoncern ska vara en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en hållbar arbetsmiljö, goda utvecklingsmöjligheter och ett arbetsliv som håller över tid. Genom ett systematiskt arbete med kompetensförsörjning och planering ska befintlig kompetens tas tillvara och en stabil grundbemanning säkerställas. För att kunna erbjuda service av hög kvalitet krävs fler som arbetar heltid, lägre sjukfrånvaro, längre arbetsliv och god kvalitet i rekryteringar. Särskilt fokus läggs på kompetensutveckling, kontinuerligt lärande och hälsofrämjande arbetssätt.

Utbildningar som möter arbetsmarknadens behov och ökad flexibilitet i arbetslivet ska bidra till ett hållbart arbetsliv för fler. Praktisk arbetslivsorientering (prao), praktik, verksamhetsförlagd utbildning och studentmedarbetarskap ska användas för att marknadsföra kommunen som arbetsgivare på kort och lång sikt. Ökad tillgång till platser för arbetsplatsförlagt lärande (APL) behöver säkerställas med fler utbildade handledare för att ge rätt stöd under utbildningen på en arbetsplats.

Uppsala kommun ska vara en förebild när det gäller att skapa en inkluderande arbetsmarknad som tar vara på den mångfald som samhället erbjuder. Kommunen ska utmärka sig när det gäller jämställda löner, arbetsvillkor och möjligheter för alla att delta på arbetsmarknaden. För att nå potentiella medarbetare som står långt från arbetsmarknaden behöver kommunen öppna upp fler vägar in till olika yrkesområden. Bland nyanlända och bland personer med olika funktionsnedsättningar finns betydande resurser om de ges rätt förutsättningar, stöd och anpassning i arbetslivet.

Kommunen ska erbjuda en rättvis och jämställd arbetsplats där frisknärvaron ska öka. Att arbeta aktivt för ett hållbart arbetsliv där god social och organisatorisk arbetsmiljö kombineras med attraktiva villkor och goda utvecklingsmöjligheter lägger grunden till att behålla rätt kompetenser över tid. För att säkerställa en hållbar arbetsmiljö för chefer finns ett riktmärke om som mest 30 medarbetare per chef som är under införande i kommunens verksamheter.

Möjligheterna till utveckling i arbetslivet blir alltmer intressant för framtidens medarbetare och chefer. Med värderingsförskjutningar förändras vad som är attraktivt ur ett yrkes- och karriärperspektiv. Samtidigt har samhället förändrats, och det blir allt viktigare för Uppsala kommun att vara tydlig med att ett medarbetarskap inte bara innebär rättigheter och möjligheter. Alla medarbetare har skyldighet och ansvar att bidra till att verksamheten bedrivs rättssäkert, håller god kvalitet och att offentlig sektor utvecklas löpande.

Uppsalaregionen är en tillväxtregion vilket ger ett stabilt kompetensförsörjningsläge för Uppsala kommun. Den demografiska utvecklingen påverkar behoven inom offentlig sektor, vilket innebär en utmaning. En förändrad efterfrågan på välfärdstjänster innebär ett förändrat rekryterings- och kompetensutvecklingsbehov för kommunens verksamheter. Det kräver också en ökad förmåga att ställa om kompetens och verksamhet när kompetensbehoven förändras.

Indikatorer

Tabell 2. Indikatorer till fokusmål 1. Ekonomin – Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden.

Målsättning	Indikator	Nuläge
Långsiktigt mål för ekonomiskt resultat är minst 2 procent.	1. Ekonomiskt resultat:	
Kommunens ekonomiska resultat som andel av skatter, generella statsbidrag och utjämning (%) ska uppgå till 0,1 procent 2027 och 2,6 procent 2029.	Kommunens ekonomiska resultat som andel av skatter, generella statsbidrag och utjämning (%)	Utfall 2025: 2,7 (2024: 1,0)
Målsättning för kommunkoncernens ekonomiska resultat tillkommer till slutversionen.	Kommunkoncernens ekonomiska resultat som andel av verksamhetens intäkter inklusive skatter, generella statsbidrag och utjämning (%)	Utfall 2025: 1,9 (2024: 1,6)
Långsiktigt mål för soliditeten är ett stabilt värde på omkring 27 procent eller ökande sett över kommande 10 år.	2. Soliditet inklusive pensionsåtagande, kommunkoncern (%)	Utfall 2025: 26 (2024: 27)

Målsättning	Indikator	Nuläge
Soliditet inklusive pensionsåtagande, kommunkoncern (%) ska uppgå till 25 procent 2027 och 24 procent 2029.		
Uppsalas nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS) ska vara bland de 25 procent av kommunerna med mest fördelaktiga nettokostnadsavvikelse.	3. Nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS), andel (%)	Utfall 2025: -7,5 (2024: -5,8), kommunen är bland de 11 % av kommunerna med mest fördelaktiga nettokostnadsavvikelse
Andelen gymnasieelever med examen inom tre år ska öka till 74,5 procent 2027 och till 74,6 procent senast 2029.	4. Gymnasieelever med examen inom 3 år, hemkommun, andel (%)	Utfall 2025: 74,4 (2024: 73,8)
Kvalitetsindex för LSS boenden och daglig verksamhet ska höjas till 72 2027 och till 74 senast 2029.	5. Kvalitetsindex LSS boende och daglig verksamhet (skala 0–100)	Utfall 2024: 68 (2023: 64)
Kvalitetsindex för äldreomsorgen ska höjas till 60 2027 och till 70 senast 2029.	6. Kvalitetsindex äldreomsorg (skala 0–100)	Utfall 2024: 47 (2023: 38)
Andelen medborgare med positiv uppfattning om kommunens bemötande ska öka till 84,5 procent 2027 och till 85 procent senast 2029.	7. Medborgarundersökningen – Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)	Utfall 2025: 83,4 (2023: 83)
Index för hållbart medarbetarengagemang ska höjas till 82 2027 och till 83 senast 2029.	8. Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen – Totalindex (skala 0–100)	Utfall 2025: 80 (2024: 80)
Sjukfrånvaron totalt bland kommunens anställda ska minska till 6,8 procent 2027 och till 6,7 procent senast 2029.	9. Sjukfrånvaro totalt bland anställda, kommun, andel (%)	Utfall 2025: 7,0 (2024: 7,1)

Indikatorsvärden över tid och fördelade på kön samt källa framgår i bilaga 11.

Aktiverande styrdokument

Biblioteksplan (KF 2018)

Bostads- och lokalförsörjningsplaner 2025–2027 med utblick till 2034 (2024)

Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism (KS 2020)

Program och handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning (KF 2016 och KS 2024)

Program och handlingsplan för en äldrevänlig kommun (KF 2025 och KS 2025)

För organiserande, normerande och reglerande styrdokument se bilaga 13.

Fokusmål 2. Jobben

Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb

När Uppsala växer och fler arbetar har vi råd att investera i välfärden. Arbete är det som bygger Uppsalas gemensamma välbefinnande och ger individer ekonomisk frihet och möjlighet att utvecklas. Fyrspår och spårväg ger förutsättningar för ett starkt näringsliv och en växande arbetsmarknad i hela kommunen.

Uppsala ska vara ett nav för företagande och jobb. Företag väljer Uppsala som ett attraktivt alternativ för expansionsinvesteringar, nyetableringar och företagande. De konkreta åtgärderna för ett bättre näringslivsklimat ska förverkligas. Samarbeten med Uppsalas två universitet och de två universitetssjukhusen gör Uppsala till en stark kunskapsstad. I samverkan med bland andra universiteten utvecklas de kunskapsintensiva och exportinriktade branscherna. Att nå klimatmålen är en gemensam utmaning men utgör även en betydande möjlighet för näringslivet.

Vårt mål är att alla som kan arbeta ska arbeta. Utbildning och aktiva arbetsmarknadsinsatser spelar en viktig roll för att komma till rätta med såväl arbetslöshet som brist på arbetskraft. Utbildningar och arbetsmarknadsinsatser ska utvecklas i samverkan med näringslivet och Arbetsförmedlingen.

I Uppsala ska stad och land utvecklas tillsammans. En hållbar stads- och landsbygdsutveckling säkerställer likvärdig tillgång till boende, arbete, kommunikationer, samhällsservice och offentliga platser. Uppsala ska vara fysiskt och socialt sammanhållet. Spårvägen binder ihop Uppsalas större bostadsområden med större arbetsplatser, ger en kortare restid och en attraktiv stadsbild. Uppsala ska vara en cykelkommun i världsklass och i staden ska tung trafik och genomfartstrafik minska. Samhällsbyggandet ska ske med bevarad och helst ökad kvalitet. Befintliga bostads-områden ska renoveras och förtätas varsamt med respekt för boende och befintliga miljöer.

Kommunen har beslutat om en vision om att Uppsala ska vara bäst på evenemang. Det ska vara smidigt och enkelt att genomföra och utveckla evenemang som får långsiktigt positiva effekter och som förenar människor i magiska ögonblick av stolthet och glädje. Invånare och besökare ges möjlighet till meningsfull fritid och rekreation samtidigt som det bidrar till omsättning och arbetstillfällen. Kulturell infrastruktur och det offentliga rummet bidrar till en nära, trygg och inspirerande miljö. Uppsalas stadskärna utvecklas i mänsklig skala för ökad trivsel för boende och besökare. Uppsalas attraktivitet ökar genom evenemang, idrott och kultur. Kommunen eftersträvar att använda kultur som en drivkraft för hållbar utveckling och samhällsförändring. Ett starkt civilsamhälle skapar mötesplatser där människor har möjlighet att aktivt delta i samhället.

I en globaliserad värld sammanlänkas det lokala med den globala utvecklingen. Det blir därför allt viktigare att som kommun förstå och analysera omvärlden, dess skeenden och konsekvenser. Kommunens roll i ett regionalt sammanhang handlar om att stärka kontakter med omkringliggande kommuner, näringsliv, akademi, statliga myndigheter och Region Uppsala för att hitta smarta och effektiva lösningar på gemensamma utmaningar. Det är även centralt att Uppsala kommun samverkar och samarbetar internationellt, med särskilt fokus på samarbeten inom Uppsalas närområde och inom EU.

Uppdrag 13. Förenkla företagens vardag genom att vara en lyhörd partner och utveckla en nytänkande, effektiv och rättssäker service och myndighetsutövning med hög kvalitet.

Berörda: Alla nämnder och bolag

Uppsala är en kommun där nya och befintliga företag ges förutsättningar att starta och växa. För att stimulera jobbtillväxt behöver det skapas bättre förutsättningar för fler företag att starta, etablera sig, ställa om och växa i kommunen. Företag och företagare ska mötas av bra service med hög tillgänglighet, god förståelse, effektiv handläggning och tydlig kommunikation. Kommunens anseende som affärspartner och som aktiv och framåtblickande samverkanspartner ska öka. Upphandling är ett strategiskt verktyg för att främja näringslivsklimatet i Uppsala. Upphandlingarna ska om möjligt delas upp i mindre delar för att underlätta för små och lokala företag att delta och lägga anbud.

Uppdrag 14. Stärka Uppsala som evenemangsstad genom att utveckla samverkan och platser för evenemang och upplevelser.

Berörda: KS, GSN, PBN, KTN, IFN, MHN, DUAB, UKK, UST, UKAF och UPAB

Evenemangen bidrar till att Uppsala upplevs som en levande och trygg plats. En mer levande stad och stadskärna ökar Uppsalas attraktivitet och bidrar till Uppsalas näringsliv i form av högre omsättning och fler arbetstillfällen. En långsiktig platsplan med utveckling av befintliga och nya platser för evenemang och upplevelser ska tas fram med utgångspunkten i att se Uppsala som en arena. Processer, samarbeten och infrastruktur för evenemang och upplevelser ska utvecklas. Det ska upplevas lätt för föreningar, det fria kulturlivet och evenemangsarrangörer att boka platser genom förenklad tillståndsgivning och minskad administration.

Uppdrag 15. Öka andelen Uppsalabor som är självförsörjande.

AMN, KS, OSN, UBN, GSN, IFN, KTN, MHN, PBN, RÄN, SCN, ÄLN, ÖFN, UKAF, SFAB, UPAB, UVA, UHEM, UKK och UST

För att fler ska komma i arbete är det centralt att det finns växande företag som är villiga att anställa. Fler ska kunna starta och driva företag och näringslivets konkurrenskraft ska stärkas. Arbetssökande ska få möjlighet att skaffa sig kunskaper och erfarenheter som efterfrågas på arbetsmarknaden, samtidigt som näringslivets kompetensförsörjning ska underlättas. För att möta kompetensbehoven spelar arbetsgivare en viktig roll genom att möjliggöra praktik och anställning. Arbetsgivare behöver se och ta tillvara all kompetens. Fler personer ska erbjudas arbetsmarknadsanställningar och andra insatser för att få en första arbetslivserfarenhet. Kommunen ska erbjuda platser för Prao, SAO, APL, arbetsmarknadsanställningar och praktik i den egna verksamheten samt kravställa på praktik- och lärlingsplatser i upphandlingar. Genom individanpassat stöd och insatser kan övergången från skolan till ett inkluderande arbetsliv underlättas. Kommunen ska möjliggöra för personer med försörjningsstöd att transportera sig till utbildning och arbetsmarknadsåtgärder. Stödet för att fler personer med funktionsnedsättning ska kunna ta steget ut på arbetsmarknaden utökas. Arbetet med utbildnings- och jobbcenter i olika stadsdelar i Uppsala ska fortsätta att utvecklas.

Uppdrag 16. Utveckla arbetet för att fler elever ska välja yrkesinriktade utbildningar.

Berörda: UBN, KS, AMN, OSN, ÄLN och KTN

En viktig förutsättning för företagens tillväxt är möjligheten att rekrytera rätt kompetenser. Det finns en brist på arbetskraft inom flera jobb som kräver yrkesutbildning. Utifrån kunskap om kompetensbristen inom olika yrken ska insatser genomföras för att bidra till bättre utbildningar och matchning. Kommunen ska bland annat möjliggöra mötet mellan arbetsgivare och arbetssökande genom samordning av ett årligen återkommande jobb- och utbildningsevenemang. Arbetet ska genomföras i nära samverkan mellan näringslivet, skolan, vuxen- och arbetsmarknadsutbildningar. Insatser ska även göras för att främja att fler väljer en gymnasieutbildning med yrkesinriktning.

Uppdrag 17. Stärka Uppsalas position som nationell och internationell aktör och driva utveckling i och tillsammans med omvärlden.

Berörda: Alla nämnder och bolag

Att driva och delta i relevanta och prioriterade samarbeten och hämta hem erfarenheter bidrar till att verksamheten kan utvecklas för att skapa mer nytta för våra invånare och samtidigt stärka Uppsalas förutsättningar nationellt och internationellt. Uppsala ska positionera sig som en aktiv och trovärdig samverkanspart i frågor som är avgörande för kommunens utveckling och attraktivitet. Visat ledarskap och nya nätverk stärker Uppsalas möjligheter att påverka och bidra samtidigt som det ökar attraktiviteten för investeringar och gemensamma satsningar. Det europeiska nätverket Eurocities och stiftelsen STUNS är exempel på prioriterade samarbeten för påverkansarbete, erfarenhetsutbyte och extern finansiering. För att möta ekonomiskt utmanande tider samtidigt som behovet av utveckling kvarstår ska Uppsala kommun bygga strategisk kapacitet för att använda de möjligheter som erbjuds att söka extern finansiering genom nationella och europeiska fonder och program. När kommunens verksamheter deltar i eller driver externt finansierade projekt ska det finnas en tydlig koppling till kommunens mål och planerad verksamhetsutveckling.

Uppdrag 18. Utveckla kulturdriven stadsutveckling för att stärka levande och attraktiva miljöer i stad och landsbygd.

Berörda: KS, PBN, GSN, KTN, IFN, UKK, UKAF, UST och DUAB

Uppsala kommun ska i tidiga skeden av planering och långsiktig platsutveckling använda kulturdriven stadsutveckling för att tillföra kulturella, sociala och konstnärliga perspektiv som stärker platsers identitet, attraktivitet och långsiktiga värden. Konstnärliga processer, kulturella uttryck, kreativa näringar och samskapande ska integreras som ett komplement till ordinarie planering och beslutsprocesser. Insatser såsom kulturprogram, konstnärliga installationer och tidsbegränsade aktiviteter ska användas för att skapa liv och rörelse, testa idéer och bygga kunskap som kan tas vidare i långsiktiga beslut och investeringar. Arbetet ska genomföras i samverkan med fastighetsägare, kulturaktörer, företag och civilsamhälle och bidra till ett växande kreativt näringsliv.

Uppdrag 19. Utveckla innerstadens torg och offentliga rum för att bidra till en attraktiv och levande stad.

Berörda: GSN, UKK, UKAF, KTN, IFN, DUAB, PBN och KS

Uppsalas torg och andra offentliga rum ska vara attraktiva, tillgängliga och trygga. Här sätts människan i centrum för att skapa levande mötesplatser. En levande innerstad är även viktig för att utveckla cityhandeln. Stora torget, Vaksala torg, S:t Eriks torg, Fyrstorg och Dragarbrunns torg ska utvecklas för att främja liv och rörelse. Svartbäcksgatan ska utvecklas till cykelfartsgata och sommargatan Östra Ågatan ska

utvecklas till gång- och cykelgata året om. Torgens rumslighet, möblering och grönska ska förstärkas, och särskild vikt ska läggas vid gestaltning med vatten såsom fontäner. Fler aktiviteter och evenemang ska anordnas för att bjuda in till vistelse och bidra till ett ökat folkliv. Berörda fastighetsägare och näringsidkare är viktiga samarbetspartners i arbetet. Arbetet med att skapa trivsamma sommar- och vinterplatser genom att begränsa trafiken och placera ut möbler och växter ska fortsätta att utvecklas. Sysslomansgatan ska utvecklas för mer folkliv och fler uteserveringar där olika trafikslag kan samexistera på ett trafiksäkert sätt. Renhållningen ska öka så att de platser som prioriteras för vistelse alltid ska vara välskötta.

Uppdrag 20. Dialogen med invånare, näringsliv och organisationer ska påbörjas redan i tidiga skeden av samhällsbyggandet på landsbygder, i tätorter och i staden.

Berörda: KS, PBN och GSN

Den fysiska planeringen och samhällsbyggandet behöver utgå från de behov som finns hos både nuvarande och framtida generationer. Invånare, näringsliv, akademi och civilsamhälle har kunskap om hur behoven i samhället ser ut och deras engagemang bidrar till en levande demokrati. Det är också viktigt att utveckla formerna för medborgardialoger så att fler röster fångas upp och fler kommer till tals. Kommunen behöver därför synliggöra medborgardialogerna och stärka förutsättningarna för dialoger och delaktighet kring kontinuerlig översiktsplanering och andra tidiga skeden av samhällsbyggandet som ett led i att bygga ett hållbart samhälle. Stadsdels- och bygderåd ska involveras i tidiga skeden av samhällsbyggandet.

Uppdrag 21. Minska ledtiderna i kommunens arbete med detaljplaner och bygglov och samverka med aktörer för att minska ledtiderna på helhet.

Berörda: PBN, KS och GSN

Ledtiderna för byggprojekt ökar i stora delar av landet, med ökande utredningskrav, remissrundor och domstolshantering. De långa ledtiderna är inte den enda anledningen, men är tillräckligt avgörande för att ge väsentligt negativ påverkan på både byggtakt och antal byggda bostäder. Kommunen ska verka för att minska ledtiderna i den del av processerna som sker hos kommunen. Arbetet ska ske i dialog med kommunens egna fastighetsbolag. Vidare behöver god samverkan med aktörer som branschen, remissinstanser med flera upprättas för att skapa förutsättningar att korta ledtiderna på helhet.

Uppdrag 22. Utveckla trafikstyrningen och trafikregleringen samt utreda möjligheterna till trafikövervakning för ökad framkomlighet och trygga trafikmiljöer.

Berörda: GSN, KS och UPAB

Uppsala växer vilket medför en ökad trafikbelastning. Möjligheten att på ett enkelt, tryggt och hållbart sätt förflytta sig ska ha hög prioritet i all stads- och landsbygdsutveckling. Trafikmiljön behöver utformas för att säkerställa trafiksäkerhet, trygghet och tillgänglighet till det offentliga rummet. I innerstaden ska trafiken regleras för att minimera onödig genomfartstrafik och transporter med tunga fordon. För att förbättra framkomligheten och korta ner kötider används sensorer för att styra trafiksignaler och optimera trafikflöden. Det bidrar även till att minska utsläpp och buller. Trafikövervakning med hjälp av kameror skulle kunna bidra till att ytterligare förbättra trafiksäkerheten och effektivisera trafikflödet. Kommunen ska undersöka

möjligheten att bli pilotkommun för användning av trafikövervakningskameror i syfte att skapa trygga trafikmiljöer, förbättra luftkvaliteten och få ner bullernivåerna.

Uppdrag 23. Samordna och effektivisera driften av kommunkoncernens parkeringsplatser.

Berörda: UPAB och UHEM

Kommunens parkeringsbolag förvaltar all parkering på allmänna gator och kommunal kvartersmark i Uppsala samt flera parkeringsgarage. Även kommunens bostadsbolag förvaltar parkeringsplatser i anslutning till sina fastigheter. Identifierade möjligheter till samordning och effektivisering av driften av kommunkoncernens parkeringsplatser ska verksätällas för att bidra till lägre kostnader för att underhålla och övervaka parkeringarna.

Förutsättningar för måluppfyllelse

Starkt näringsliv och god företagsservice

För att svara mot den förväntade befolkningsökningen och tillvarata Uppsalas potential är målet att skapa minst 2 000 nya arbetstillfällen per år, varav minst 70 procent i det privata näringslivet. Nästan hälften av jobbtillväxten inom näringslivet förväntas ske inom exportindustri och affärstjänster. De befintliga stora och mellanstora företagen är draglok för tillväxten av kommunens totala arbetsmarknad och en viktig förutsättning för utveckling av bygg-, service- och tjänstenärings.

I samarbete med övriga parter förstärks näringslivsutvecklingen. Kommunen bidrar till jobbtillväxt och utveckling genom att erbjuda kvalitativa yrkesutbildningar som möter individens och arbetsmarknadens behov. För att främja nästa generations entreprenörer och jobbskapare är Uppsala kommun en partner till Ung företagsamhet (UF) som tillsammans med skolan stärker entreprenörskap i utbildningssystemet. UF inspirerar och tränar unga att i skolan utveckla sitt entreprenörskap och sina företagsamma förmågor och ska verka för att nå alla unga, oavsett bakgrund och utbildningsinriktning.

Uppsala har ett brett näringsliv, med styrkor inom kunskapsintensiva näringar såsom life science och tech. Potentialen som finns inom näringslivet ska omhändertas och utvecklas. Uppsalas fyra fokusbranscher – life science, grön utveckling, digital utveckling och besöksnäring, inklusive kulturella och kreativa branscher är viktiga för den samlade näringslivsutvecklingen. Uppsala har också en stark ställning som evenemangs- och mötesstad. Kommunen söker värdskap för nationella och internationella möten och evenemang som stärker kunskapen, attraktiviteten samt bidrar till näringslivet i form av omsättning och arbetstillfällen. Uppsala konsert och kongress bidrar till att skapa en levande stadskärna och att stärka besöksnäringen året runt med ett aktivt program även under sommaren. Genom att främja hållbara resor till Uppsala stärks konkurrenskraften. Klimatomställning och tillgång till förnybar el är en förutsättning för Uppsalas framtida konkurrenskraft. Attraktionskraften ska stärkas för att locka boende, besökare, kompetens, expansionsinvesteringar och nya nationella och internationella företagsetableringar till Uppsala.

Fler Uppsalabor i arbete

Långtidsarbetslösheten har fortsatt att öka och bedöms kvarstå på hög nivå. Inträdet för personer med svag förankring på arbetsmarknaden har försvårats.

Stödet för personer som står långt från arbetsmarknaden utvecklas och långtidsarbetslösheten motverkas genom till exempel kommungemensamt arbete

med arbetsmarknadsanställningar och sommarjobb, förebyggande arbete mot ungdomsarbetslöshet och utvecklat samarbete med branscher i behov av arbetskraft. Kommunens insatser ska möta den enskildes behov, förutsättningar och möjligheter. Bland annat ska antalet möjliga insatser och aktiviteter som kommunens erbjuder unga som varken studerar eller arbetar inom ramen för det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) utökas och kompletteras med en fysisk mötesplats.

Utbildning och aktiva arbetsmarknadsinsatser spelar en viktig roll för att komma till rätta med såväl arbetslöshet som brist på arbetskraft. Utbildningar och arbetsmarknadsinsatser ska utvecklas i samverkan med näringslivet och Arbetsförmedlingen. Kommunen ska utveckla arbetet med att ställa sociala krav i upphandlingar för att ge fler invånare som varit utan arbete länge möjlighet att få en ingång till arbetslivet. Sociala företag är betydelsefulla aktörer för att personer som varit utan arbete länge ska få en ingång till arbetslivet.

Vuxenutbildningen ska ge förutsättningar för ett livslångt lärande, god livskvalitet och minskade kunskapsklyftor. Den ska även tillgodose arbetsmarknadens och samhällets krav på efterfrågad kompetens. Genom att erbjuda en attraktiv vuxenutbildning med hög kvalitet bidrar kommunen till att fler väljer att vidareutbilda sig och säkerställer att rätt kompetens kommer ut på arbetsmarknaden. Det breda utbudet av kurser och yrkesutbildningar, för både unga och vuxna, behövs för att säkra kompetensförsörjningen inom bristyrken. Kommunen ska erbjuda platser för SAO och Prao, praktik, verksamhetsförlagd utbildning och arbetsplatsförlagt lärande (APL) inom yrken och yrkesförberedande gymnasieprogram som är kopplade till arbetsmarknadens behov samt kravställa på praktik- och lärlingsplatser i upphandlingar. Med integrerade språk- och yrkesutbildningar där yrkeskurser och svenska språket kombineras kan nyanlända genom vuxenutbildningen ges bra förutsättningar att komma in på arbetsmarknaden.

Stödet för att fler personer med funktionsnedsättning ska kunna ta steget ut på arbetsmarknaden ska utvecklas i samverkan med Region Uppsala, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och näringslivet. Genom individanpassat stöd och skräddarsydda utbildningar kan övergången från skolan till ett inkluderande arbetsliv underlättas.

Hållbar stads- och landsbygdsutveckling

Uppsala har en hög utvecklingstakt, fortsatt befolkningsökning och en expanderande arbetsmarknad. Vid byggandet av fyrspår och spårväg används Uppsala-regionens fulla potential med fler arbetstillfällen, bostäder och förbättrad pendling. Fyrspår och spårväg beräknas klara 2034. Därför är det viktigt att vi redan nu börjar förbereda oss för tiden bortom 2034 för att ta tillvara Uppsalas nya läge och position. Arbetet ska ske i nära samarbete med marknaden och kan omfatta allt från hur vi tillvaratar nya hållplatslägen till hur hela regionen kan dra nytta av investeringarna.

Den höga utvecklingstakten ger goda möjligheter till förbättringar, men ställer också stora krav på en ansvarsfull och tydligt prioriterad utveckling som leder till socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbara lösningar. Målet är ett robust samhälle med en god gestaltad livsmiljö för alla. Planeringen av nya bostadsområden i staden och på landsbygderna ska alltid ta hänsyn till behovet av inkludering, trygghet, social infrastruktur och tillgång till kultur.

Vid ny- och ombyggnation ska hög energi- och materialeffektivitet, återbruk, klimatsmarta material och kretsloppsanpassning alltid eftersträvas. För att möta behovet vid ett ökat byggande i trä ska brandskyddet utvecklas. Redan i tidiga skeden

av samhällsplaneringen görs klimatberäkningar som underlag för att ta fram krav och åtgärder för att minska klimatpåverkan. Klimatanalyserna fokuserar bland annat på transporter och mobilitet, grönstruktur och kolinlagring, energianvändning, masshantering, cirkulära materialflöden samt bevarande och utveckling av befintlig bebyggelse. Återvinningscentraler och tillgänglighet för kommunens invånare för ett cirkulärt Uppsala säkerställs också.

Uppsala ska växa i stråk, orter och vid knutpunkter med närhet till såväl daglig service som en storregional arbetsmarknad. Det skapar förutsättningar för en attraktiv och effektiv kollektivtrafik, hushållning av mark samt nyttjande av befintlig infrastruktur. När Uppsala växer ska framkomligheten för yteffektiva trafikslag som gång, cykel och kollektivtrafik prioriteras i stadsplaneringen. Arbetet ska ske i nära samverkan med Region Uppsala och andra berörda externa parter. Andelen resor med cykel som färdmedel ska öka för att säkerställa en fortsatt hög cykelandel vid utbyggnaden av spårväg.

Uppsala ska möjliggöra för ett bostadsbyggande om 2 000–3 000 nya bostäder per år. För att säkerställa denna ambitionsnivå bör minst hälften av de byggda bostäderna finnas i projekt som inkluderar kommunkoncernens mark. En aktiv markpolitik ska ge förutsättningar för kommunens utveckling. I rådande konjunkturläge genereras inget samlat överskott från exploateringsverksamheten men över tid kan överskott från försäljning av kommunal mark bidra till finansiering av nödvändiga följdinvesteringar av bostadsbyggandet så som kultur- och idrottsanläggningar. Mer plats och utveckling av goda verksamhetsmiljöer planeras för ett breddat näringsliv.

En kritisk fråga i Uppsalas expansion är möjligheten att säkerställa kapacitet i elnätet och i vatten- och avloppssystemen. I utbyggnaden av de sydöstra stadsdelarna ställs krav på ny kapacitet för el, värme, vatten, avlopp, avfall och digital infrastruktur. Genom innovativa, klimatsmarta och resurseffektiva tekniska försörjningssystem läggs här grunden för framtida hållbara stadsdelar.

Attraktiv stad och landsbygd

Kommunens invånare ska leva med god tillgång till grönska och friluftsliv, kultur och idrott. Uppsala ska präglas av attraktiva natur- och kulturmiljöer. Natur- och kulturresevat samt parker fyller viktiga funktioner för såväl människor som biologisk mångfald. Kommunen stärker ett aktivt arbete med att ta tillvara och utveckla kulturmiljö och kulturliv. Kulturarvsarbete och offentlig gestaltning bidrar också till kommunens attraktivitet liksom ett utvecklat och tillgängligt konstmuseum.

Det pågår byggnation av arenor, lokaler och anläggningar för idrott och evenemang, men inom några områden finns fortfarande en återstående brist. Därför finns frågor som rör kultur, idrott, fritid och evenemang med i ett tidigt skede av samhällsplaneringen där både stadens och landsbygdens förutsättningar och behov uppmärksammas. Evenemang och evenemangsplatser är ett strategiskt verktyg för att skapa samhällsnytta, profilering av Uppsala samt i stads- och landsbygdsutveckling. År 2027 ska Uppsala kommun särskilt uppmärksammas och delta i jubileerna av Uppsala universitet 550 år samt Sveriges lantbruksuniversitet 50 år.

Kulturens roll för att bidra till hållbar utveckling och samhällsförändring ska aktivt främjas. Uppsala kommun eftersträvar att höja medvetenheten om Uppsalas vitala kulturarv och samtidigt främja innovation, inkludering och jämlika livsvillkor. Konkreta satsningar genomförs på kulturdriven stadsutveckling, internationella samarbeten och innovation inom kultursektorn. Dessa insatser stärker kulturens roll i Uppsala över tid och skapar goda förutsättningar för att attrahera extern finansiering från nationella och

europiska program, där kultur kopplas till klimat, hållbar stadsutveckling, forskning och innovation.

Arbetet för att främja ett mer hållbart resande med en ökad andel gång, cykling och kollektivtrafik ska intensifieras. Ett mer hållbart resande ger mindre trängsel, minskade utsläpp, bättre luft och lägre bullernivåer, vilket skapar hälsosammare och mer attraktiva stads- och tätortsmiljöer. Fler mobilitets- och delningstjänster ska tillhandahållas för att främja omställningen. Aktiviteter, funktioner och andra värden ska koncentreras till platser som många människor kan nå med gång, cykel och kollektivtrafik.

Uppsalas innerstad ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och stimulerande plats. Genom att prioritera centrala staden för gående och vistelse skapas en levande och attraktiv stadsmiljö. Arkitekturen ska kännetecknas av hög kvalitet och väl genomtänkt förhållningssätt. Fler gator på centrala platser ska kunna omvandlas till gång- och cykelgator där vistelse prioriteras.

Villkoren för att leva, verka och bo i olika bygder och små tätorter skiljer sig från förhållandena i staden. Förutsättningar för mötesplatser, affärer, skolor, arbetsplatser och kommunikationer ska vara god på Uppsalas landsbygder. Insatser för att skapa goda villkor för boende och ökat företagande på landsbygden är viktiga. Kommunen ska verka för ökad produktion av biogas, i samverkan med lantbruket. Arbete pågår med att skapa nya samverkansformer mellan offentliga, ideella och privata aktörer kring service på landsbygden inom ramen för en servicepunktssatsning. Kommunen ska även verka för levande centrubildningar på landsbygden. Att främja den lokala utvecklingen av bland annat näringslivet, ökad bredbandstäckning och tillgång till service skapar förutsättningar för att Uppsala kan vara en av landets bästa landsbygdskommuner.

Regional, nationell och internationell samverkan

I den regionala utvecklingsstrategin har Agenda 2030 och FN:s 17 globala hållbarhetsmål omsatts till regional nivå för Uppsala län. Den gemensamma visionen är *Ett gott liv i en nyskapande och hållbar kunskapsregion med internationell lyskraft*. Uppsala kommun bidrar till strategins genomförande med fokus på bland annat regional infrastruktur och tillgänglighet, kultur, hälso- och sjukvård och insatser för stärkt innovationsförmåga. I det internationella utbytet fångar Uppsala upp nya idéer kring storstäders utveckling. Tillsammans med andra europeiska städer ska kommunen arbeta för att påverka agendan i EU.

Indikatorer

Tabell 3. Indikatorer till fokusmål 2. Jobben – Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb.

Målsättning	Indikator	Nuläge
Företagarnas helhetsbedömning av servicen i myndighetsutövningen ska förbättras till 76 2027 och till 79 senast 2029.	10. Företagsklimat Insikt – Totalt, Index (skala 0-100) (A2030)	Utfall 2025: 75 (2024: 76)
Minst 2 000 nya jobb per år.	11. Nya jobb per år i Uppsala kommun	Utfall 2024: 635 (2023: 982)
Andelen arbetslösa ska minska till 4,8 procent 2027 och till 4,5 procent senast 2029.	12. Arbetslösa i befolkningen, 18-65 år, andel (%)	Utfall 2025: 5,0 (2024: 4,9)
Unga som varken arbetar eller studerar ska minska till 3,7 procent 2027 och till 3,5 procent senast 2029.	13. Invånare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%) (A2030)	Utfall 2024: 4,1 (2023: 3,8)

Andelen vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd ska uppgå till högst 1,07 procent 2027 och till 1,01 procent senast 2029.	14. Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen (A2030)	Utfall 2024: 1,15 (2023: 1,24)
Andelen som anser att kommunen är en bra plats att bo och leva på ska öka till 95,7 procent 2027 och till 96,0 procent senast 2029.	15. Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)	Utfall 2025: 95,6 (2023: 93,0)
Andelen som anser att det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen är bra ska öka till 82,5 procent 2027 och till 83,5 procent senast 2029.	16. Medborgarundersökningen – Det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen är bra, andel (%)	Utfall 2025: 81,7 (2023: 81,3)

Indikatorsvärden över tid och fördelade på kön samt källa framgår i bilaga 11.

Aktiverande styrdokument

Fördjupad översiktsplan för de sydöstra stadsdelarna (KF 2021)

Handlingsplan för trafikbuller 2024–2028 (KS 2024)

Uppsalas innerstadsstrategi (KF 2016)

Landsbygdsprogram och handlingsplan (KF 2025 och KS 2025)

Näringslivsprogram och handlingsplan (KF 2024 och KS 2024)

Program och handlingsplan för elitidrott (KF 2020 och KS 2021)

Översiktsplan (KF 2016)

För organiserande, normerande och reglerande styrdokument se bilaga 13.

Fokusmål 3. Klimatet

Uppsala ska leda klimatomställningen

Det är nu klimatomställningen ska nås. Uppsala ska vara världsledande i miljö- och klimatomställningen samt förbättra beredskapen för effekterna av ett förändrat klimat. Kommunen tar ansvar och motverkar klimatiförändringarna genom omställning till klimatneutralt Uppsala 2030, klimatanpassat Uppsala senast 2040 och klimatpositivt Uppsala senast 2050.

Effekterna av klimatiförändringarna i världen blir allt tydligare. Uppsala har i dag en klimatpåverkan som är flera gånger större än vad som är hållbart ur ett globalt perspektiv och mer behöver göras för att nå klimatomställningen. Utsläppen ska minska med 18–22 procent per år i kommunen för att ligga i linje med Parisavtalet. Kommunens klimatomställning är ett verktyg för att löpande följa upp och vidta åtgärder som minskar kommunens påverkan. Samtidigt ska kommunen arbeta strukturerat och fokuserat tillsammans med andra aktörer som behöver bidra till att ställa om Uppsala till ett robust samhälle som är anpassat till de klimatiförändringar som sker i dag och som inte kan förhindras i framtiden. Klimatomställningen ska inkludera alla grupper i samhället, bidra till jämlikhet och möjliggöra delaktighet i omställningsarbetet.

Klimatomställningen ställer krav på kraftfulla insatser inom bland annat transporter, byggande, energi och jord- och skogsbruk. Stora satsningar ska göras på en energiförsörjning som bidrar till ett klimatpositivt samhälle, på att ställa klimatkrav vid upphandling och inköp, fortsatt utbyggnad av solenergi, kretsloppslösningar, att bygga spårväg, utfasning av fossila plaster, ekologiskt hållbart jordbruk och att säkra ett hållbart och klimatanpassat byggande. Kommunen ska fullfölja arbetet med att montera solceller på alla kommunala fastigheter där så är möjligt senast 2027.

Mer ska göras för att skydda värdefull natur, skydda grund- och dricksvatten, säkerställa ekosystem och gynnsam bevarandestatus för hotade arter samt för att bevara, utveckla och stärka ekologiska samband i landskapet. Livsmiljöer för olika arter ska utvecklas och nyskapas i syfte att stärka den biologiska mångfalden i stadsmiljö och på landsbygd. Fler naturreservat ska bildas och kompensatoriska naturvårdsåtgärder utföras vid markexploatering.

Kommunen ska skapa förutsättningar för alla invånares, verksamheters och företags möjlighet att ställa om till det nya, attraktiva, klimatomställda livet. Återvinning och återbruk ska öka liksom cirkulära materialflöden som binder ihop landsbygd och stad. Gång- och cykelvägar ska byggas ut liksom fler laddstationer för elfordon. Stadsmiljö och livskvalitet ska förbättras för att värna verksamheter och boende i city, bland annat genom att genomfartstrafiken minskar i syfte att nå en bättre luftkvalitet, ökad tillgänglighet och lägre klimatutsläpp. En stor utmaning för att nå utsläppsmålen är att minska klimatpåverkan av konsumtion och långväga resande.

Det behövs samhällsförändringar som kräver nya sätt att leda och arbeta för att möta klimatomställningarna. Därför är innovation centralt i klimatarbetet. Miljö- och klimatdriven verksamhets- och affärsutveckling genomförs via breda samarbeten, bland annat inom Uppsala klimatomställningsprotokoll.

Uppdrag 24. Utveckla det systematiska arbetet för att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat senast 2040.

Berörda: KS, GSN, MHN, OSN, PBN, SCN, UBN, ÄLN, UKAF, SFAB, UPAB, UVA och UHEM

Uppsala ska vara klimatanpassat senast 2040. Uppsala ska vara ett robust samhälle som är anpassat till de klimatförändringar som sker i dag och som inte kan förhindras i framtiden. Genom att beakta de konsekvenser som bedöms sannolika vid internationella utsläppsscenarioer ska insatser för att stärka Uppsalas motståndskraft genomföras. Kommunen ska fortsätta utveckla arbetet för att säkerställa att samhällsviktig verksamhet och funktioner skyddas och är rustade att stå emot konsekvenser av extrema väderhändelser och att liv, hälsa, egendom och miljö med dess djur och natur skyddas mot konsekvenser av ett förändrat klimat. Insatser för att begränsa konsekvenserna av exempelvis skyfall, höga flöden i vattendrag, ras, skred, erosion och värme ska genomföras i den fysiska miljön och beaktas i samhällsplaneringen. För att den byggda miljön ska bidra till detta behöver kommunkoncernen i planering, projektering och anläggning ta hänsyn till hur kommunkoncernens egna projekt kan stödja måluppfyllelsen. I arbetet att anpassa Uppsala till ett förändrat klimat ska kommunen arbeta i bred lokal samverkan med näringslivet och andra aktörer som kan bidra till anpassning av den byggda miljön. Modeller för finansiering av viktiga, gemensamma klimatanpassningsåtgärder ska utvecklas och testas.

Uppdrag 25. Främja möjligheterna till stads- och byodling samt stärka en lokalt förankrad livsmedelsförsörjning som bidrar till cirkulära flöden och ökad krisberedskap.

Berörda: KS, PBN, GSN, UVA, UHEM och SFAB

Uppsala kommun ska bidra till omställningen till ett hållbart samhälle genom att främja en hållbar och motståndskraftig livsmedelsförsörjning. Kommunen ska underlätta för invånare, föreningar och näringsliv att odla lokalt samt främja innovativa och cirkulära lösningar som stärker ett lokalt förankrat livsmedelssystem och kommunens försörjningsberedskap. Kommunen ska främja stads- och byodling i form av fritids- och småskalig kommersiell odling som bidrar till livskvalitet, sociala mötesplatser och en utvecklad grönstruktur. Arbetet ska integreras i den fysiska planeringen och genomföras i samverkan med kommunens bolag, som ska ges förutsättningar att testa och utveckla olika lösningar. Kommunens bolag ska involveras i arbetet och uppmuntras att testa olika lösningar. Kommunen ska, med utgångspunkt i genomförd utredning, verka för att utveckla cirkulära och långsiktigt hållbara affärsmodeller inom livsmedelsproduktion, med fokus på att ta tillvara resurser som mark, vatten och näringsämnen samt minska påverkan på miljö, ekosystem och klimat. Användningen av lokalt producerat biokol ska öka som en del i att stärka cirkulära flöden, markhälsa och klimatanpassning.

Uppdrag 26. Främja biologisk mångfald och skydda hotade arter genom ökad betesdrift, ändrad grönyteskötsel och sammanhängande livsmiljöer för växter och djur.

Berörda: KS, GSN, MHN, PBN och SFAB

I takt med att Uppsala växer ökar belastningen på ekosystemen. Att svara mot utmaningarna kräver en långsiktigt hållbar skötsel och bruk av kommunens naturmiljöer och grönytor, bland annat genom ökad betesdrift. Det kräver även ett aktivt arbete för att stärka, skydda och återställa ekosystem och biologisk mångfald i tätorter och i staden. Uppsala kommun ska satsa på att etablera systematiska former

för att kontinuerligt säkerställa ekosystem och utveckla livsmiljöer som bidrar till den biologiska mångfalden och skyddar hotade arter. Kommunen ska bland annat skapa en sammanhängande blå struktur med vattendrag och vattensamlingar i kommunens grönområden. Ängsliknande miljöer ska etableras för att främja biologisk mångfald, bin och andra pollinerande insekter. Arbetet ska utgå från aktuell forskning om pollinering och biologisk mångfald i samverkan med Sveriges lantbruksuniversitet (SLU). Fler naturreservat ska bildas. Efterlevnaden av strandskyddet ska stärkas med fokus vid Flottsund och Ekoln. Uppsala kommun ska samverka med andra markägare för att uppnå hållbart hyggesfritt skogsbruk.

Uppdrag 27. Utveckla arbetet för att säkerställa god tillgång till natur och parker i staden och tätorter.

Berörda: KS, GSN och PBN

I Uppsala ska alla ha nära till parker eller grönområden. Träd och grönområden i staden skapar bättre luftkvalitet, svalka när det är varmt och hjälper till att ta hand om dagvattnet när det regnar. Grönskan ger även skydd vid extrema väderhändelser som torka och översvämningar. Tillgången till natur och grönska ska ges större vikt i stadsplaneringen. Bland annat ska en ny stadsträdgård anläggas i norra staden och åtgärder genomföras för att tillgången till natur- och friluftsreservat respektive andra grönområden kan stärkas i de östra stadsdelarna. Indikatorer ska tas fram för att mäta tillgången till och utvecklingen av grön infrastruktur, till exempel avståndet till närmaste park och skog.

Uppdrag 28. Stärka arbetet med att rena Fyrisån med målet att göra Fyrisån badbar senast 2030.

Berörda: KS, GSN och UVA

Ett välmående vattendrag erbjuder både ett stort rekreativt värde för kommunens invånare, goda livsmiljöer för vattenlevande arter och bättre tillgång till rent dricksvatten. Uppsalas aktiva arbete med att minska fosfortillförseln i Fyrisån ska därför fortsätta. Strategiska markförvärv och kompensationsformer till privata markägare ska utredas för att tillskapa fler fosfordammar. Därtill ska åtgärder vidtas för att kartlägga källor, förhindra tillförseln och minska halterna av andra miljögifter och kemiska föroreningar, exempelvis PFAS. En viktig förutsättning för ett effektivt reningsarbete är en nära samverkan med kommunens två universitet och möjlighet för dem att prova nya metoder och tekniker i testbäddar. För att möjliggöra för fler att bada i Uppsala ska ytterligare lämpliga badplatser vid Fyrisån med närhet till centrala Uppsala identifieras.

Förutsättningar för måluppfyllelse

Klimatanpassning

Kommunen fortsätter att fokusera på ett aktivt och systematiskt arbete med klimatanpassning av samhället, bland annat genom kontinuerlig analys av kommunens risker, vidta och följa upp åtgärder i fysisk planering, tillståndsgivning och skyfallsplanering som syftar till att minska identifierade risker.

För att säkerställa att Uppsala är ett robust samhälle som är anpassat till de klimatförändringar som sker i dag och som inte kan förhindras i framtiden, där liv, hälsa, egendom och miljö med dess djur och natur skyddas mot konsekvenserna av ett förändrat klimat behöver klimatanpassningsarbetet utvecklas vidare.

Uppsala kommun ska ha grönskande träd som bidrar till en attraktiv stad och tätort med bra lokalklimat. Krontäckning är ett viktigt mått som anger andelen av stadens yta som täcks av trädkronor och ger skugga. Krontäckningen ska vara god i hela kommunen. I staden ska den genomsnittliga krontäckningen vara 30 procent år 2034. Varje år ska fler stadsträd planteras än de som tas ner.

Ren luft och giftfri miljö

Uppsala ska vara en kommun med rent vatten, hälsosam luft och med mark som är fri från föroreningar.

Luftföroreningar finns över hela världen och orsakar betydande negativa effekter på människors hälsa och miljön. För att säkerställa hälsosam luft som är fri från skadliga nivåer av luftföroreningar följs luftkvaliteten i Uppsala upp utifrån världshälsoorganisationens (WHO) riktvärden. I Uppsala kommun är biltrafiken den dominerande källan till utsläpp av kvävedioxid och partiklar. Arbetet behöver intensifieras för att ytterligare sänka nivåerna av luftföroreningar och förbättra luftkvaliteten på särskilt utsatta gator.

I Uppsala ska ämnen som har skapats i eller utvunnits av samhället inte hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Arbetet med att minska förbrukningen av plast och helt få bort nytvunnen fossil plastråvara ska fortsätta samtidigt som återanvändning, återvinning och insamling av avfall fastighetsnära och på allmänplats förbättras. Genom fastighetsnära insamling av förpackningar har det blivit enklare att källsortera förpackningar i Uppsala kommun.

Andelen ekologisk mat i kommunens upphandlade verksamheter ska öka under mandatperioden och motsvara den nivå som nås i kommunens egna verksamheter. Målet är att år 2030 ska minst 75 procent av livsmedlen vara ekologiska.

Samhället i stort behöver ställa om för att minska vattenförbrukningen och spridningen av miljögifter. Samtidigt måste återvinning, återbruk och cirkulation av näringsämnen öka.

Skydd av natur och ekosystem och säkrad vattenförsörjning

Biologisk mångfald gör det möjligt för pollinering, frisk jord och växter, rening av luft och vatten. Uppsala kommun främjar biologisk mångfald genom att ta tillvara de värden som finns och genom att skapa variation när nya parker byggs. När, var och hur kommunen utför skötsel påverkar också mångfalden, till exempel genom att ersätta dagens gräsklippning till annan typ av slätter.

Ett effektivt system för ekologisk kompensation ska införas som bidrar till biologisk mångfald och ekosystemtjänster vid nyexploatering. Fler tätortsnära natur- och friluftsområden ska skyddas som naturreservat, till exempel Blodstensskogen.

Idag ställs allt högre krav på vattenåtgärder i nya stadsbyggnadsprojekt. Behov finns även av utökade åtgärder på landsbygden och i befintliga bebyggda miljöer för att klara miljökvalitetsnormerna. Vattenkvaliteten i Fyrisån är en högt prioriterad fråga. Kommunen ska genomföra åtgärder för att ytterligare minska fosforhalten och förbättra vattenkvaliteten i Fyrisån. Åtgärderna ska bidra till att möjliggöra bad i Fyrisån, med målsättningen att det ska vara möjligt från år 2030.

Att säkerställa Uppsalas dricksvattenförsörjning är avgörande och handlar i första hand om att säkra Uppsalaåsens och Vattholmaåsens funktion som naturligt dricksvattenfilter. Befintliga föroreningar hanteras bäst nära källan och tillkommande föroreningar behöver förebyggas. En förutsättning för leverans av dricksvatten är att få

bort föroreningar av framför allt PFAS från mark- och grundvattnet. Det är en fortsatt prioriterad fråga. Där kommunen idag har överskridande halter kommer en utökad rening av PFAS färdigställas inom planperioden.

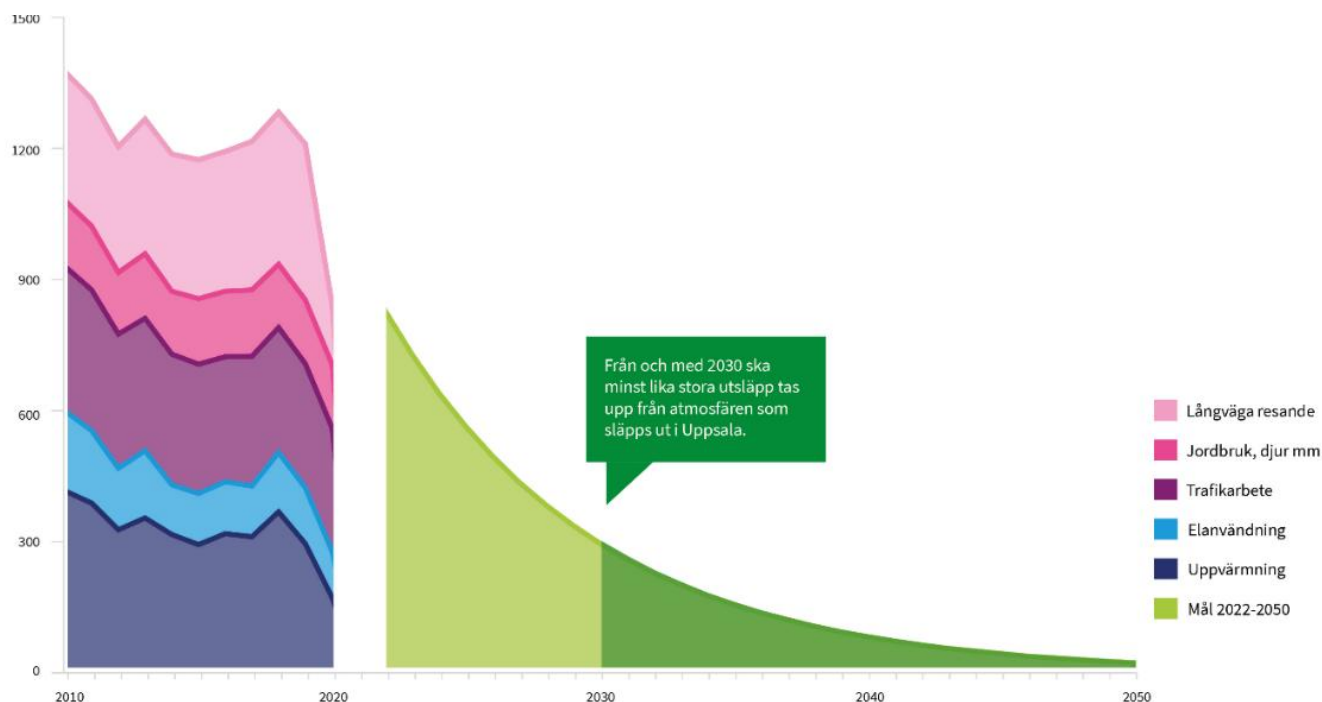
Uppsala kommun utreder kontinuerligt hur dricksvattenförsörjningen kan taktas med kommunens utveckling. Det befintliga försörjningssystemet byggs ut och behov kvarstår om att säkerställa råvatten av god kvalitet och tillräcklig kvantitet på lång sikt. Parallellt pågår arbete med att utveckla kommunens nödvatten- och reservvattenförsörjning för att kunna försörja befolkningen med dricksvatten vid ett eventuellt bortfall. Flera omfattande investeringsprojekt kommer att genomföras under planperioden i syfte att trygga dricksvattenförsörjningen i Uppsala stad fram till och med år 2050.

Klimatbudget

Uppsala kommun har länge bedrivit ett ambitiöst klimatarbete. Redan 2015 antogs klimatmål i linje med Parisavtalet, och sedan dess har stora förflyttningar skett. Kommunen ställer krav för att minska klimatutsläpp och öka hållbara resursflöden i upphandling och inköp. Kommunens egen fordonsflotta är fossilfri sedan flera år tillbaka. Inom byggandet har betydande steg tagits för att minska utsläppen, bland annat genom klimatkrav i markanvisningar, medvetna materialval och cirkulära resursflöden. Genom Uppsala klimatprotokoll samarbetar kommunen med företag, akademi och civilsamhälle och har därigenom blivit en föregångare nationellt. Uppsala är också en av landets ledande kommuner när det gäller installerad sol.

Uppsala ska vara klimatneutralt år 2030 och klimatpositivt senast år 2050. Det uppnås genom minskat klimatavtryck i Uppsalas geografiska område, minskade utsläpp från kommunkoncernen och klimatsmart konsumtion. För att minska utsläppen i linje med Parisavtalet kan Uppsala endast släppa ut en begränsad mängd växthusgaser fram till år 2100. Utsläppsutrymmet får inte överskridas. Om utsläppen är för höga ett år måste utsläppsminskningen kompenseras genom att vara större följande år. Det innebär att under planperioden ska växthusgasutsläppen inom Uppsalas kommungeografiska område minska med 18–22 procent per år för att utsläppsutrymmet inte ska överskridas.

Utsläpp av växthusgaser från den kommunala verksamheten utgör en delmängd av Uppsalas geografiska utsläpp. Där så krävs ska kommunen prioritera insatser som möjliggör större utsläppsminskningar på den kommungeografiska nivån, framför utsläppsminskningar i den egna verksamheten. I vissa fall kan kommunen också behöva öka sina utsläpp för att skapa förutsättningar för att minska eller undvika geografiska utsläpp.

Figur 2. Grafen visar historiska växthusgasutsläpp år 2010–2020 och utsläppsutrymmet för år 2021–2050.

Uppsalas klimatbudget är ett verktyg för att underlätta och påskynda omställningen så att klimatmålen kan nås. Klimatbudgeten omfattar fem områden som tillsammans bedöms stå för majoriteten av utsläppen inom Uppsala kommun. Därtill finns åtgärder av mer övergripande karaktär som samlas under rubriken ”Övriga områden”:

- Transport
- Energi
- Bygg och anläggning
- Jord- och skogsbruk
- Konsumtion
- Övriga områden

Utsläppen inom områdena transport, energi och jordbruk framgår av ovanstående graf. Utsläpp från skogsbruk samt bygg- och anläggning illustreras inte i grafen, då statistik för dessa områden inte finns tillgängligt. Detsamma gäller för området konsumtion, där endast utsläpp från långväga resande ingår i nuvarande uppföljning.

Inom klimatbudgetens områden listas prioriterade åtgärder för planperioden som ska leda till att utsläppen minskar i sådan omfattning att kommunens klimatmål kan nås. I takt med att kunskap tillkommer och att möjlighet att beräkna och följa upp utsläpp ökar kommer klimatbudgeten att kompletteras med nya åtgärder och utsläppsområden för att hålla i och öka takten i arbetet med klimatomställningen.

De åtgärder som behöver vidtas inom respektive område är både sådana där kommunen har egen rådighet och sådana där kommunen behöver verka genom andra; som möjliggörare, samarbetspartner eller kravställare. Uppsala kommun samverkar med externa aktörer för att mobilisera alla som bor, verkar och vistas i Uppsala kommun i klimatomställningen. Kommunen arbetar både med att minska utsläppen från den egna verksamheten och med att skapa förutsättningar för hållbara val för alla som bor och verkar i Uppsala.

Transport

Transporter står för en betydande del av utsläppen inom Uppsalas kommungeografi. För att minska utsläppen behöver tekniska lösningar gå hand i hand med förändrade resvanor och en hållbar samhällsplanering. Utsläppen från transporter och arbetsmaskiner i Uppsala ska minska genom att minska behovet av transporter samt genom en övergång till fossilfria drivmedel.

Avgörande för att minska utsläppen från transporter är:

- Målstyrning mot ett mer aktivt resande och mer hållbara resmönster
- Utveckling av ekonomiska styrmedel
- Främjande av gång-, cykel- och kollektivtrafik
- Elektrifiering och förnybara drivmedel

Att göra det enkelt och attraktivt att välja hållbara färdssätt är en grundförutsättning för en lyckad transportomställning. El kommer att ersätta en allt större del av dagens fossila bränslen. Även andra fossilfria drivmedel kommer att behövas. Det ställer krav på att det finns en god infrastruktur för och tillgång till el-laddning och andra fossilfria drivmedel.

Tabell 4. Klimatåtgärder inom området transport.

NR	Klimatåtgärd	Ansvariga	Geografiska eller kommunkoncernens utsläpp
1.01	Utveckla ett attraktivt kapacitetsstarkt kollektivtrafiksystem genom anläggning av spårväg mellan Uppsala C och Sydöstra stadsdelarna via Gottsunda respektive Ultuna.	KS	Geografiska
1.02	Utveckla kommunens styrning och införa trafikreglerande styrmedel för mer hållbara resmönster och minskad biltrafik.	GSN, KS, PBN, UPAB	Geografiska
1.03	Utveckla och fördjupa samverkan med arbetsgivare inom näringslivet, föreningslivet, universiteten och offentlig verksamhet för att uppnå större andel hållbara tjänste- och arbetsresor.	GSN	Geografiska
1.04	Ta fram en plan för hur kommunen ska främja samåkning och delade mobilitetstjänster.	GSN, KS, UHEM, UPAB	Geografiska
1.05	Anpassa gång- och cykelbanor och parkeringar till olika typer av cyklar.	GSN, PBN, UKAF, SFAB, UHEM, UPAB	Geografiska
1.06	Utveckla och bibehåll ett prioriterat och trafiksäkert cykelvägnät, i såväl stad som på landsbygd.	GSN	Geografiska
1.07	Samverka med Region Uppsala för att öka framkomlighet för kollektivtrafiken och förenkla byten mellan olika transportmedel.	GSN, KS	Geografiska
1.08	Bygg ut och skapa förutsättningar för infrastruktur för el-laddning och andra förnybara drivmedel.	KS, GSN, PBN, UPAB, UVA, UHEM, UKAF, SFAB	Geografiska
1.09	Utveckla testbäddar, piloter och innovativa arbetssätt som möjliggör snabb elektrifiering av transporter.	KS, GSN	Geografiska
1.10	Utveckla kommunens uppföljning av klimatpåverkan från trafik och effekterna av trafikrelaterade klimatåtgärder.	KS, GSN	Geografiska
1.11	Verka för ökad efterlevnad av hastighetsbegränsningar på utvalda vägar inom och utanför kommunens väghållningsområde.	GSN	Geografiska
1.12	Utveckla insatser för att främja anställdas hållbara resande i tjänsten samt till och från arbetet.	Alla nämnder och bolag	Kommunkoncernen
1.13	Säkerställa att kommunens egna och upphandlade arbetsmaskiner drivs med förnybara drivmedel (med prioritering för el, vätgas och biogas) och övergå till	GSN, KS, UHEM, UKAF, UVA, SFAB	Kommunkoncernen

NR	Klimatåtgärd	Ansvariga	Geografiska eller kommunkoncernens utsläpp
	användning av eldrivna handhållna arbetsmaskiner i upphandlad och egen regi.		
1.14	Fasa ut fossila bränslen för transporter inom kommunens egna och upphandlade verksamheter.	Alla nämnder och bolag	Kommunkoncernen

Energi

Energisystemet är en grundpelare i samhällets funktion – från bostäder och offentlig service till näringsliv och transporter. Samtidigt förändras energiproduktion, distribution och användning i snabb takt, vilket skapar både utmaningar och möjligheter i klimatomställningen. Avgörande för att minska utsläppen från energiområdet är:

- Minskad energianvändning genom energieffektivisering
- Ökad andel förnybar energi
- Minskad förbränning av fossil plast i fjärrvärmeproduktion

Uppsala kommun har sedan länge ett aktivt arbete med energieffektivisering för att minska energianvändningen i egna fastigheter och verksamheter, och detta arbete behöver fortgå. Kommunen ska skapa förutsättningar för att nya stadsdelar, befintlig bebyggelse och näringsliv bidrar till ett robust och resurseffektivt energisystem, bland annat genom planbestämmelser, markanvisningar, lokala energigemenskaper, energilagring och efterfrågefleksibilitet.

Kommunens lokaler ska drivas resurseffektivt genom behovsanpassad energianvändning och minskade energiförluster. Detta, precis som energiomställningen i stort, kräver nära samverkan med andra aktörer. För att bidra till en ökad andel förnybar energi behöver kommunen även fortsättningsvis installera solenergianläggningar på kommunägda fastigheter, som tak, anläggningsytor och andra hårdgjorda ytor.

Elektrifiering är en central lösning för att minska utsläppen inom industri och transporter. För att möjliggöra detta krävs ett effektivt och kapacitetsanpassat elnät, och därför behöver också elnätsanvändningen optimeras. Kommunen ska verka för förstärkt elnät i Uppsala där utbyggnadsbehov finns och samordna planering mellan elnätsbolag och kommun.

Tabell 5. Klimatåtgärder inom området energi.

NR	Klimatåtgärd	Ansvariga	Geografiska eller kommunkoncernens utsläpp
2.01	Arbeta för att minska effekttoppar och möjliggöra en smartare, mer flexibel användning av elektrisk effekt i Uppsala samt i kommunens egna verksamheter.	KS, GSN, UHEM, SFAB, UVA, UKAF, UPAB	Geografiska
2.02	Minska mängden spillvärme och -kyla och öka återanvändningen, inom kommunens verksamheter och i samverkan med andra aktörer.	KS, GSN, UHEM, UKAF, UVA, SFAB	Geografiska
2.03	Kartlägga användning av fossil energi för uppvärmning i företagsverksamheter som är föremål för tillsyn enligt miljöbalken, och för dialog om alternativa uppvärmningsmöjligheter.	MHN	Geografiska
2.04	Minimera energianvändning för kylning genom att använda och skapa förutsättningar för lösningar som solavskärmning, passiv kylning, skuggande grönska och fjärrkyla.	KS, SFAB, UHEM, UKAF, UVA, PBN	Geografiska

NR	Klimatåtgärd	Ansvariga	Geografiska eller kommunkoncernens utsläpp
2.05	Utreda förutsättningar för produktion av flytande koldioxid från gasrening på biogasanläggningen, för att kunna återanvända eller lagra koldioxiden (bio-CCU/ bio-CCS).	UVA	Geografiska
2.06	Utveckla ny och effektiv klimattillsyn inom miljöbalkens tillämpningsområde i syfte att främja klimatomställningen.	MHN	Geografiska
2.07	Verka för att värmeverket i Uppsala inför teknik för infångning och lagring av koldioxid eller användning av koldioxid som råvara (CCS/CCU).	KS	Geografiska
2.08	Utveckla åtgärder och styrmedel för minskad vattenförbrukning i kommunen som helhet.	UVA, KS	Geografiska
2.09	Minska varmfackling av biogas.	UVA	Geografiska
2.10	Genomför lustgasmätning och ta fram förslag på åtgärder för minskad lustgasavgång från spillvatten.	UVA	Geografiska
2.11	Utvärdera och genomföra åtgärder som minskar avgången av växthusgaser från slamhantering och slamlagring på både kort och lång sikt.	UVA	Geografiska
2.12	Minska energianvändningen i kommunens fastigheter och verksamheter genom förändringar i teknik och beteende.	KS, SFAB, UHEM, UKAF, UVA, UPAB	Kommunkoncernen
2.13	Utreda hur hyresavtal kan ge incitament till energieffektiviseringar för kommunkoncernens fastighetsägare och hyresgäster.	KS, SFAB, UHEM, UKAF	Kommunkoncernen
2.14	Installera solenergianläggningar på kommunägda fastigheter och mark där det är möjligt.	KS, SFAB, UHEM, UKAF, UVA, UPAB	Kommunkoncernen
2.15	Fortsätta utvecklingen av batterilager för att tillvarata egenproducerad solcell och minska effektbelastningen på elnätet.	KS, SFAB, UHEM, UKAF, UVA, UPAB	Kommunkoncernen

Bygg och anläggning

Uppsala är en av Sveriges snabbast växande kommuner och fortsätter växa i hög takt. Stora utsläpp uppstår inom ramen för renoveringar samt ny-, om- och tillbyggnation. Till det kommer utsläpp från anläggning av infrastruktur såsom vägar och ledningar. Bygg och anläggning har även en betydande inverkan på kommunens förmåga att ställa om andra sektorer – från transport till energi och jord- och skogsbruk. Avgörande för att minska utsläppen från bygg och anläggning är:

- Klimatsmarta material och resurseffektivitet
- Klimatsmart stadsutveckling

Omställningen av bygg- och anläggningssektorn kräver ett nära samarbete med näringslivet och tillgång till forskning samt utveckling och innovation. Kommunen ska bidra till utvecklingen genom att prioritera återbruk och återvinning och säkerställa ett effektivt nyttjande av det befintliga byggnadsbeståndet. Renovering och underhåll av egna fastigheter och anläggningar ska genomföras på sätt som bidrar till att förlänga livslängd och undvika förtida utbyten av material. Genom planering och utveckling av både nya och befintliga områden skapas förutsättningar för att Uppsalas invånare och verksamheter ska kunna leva och verka med lågt klimatavtryck. Klimatperspektivet ska integreras i hela plan- och exploateringsprocessen – från översiktsplanering och markanvisningar till detaljplanering, projektering samt vidare till byggnation och drift. Genomförande av spårvägsprojektet ska genomsyras av hög klimatambition när det gäller val av material och teknik.

Tabell 6. Klimatåtgärder inom området bygg och anläggning.

NR	Klimatåtgärd	Ansvariga	Geografiska eller kommunkoncernens utsläpp
3.01	Utveckla och implementera arbetssätt för hållbar masshantering med målet att minska uppkomna massvolymen och transporter av massor.	GSN, KS, UHEM, UKAF, SFAB, UVA	Geografiska
3.02	Vidareutveckla arbetssätt kring klimatanalyser genom samhällsbyggnadsprocessen, inklusive översiktsplanering, detaljplanering och exploatering av kommunägd mark, för att visa hur olika vägval kan bidra till minskad klimatpåverkan.	KS, PBN, GSN	Geografiska
3.03	Utveckla kommunens områdesplanering för att åtgärda faktorer som leder till ökad klimatpåverkan i befintliga områden och tätorter, särskilt bristande service eller otillräcklig tillgång till kollektivtrafik.	KS, PBN	Geografiska
3.04	Minska behovet av nybyggnation genom att verka för ett mer resurseffektivt nyttjande av den byggda miljön.	PBN, KS, SFAB, UHEM, UKAF	Geografiska
3.05	Utveckla styrningen av portföljen för samhällsbyggnadsprojekt både avseende prioritering av projekt och balansering av portföljen som helhet, så att klimatomställningen påskyndas.	KS, GSN	Geografiska
3.06	Införa livscykelanalyser som utgångspunkt för beslut inom bygg- och anläggningsprojekt, med hänsyn till klimatutsläpp, energianvändning och kostnadseffektivitet i både bygg- och användningsfas.	GSN, KS, SFAB, UHEM, UKAF	Geografiska
3.07	Öka återbruket inom bygg- och anläggningsprojekt genom bevarande (återbruk på plats), internt återbruk och inköp av återbrukat material, i samverkan inom kommunkoncernen och branschen.	KS, GSN, SFAB, UHEM, UKAF	Geografiska
3.08	Minimera mängden och öka sorteringsgraden för bygg- respektive rivningsavfall genom exempelvis återbruksinventering, demontering, tillgängliggörande av återbrukade produkter och material på marknaden, spillminimering, utökad sortering, systematisk uppföljning, samt planering för framtida demonterbarhet.	KS, GSN, SFAB, UHEM, UKAF	Geografiska
3.09	Stötta föreningars miljö- och klimatarbete på föreningsägda anläggningar.	IFN, KTN	Geografiska
3.10	Ställa klimatkrav på material och teknik vid projektering, inköp och byggnation av spårvägen så att projektet kan uppnå mål om 50 procent utsläppsreduktion.	KS	Geografiska

Jord- och skogsbruk

Uppsala har Sveriges tredje största åkermarkareal och Sveriges största landsbygdsbefolkning, med en fjärdedel av alla invånare boende utanför staden. Utöver åkermarksareal och bebyggda områden består kommunens geografi även till en stor del av skogsmark.

De största bidragande källorna till utsläpp från jordbruket kommer från djurens matsmältning, gödselmedel, odling av torv- och gyttejordar samt utsläpp av lustgas från brukad mark. Samtidigt erbjuder jordbruks- och skogsmark stor potential för kolinlagring och negativa utsläpp av koldioxid, vilket är nödvändigt för att nå klimatmålen.

Kommunens direkta rådighet inom jord- och skogsbruksområdet är begränsad men genom dialog och samverkan kan gemensamma verktyg för omställning arbetas fram. Kommunen behöver höja kunskapen om förutsättningarna för både jordbrukssektorns

lokala omställning och en ökad kolinlagring i skog och mark, samt utveckla samarbets- och dialogformer med lokala nyckelaktörer inom sektorn.

Tabell 7. Klimatåtgärder inom området jord- och skogsbruk.

NR	Klimatåtgärd	Ansvariga	Geografiska eller kommunkoncernens utsläpp
4.01	Tillsammans med relevanta aktörer arbeta för att minska klimatpåverkan från den lokala jord- och skogsbrukssektorn, inklusive livsmedelsförsörjning.	KS	Geografiska
4.02	Samverka med kommunens arrendatorer för att främja biologisk mångfald, öka kolinlagring och minska utsläpp av växthusgaser.	KS	Geografiska
4.03	Verka för användning av naturbaserade lösningar som bidrar till ökad biologisk mångfald och kolinlagring.	KS, PBN, GSN	Geografiska
4.04	Fasa ut kommunens användning av torv i park- och grönområden.	GSN, KS	Kommunkoncernen

Konsumtion

Varor och tjänster som konsumeras i Uppsala orsakar betydande utsläpp, både lokalt och i andra delar av världen. Konsumtionsbaserade utsläpp är svåra att bryta ner per kommun, men genomsnittssvenskens utsläpp från konsumtion bedöms åtta gånger större än vad som krävs för att hålla den globala temperaturökningen under 1,5 grader. Det omfattar klimatpåverkan från privatpersoners inköp och resor, såväl som näringslivets och offentlig sektors konsumtion, oavsett var i världen dessa utsläpp sker. Bygg- och anläggningssektorn står för en väsentlig del av de konsumtionsbaserade utsläpp som Uppsala orsakar utanför kommunens gränser, vilket adresseras i ett eget område i klimatbudgeten.

Klimatbudgetens åtgärder under konsumtion omfattar i nuläget främst kommunorganisationens egna inköp. Området kommer att utvecklas i takt med att möjligheten att beräkna och följa upp konsumtionsbaserade utsläpp ökar.

Uppsala kommun köper i genomsnitt in varor och tjänster för cirka 5–6 miljarder kronor per år, vilket innebär att Uppsala är en av Sveriges största marknadsaktörer. Krav och incitament i kommunens upphandlingar kan driva utvecklingen mot mer klimativänliga lösningar och skapa efterfrågan på innovativa och resurseffektiva alternativ. Detta gäller samtliga utsläppsområden och alla delar av kommunens verksamhet. Upphandling är ett nyckelverktyg för att nå klimatmålen och kommunen har sedan länge arbetat aktivt med att integrera hållbarhetskrav i sina upphandlingar.

Avgörande för att minska kommunorganisationens utsläpp från konsumtion under de kommande åren är:

- Ökad livslängd och ökat återbruk
- Förenkla hållbara val vid inköp och upphandling

Genom att ställa krav på cirkulära lösningar, såsom återbrukade produkter och reparerbarhet, ska kommunen bidra till utvecklingen av en cirkulär ekonomi och en förbättrad resurshushållning. Stödet till kommunens verksamheter ska utvecklas så att det blir lättare att välja varor och tjänster med lägre klimatpåverkan.

Utöver upphandling vidareutvecklar kommunen andra verktyg för att minska de egna utsläppen och bidra till ett mer hållbart samhälle. Särskilt stort fokus läggs på att öka det interna återbruket inom kommunens verksamheter.

Tabell 8. Klimatåtgärder inom området konsumtion.

NR	Klimatåtgärd	Ansvariga	Geografiska eller kommunkoncernens utsläpp
5.01	Minska klimatpåverkan från livsmedel och måltider som köps in och serveras av verksamheter som finansieras av kommunen.	KS, DUAB, GSN, IFN, KTN, UKAF, UKK, UST, OSN, ÄLN	Kommunkoncernen
5.02	Utveckla upphandlingskrav för redovisning av klimatdata från leverantörer.	KS	Kommunkoncernen
5.03	Öka det interna återbruket inom kommunens verksamheter.	Alla nämnder och bolag	Kommunkoncernen
5.04	Utveckla kommunens inköpssystem för att ge kommunens verksamheter ett tydligare stöd att välja varor och tjänster med lägre klimatpåverkan.	KS	Kommunkoncernen
5.05	Minska plastanvändning, säkerställa korrekt avfallssortering, upphandla och köpa in plast som är återvunnen, biobaserad eller återvinningsbar.	Alla nämnder och bolag	Geografiska
5.06	Vidareutveckla stödet till föreningsverksamhet som bidrar till reparationer och återbruk.	IFN, KTN, KS	Geografiska

Övriga områden

I tillägg till satsningar inom de utpekade fem stora utsläppsområdena behöver åtgärder som påverkar klimatomställningen mer övergripande genomföras. Kraftfull och målinriktad styrning av den egna verksamheten är avgörande för att lyckas med omställningen. Kommunen ska även använda sin position som möjliggörare för samhällets omställning genom sina många kontaktvägar till andra offentliga aktörer, näringslivet, föreningslivet och Uppsalas invånare.

Tabell 9. Klimatåtgärder inom övriga områden.

NR	Klimatåtgärd	Ansvariga	Geografiska eller kommunkoncernens utsläpp
6.01	Utveckla det systematiska arbetet för att minska klimatpåverkan från arrangemang och evenemang inom exempelvis idrott, kultur, besöksnäring och näringsliv.	DUAB, IFN, KTN, UKAF, UKK, UST	Geografiska
6.02	Undersöka på vilka sätt klimatomställningen påverkar kompetensförsörjningsbehovet i kommunen samt utveckla arbetssätt för att matcha kompetensförsörjning mot näringslivets roll i klimatomställningen.	KS, AMN	Geografiska
6.03	Etablera och utveckla Klimathubben som en plats för kommunikation om klimatförändringar och klimatomställning.	KTN	Geografiska
6.04	Stärka invånarnas möjligheter att engagera sig för klimatomställningen, genom kommunikation, kunskapsspridning och dialog.	Alla nämnder och bolag	Geografiska

Indikatorer

Tabell 10. Indikatorer till fokusmål 3. Klimatet – Uppsala ska leda klimatomställningen.

Målsättning	Indikator	Nuläge
Utsläppen av växthusgaser kommungeografiskt ska minska för att hålla Uppsalas utsläppsutrymme fram till 2030. Under planperioden ska utsläppen minska med 18–22 procent per år.	17. Utsläpp av växthusgaser, kommungeografiskt, koldioxidekvivalenter, kiloton	Utfall 2023: 819 (2022: 807)
Utsläppen av växthusgaser från kommunkoncernen ska under planperioden minska med 18–22 procent per år.	18. Utsläpp av växthusgaser, kommunkoncernen, koldioxidekvivalenter, kiloton	Utfall 2024: 25,8 (2023: 26,3)
Andel resor med gång, cykel eller kollektivtrafik ska öka till 66 procent 2027 och till 77 procent senast 2029.	19. Andel (%) resor med gång, cykel och kollektivtrafik som huvudsakligt färdmedel för resor som börjar och slutar i Uppsala kommun	Utfall 2025: 61 (2024: 59)
Faktisk materialåtervinning och förberedelse för återanvändning av kommunalt avfall ska uppgå till 57 procent 2027 och 59 procent senast 2029.	20. Faktisk materialåtervinning och förberedelse för återanvändning av kommunalt avfall, andel (%)	Utfall 2025: 39 (2024: 34)
Tillskapat områdesskydd (naturreservat och naturvårdsavtal) där kommunen är förvaltare ska öka genomsnittligen med 100 hektar per år.	21. Tillskapat områdesskydd (naturreservat och naturvårdsavtal) där kommunen är förvaltare, hektar/år	Utfall 2025: 0 (2024: 0)

Indikatorsvärden över tid och fördelade på kön samt källa framgår i bilaga 11.

Aktiverande styrdokument

Avfallsplan – program och handlingsplan för ett cirkulärt Uppsala utan avfall och (KF 2025)

Energiprogram 2050 (KF 2018)

Miljöprogram (KF 2026)

Program för mobilitet och trafik och handlingsplan (KF 2022 och KS 2022)

Vattenprogram och handlingsplan (KF 2021 och KS 2024)

Vattentjänstplan och handlingsplan 2024 (KF 2024)

Åtgärdsprogram för kvävedioxid, Uppsala kommuns handlingsplan för luftkvalitet (KF 2022)

För organiserande, normerande och reglerande styrdokument se bilaga 13.

Fokusmål 4. Tryggheten

Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

I Uppsala kommun är trygghet en rättighet för alla och ingen ska begränsas av otrygghet eller oro att utsättas för brott. Uppsala ska vara en trygg kommun att verka och leva i. Uppsala är en öppen, jämställd och solidarisk kommun som berikas av mångfald och tar ansvar för integrationen.

Uppsala kommuns arbete med trygghet, säkerhet och att förebygga brott är till för att skydda människors liv och hälsa, samhällets funktionalitet, egendom, demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter. Uppsala ska inte ha någon utsatt stadsdel. Ett starkt områdesarbete förebygger och förhindrar social oro. Insatser för att bekämpa brottsligheten kombineras med förebyggande åtgärder som ger resultat. Kommunen ska fortsätta att utveckla samarbetet med polisen för ökad trygghet.

Kommunens verksamhet har jämlikhet, mänskliga rättigheter, demokrati, jämställdhet och rättvisa som utgångspunkt. Kommunen stärker förutsättningarna för alla människor i alla delar av samhället. Alla ska känna sig välkomna och inkluderade i kommunens verksamheter och kunna lita på att få det stöd de behöver av samhället. All utveckling ska ske med särskild hänsyn till människor och områden som har sämst socioekonomiska förutsättningar. De som står längst utanför idag ska prioriteras.

Välfärd och god folkhälsa ska bygga ett hållbart Uppsala. Kultur, idrott och fritid utgör en starkt bidragande faktor för trygghet, folkhälsa och livskvalitet.

En lyckad integration leder till att fler arbetar. Alla barn ska kunna se sina föräldrar gå till jobbet. Livsvillkoren ska vara lika goda oavsett var i kommunen man växer upp och lever. Kompensatoriska insatser krävs för att uppnå det. Klyftorna mellan människor och områden ska minska och där är jämställdhetsarbetet särskilt viktigt. Kommunen ska satsa på att säkerställa att fler som idag står långt från arbetsmarknaden kommer in i arbete.

I Uppsala ska barn och unga ha en god och trygg uppväxt som präglas av framtidstro och samhörighet. Att investera i barns utveckling är en av de viktigaste vägarna till social hållbarhet och minskade skillnader i hälsa och utbildning. Barnets bästa ska alltid sättas i främsta rummet. Barnperspektivet ska genomsyra stadsplaneringen.

Boendesegregationen måste brytas. Kommunen kommer svara mot de utmaningar som finns på bostadsmarknaden. Behoven av bostäder med lägre boendekostnad är stora och kommunen behöver stärka arbetet för att säkra boendevillkoren.

Kommunen ska ha en god krisberedskap för att kunna hantera olika sorters samhällsstörningar och förmågan till civilt försvar ska stärkas.

Uppdrag 29. Utveckla kommunens förmåga att förebygga och bekämpa brottslighet.

Berörda: KS, AMN, GSN, IFN, KTN, MHN, OSN, PBN, RÄN, SCN, UBN, ÄLN, UKAF, SFAB, UPAB och UHEM

Med gemensamma prioriteringar arbetar kommunen och polisen för nolltolerans mot brott och för ett tryggare Uppsala på både kort och lång sikt. Kommunen ska vara en samlande aktör för att vända utvecklingen i utsatta områden, förebygga skjutningar och grovt våld och motverka rekrytering av unga till kriminella grupperingar. Kommunen ska vidta riktade och beprövade åtgärder för att förebygga och förhindra brottslighet. För att bryta rekrytering ska kommunen arbeta proaktivt med barn och unga i riskgrupp. Narkotikahandeln används ofta för att rekrytera barn och unga genom att successivt involvera dem i olika delar av narkotikahandlingen. För att motverka rekrytering samt användning och förekomst av droger i barns och ungas nära miljö ska kommunen fortsätta det riktade och nära samarbetet med polisen. Ett starkt förebyggande arbete, tillsammans med tydliga och fungerande rutiner för att tidigt uppmärksamma och agera vid misstanke om droganvändning, är avgörande för att skydda barn och unga från att hamna i riskmiljöer.

Uppdrag 30. Förhindra att välfärden missbrukas genom att motverka alla former av välfärdsbrott i kommunens verksamheter.

Berörda: Alla nämnder och bolag

Alla nämnder och bolagsstyrelser ska fördjupa arbetet för att förebygga, upptäcka och motverka välfärdsbrott. Det omfattar både att förebygga att en extern aktör, företag eller privatperson, otillbörligen utnyttjar kommunala medel eller utövar otillåten påverkan för egen vinning samt att våra egna anställda missbrukar sin ställning. Kommunen ska fortsätta utveckla det systematiska arbetet för att upptäcka och snabbt agera mot fel och oegentligheter. Kontroller för att motverka infiltration samt bakgrundskontroll av individer och företrädare för bolag och föreningar inför exempelvis avtalstecknande, utbetalningar, och anställning ska utvecklas. Även arbetslivskriminalitet, när företag och organisationer bryter mot regler om arbetsmiljö, inte betalar skatter och avgifter eller låter människor arbeta som inte har arbetstillstånd i Sverige, ska motverkas. Myndighetssamverkan är avgörande för att bekämpa den organiserade brottsligheten, de kriminellas ekonomi och utnyttjande av de offentliga systemen. Bland annat ska kommunen fortsätta utveckla arbetet med gemensamma kontroller.

Uppdrag 31. Förebygg och bryt segregationen och stärk den sociala sammanhållningen.

Berörda: KS, AMN, GSN, IFN, KTN, OSN, PBN, SCN, UBN, ÄLN, UHEM, SFAB, UKAF, UST och UBAB

Genom att arbeta tillsammans för att minska orsakerna till segregation och ojämlika livsvillkor ökar alla invånares möjligheter till en bra framtid samtidigt som otrygghet och kriminalitet motverkas och kommunens attraktivitet stärks. Kommunens verksamheter ska vara tillgängliga för alla och motverka segregation. Områdesarbetet ska fördjupas med stärkt lokal närvaro, invånarinflytande och ett tydligare områdesansvar för att hålla samman insatser i områden med störst sociala utmaningar. Sociala hänsyn ska stärkas genom utveckling av geografiska lägesbeskrivningar och sociala konsekvensanalyser. Bostadsutbudet ska främja en ökad blandning av hushåll i olika delar av kommunen för att öka sammanhållning, trygghet och attraktivitet i hela Uppsala.

Uppdrag 32. Skapa förutsättningar för prisrimliga bostäder med låg boendekostnad.

Berörda: KS, PBN och UHEM

Genom innovation, nya lösningar och stärkt samverkan ska bostadsförsörjningen stärka förutsättningarna för prisrimliga bostäder och för att fler kan hitta en bostad som passar deras livssituation. För att skapa en mer flexibel bostadsmarknad och möjliggöra för fler att skaffa ett eget boende behöver andelen hyresrätter med relativt låg hyra värnas. Vid renovering av bostäder ska eftersträvas att hyresgäster ska ha ekonomisk möjlighet att bo kvar efter renoveringen.

Uppdrag 33. Stärka kommunens tidiga insatser genom att utveckla familjecentralernas tillgänglighet, kvalitet och samlokalisering.

Berörda: KS, SCN, UBN och AMN

För att stärka kommunens förebyggande arbete och skapa mer jämlika förutsättningar ska flera familjecentraler startas i Uppsala kommun. Familjecentraler är en viktig mötesplats för blivande och befintliga föräldrar och barn för att ta del om råd och stöd kring föräldraskapet, men idag saknar många Uppsalabor tillgång till familjecentraler. Lämpliga placeringar för ytterligare familjecentraler ska utredas tillsammans med Region Uppsala där Storstora är prioriterat. För att öka tillgängligheten till offentliga tjänster för invånarna och minska risken att barn i behov av stöd faller mellan stolarna ska samordningen och samlokaliseringen av mödrahälsovård, barnhälsovård, öppen förskola och socialtjänst stärkas. Sfi för föräldralediga ska nå fler och utifrån behov erbjudas på fler familjecentraler.

Uppdrag 34. Stärka det förebyggande arbetet och utöka möjligheterna till stöd på hemmaplan och i behandlingsfamiljer för barn och unga.

Berörda: SCN och UBN

Uppsala ska vara en kommun där barn och unga får stöd i tid och i första hand i sina hemmiljöer. Det förebyggande arbetet ska stärkas för att tidigt upptäcka behov och ge effektiva insatser som minskar risken för allvarlig problematik och behov av placering utanför hemmet. Genom ett mer tillgängligt och tidigt stöd i enlighet med den nya socialtjänstlagen ska trösklarna till stöd sänkas och familjer ges bättre möjligheter att få hjälp i ett tidigt skede. Kommunen ska utveckla och prioritera hemmaplanslösningar och behandlingsfamiljer som i större utsträckning möter barn och ungas behov i deras närmiljö. Särskilt ska evidensbaserade arbetssätt, såsom förstärkt familjehemsvård, användas som alternativ till institutionsplacering för barn och unga med omfattande behov. Arbetet ska inriktas på att minska antalet placeringar i HVB-hem och stödboenden samt reducera antalet externa vårddyg.

Uppdrag 35. Utveckla uppföljningen av HVB-placeringar och verka för gemensamma lösningar med andra kommuner i syfte att säkerställa kvalitet och kostnadskontroll.

Berörda: KS och SCN

För att säkerställa att barn och unga i högre grad får rätt vård på rätt plats i rätt tid krävs fler platser i privata och offentliga HVB-hem för barn och unga med de största behoven. Idag medför upphandlade HVB-placeringar höga kostnader för kommunen och det förekommer att HVB-hem har problematik med otrygga miljöer eller kopplingar till organiserad brottslighet. Kommande lagstiftning förväntas även skärpa kraven på att HVB-hem ska vara anpassade efter specifika målgrupper och

åldersgrupper, vilket ökar behovet av olika lösningar. Kommunen ska utveckla samverkan med Region Uppsala och andra kommuner i landet och utreda möjligheten att starta ett gemensamt kommunalt HVB-hem som alternativ till privata leverantörer för att garantera kvalitet och kostnadskontroll. Uppföljningen av kvalitet, avtal och utbetalningar till upphandlade HVB-verksamheter ska även utvecklas för att säkerställa en trygg miljö för de som är placerade samt för att förebygga, upptäcka och förhindra välfärdsbrott och infiltration.

Uppdrag 36. Inför en modell för subvention och finansiering av lokaler för ideella kulturverksamheter och det fria kulturlivet.

Berörda: KTN och KS

Uppsala kommun ska främja ett starkt och levande kulturliv som kan erbjuda ett brett och variationsrikt kulturutbud. Formerna och villkoren för kommunens stöd och bidrag till föreningar inom kulturområdet och det fria kulturlivet ger viktiga förutsättningar för den lokala kulturens utveckling. En modell för finansieringen av lokaler riktade till kulturverksamheter och det fria kulturlivet ska införas. Arbetet ska utgå från de kommungemensamma förhållningssätten för likvärdig tillgång och finansiering av lokaler för föreningslivet.

Uppdrag 37. Genomför en pilot för bidrag och stödformer som möjliggör för äldre barn att börja med en idrott.

Berörda: IFN

Det kan vara svårt för barn och unga i en något senare ålder att börja med en idrott. Ofta finns både kunskapsmässiga och sociala hinder för att inkluderas i en grupp som har varit aktiva tillsammans en längre tid. Med utgångspunkt i genomförd utredning ska kriterierna för föreningsbidrag anpassas så att de i högre grad främjar verksamhet riktad till äldre barn och unga som inte tidigare varit aktiva inom idrott. En stödform ska implementeras och genomföras som en pilot, i syfte att underlätta för föreningar att utveckla verksamhet för målgruppen och sänka kunskapsmässiga och sociala hinder. Piloten ska följas upp och utvärderas som underlag för beslut om fortsatt inriktning.

Uppdrag 38. Utveckla kommunens krisberedskap och det civila försvaret i syfte att stärka samhällets motståndskraft.

Berörda: Alla nämnder och bolag

Kommunen ska stärka förmåga och kapacitet kopplat till krisberedskap och civilt försvar. Kommunens arbete med att planera för att minska sårbarheter i kommunens verksamheter och viktiga samhällsfunktioner ska fortsätta. Nämnder och bolag ska planera för att upprätthålla den egna verksamheten vid samhällsstörningar. Planeringen för civilt försvar ska stärkas i alla samhällsviktiga verksamheter med inriktning att värna befolkningen och säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna inför och under fredstida kriser, höjd beredskap och ytterst krig. Kommunen ska ha kapacitet och beredskap att vid behov bidra till Försvarsmaktens förmåga att möta ett väpnat angrepp. Uppbyggnaden av Sveriges civila försvar ställer nya krav på kommunen och medför utökade behov av lagerhållning och beredskapsutrustning. Kommunen ska arbeta aktivt med att säkra nödvändig utrustning, material och förnödenheter genom sina leverantörsavtal. Det systematiska arbetet med utbildning och övning inom kommunens verksamheter ska fortgå och förmågan att leda, samordna och kommunicera i kris och krig ska utvecklas. Kommunen ska bidra till en stärkt

regional samverkan för att stärka den gemensamma krisberedskapen och förmågan till civilt försvar.

Förutsättningar för måluppfyllelse

Trygg och säker kommun

Antalet anmälda brott i Uppsala visar generellt en stadigt sjunkande trend, enligt tillgänglig statistik över området. Trygghets- och säkerhetsområdet har dock fortfarande stora utmaningar.

Kommunens trygghets-, säkerhets- och brottsförebyggande arbete ska vara kunskapsbaserat, nytänkande och områdesbaserat. Det ska ske samordnat och i samverkan mellan kommunens verksamheter och med myndigheter, näringsliv och civilsamhälle. Kommunen deltar bland annat i myndighetsgemensam tillsyn för att motverka olika former av illegal verksamhet.

Otrygghet i det offentliga rummet kan innebära att människor aktivt undviker vissa områden eller platser. Denna typ av otrygghet kan leda till ändrade beteenden och riskerar att begränsa människors liv. Den fysiska miljön ska bidra till att förebygga otrygghet och brott. Barn och unga ska ha trygga och säkra vägar till förskola, skola och fritidsaktiviteter. Bland annat införs successivt bilfria zoner för att förbättra trafikmiljön vid förskolor, skolor och platser för idrotts, kultur- och fritidsverksamhet.

För att minska otryggheten ska kommunen bland annat utöka det uppsökande arbetet för att motverka hemlöshet. Många lokala aktörer har viktiga uppdrag och både kan och vill bidra till ökad trygghet. Fastighetsägare, föreningsliv, näringsliv och olika nätverk som nattvandrare spelar alla en väsentlig roll i att engagera människor, skapa liv och rörelse, ge strukturer till ungdomars tillvaro och verka för integration. Dialoger och delaktighet, för att utbyta information och utvecklingsidéer, ska vara en naturlig del av arbetet.

Genom det strukturerade arbetet inom ramen för arbetsmetoden Effektivare Samverkan för Trygghet, EST, identifieras löpande behov av insatser för olika områden. Det ligger också till grund för fortsatt utveckling av områdesarbetet. Säkerhet och trygghet i skolmiljön är ett utvecklingsområde som kommit alltmer i fokus.

Samhället har idag stora utmaningar med att tillhandhålla hållbara placeringar och insatser för ungdomar som omhändertas enligt lagen om vård av unga (LVU) på grund av normbrytande beteende med kriminalitet. Det innebär att många återfaller i ny kriminalitet efter avslutad placering. För att vända utvecklingen kommer kommunen att arbeta mer med individuellt utformade insatser såsom förstärkta familjehem och ett mer långsiktigt krisstöd till familjer med barn som misstänks för brott. Även inom skolan riktas insatser för att samhällsplacerade elever ska lyckas bättre i sin skolgång, vilket kommer att utökas från grundskolan till att även omfatta gymnasieskolan.

Välfärdsbrott är ett hot mot demokratin. Kommunen ska därför arbeta aktivt för att stärka det förebyggande arbetet och säkerställa att det finns en tydlig process för att hantera problem när de upptäckts.

Våld i nära relationer är ett problem för hela samhället. Det medför stora kostnader i pengar och mänskligt lidande, och är ett konkret hinder för demokratin eftersom det hindrar människor från att åtnjuta sina grundläggande rättigheter. Våld kan drabba alla, men vissa grupper är långt mer utsatta än andra. Våld i nära relationer är ytterst ett uttryck för bristande jämställdhet. Uppsala kommun har en nollvision mot våld i

nära relationer. Målet är att våld i nära relationer ska upptäckas, synliggöras, förebyggas och åtgärdas. Åtgärderna ska vidtas inom kommunens alla områden.

Jämlika livsvillkor och folkhälsa

Uppsalas invånare har generellt sett ett bra välmående jämfört med andra kommuner men det finns skillnader i hälsa kopplat till inkomst, kön, funktionsförmåga och bostadsområde eller bostadsort. Ojämligheten mellan Uppsalaborna ska minska. Kunskap om förekomst av ojämlikhet i hälsa och livsvillkor och dess påverkansfaktorer ska ligga till grund för beslut om insatser. För att stärka och öka träffsäkerheten i kommunens bidrag till socialt hållbar samhällsutveckling ska gemensam systematik för att följa upp och analysera effekter av genomfört arbete utvecklas.

Uppsala kommun ska vara en jämställd kommun. Alla ska få det stöd, service och bemötande de är i behov av oavsett kön eller andra identitets- eller bakgrundsfaktorer. Jämställdhet ska finnas med i allt beslutfattande och på alla nivåer, från förslag till beslut, genomförande och uppföljning.

God hälsa är en grundläggande förutsättning för människors möjlighet att nå sin fulla potential och att bidra till samhällets utveckling. Idrott, fritid och kultur utgör en starkt bidragande faktor för folkhälsa och livskvalitet. Genom ett helhetsperspektiv för den fria tiden inom kultur, idrott och fritid ges alla invånare möjligheter till en aktiv och meningsfull fritid i livets alla skeden. Genom satsningar på bland annat Uppsala summer zone och Uppsala idrottsdagar ges Uppsalabor i alla åldrar möjlighet att inspireras till rörelse och prova på olika aktiviteter.

Ett starkt och fritt kulturliv är en förutsättning för ett variationsrikt och levande kulturutbud. Uppsalas unika tillgångar inom områden som rör mänskliga rättigheter, yttrandefrihet och fred tas tillvara. Kommunen har ett bra samspel med civilsamhället som står för betydande insatser inom kultur- och fritidsutbudet. Uppsala kommun arbetar för ett jämlikt och jämställt föreningsliv där alla ska kunna delta. Föreningar ska få stöd att arbeta med jämställdhet och inkludering av hbtqi-personer i sin verksamhet. Via kommunens fritidsbank kan fler få möjlighet att utöva sport- och fritidsaktiviteter genom att låna sport- och friluftsutrustning utan kostnad. Möjligheten att utöka fritidsbanken med en kulturbank där det går att låna gratis utrustning för musik, kreativitet och andra kulturella uttryck ska utredas.

I Gottsunda och Kvarngärdet har kommunen infört aktivitetszoner där barn och ungdomar kostnadsfritt kan prova olika aktiviteter tillsammans med lokala föreningar efter skolan. Genom främjande perspektiv och tidiga insatser skapas förutsättningar för socialt hållbar samhällsutveckling. Barn och ungas möjligheter till skapande verksamhet, genom utbyggnad och utveckling av kulturskolverksamheter, ska fortsätta. Samverkan och effektiv lokalanvändning är ledord i utvecklingsarbetet. För att garantera alla barn likvärdig tillgång till kultur under sin grundskoletid har en modell med basutbud för kulturupplevelser införts i skolan.

Unga personer i riskzon ska fångas upp tidigt och ges det stöd de behöver. Kommunen ska fortsätta samarbeta med polisen med riktade insatser till unga för att motverka användande och förekomst av narkotika i offentlig miljö. Det förebygger droghandel, kriminalitet och en framtida marginalisering. Det bidrar också till ökad trygghet.

Kommunens vård- och boendestöd för vuxna ska utformas utifrån den enskildes behov. Bland annat har kommunens öppenvårdsbehandling utökats så att fler människor kan få hjälp och stöd i hemmaplanslösningar.

En god psykisk hälsa är väsentlig för alla aspekter i livet: fysisk hälsa, skola, arbete, fritid, familj och sociala relationer. Det gäller oavsett ålder. Psykisk ohälsa är dock ett utbredd folkhälsoproblem. Det finns många olika förklaringar som kan härledas till bland annat levnadsvanor, arbetsmiljö och samhällsutveckling. Det finns tydliga skillnader i psykisk ohälsa kopplade till socioekonomiska faktorer och kön. Det finns en ökad risk för psykisk ohälsa bland Hbtqi-personer, personer med funktionsnedsättning och personer ur andra grupper som upplever minoritetsstress.

Allt färre barn och unga uppger att de mår bra. Orsakerna bakom psykisk ohälsa är komplext vilket kräver nya lösningar som barn och unga är en del av. Många äldre, unga och unga vuxna lider av ofrivillig ensamhet och psykisk ohälsa vilket kan misstas för andra sjukdomstillstånd och personer riskerar därför att inte erbjudas rätt hjälp. Kommunens insatser för meningsfull fritid för alla åldersgrupper är ett led i arbetet med psykisk hälsa.

Kommunen ska arbeta för att främja psykisk hälsa samt förebygga psykisk ohälsa och suicid bland invånarna. Detta behöver ske genom intern och extern samverkan så som med Region Uppsala, intresseorganisationer och akademien. Samverkan mellan kommunen inklusive barn- och elevhälsan samt regionens första linjen för barn och unga med psykisk ohälsa (Barn- och ungdomshälsan, vårdcentraler) och specialistpsykiatri (Barn- och ungdomspsykiatri) ska underlättas. Den utvecklade samverkan ska bidra till bättre kontinuitet för barn och unga med psykisk ohälsa för att säkerställa att de får rätt stöd från rätt instans vid rätt tillfälle.

Snabb och jämställd integration

Kommunen ska utveckla ett inkluderande och demokratiskt samhälle där alla människor kan nå sin fulla potential. Det görs genom att ta tillvara den kompetens som kommer till kommunen via de nyanlända och erbjuda arbetstillfällen för alla.

Etableringstiden ska minskas steg för steg för både kvinnor och män. Samarbetet med Arbetsförmedlingen, näringslivet och föreningslivet i Uppsala ska stärkas för att förbättra integrationen och snabba på nyanländas inträde på arbetsmarknaden. Många av kommunens nyanlända är i behov av utbildning. En förutsättning för att kunna tillgodogöra sig utbildning och annat stöd och bli självförsörjande är en trygg boendesituation. Att tidigt lära sig svenska och ta steget in på arbetsmarknaden är vägen till en snabbare och bättre integration i det svenska samhället. Med tydliga krav på språkinläring, arbete eller att delta i aktiviteter som leder till arbete eller studier ska integrationen i Uppsala gå snabbare och bli bättre.

Integrationen måste börja tidigt i livet, kommunen ska arbeta aktivt med att öka andelen barn som går i förskola. Arbetet fortsätter med att sprida information om rätten till förskola och med att ge fler barn möjligheten genom öppna förskolor i familjecentraler.

En bra start i livet

Kommunen ska stärka fokus på insatser riktade till barn i tidiga åldrar. Genom att aktivt och medvetet arbeta med och stimulera barn och unga att omfatta samhällets gemensamma värderingar, kring bland annat mänskliga rättigheter och respekt för och omsorg om såväl individer, närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv, är skolan ett viktigt verktyg för att öka tryggheten i samhället.

Samarbetet mellan alla verksamheter som arbetar för barn och unga ska stärkas för att möta barns och ungas behov utanför skoltid samt vara ett skyddsnät för barn och unga som riskerar att fara illa. Utvecklingen innebär ett ökat områdesorienterat arbete.

Bland annat ska samverkan mellan socialtjänsten och förskolan inom det tidiga, förbyggande arbetet utvecklas för att redan i förskolan upptäcka och stödja barn och familjer som löper risk för utanförskap eller andra negativa konsekvenser.

Genom den nya socialtjänstlagen ska socialtjänsten bli mer lättillgänglig och det ska vara lättare för barn och deras familjer att ta del av vissa insatser utan att först behöva ansöka om stöd. Arbetet med att tidigt upptäcka och ge stöd till familjer genom till exempel Barnsäkert, där nyblivna föräldrar kan få hjälp av socialtjänsten och regionen, ska fortsätta. Socialtjänsten ska även utöka möjligheterna till olika former av familjestöd via familjecentralerna och genom områdesarbete.

Genom en barnrättssamordnare verkar kommunen för att barn i hushåll som uppbär ekonomiskt bistånd får ta del av aktiviteter som främjar deras hälsa och utveckling. Unga mellan 17 och 19 år som ingår i familjer med försörjningsstöd erbjuds även information och vägledning för att motivera till egen försörjning och bryta bidragstagandet.

Antalet orosanmälningar är fortsatt högt och efterfrågan på barn- och ungdomsvård är hög. Genom en effektivare vårdkedja och aktiva biståndsbedömningar ska varje individ erbjudas rätt insatser. Åtgärder genomförs även för att fler barn och ungdomar ska få sina behov tillgodosedda på hemmaplan i stället för att placeras utanför sin familj.

Bostäder för alla

På senare år har utbudet av bostäder i Uppsala ökat men många har fortfarande svårt att hitta en lämplig bostad. Uppsala ska växa på ett socialt hållbart sätt med blandade boendeformer och en ökad variation av bostäder i olika delar av Uppsala för att motverka boendesegregation. Genom innovation, nya lösningar och stärkt samverkan vid byggande och förnyelse av bostäder skapas förutsättningar som bidrar till lägre boendekostnader och som gör att fler ska kunna finna en bostad som passar deras livssituation. Kommunens bostadsförsörjning ska utvecklas i enlighet med Bostad för alla – program för bostadsförsörjningen för att säkerställa tillgång till hyresrätter, bostäder med relativt lägre hyra samt småhus och andra marknära boendeformer. Renoveringsmodeller ska utvecklas som svarar mot de boendes ekonomiska möjligheter.

Ungas etablering på bostadsmarknaden underlättas genom fler ungdoms- och studentbostäder samt andra boendelösningar. Utbudet av bostäder för äldre ska öka genom fler seniorbostäder med gemensamhetslokaler. Även det ökande behovet av LSS-bostäder ska tillgodoses. Kommunens bostadssociala ansvar ska utvecklas med mer flexibla och kostnadseffektiva lösningar genom att etablera och utveckla en fungerande boendekedja för sociala bostäder på kort och lång sikt.

Uppsala kommun ansvarar för att förse de personer som blir beviljade boendeinsatser till följd av olika lagrum med bostad. Det behövs fler boendelösningar och boendeformer för alla grupper inom vård och omsorgsområdet och bostads- och lokalbristen är i sammanhanget en utmaning. Det finns samtidigt ett behov av att stärka möjligheterna för individen att kunna ställa om till ett mer tillgänglighetsanpassat boende på den ordinarie bostadsmarknaden.

Samverkan när det gäller boende för äldre och personer med funktionsnedsättning på den ordinarie bostadsmarknaden är särskilt viktigt för att på sikt kunna minska behovet av vård- och omsorgsinsatser.

Krisberedskap och civilt försvar

Kommunens förmåga att upprätthålla samhällets funktionalitet under kris och höjd beredskap innefattar civilt försvar, kontinuitetshantering och arbete med krisberedskap inom kommunens samhällsviktiga verksamheter. Under planperioden bedöms utökade planeringsuppgifter, inom framför allt civilt försvar, ställas till kommuner. Upprustningen av krisberedskapen och det civila försvaret medför nya uppgifter för Sveriges kommuner, både vad gäller att planera för att värna befolkningen, upprätthålla verksamhet och bidra till Försvarmaktens förmåga under höjd beredskap och krig. De nya uppgifterna ger utökade behov av bland annat måltids-, vatten- och elförsörjning, lagerhållning och beredskapsutrustning.

Inriktningen för kommunens beredskapsförmåga är att kunna upprätthålla samhällsviktig verksamhet på egen hand under 14 dagar under störda förhållanden. Uppsala kommun har genomfört flera satsningar för att stärka sin beredskapsförmåga och bedöms ligga i framkant i exempelvis måltidsberedskap, men uppbyggnaden och lagkraven kräver fortsatta satsningar. Kommunens verksamheter behöver säkerställa sin planeringskapacitet och samordningsförmåga. Den enskildes förmåga att kunna ta hand om sig själv och sina nära vid kriser bidrar mycket till att skapa trygghet.

Ett systematiskt informationssäkerhetsarbete som inkluderar perspektiven dataskydd och cybersäkerhet ska bidra till att kommunkoncernen kan genomföra samtliga uppdrag utan störningar. Det ska även skapa en motståndskraft och förmåga till återhämtning i de fall störningar ändå inträffar.

Klimatförändringarna ställer ökade krav på kommunens beredskap för värmeböljor, torka och översvämningar. Det finns även ett behov av beredskap för olyckor och utsläpp till luft och vatten samt pandemier och smittspridning som hotar människors hälsa inom kommunen. Kommunens kapacitet att undsätta den drabbade och lindra skador till följd av olyckor ska vara god och likvärdig i hela kommunen. Räddningstjänsten fortsätter att utvecklas genom ökat nationellt och regionalt samarbete. Att stärka den enskildes förmåga att undvika och hantera olyckor är avgörande för att skapa trygghet.

Indikatorer

Tabell 11. Indikatorer till fokusmål 4. Tryggheten – Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor.

Målsättning	Indikator	Nuläge
Andel av befolkningen som avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott ska minska till 8,7 procent 2027 och till 8,5 procent senast 2029.	22. Andel (%) av befolkningen (16–84 år) som ganska/mycket ofta avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott	Utfall 2025: 9 (2024: 11)
Andel som känner sig trygg utomhus i området där de bor när det är mörkt ute ska öka till 77,0 procent 2027 och till 77,5 procent senast 2029.	23. Medborgarundersökningen - Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel (%)	Utfall 2025: 76,8 (2023: 72,6)
Antal anmälda våldsbrott per 100 000 invånare ska minska till 881 2027 och till 863 senast 2029.	24. Anmälda våldsbrott, antal/100 000 invånare	Utfall 2025: 899 (2024: 879)
Andel barn och unga med psykisk ohälsa ska minska till 9,6 procent 2027 och till 9,3 procent senast 2029.	25. Psykisk ohälsa bland barn och unga, andel (%)	Utfall 2024: 10,3 (2023: 9,6)
Antal deltagartillfällen i idrottsföreningar per invånare 7–20	26. Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7–20 år (A2030)	Utfall 2024: 33,1 (2023: 31,2)

år ska öka till 33,5 2027 och till 35,2 senast 2029.		
Andel barn inskrivna i förskola ska öka till 84,0 procent 2027 och till 84,4 procent senast 2029.	27. Barn 1–5 år inskrivna i förskola, andel (%) (A2030)	Utfall 2025: 83,5 (2024: 80,1)
Antal barn och unga per 1000 invånare som varit placerade på HVB eller familjehem ska minska till 10,7 2027 och till 10,5 senast 2029.	28. Barn och unga 0–20 år som har varit placerade på HVB eller familjehem någon gång under året, antal/1000 invånare	Utfall 2024: 11,0 (2023: 10,9)
Andel trångbodda hushåll med barn ska minska till 24,0 procent 2027 och till 22,5 procent senast 2029.	29. Andel (%) trångbodda hushåll med barn av totalt antal hushåll med barn	Utfall 2023: 24,6 (2022: 24,8)
Andelen av kommunens områden med socioekonomiska utmaningar (områdestyp 1 och 2) ska minska till 11 procent 2027 och till 10 procent senast 2029.	30. Andel (%) av kommunens områden (RegSO) med socioekonomiska utmaningar (områdestyp 1 och 2)	Utfall 2024: 13

Indikatorsvärden över tid och fördelade på kön samt källa framgår i bilaga 11.

Aktiverande styrdokument

Bostad för alla - program och handlingsplan för bostadsförsörjningen (KF 2025)

Handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor (KF 2024)

Handlingsplan för Gottsundaområdet 2021–2030 (KS 2021)

Handlingsplan för Gränby, Kvarngärdet och Löten 2024–2030 (KS 2024)

Handlingsplan mot välfärdsbrott (KS 2023)

Idrottspolitiskt program och handlingsplan (KF 2024 och KS 2024)

Kulturpolitiskt program och handlingsplan (KF 2020 och KS 2025)

Ledningsplan inför och vid allvarlig störning (KF 2024)

Program för krisberedskap och civilt försvar 2024–2027 (KF 2023)

Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete (KF 2022)

Program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål (KF 2022)

Samverkansöverenskommelse för minskad brottslighet 2024–2027 (KS 2023)

För organiserande, normerande och reglerande styrdokument se bilaga 13.

Omvärldsanalys

Skeenden i omvärlden har stor påverkan även på Uppsalas långsiktiga utveckling och skapar förändringstryck som kommunens verksamheter behöver hantera. Dagens samhälle påverkas av geopolitiska konflikter, klimatförändringar och snabb teknikutveckling. I Sverige, liksom i flertalet jämförbara länder, ökar de äldre både till antal och som andel av befolkningen samtidigt som barnafödandet minskar. Detta förändrar befolkningens struktur och därmed behoven av olika tjänster. Omställningstrycket på den offentliga sektorn är stort.

I årets omvärldsanalys sammanfattas skeenden och värderingsförändringar som påverkar kommunens förutsättningar, verksamhet och ekonomi i sju olika trender.

Figur 3. De sju övergripande trenderna i Uppsala kommuns omvärldsanalys 2026.

Avtagande befolkningstillväxt och åldrande befolkning

Sveriges befolkning fortsätter att öka, men betydligt långsammare än tidigare under 2000-talet. Uppsala kommun väntas även fortsatt växa och öka sin andel av rikets folkmängd. I kombination med de tidigare åren av snabb tillväxt skapar detta ett fortsatt stort behov av investeringar i infrastruktur och den byggda miljön. Därtill behöver kommunen stärka sin civila försvarsförmåga och krisberedskap samt fortsätta klimatinvesteringar för att möta framtida risker och omställningskrav.

Minskade födelsetal och längre livslängd leder till en åldrande befolkning. Förändrad befolkningsstruktur påverkar kommunernas ekonomi, planering och utbud. I Uppsala väntas antalet barn i förskoleålder minska under de närmaste åren för att öka igen framemot 2035, medan antalet i grundskole- och gymnasieålder väntas vara något lägre år 2035 än idag. Antalet personer i äldre åldersgrupper (80+) väntas fortsätta öka. Utvecklingen påverkar kommunens ekonomi, planering och utbud. Osäkerheten kring framtida födelsetal och migration gör prognos och planering svårare.

Demografiska förändringar, teknikutveckling och klimatomställning påverkar arbetskraftsbehovet i hela landet. Kraven på högre utbildning ökar, men samtidigt ökar även antalet enklare yrken. Kommunerna riskerar att drabbas av personalbrist, framför allt inom äldreomsorgen. Bättre organisatoriska och sociala arbetsförhållanden kan ses som långsiktiga investeringar med positiva effekter på personalomsättning, produktivitet, hälsa och arbetsförmåga. Nya arbetssätt och ny teknik – som digitalisering, automatisering och AI – ses som viktiga för att arbeta mer resurseffektivt.

Miljö- och klimatförändringar

Klimatförändringar, ohållbar resursanvändning och spridning av kemikalier sätter stort tryck på ekosystemen och påverkar människors, djurs och naturens hälsa negativt. Utvecklingen pekar mot fortsatt förlust av biologisk mångfald och fler extrema väderhändelser som stormar, översvämningar, torka och bränder. Stabila

klimatförhållanden, odlingsbar mark, rent vatten och fungerande ekosystem är avgörande för livsmedelsförsörjningen.

Miljö- och klimatförändringar kommer sannolikt att påverka både kommunens verksamheter och invånarnas liv i allt högre grad – och medföra betydande ekonomiska konsekvenser. Klimatomställning och klimatanpassning kräver stora investeringar och skapar stora kompetensbehov, till exempel inom fastighets- och energisektorerna. Utmaningarna, inte minst vad gäller tillgänglig el och rimliga elpriser, är stora. Interessekonflikter och krav på social rättvisa kan öka i takt med att klimatomställningen går in i en så kallad genomförandefas.

Globalisering, konkurrens och teknikutveckling

Globaliseringen har avtagit och många internationella avtal och globala institutioner har försvagats. Tilltagande geopolitisk maktkamp försvårar handel och gör det svårare att hantera gränsöverskridande hot som klimatförändringar, pandemier, terrorism, attacker på infrastruktur och organiserad brottslighet.

Digitalisering, automatisering och generativ AI kommer sannolikt att få stor påverkan på människors val av livsmiljö, konsumtionsmönster och fritidsaktiviteter, liksom på verksamheters behov av lokaler, kompetens och infrastruktur och därmed även deras lokalisering. Arbetsmarknadsregionen Stockholm–Uppsala dominerar Sveriges befolknings- och sysselsättningsutveckling, vilket pekar på en grundläggande attraktivitet.

Digitalisering och AI bygger på omfattande datadelning, vilket kräver tydliga regler för ansvar, öppenhet och säkerhet. Geopolitisk osäkerhet och ökade cyberhot gör frågan om digital suveränitet – förmågan att kontrollera sin data och säkra kritiska system – allt viktigare. Det offentliga har en central roll i att säkerställa att alla grupper kan ta del av samhällsservice, även digitala tjänster. Äldre personer är särskilt utsatta för både tekniska svårigheter och för bedrägerier.

Levnadsförhållanden, ojämlikhet och folkhälsa

Levnadsförhållandena i Sverige har förbättrats över tid, men skillnaderna i inkomster, förmögenhet och livsvillkor mellan grupper är stora. Lågkonjunkturen har pressat hushållens ekonomi och fortsatt att sätta spår på arbetsmarknaden. Andelen långtidsarbetslösa bland de arbetslösa har ökat.

Hälsoläget är generellt gott i Sverige, men skillnaderna i hälsa och delaktighet mellan olika grupper är tydliga. Grupper med större risk för ohälsa är bland andra personer med funktionsnedsättning och personer som står utanför arbetsmarknaden. Psykisk ohälsa står för över hälften av alla längre sjukfall. Nationella strategier lyfter vikten av gemenskap, delaktighet och existentiell mening som grund för ett hållbart folkhälsoarbete.

Situationen på bostadsmarknaden varierar över landet: i storstäder och tillväxtregioner är efterfrågan på hyresrätter hög och kötiderna ofta långa, medan mindre kommuner ser ett bostadsöverskott och växande vakanser. Grupper med svag ekonomi – såsom unga, äldre, nyanlända och personer med funktionsnedsättning – har särskilt svårt att etablera sig och har ofta osäkra boendeförhållanden.

I Uppsala tätort finns en tydlig socioekonomisk boendesegregation. Vissa områden har betydligt större andel barn i låginkomsthushåll, högre arbetslöshet och större behov av

ekonomiskt bistånd. Boendesegregationen speglas i skillnader i hälsa, valdeltagande och föreningsaktivitet.

Barn och unga

De flesta barn och unga i Sverige har goda levnadsvillkor och är optimistiska inför sin egen framtid. Uppväxtvillkor, trygghet och möjligheter till delaktighet varierar utifrån familjens resurser, socioekonomi och migrationsbakgrund. En betydande andel elever lämnar grundskolan utan gymnasiebehörighet eller fullföljer inte gymnasiet. Familjebakgrunden är fortsatt starkt kopplad till skolprestationer och skolsegregationen förstärker skillnaderna mellan elever.

Kriminella nätverk rekryterar och utnyttjar barn på olika sätt. Det är viktigt att uppmärksamma och ge stöd till barn som behöver det. Fritiden kan vara en viktig skyddsfaktor genom delaktighet, sociala relationer och identitetsskapande aktiviteter. Samtidigt finns risker kopplade till ensamhet, stillasittande, brist på vuxennärvaro, asociala grupperingar, våld och överdrivet risktagande.

Unga vuxna har ofta svagare position på arbetsmarknaden och svårt att hitta en bostad som de har råd med.

Samhällsklimat, brottslighet och demokratis förutsättningar

I Sverige ligger tilliten fortsatt högt, men det finns tydliga skillnader mellan generationer, stad och landsbygd samt mellan inrikes och utrikes födda. De stora samhällsförändringarna – klimatomställning, digitalisering och teknikutveckling – skapar målkonflikter och kan bidra till oro. Andelen som anser att Sverige utvecklas åt fel håll har ökat.

Den organiserade brottsligheten är flexibel och spridd över hela landet. Den utnyttjar identitetsmissbruk, korruption och otillåten påverkan för att påverka beslut, snedvrida konkurrens och utsätta arbetstagare för allvarliga risker. Den skadar förtroendet för välfärdssystemen och minskar myndigheters handlingsutrymme – en utveckling som driver samhället mot mer kontroll och mindre tillit.

Graden av politiskt intresse ligger stabilt i Sverige, men åsikterna och engagemangsformerna förändras. Den snabba spridningen av nyheter, alternativa informationskällor och desinformation skapar ett hårdare samtalsklimat och kan försvaga förtroendet för information, medier och journalistik och skada demokratiska processer.

Organisation och ledning i kris och komplexitet

De senaste åren har präglats av systemiska kriser som Rysslands krig mot Ukraina, pandemin och klimatförändringarna. Stärkt krishanteringsförmåga skapar fortsatt behov av övningar, gemensamma lägesbilder och ledare som förmår agera tidigt och hantera komplexa avvägningar. Att samhällets problem är komplexa och sammanflätade kräver breda perspektiv och utvecklad samverkan såväl inom kommunen som med andra aktörer. Den traditionella, hierarkiska organisationsmodellen kan göra det svårt att samverka över gränser och möta krav på mer individanpassade tjänster. Mål- och resultatstyrningsstrategier blir ofta för övergripande för att kunna omsättas i praktiken. För att stärka förmågan att styra och

skapa resultat kan organisation och ledning behöva förändras och uppföljning bli snabbare och mer verksamhetsnära.

Förhoppningarna är stora på att digitalisering och AI ska bidra till effektivitet och ökad nytta, men flera grundläggande förutsättningar saknas fortfarande. Utvecklingen hämmas av problem med bland annat datadelning, systemintegration och användarvänlighet.

Ekonomiska förutsättningar

Globala och nationella förutsättningar

Ökad global osäkerhet

Den globala ekonomin står inför en stor utmaning efter krigsutbrottet i Mellanöstern. Förutsatt att konflikten inte drar ut på tiden förväntas den globala tillväxten sakta ner till omkring 3,1 procent 2026 och 3,2 procent 2027, och den globala inflationen stiga måttligt från 4,1 procent 2025 till 4,4 procent 2026 innan den faller 2027.¹

Riskerna bedöms vara på nedåtsidan framför allt på grund av oförutsägbarheten av kriget i Mellanöstern och den amerikanska handelspolitiken. Ett utdraget krig eller nya handelskonflikter kan ytterligare försvaga den globala tillväxten och destabilisera finansmarknaderna. Höjd offentlig skuld och urholkning av institutionell trovärdighet kan öka sårbarheterna ytterligare. Å andra sidan kan ökade produktivetsvinster från AI materialiseras snabbare eller handelsspänningarna minska på en varaktig basis.

En fördröjd konjunkturåterhämtning

År 2025 har varit relativt gynnsamt för svenska hushåll. Inflationstakten har varit låg och stabil, trots vissa prisökningar på mat i början av 2025. Riksbanken har sänkt styrräntan, vilket lett till lägre bolåneräntor. Hushållens reala inkomster har därmed ökat, vilket har bidragit till ökad konsumtion. Sveriges BNP ökade med cirka 1,5 procent under 2025, vilket är den högsta tillväxten sedan 2021, men är fortfarande lägre än det historiska årsgenomsnittet på 2 procent.²

Trots ökad ekonomisk tillväxt har arbetsmarknaden ännu inte förbättrats, och arbetslösheten steg under 2025. Återhämtningen tappade därmed fart mot slutet av 2025 och i början av 2026, då bland annat både BNP-indikatorn och utrikeshandeln befann sig i recessionsfas.³

Tabell 12. Ekonomiska nyckeltal, procentuell förändring

Nyckeltal	2025	2026	2027	2028	2029
BNP, kalenderkorrigerad	1,8	2,3	2,6	1,8	1,8
Arbetade timmar, kalenderkorrigerad	-0,4	0,9	1,4	0,9	0,4
Arbetslöshet, andel av arbetskraften	8,8	8,6	7,8	7,5	7,4
Timlön, Konjunkturstatistiken	3,7	3,5	3,4	3,5	3,5
Inflation, KPIF	2,6	1,8	1,9	2,5	2,0
Inflation, KPI	0,7	1,1	2,1	3,3	2,9

Källa: SKR april 2026

Framöver förväntas den svenska exportmarknaden ha svag tillväxt då kriget i Mellanöstern orsakar störningar i energimarknaden och höga oljepriser, vilket driver på global inflation. Stigande inflation och högre inflationsförväntningar har den senaste tiden följts av en tydlig ränteuppgång, framför allt för korta marknadsräntor.

SKR bedömer att den svenska ekonomin är på väg in i en konjunkturuppgång med fortsatt återhämtning i den inhemska efterfrågan trots en oförutsägbar omvärld. Hushållens reala inkomster väntas öka under 2026 vilket tillsammans med ökade

¹ Internationella valutafonden (IMF), World Economic Outlook, April 2026

² SCB, Sveriges ekonomi, statistiskt perspektiv mars 2026

³ Konjunkturinstitutet, Konjunkturbarometern april 2026

arbetade timmar stärker både tillväxten och skatteunderlaget.⁴ Inflationen väntas förbli relativt låg 2026, trots högre energipriser, men väntas stiga något 2027 när dämpande effekter från tillfälliga subventioner och skattesänkningar faller ur jämförelsetalen. KPI-inflationen förväntas dessutom pressas uppåt av stigande bostadsräntor.

Prognosen är dock förenad med en stor osäkerhet då den bygger på att energikrisen blir tillfällig och att oljepriserna faller framöver. En återhämtning i handeln via Hormuzundet förväntas ske till sommaren eller tidig höst, förutsatt att kriget avtar.

Tabell 13. Rikets skatteunderlag för kommuner samt beräknad utveckling, procentuell förändring

Nyckeltal	2025	2026	2027	2028	2029
Faktiskt skatteunderlag	3,3	4,0	4,7	4,3	4,2
Regelförändringar*	-0,3	-0,5	0,0	0,0	0,0
Underliggande skatteunderlag	3,6	4,4	4,7	4,3	4,2
Prisutveckling (PKV)	0,2	2,9	3,1	3,3	3,5
Realt skatteunderlag	3,4	1,5	1,6	1,0	0,7

*Bidrag till förändringar av faktiskt skatteunderlag, procentenheter

Källa: SKR april 2026

Rikets skatteunderlag väntas öka med 4,0 procent 2026 och 4,7 procent 2027, främst drivet av fler arbetade timmar. Under 2028–2029 fortsätter tillväxten i en mer normal takt, runt 4,2 procent per år. Samtidigt påverkas utvecklingen av skatteförändringar och lägre bidrag från pensionsinkomster under vissa år. Den reala skatteunderlagstillväxten, som var stark 2025 tack vare en låg kostnadsutveckling, väntas dämpas framöver när inflationen normaliseras och kostnaderna, i synnerhet pensionskostnaderna, ökar. På längre sikt väntas skatteunderlaget öka Realt med i genomsnitt 1,9 procent årligen. Men tidigare års svaga utveckling har resulterat i en varaktigt lägre nivå.

Enligt prognosen från Sveriges kommuner och regioner (SKR) från april 2026 och med Uppsalas senaste egen befolkningsprognos från maj 2026 samt med en skattesats om 21:14 kronor per intjänad hundralapp beräknas intäkterna från skatter, generella statsbidrag och utjämning till 18 098 miljoner kronor för inkomståret 2027. De utgörs av 15 823 miljoner kronor i skatteintäkter, 1 804 miljoner kronor i generella statsbidrag och utjämning och 471 miljoner kronor i kommunal fastighetsavgift.

Enligt den senaste skatteunderlagsprognosen från april beräknas skatteintäkterna öka med 844 miljoner kronor under 2027, motsvarande 5,6 procent, jämfört med 2026. Åren 2028 och 2029 beräknas skatteintäkterna öka med 4,9 respektive 4,7 procent. I reala termer stärks Uppsalas skatteintäkter med 2,5 procent 2027, 1,6 procent 2028 och 1,2 procent 2029, att jämföra med 4,1 procent 2025 och 2,2 procent 2026.

Inkomstutjämningsbidraget beräknas till 2 485 miljoner kronor för 2027, vilket är 75 miljoner kronor högre än det fastställda bidraget för 2026. Hur mycket inkomstutjämning Uppsala tilldelas är beroende av hur folkmängden och den beskattningsbara förvärvsinkomsten förväntas utvecklas i förhållande till riket. Under planperioden 2028–2029 beräknas inkomstutjämningsbidraget öka i genomsnitt med drygt 6,4 procent årligen, vilket är en relativt snabb ökningstakt som framför allt förklaras av att befolkningen prognostiseras öka i snabbare takt i Uppsala än i riket.

⁴ Sveriges kommuner och regioner (SKR), cirkulär 26:18 april 2026

Regleringsbidraget beräknas till 649 miljoner kronor 2027, vilket är 51 miljoner kronor lägre än fastställt för 2026. Det slutliga regleringsbidraget för 2027 fastställs i budgetpropositionen BP2027 och kommer att omfatta tillkommande generella statsbidrag och regleringar enligt finansieringsprincipen samt jämkningen av omslutningen mot anslagsramen för den kommunalekonomiska utjämningen.

Den samlade avgiften till kostnadsutjämningen beräknas preliminärt till 1 257 miljoner kronor för 2027, vilket är 50 miljoner kronor högre än 2026. Den slutliga utjämningen fastställs i december 2026.

Det preliminära LSS-utjämningsavgiften 2027 beräknas till 73 miljoner kronor, vilket är 5 miljoner kronor lägre än fastställt för 2026.

Intäkterna från den kommunala fastighetsavgiften prognostiseras till 471 miljoner kronor, vilket är 21 miljoner kronor högre än prognostiserat för 2026.

Uppsala kommuns skattesats

Skattesatsen i Uppsala kommun för åren 2027–2029 budgeteras till 21,14 procent, oförändrad sedan 2016.

Under perioden 2000–2015 ändrades skattesatsen under varje mandatperiod; som lägst var den 20,84 procent under 2012–2015 och som högst 21,53 procent under 2004–2006.

År 2026 var medelskattesatsen för kommuner 20,69 procent. Dorotea hade den högsta skattesatsen på 23,80 procent och Österåker den lägsta på 16,60 procent.

Uppsala kommuns ekonomiska resultat

Kommunkoncernens verksamhet bedrivs dels i nämnder som verksamhet i förvaltningsform, dels av bolagsstyrelser i helägda bolag. Budgeten innehåller en fördelning av nämndernas kommunbidrag och bolagens resultatkrav från kommunfullmäktige.

Kommunens resultat för verksamhet i förvaltningsform

För år 2027 budgeteras kommunens resultat för verksamhet i förvaltningsform till 25 miljoner kronor vilket motsvarar 0,1 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning.

För planperioden 2028–2029 uppgår resultatet till 386 miljoner kronor år 2028 motsvarande 2,0 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning och för år 2029 uppgår resultatet till 501 miljoner kronor motsvarande 2,5 procent.

Perioden 2024–2028 påverkas kommunens resultat av projektkostnader och betydande engångskostnader för ledningsflyttar med mera kopplat till spårväg/kollektivtrafik vilka väsentligt belastar kommunens resultat de aktuella åren. Kommunens resultat exklusive engångskostnader för spårväg/kollektivtrafik budgeteras 2027 till 569 miljoner kronor motsvarande 3,2 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning. 2028 uppgår resultatet exklusive engångskostnader för spårväg/kollektivtrafik till 765 miljoner kronor motsvarande 4,0 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning. Från 2029 bedöms kostnaderna för spårväg/kollektivtrafik motsvara ordinarie nivå efter driftsättningen.

Kommunbidraget till nämnderna finansieras med intäkter från skatter, generella statsbidrag och utjämning. Kommunbidraget ska täcka de kostnader som nämnderna själva inte kan finansiera med hjälp av sina externa intäkter i form av taxor, avgifter, statsbidrag med mera. Kommunbidraget ökar med 776 miljoner kronor 2027 jämfört med 2026, vilket motsvarar en ökning med 4,5 procent. Totala kommunbidraget till nämnderna uppgår till 18 119 miljoner kronor 2027, och för planperioden 2028–2029 till 18 537 respektive 19 072 miljoner kronor.

Läs mer om nämndernas budgetramar i kapitlet [Nämnder](#).

Resultatkrav för helägda bolag

Bolagskoncernernas budget styrs av kommunfullmäktiges fastställda resultatkrav för de helägda bolagen. Kravet på bolagens resultatnivåer är före finansiella intäkter och finansiella kostnader. För 2027 uppgår kommunfullmäktiges fastställda resultatkrav för de helägda bolagen sammanlagt till 829 miljoner kronor före finansiella poster, motsvarande 19 procent av den samlade nettoomsättningen. Resultatet efter finansiella poster år 2027 beräknas i Mål och budget till 134 miljoner kronor.

För planperioden 2028–2029 uppgår resultatkravet för de helägda bolagen till 875 respektive 923 miljoner kronor före finansiella poster, vilket för båda åren motsvarar 19 av nettoomsättningen. Resultatet efter finansiella poster beräknas i Mål och budget till 68 miljoner kronor år 2028 och 3 miljoner kronor år 2029.

Läs mer om bolagens ekonomiska resultat i kapitlet [Helägda bolag](#).

God ekonomisk hushållning

Kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. God ekonomisk hushållning handlar om att uppfylla medborgarnas behov inom ramen för tillgängliga resurser utan att minska kommande generationers möjlighet till välfärd. Det innebär att Uppsala kommun strävar efter att bedriva en verksamhet som är socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar. Enligt kommunallagen (2017:725, 11 kap.) ska kommunerna ha verksamhetsmål och finansiella mål som främjar god ekonomisk hushållning.

Finansiella mål

Kommunens *riktlinjer för god ekonomisk hushållning* beskriver kommunens styrande principer och förutsättningar för god ekonomisk hushållning samt de finansiella målen på lång sikt. Resultatet ska över tid ligga på överskottsnivåer som säkrar kassaflöden för tillräcklig självfinansiering av reinvesteringar och del av nyinvesteringar för att begränsa behov av nyupplåning. Soliditeten ska vara stabil och öka över tid för att stärka kommunkoncernens betalningsförmåga på lång sikt.

Den målnivå för soliditeten som satts i riktlinjer för god ekonomisk hushållning, omfattar inte nya redovisningsprinciper för finansiell leasing. Kommunens samtliga koncernexterna inhyrningskontrakt har bedömts och redovisningen har justerats från och med 2024. Förändringen sänkte soliditeten 2025 med 2,5 procentenheter. Kartläggningsarbetet fortsätter även under 2026 med de kommunala bolagens koncernexterna inhyreskontrakt vilket kommer att påverka soliditeten ytterligare. En revidering av Riktlinjer för god ekonomisk hushållning kommer att ske där förändrade redovisningsprinciper och andra förändrade förutsättningar beaktas.

Utöver dessa långsiktiga finansiella mål följs den finansiella utvecklingen via finansiella indikatorer. Effektivitet följs bland annat genom analys av nettokostnader och

avvikelser mot referenskostnad samt analys av kvaliteten i verksamheterna. Låneskuldens utveckling analyseras och risker bedöms sett till räntekänslighet och utifrån vad som lånefinansieras.

Uppsala kommuns långsiktiga finansiella mål:

1. Ekonomiskt resultat, kommun
 - Minst 2 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning
2. Ekonomiskt resultat, kommunkoncern
 - Minst 2 procent av verksamhetens intäkter inklusive skatter, generella statsbidrag och utjämning
3. Soliditet inklusive pensionsåtagande, kommunkoncern
 - Soliditeten ska vara stabil på omkring 27 procent eller ökande sett över kommande 10 år

Genom en uthållig ekonomistyrning med fokus på budgetdisciplin, kostnadskontroll, prioriteringar och stabila resultat samt strategiska avyttringar har resultatet sett över de senaste 10 åren (2016–2025) uppgått till i genomsnitt drygt 4 procent för såväl kommunen som kommunkoncernen. Det har möjliggjort att kommunen kunnat bygga upp en resultatutjämningsreserv och från 2025 en resultatreserv som sammantaget uppgick till 1 014 miljoner kronor vid utgången av 2025. Soliditeten har ökat över tid och de senaste åren varit stabil. Detta ger Uppsala kommun ett gott utgångsläge inför kommande år.

En framåtblick för de närmaste åren visar ekonomiska förutsättningar som utmanar resultatnivåer och kassaflöden. Utdragen lågkonjunktur och kvarstående höga kostnadslägen påverkar såväl den löpande verksamheten som investeringsnivåer. En lägre befolkningstillväxt innebär också en svagare utveckling av skatteintäkterna.

Investeringsbehoven kvarstår på höga och ökande nivåer. Det innebär utmaningar både för resultatnivåer och för VA-kollektivets taxenivåer, såväl på kortare sikt under den tid som investeringarna uppförs som på längre sikt under den tid som de brukas. Under spårvägens uppförande påverkas resultatet av betydande projektkostnader såsom utredningar och ledningsomläggningar. Uppsala kommun har beviljats statlig finansiering för uppförandet av spårväg, vilken i huvudsak kommer att användas till att minska resultateffekten av avskrivningar när anläggningen tagits i bruk.

Kopplat till det så kallade fyrsparavtalet, medfinansierar Uppsala kommun investeringar i statlig infrastruktur utmed järnvägen. Utifrån försiktighetsprincipen belastar medfinansieringen kommunens resultat redan i samband med att avtal om medfinansiering tecknas med staten. Kassaflödeseffekten av tecknade avtal måste dock beaktas i den finansiella planeringen eftersom kommunens likviditet påverkas i ett senare skede. För vissa investeringar kan det ligga långt fram i tiden utifrån motpartens genomförandeplan.

De senaste årens starka resultat och stabila soliditet tillåter tillfälligt resultat som inte når upp till de långsiktiga finansiella målen under åren med såväl svagare ekonomiska förutsättningar som stora åtaganden avseende investeringar i infrastruktur för kollektivtrafik. Det möjliggör att verksamheterna kan arbeta långsiktigt utan att tvingas göra kortsiktiga neddragningar, samtidigt som kvaliteten i verksamheten för såväl nuvarande som framtida generationer säkras.

Under budgetåret 2027 bedöms resultatet inte nå de långsiktiga resultatmålen. Den finansiella styrningen riktas mot att åter nå resultat minst i nivå med de långsiktiga målen från 2028.

Soliditeten minskar under planperioden på grund av höga investeringsnivåer och svaga resultat i kommunkoncernen. Nuvarande bedömning är att soliditeten fortsätter att sjunka efter planperioden och beräknas som lägst landa på omkring 24 procent 2030 för att därefter vända uppåt.

Nyckeltalen i tabellen nedan redovisar effekten på kommunens finansiella mål utifrån budgeterade resultatnivåer och investeringsramar. Kommunkoncernens resultat kompletteras till slutversion.

Tabell 14. Uppsala kommuns finansiella mål 2027–2029.

	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Budget* 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Kommunens resultat i procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning (%)	4,8	1,4	1,0	2,7	0,6	0,1	2,0	2,6
Kommunkoncernens resultat i förhållande till verksamhetens intäkter inkl skatter, generella statsbidrag och utjämning (%)	3,9	1,9	1,6	1,9	1,4	Värde 2027-2029 kompletteras till slutversionen		
Soliditet inklusive pensionsåtaganden, kommunkoncernen (%)	28	30	27	26	28	25	25	24

*Enligt Mål och budget 2026 med plan för 2027–2028.

Verksamhetsmål

Verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning tar sikte på att verksamheten ska utformas på ett ändamålsenligt sätt och att en hög effektivitet ska uppnås. Det betyder att resurserna i verksamheten ska användas till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. God ekonomisk hushållning innebär att Uppsala kommun ska ge de som bor, verkar i och besöker Uppsala välfärdstjänster och service av god kvalitet samt hållbar landsbygds- och stadsutveckling.

Målsättningen för verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning är att Uppsala kommuns utfall ska vara bättre än det ovägda medlet för jämförbara kommuner i resultatnätverket R12, där jämförelse är möjlig. I R12 ingår Eskilstuna, Gävle, Helsingborg, Jönköping, Linköping, Lund, Norrköping, Södertälje, Umeå, Uppsala, Västerås och Örebro. Målsättningen för verksamhetsmålet om utsläpp av växthusgaser är att Uppsala kommunkoncern har en tillräcklig minskningstakt för att nå klimatmålen och ligga i linje med Parisavtalet.

Tabell 15. Uppsala kommuns verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning 2027.

Verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning 2027	Källa/Koladaid
Andelen gymnasieelever med examen inom tre år ska överstiga det ovägda medlet för kommunerna i resultatnätverket R12.	N17445
Kvalitetsindex för LSS boenden och daglig verksamhet ska överstiga det ovägda medlet för kommunerna i resultatnätverket R12.	U28408
Kvalitetsindex för äldreomsorgen ska överstiga det ovägda medlet för kommunerna i resultatnätverket R12.	U20404
Index för hållbart medarbetarengagemang ska överstiga det ovägda medlet för kommunerna i resultatnätverket R12.	U00200
Sjukfrånvaron totalt bland kommunens anställda ska understiga det ovägda medlet för kommunerna i resultatnätverket R12.	N00090

Verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning 2027	Källa/Koladaid
Företagarnas helhetsbedömning av servicen i myndighetsutövningen ska överstiga det ovägda medlet för kommunerna i resultatnätverket R12.	U07453
Andelen arbetslösa ska understiga det ovägda medlet för kommunerna i resultatnätverket R12.	N03920
Utsläppen av växthusgaser från kommunkoncernen ska minska med 18–22 procent per år.	Egen uppföljning
Andelen av kommunens områden med socioekonomiska utmaningar (områdestyp 1 och 2) ska understiga det ovägda medlet för kommunerna i resultatnätverket R12.	Boverket

Kommunkoncernens investeringar

Investeringar möjliggör för Uppsala att växa, men är också nödvändiga för att upprätthålla befintlig infrastruktur. Det är av största vikt att kommunkoncernen arbetar strategiskt med den planerade utvecklingen. I det strategiska arbetet ingår att säkerställa investeringsbehovet samt identifiera vilka investeringar som kommunkoncernen ska genomföra och vilka investeringar som andra aktörer på marknaden kan göra.

För den kommande femårsperioden planeras för investeringar på 6 till 7 miljarder kronor per år. Investeringarna omfattar såväl underhåll av befintlig infrastruktur för att bibehålla kapacitet och kvalitet i verksamheterna som nyinvesteringar i bostäder samt i infrastruktur för stadsutveckling, ett nytt kollektivtrafiksystem i form av spårväg och betydande investeringar för att säkerställa fortsatt god vattenkvalitet.

Omfattningen av nybyggnation av framför allt verksamhetslokaler måste anpassas till de demografiska behoven för att inte riskera vare sig överkapacitet eller platsbrist. I investeringsplanerna är anpassningar gjorda utifrån högre behov kopplat till vård och omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning. Behovet av nyinvesteringar för de pedagogiska verksamheterna minskar. Samtidigt ökar behovet av reinvesteringar vilket till del kan matchas mot lägre volymer och minska behoven av evakuering under renovering.

Investeringsplaneringen i nämnder och bolag beaktar vilka investeringar som ska genomföras och hur de ska genomföras för att nå mål för klimatomställning enligt klimatbudgeten, klara högre och nya miljö- och energieffektiviseringskrav samt bidra till anpassning till ett förändrat klimat.

Investeringar i stadsutveckling

Utbyggnaden av järnvägen till fyra spår mellan Stockholm och Uppsala påverkar stadsutvecklingen. För att tillvarata de möjligheter som statens investering i fyra spår ger, behöver kommunen genomföra investeringar i infrastruktur för att möjliggöra bostadsbyggande och säkra en kapacitetsstark kollektivtrafik i form av spårväg. Under kommande planperiod fortsätter utbyggnad i flera stora utvecklingsområden samt i området kring resecentrum och utmed kommande fyrspår. Kommunen gör även strategiska markförvärv för långsiktig utveckling och för möjlighet till klimatkompensatoriska åtgärder.

Investeringar kopplade till stadsutvecklingen är ofta likviditetsmässigt framtunga. Utveckling av marken kräver tidiga investeringar i teknisk infrastruktur såsom gator, parker, vatten- och avloppssystem medan intäkterna från markförsäljning och anslutningsavgifter kommer längre fram i tiden. Det kan också uppstå behov av att i

tidiga skeden investera i social infrastruktur såsom förskolor och skolor för att skapa attraktiva boendemiljöer.

Även driftsbudgeten påverkas redan under projekttiden då stora infrastrukturprojekt får en påverkan på resultatet genom projektkostnader såsom utredningar och planavgifter innan utbyggnaden startar samt av finansieringskostnader. Under utbyggnadstiden påverkas resultatet med projektkostnader för exempelvis utrangering, ledningsomläggning och marksaneringar. Under kommande treårsperiod påverkas resultatet i stor utsträckning av denna typ av projektkostnader främst kopplat till investering i spårväg och utvecklingen av området kring Uppsala central.

Exploateringsverksamheten

Principen för finansiering av exploateringsverksamheten är att den ska bära sina löpande driftskostnader och kostnader för utbyggnad och över tid generera ett kassaflödesmässigt överskott. Vid försäljning av mark matchas markförsäljningsintäkten med anskaffningskostnader och ska ge ett positivt netto. Försäljningspris och tidpunkt är beroende av externa faktorer, såsom planprocessen och marknadsläget. I rådande konjunkturläge genereras inget samlat överskott från exploateringsverksamheten men över tid är målsättningen att överskott från försäljning av kommunal mark ska bidra till finansiering av nödvändiga följdinvesteringar av bostadsbyggandet såsom skolor, kultur- och idrottsanläggningar.

I de pågående projekten inom exploateringsverksamheten finansieras investeringar i nya gatunät, parker och annan allmän plats av byggaktörer genom exploateringsavtal eller markförsäljning. Dessa investeringar beräknas uppgå till omkring 300–400 miljoner kronor per år under planperioden. De bedömda kassaflödena från exploateringsverksamhetens största projekt för år 2027–2029 framgår i [bilaga 10](#) (bilaga 10 tillkommer i slutversionen).

Planerade investeringar

I tabellen nedan redovisas de planerade investeringarna i Uppsala kommunkoncern för perioden 2027–2031.

Tabell 16. Investeringsbudget i Uppsala kommunkoncern 2027–2031, belopp i miljoner kronor.

	2027	2028	2029	2030	2031
Uppsalahem	1 295	1 516	1 607	1 763	1 848
Uppsala kommun skol- och omsorgsfastigheter AB	1 146	1 371	1 412	1 227	644
Uppsala vatten och avfall AB	795	910	1 020	1 035	1 250
Uppsala kommun arenor och fastigheter	784	713	364	208	148
Uppsala parkering och mobilitet AB	13	14	9	19	47
Övriga bolag	15	17	14	25	10
Uppsala kommun - infrastruktur GSN och Fyrspår	535	573	642	1 049	738
Uppsala kommun - spårväg	1 364	2 055	2 083	1 007	570
Uppsala kommun - spårväg finansiering*)	-575	-1 207	-722	-303	-38
Uppsala kommun - strategiska markförvärv	200	150	100	100	100
Uppsala kommun - exploatering utbyggnad (netto)	258	272	290	-123	228
Uppsala kommun - KS fastighet, IT mm	216	172	115	86	85
Uppsala kommun - övrig nämndverksamhet	199	141	147	151	129
Nettoinvesteringar totalt	6 245	6 697	7 081	6 244	5 759

*) utifrån preliminärt antagande om matchning mot upparbetad investering

Kommunkoncernen ska investera bland annat inom följande områden:

- Uppföra nya hyreslägenheter, renovera och förnya delar av befintligt bostadsbestånd samt bygga och planera för nya vård- och omsorgsboenden och LSS-bostäder.
- Bygga och renovera verksamhetslokaler för pedagogisk verksamhet bland annat en ny skola i Gunsta och vid Norra Hovstallängen.
- Säkerställa stadens vatten- och avloppsförsörjning samt avfallshantering, bland annat i de första etapperna av utvecklingen av Kungsängsverket samt inledande investeringar kopplat till utökad dricksvattenproduktionen vid Gränby vattenverk.
- Bygga och utveckla idrotts- och rekreationsanläggningar. Under perioden görs bland annat en satsning på anläggningar för issport och reinvesteringar för att säkra driften av badet i Fyrishov. Investeringar görs även för att säkra uppsalabornas tillgång till parker, träd och naturområden
- Fortsätta arbetet för ett nytt kollektivtrafiksystem i form av spårväg samt infrastrukturinvesteringar kopplade till statens anläggning av fyrspar till Uppsala, bland annat utveckling av området kring Uppsala central.
- Investeringar för klimatanpassning och klimatomställning vilket inkluderar att genomförandet av investeringar sker med klimatsmarta material och arbetssätt så långt som möjligt, exempelvis energieffektiviseringar, trästommar och fossilfritt stål.
- Vidareutveckla ett hållbart resande såsom fortsatta satsningar på cykelinfrastruktur, framkomlighetsåtgärder, infrastruktur för parkering, förbindelser i staden och tillgänglighet till och inom nya områden.
- Fortsätta utvecklingen av mark för nya bostads- och verksamhetsområden såsom Rosendal och Ulleråker och förvärva mark hänförligt till utbyggnaden av Uppsala.

I [bilaga 9](#) framgår investeringsramen för kommande femårsperiod per nämnd och bolag.

Finansiering av investeringar

Kommunen finansierar investeringarna genom kassaflöde från den löpande verksamheten eller genom extern upplåning. Finansiering kan också ske genom kassaflöde från avyttringar och från exploateringsverksamheten eller genom externa investeringsbidrag. I investeringsprocessen ingår att söka samfinansieringslösningar och möjlig statlig medfinansiering, exempelvis för åtgärder kopplade till klimatomställning och -anpassning. För 2027 beräknas självfinansieringsgraden uppgå till 37 procent vilket är lägre än tidigare år, som följd av lägre resultat och högre investeringsnivåer.

Kommunkoncernens externa låneram

Kommunfullmäktige fastställer årligen, i enlighet med kommunens finanspolicy, en låneram för kommunkoncernens externa upplåning. Låneramen baseras på aktuell låneskuld, beräknat nyupplåningsbehov utifrån investeringsplanerna i Mål och budget samt ett utrymme för att hantera fluktuationer i koncernens kassaflöde som kan påverka upplåningsbehovet.

Inom kommunstyrelsens ansvarsområde finns internbanken, som genomför kommunkoncernens externa upplåning. Internbanken hanterar både omsättning av befintliga lån som förfaller till betalning och nyupplåning, det vill säga upptagande av nya lån som ökar den befintliga låneskulden. För att internbanken ska kunna fullgöra

detta uppdrag bemyndigar kommunfullmäktige, i samband med beslut om Mål och budget, kommunstyrelsen att omsätta befintliga lån och uppta nya lån inom en fastställd högsta låneram. Kommunstyrelsen beslutar om låneramar och villkor för de bolag som finansieras genom internbanken.

Utifrån investeringsplanen i Mål och budget beräknas kommunkoncernens nyupplåning uppgå till cirka 11 000 miljoner kronor under perioden 2027–2029. Låneskulden beräknas därmed uppgå till cirka 31 000 miljoner kronor vid utgången av 2029.

Internränta

Kommunfullmäktige fastställer kommunens internränta i samband med budget. Kommunen eftersträvar en internränta som är förhållandevis stabil, varför internräntan justeras i steg om 0,25 procentenheter. Internräntan baseras på kommunkoncernens aktuella räntekostnad samt en simulering av lånekostnaden för nästkommande år.

Utifrån befintliga lån samt beräknad genomsnittlig räntenivå vid omsättning av lån och behov av nyupplåning beräknas internräntan för 2027 till 2,75 procent, vilket är samma nivå som 2026.

Investeringarnas påverkan på driftsbudgeten

Kostnaderna som följer av den ökande investeringsvolymen tar allt större utrymme av kommunens driftsbudget och utmanar såväl resultatnivåer som kassaflöden. Räntekostnaderna ökar i och med behov av lånefinansiering. När investeringarna tagits i bruk ökar även kostnaderna för avskrivningar och driftskostnaderna för till exempel underhåll, el, värme, vatten och personal. Den driftskostnad som investeringarna genererar behöver bäras under användningstiden, oavsett om investeringarna avser ersättning av befintlig infrastruktur eller förnyelse och utveckling.

Driftskostnaden från investeringarna faller på olika kollektiv. För de investeringar som genererar kostnader som faller på användarkollektiven (exempelvis hyresgäster, parkeringsanvändare, vatten-, avfall- och renhållningskunder) behöver kostnaderna kunna bäras inom hyres- och taxenivåerna.

Driftskostnader som genereras av investeringar som ska bäras av skattekollektivet ska täckas av de skatteintäkter, inklusive kommunalekonomisk utjämning, som följer av befolkningsutvecklingen.

Investeringsplanering på lång sikt

Översiktsplanen är grunden för kommunens långsiktiga investeringsplan, aktuell översiktsplan sträcker sig fram till år 2050. Översiktsplanen beskriver principer och prioriteringar samt behov och ambitioner för en långsiktig stads- och landsbygdsutveckling. Översiktsplanen ger beredskap för en tillväxt till minst 340 000 invånare år 2050. Kommunens utblick i befolkningsprognosen ligger nu på 303 000 invånare år 2050. Det motsvarar ett behov av cirka 25 000 – 35 000 nya bostäder och uppemot 50 000 nya arbetstillfällen.

I nuvarande sammanvägda planering av projekt för stadsutveckling har anpassningar och prioriteringar gjorts i relation till rådande marknadsförutsättningar. Vidare behöver effekterna av vikande befolkningsprognos beaktas. Samtidigt ska planeringen säkerställa långsiktig beredskap för ett eventuellt ökat behov av bostäder och arbetsplatser.

För en långsiktig planering och säkerställande av stabila finansiella förutsättningar över tid är investeringsbehoven identifierade och nedbrutna på objektsnivå för de kommande tio åren, år för år och för kommunkoncernens olika verksamheter och bolag. Därutöver har en långsiktig ekonomisk scenarioanalys genomförts för att ge en bild över konsekvenser av ett par olika stadsutvecklingsalternativ över en längre tidshorisont, fram till 2050.

Så här styrs Uppsala kommun

Uppsala kommuns organisation och styrning syftar till att stärka den kommunala demokratin utifrån kommunfullmäktiges prioriteringar, erbjuda invånarna kvalitet i välfärden, hållbar landsbygds- och stadsutveckling samt ordning och reda i den kommunala ekonomin. Kommunens styrning och ledning vilar på en tillitsfull grund för att kommunen ska kunna möta behoven hos de som bor, verkar och vistas i Uppsala på bästa sätt och skapa en bättre arbetsmiljö för kommunens medarbetare med ökad frihet och eget ansvar inom bestämda ramar.

Uppsala kommunkoncern

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Ledamöterna väljs i samband med de allmänna valen vart fjärde år. De representerar folket i kommunen och tar beslut i kommunens viktigaste frågor. Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller av annan större vikt för kommunen. Fullmäktige beslutar bland annat om budget, skattesats och avgifter för kommunal service. De beslutar om den kommunala förvaltningens organisation och verksamhetsformer. Kommunfullmäktige väljer ledamöter och ersättare till kommunstyrelsen och nämnderna samt revisorer som granskar kommunens verksamhet.

Valberedningen

Valberedningen förbereder och lämnar förslag på vilka ledamöter och ersättare som ska väljas till nämnder, styrelser och andra uppdrag inom kommunen. Valberedningen består av en ledamot och en ersättare av respektive parti som finns i kommunfullmäktige.

Kommunrevisionen

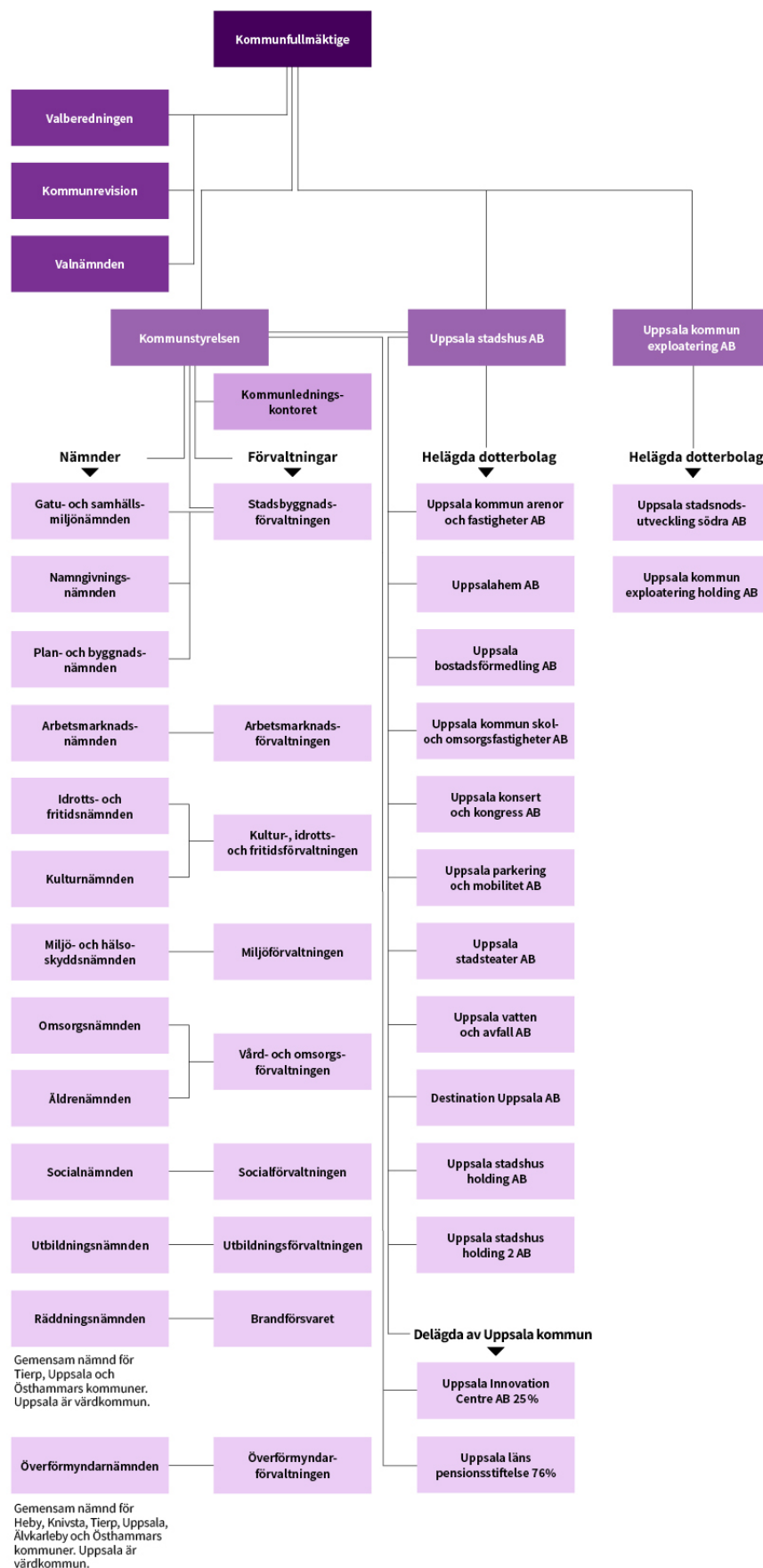
Den kommunala revisionen är ett lokalt demokratiskt kontrollinstrument med uppdrag att granska den verksamhet som bedrivs i kommuner och regioner samt att pröva ansvarstagandet. Den kommunala revisionen granskar på fullmäktiges uppdrag och revisorerna biträds av sakkunniga yrkesrevisorer. Tillsammans prövar de om verksamheten är ändamålsenlig och effektiv, om styrningen är tillräcklig och om räkenskaperna är rättvisande.

Revisorerna ska enligt kommunallagen granska och pröva enligt god revisionssed. God revisionssed är de principer och tillvägagångssätt som är allmänt vedertagna där revision utförs. Den dokumenteras och fastställs vart fjärde år av revisionsdelegationen inom SKR. God revisionssed utvecklas successivt.

Kommunrevisionens arbete präglas av integritet och oberoende. Revisorerna avgör självständigt vad som ska granskas och hur granskningen ska genomföras. Samtidigt strävar revisorerna efter största möjliga öppenhet och tillgänglighet i sin granskning.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter. I detta ligger bland annat att följa och utveckla arbetet med ekonomi- och verksamhetsstyrning och utfärda regler, riktlinjer och rutinbeskrivningar för verksamhets- och ekonomihantering. Kommunstyrelsen ansvarar särskilt för att leda processen för Mål och budget med tillhörande affärs- och verksamhetsplaner, månadsuppföljning, delårs- och årsredovisning samt intern kontroll.

Figur 4. Organisationsschema för Uppsala kommunkoncern.

Kommunstyrelsen har även till uppgift att föra en fortlöpande dialog med nämnder och bolagsstyrelser för att säkerställa att verksamheten drivs i enlighet med fullmäktiges prioriteringar.

Nämnder

Nämnderna beslutar i frågor som rör den löpande förvaltningen och i frågor som de enligt lag eller annan författning ska ha hand om. Nämnderna beslutar också i frågor som fullmäktige har delegerat till dem. Nämnderna bereder fullmäktiges ärenden och ansvarar för att fullmäktiges beslut verkställs. Alla nämnder ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges mål och riktlinjer, att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och resurseffektivt sätt.

För räddningstjänsten och överförmyndarverksamheten har Uppsala gemensamma nämnder med andra kommuner. Uppsala är värdkommun för de gemensamma nämnderna. Utöver vad som gäller för andra nämnder ska de var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med det avtal om gemensam nämnd som ingåtts mellan kommunerna samt de mål och uppdrag som beslutats om vid ägarsamråd. Andra kommungemensamma mål och uppdrag som de ingående kommunerna har ska nämnderna ta hänsyn till där så är möjligt utifrån grunduppdraget.

Bolagsstyrelser

Uppsala kommun har valt att organisera en del av sin verksamhet i bolagsform. Uppsala kommuns bolag ska genom sina verksamheter skapa nytta för kommunens invånare. Bolagen inom stadshuskoncernen tillhandahåller bostäder, skolbyggnader, arenor och idrottshallar, badanläggningar, kultur, parkering samt vatten och avfall. Bolagen inom exploateringskoncernen bidrar till att utveckla kommunens fastighetsäggande. Syftet med att ha två separata moderbolag är att respektive bolagskoncern har olika uppdrag. Uppsala stadshus AB ska äga och förvalta kommunens befintliga bolag och Uppsala kommun exploatering AB ska utveckla stationsområdet i stadsnoden i Bergsbrunna och andra framtida utvecklingsprojekt om de genomförs i bolagsform.

De kommunala bolagsstyrelserna regleras via beslutad ägarpolicy, bolagsordning och ägardirektiv. Alla bolagsstyrelser ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges mål och styrdokument och att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett ändamålsenligt och resurseffektivt sätt.

Moderbolagen i stadshuskoncernen och exploateringskoncernen leder och samordnar verksamheten i respektive bolagskoncern samt avgör frågor som är gemensamma för koncernerna och som inte är av större principiell beskaffenhet. Moderbolagen ska säkerställa att största möjliga samordning sker mellan bolagen och i kommunkoncernen och följer aktivt respektive bolagskoncerns utveckling.

Stora ekonomiska värden är samlade i Uppsalas kommunala bolag. Genom en effektiv drift och förvaltning bidrar bolagen till kommunens långsiktiga finansiella mål samtidigt som verksamheterna ska nå uppsatta klimatmål och bidra till att utveckla näringslivet samt skapa trygghet och rekreation för kommunens invånare.

Delägda av Uppsala kommun

Uppsala Innovation Centre (UIC) ägs av Uppsala kommun till 25 procent och är en av Sveriges främsta företagsinkubatorer. UIC stödjer idébärare, entreprenörer, forskare,

innovatörer och företagare i arbetet med att kommersialisera sina idéer och utveckla sitt affärsmannaskap. Övriga delägare är STUNS, SLU och Uppsala universitet.

Uppsala läns pensionsstiftelse är en gemensam pensionsstiftelse vars uteslutande ändamål är att trygga pensionsutfästelser som givits av respektive kommun i Uppsala län som beviljats anslutning till stiftelsen. De kommuner som är anslutna till stiftelsen är för närvarande Uppsala, Tierp och Heby.

Privata utförare

Delar av den verksamhet som kommunen är ansvarig för har genom avtal lämnats över till privata utförare. Kommunen är ansvarig för att följa upp och kontrollera den verksamhet som utförs av privata utförare. De privata utförarna ska bedriva sin verksamhet i enlighet med avtal som reglerar kvalitet, volym och pris samt former för uppföljning och utvärdering.

I Uppsala kommun beslutar kommunfullmäktige om mål för verksamheten i Mål och budget för aktuell period. Genom målen i Mål och budget samt Riktlinje för kontroll och uppföljning av privata utförare uppfyller Uppsala kommun kommunallagens krav på att fullmäktige för varje mandatperiod ska anta ett program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare (KL 5 kap. 3 §).

Fristående skolor och förskolor är verksamheter med egna huvudmän och omfattas inte av begreppet privata utförare. Skolinspektionen beslutar om tillstånd och har tillsynsansvar för fristående skolor medan kommunerna beslutar om godkännande och har tillsyn över fristående förskolor och fristående fritidshem som inte anordnas av en fristående skola. För att försäkra att allmänheten har insyn i fristående skolor ska kommunen, jämte Skolinspektionens tillsyn, ha insyn i de fristående skolornas verksamhet. Kommunen ska lämna bidrag till de fristående skolorna per elev och ersättningen ska vara samma som för den kommunala utbildningsverksamheten.

Principer för styrning

Styrning och ledning i Uppsala kommunkoncern innefattar kultur och arbetssätt med fokus på behoven hos de som lever, verkar, och vistas i Uppsala och verksamhetens uppdrag. Detta beskrivs i fyra principer för styrning:

- **Invånarfokus:** All verksamhet ska bedrivas med fokus på de som bor, verkar och vistas i Uppsala. Kommunen ska uppfattas som tydlig och logisk för invånare och andra som har med kommunen att göra. För att främja kvalitet och effektivitet och för att skapa förtroende ska styrningen fokusera på verksamhetens syfte, det vill säga utfall som skapar resultat och värde för de kommunen är till för.
- **Samspel och samverkan:** Kommunens ledning bygger på ett tillitsfullt samspel och samarbete mellan förtroendevalda och tjänstepersoner, mellan chef och medarbetare och mellan kommunkoncernen och de som bor, verkar och vistas i Uppsala. Genom samverkan och samspel blir kommunens verksamheter bättre på att ta tillvara möjligheter och lösa utmaningar tillsammans.
- **Gemensamma prioriteringar:** Planering och uppföljning av kommunens budget och verksamhet möjliggör för dialog om prioriteringar och tydliga mål för verksamheten på alla nivåer. Förtroende och handlingsutrymme följs av ansvar för att följa de politiska prioriteringarna, för att uppnå mål och för att utveckla verksamheten. Arbetet utgår från kommunallagens krav om god

ekonomisk hushållning och kommunens strävan efter en ändamålsenlig och effektiv verksamhet.

- **Effekter och lärande:** Systematisk uppföljning av resultat och effekter, verksamhetsnära kunskap och analys skapar möjligheter för organisatoriskt lärande. Nyttänkande och omprövning, utvecklad kvalitet och god resurshushållning uppnås genom att använda kunskap om vad som fungerar och genom att lära av dem som presterar bättre.

Ett Uppsala – en kommun

Arbetet i kommunkoncernens förvaltningar och bolag utgår från en gemensam värdegrund (*Tillsammans genom nyskapande gör vi skillnad*) och invånarlöftet (*Vi finns för dig*). Uppsala kommun arbetar även efter devisen "Ett Uppsala - en kommun". Det innebär bland annat att nämnder och kommunala bolag arbetar för att gemensamt ta tillvara på kompetens och erfarenheter genom dialog och gemensam beredning och på så sätt erbjuda bästa möjliga service och tjänster utefter de förutsättningar som ges.

Den gemensamma beredningen syftar till att fler perspektiv kan tas i beaktande och kvaliteten i beslutsunderlagen höjs. Genom tvärfunktionella samarbeten kan helt nya lösningar möjliggöras. Uppsala ska arbeta som en kommun och den gemensamma beredningen ska leda till gemensamma lösningar utifrån det bästa för kommunen som helhet. Detta arbetssätt svarar mot kommunallagens krav att ett ärende ska beredas av den nämnd vars verksamhetsområde ärendet berör.

Process för att planera och följa upp

Uppsala kommunkoncerns process för att planera och följa upp sätter fokus på det väsentliga och med träffsäkra mål, budgetar och prognoser säkerställs politisk genomslagskraft i enlighet med fullmäktiges prioriteringar.

Planering

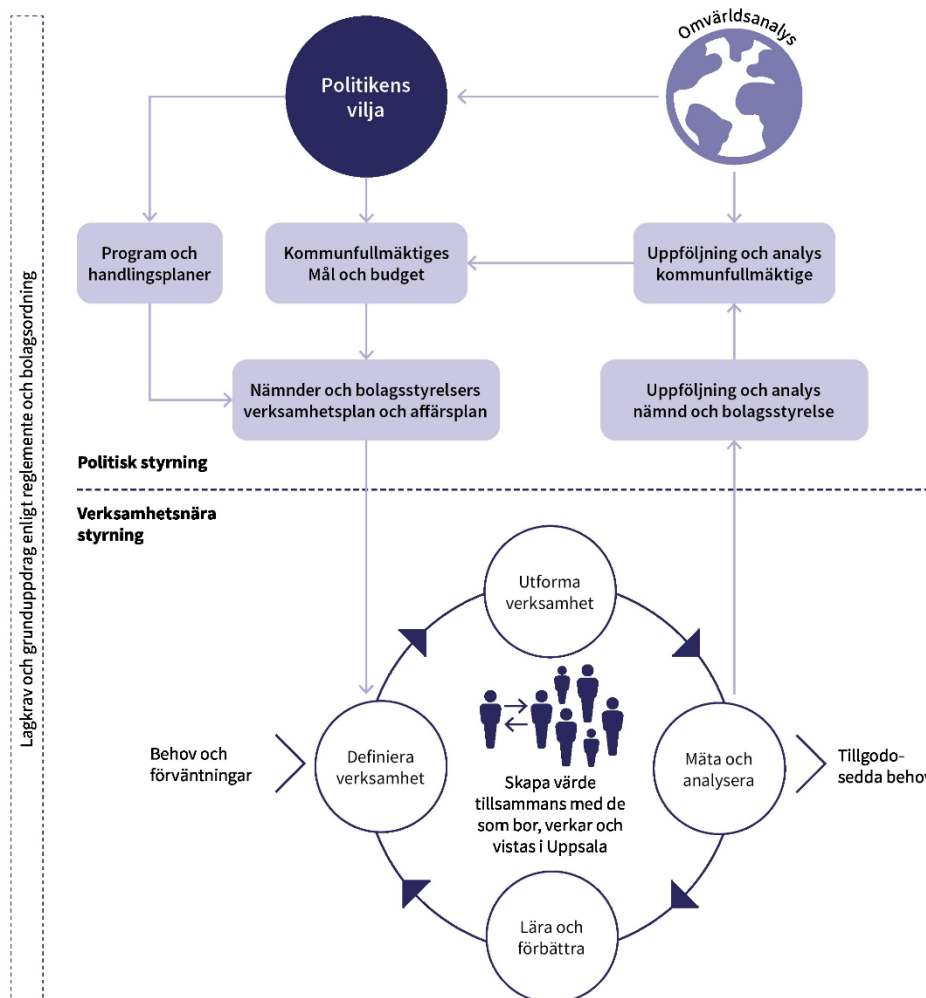
Varje år gör Uppsala kommun en omvärldsanalys för att identifiera händelser och värderingsförändringar som påverkar kommunens verksamhet. Insikterna från analysen ligger till grund för målstyrningen och planeringen av verksamheten.

Kommunallagen anger att kommuner varje år ska upprätta en budget för nästa kalenderår med plan för de därefter två efterföljande åren. I Uppsala fastställer kommunfullmäktige Mål och budget i november (med undantag för valår då beslut tas i december), som sedan gäller för tre år och revideras årligen. Det är det övergripande och överordnade styrdokumentet för kommunens nämnder och bolagsstyrelser. Med Mål och budget ges allmänheten möjlighet till insyn för att värdera och jämföra kvaliteten samt att bedöma om resurserna används på ett kostnadseffektivt och långsiktigt ansvarsfullt sätt.

Kommunstyrelsen leder arbetet med Mål och budget och genom att besluta om planeringsdirektiv i december startas processen. Under våren bereds Mål och budget både av tjänstepersoner och förtroendevalda. Genom gemensam beredning säkerställs samsyn inom kommunkoncernen om prioriterade frågeställningar samt förutsättningar för verksamhetens genomförande. Ägarsamråd genomförs med företrädare för medlemskommunerna avseende de gemensamma nämnderna räddningsnämnd och överförmyndarnämnd.

Kommunfullmäktiges politiska inriktning formuleras i Mål och budgets fokusmål. Fokusmålen kraftsamlar hela kommunkoncernen för att göra de förflyttningar som

pekas ut och säkerställer det politiska genomslaget. Målen i Agenda 2030 är integrerade i kommunfullmäktiges fokusmål. Fokusmålen ska vara långsiktiga och gälla för minst en mandatperiod. Övriga kommunala styrdokument som planer, program, policyer och liknande är underordnade kommunfullmäktiges fokusmål.

Figur 5. Uppsala kommuns styrmodell.

Budgeten innehåller en fördelning av nämndernas kommunbidrag och bolagens resultatkrav från kommunfullmäktige. Kommunbidraget finansieras med intäkter från kommunalskatt, kommunalekonomisk utjämnung och kommunal fastighetsavgift. Kommunbidraget ska täcka de kostnader som nämnderna själva inte kan finansiera med hjälp av sina externa intäkter i form av taxor, avgifter, statsbidrag med mera.

Förutom en ekonomisk budget har Uppsala kommunkoncern en klimatbudget. Klimatbudgeten innehåller åtgärder för att säkerställa att Uppsala minskar klimatutsläppen i tillräcklig takt för att nå målen om klimatneutralt Uppsala år 2030 och klimatpositivt Uppsala senast år 2050.

Program och handlingsplaner tas fram där det behövs specifik styrning inom ett politiskt sakområde.

Varje nämnd och bolagsstyrelse ansvarar för att bidra till att uppnå kommunfullmäktiges fokusmål och upprätthålla budgetdisciplin. Varje nämnd och

bolagsstyrelse tar sig an fokusmålen och uppdragen utifrån sin egen verksamhets förutsättningar. Senast i december fastställer nämnder och bolagsstyrelser sina verksamhets- och affärsplaner. I planen ska det tydligt framgå hur fokusmål och uppdrag ska uppnås, hur nämnden arbetar med att utveckla verksamheten inom sitt grunduppdrag, åtgärder för genomförande samt hur dessa ska följas upp. Åtgärder från kommungemensamma handlingsplaner ska inarbetas i nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhets- och affärsplaner.

Kommunfullmäktige fastställer indikatorer kopplade till fokusmålen för att löpande följa upp och analysera utvecklingen inom kommunkoncernens grunduppdrag enligt reglemente eller bolagsordning. Kommunfullmäktige kan fastställa ett politiskt önskvärt lägesmål för en indikator i Mål och budget vilket då blir en prioritering av nämndernas och bolagsstyrelsernas arbete. Nämnder och bolagsstyrelser ska använda kommunfullmäktiges indikatorer som styrning i framtagande av nämndmål/bolagsmål och åtgärder i verksamhetsplaner och affärsplaner. Indikatorer ska formuleras, väljas och användas på ett sätt så att de ligger till grund för analys och utvärdering av effekter av vidtagna åtgärder.

Särskild vikt ska läggas vid att beskriva hur samverkan ska bedrivas för att uppnå målen. Verksamhets- och affärsplaner ska kompletteras med en riskanalys med tillhörande internkontrollplan. Nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhets- och affärsplaner gäller för tre år och revideras årligen.

Det systematiska kvalitetsarbetet

Förutom den politiska målstyrningen utgår nämnder och bolagsstyrelser från lagkrav och sina grunduppdrag enligt reglemente för kommunstyrelsen och nämnderna samt bolagsordning och ägardirektiv för bolagen. Även behov och förväntningar från de som bor, verkar och vistas i Uppsala ligger till grund för verksamheten.

Utifrån styrningen ska förvaltningar och bolag definiera vad som är framgång för verksamheten och utforma de arbetssätt som är bäst för att nå framgång. Verksamheterna behöver också mäta och analysera för att ta reda på om arbetssätten ger förväntad effekt och leder till framgång eller inte. På så sätt kan verksamheten lära och förbättra genom att ompröva vad som är framgång och vad som är ett fungerande arbetssätt. Synpunkter, brukarundersökningar och kvalitetsrapporter används för att systematiskt utveckla och förbättra verksamheterna för att tillgodose behoven hos de som bor, verkar och vistas i Uppsala. Det systematiska kvalitetsarbetet handlar både om att fortsätta göra det som fungerar och förändra det som kan fungera bättre.

Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa en resurseffektiv verksamhet. Effektivitet handlar om att nå uppsatta mål och samtidigt hushålla väl med kommunkoncernens medel. Effektivitet uppnås genom att verksamheten utförs till en minskad kostnad med oförändrad kvalitet, eller att volymen/kvaliteten ökar till samma kostnad. Målet är att maximera nyttan för de som bor, verkar och vistas i Uppsala.

Uppföljning och analys

Måluppfyllelsen av kommunfullmäktiges fokusmål mäts genom uppföljning av målen i sin helhet och genomförda uppdrag och åtgärder, ekonomiskt resultat, övriga verksamhetsresultat samt indikatorer. Indikatorerna mäter trender, resultat och önskade effekter eller tillstånd i samhället. De är centrala i styrning och uppföljning och ska som utgångspunkt kunna jämföras över tid med andra organisationer och kommuner. De ger underlag för medvetna och underbyggda beslut och erbjuder förutsättningar, stöd och incitament för utveckling och innovation.

Uppsala stadshuskoncern kommer att omfattas av förändrade lagkrav avseende hållbarhetsrapportering enligt årsredovisningslagen (ÅRL), till följd av att EU:s direktiv om företagens hållbarhetsrapportering (CSRD) införts i svensk lag. Direktivet innebär att större företag och koncerner, när fastställda tröskelvärden uppnås, ska hållbarhetsrapportera i enlighet med European Sustainability Reporting Standards (ESRS) och EU:s gröna taxonomi. Arbetet inriktas mot att koncernen ska kunna upprätta en hållbarhetsrapport för räkenskapsåret 2027. Med hänsyn till att lagstiftningsprocessen ännu inte är avslutad och att tillämpligheten kan komma att förskjutas, kan dock det första obligatoriska rapporteringstillfället i förvaltningsberättelsen inträffa vid en senare tidpunkt.

Nämnder och bolagsstyrelser ska följa upp och analysera vad som åstadkommits i förhållande till kommunfullmäktiges fokusmål, budget och övriga mål fastställda av nämnden eller bolagsstyrelsen samt kommunövergripande planer och program. Uppföljningarna ska göras med utgångspunkt i viktiga händelser, resultat och utvecklingsområden. Tyngdpunkten i redovisningen ska ligga på analyser, slutsatser och kommentarer som förklarar det egna resultatet och i perspektivet vad detta betyder för Uppsala kommun i sin helhet. Nämnderna och bolagsstyrelserna ska för egen del omhänderta och komplettera kommunfullmäktiges indikatorer i den utsträckning det behövs för att säkerställa en ändamålsenlig uppföljning och utvärdering av den egna verksamheten. Gemensamma nämnder ska följa upp och analysera vad som åstadkommits enligt de mål som överenskommit med alla de ingående kommunerna och övriga mål fastställda av nämnden på hela verksamhetsområdet (alla kommuner) och där så är möjligt och relevant ha en kommunuppdelad uppföljning och analys.

Kommunstyrelsen leder och ansvarar för uppföljning, analys och utvärdering av den samlade verksamheten. Kommunstyrelsen följer löpande upp nämnders och bolagsstyrelsernas ekonomiska resultat och utvalda indikatorer. Nämnderna och bolagsstyrelserna rapporterar resultat kopplat till fokusmål och uppdrag till kommunfullmäktige tre gånger om året som sammanställs i tre publikationer:

- Delårsrapport verksamhet per 30 april för nämnder och bolag samt ekonomi per 31 mars för nämnder och ekonomi per 30 april för bolag
- Delårsbokslut verksamhet och ekonomi per 31 augusti
- Årsredovisning

Kommunstyrelsen ska lämna över årsredovisningen till fullmäktige och revisorerna senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Jämte kommunstyrelsens uppföljning ansvarar nämnder och bolagsstyrelser för att löpande följa upp och analysera utvecklingen inom sina respektive verksamhetsområden enligt sin uppföljningsplan och internkontrollplan.

Årligen per augusti görs en samlad uppföljning och aktualitetsbedömning av program och kommungemensamma handlingsplaner. Uppföljningsrapporten lämnas till kommunstyrelsen som beslutar om eventuella revideringar. Uppföljningen görs för att:

- säkerställa en mer sammanhållen styrning där relationerna mellan styrdokument är tydliga
- skapa minskad styrträngsel med färre målkonflikter
- öka möjligheten till tydliga prioriteringar.

Uppföljningsplan 2027 framgår i [bilaga 12](#).

Nämnder

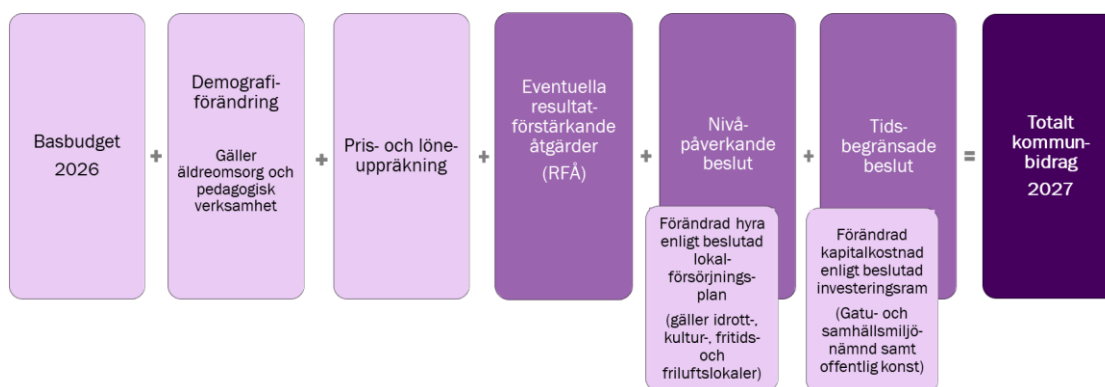
Nämndernas budgetramar

Budgeten innehåller en fördelning av nämndernas budgetramar i form av kommunbidrag från kommunfullmäktige. Budgetramen för de kommungemensamma nämnderna räddningsnämnden och överförmyndarnämnden bereds separat via ägarsamråd. Budgetramen för kommunrevisionen hanteras via beslut av kommunfullmäktiges presidium.

Beräkningen av nämndernas kommunbidrag sker enligt fastställd resursfördelningsmodell. Utgångspunkten för den ekonomiska ramen är nämndens ”basbudget” från föregående budgetår 2026 exklusive de tidsbegränsade satsningarna som avsåg år 2026.

= ”Automatisk” beräkning via resursfördelningsmodellen

= Budgetberedning och politiska beslut

Figur 6. Uppsala kommuns resursfördelningsmodell för nämnder.

Basbudgeten för nämnder med pedagogisk verksamhet och äldreomsorg räknas om enligt aktuell demografiförändring för respektive åldersgrupp enligt kommunens befolkningsprognos. Kommunbidraget för demografiförändringar uppgår sammantaget till 44 miljoner kronor och utgör 0,27 procent av totala basbudgeten år 2027. En befolkningsökning finns inom äldreomsorgen där kommunbidraget för demografiförändring utgör totalt 135 miljoner kronor år 2027. Det är framförallt åldersgrupperna 80–89 år och över 90 år som ökar med 7,1 procent respektive 6,3 procent år 2027 jämfört med budget 2026. Inom pedagogisk verksamhet minskar befolkningen vilket gör att kommunbidraget minskar med totalt 91 miljoner kronor år 2027. En minskande befolkning finns inom förskoleverksamheten som minskar med 3,7 procent samt inom grundskolan som minskar 1,9 procent år 2027, jämfört med budget 2026.

Övriga verksamheter utöver pedagogisk verksamhet och äldreomsorg kompenseras för eventuella volymförändringar via politiska prioriteringar. Nämnderna tilldelas kommunbidrag för volymförändringar eller politiska satsningar i form av nivåpåverkande eller tidsbegränsade beslut med utgångspunkt i respektive förvaltnings behovsbeskrivning i budgetberedningen.

Samtliga nämnder får en pris- och löneuppräkningsindex enligt Uppsalas index för pris- och löneuppräkningsindex (UPL). Indexet är beräknat för att kompensera nämnderna för kommunens bedömda kostnadsutveckling. Indexet beaktar inflation/prisutveckling utifrån SKR:s prisindex för kommunal verksamhet, samt beaktar Uppsalas beräknade

arbetskraftskostnad baserad på personalomkostnadspålägg (lagstadgade sociala avgifter och pensionskostnader) samt löneutveckling. Uppsalas index för pris- och löneuppräknings uppgår till 3,0 procent (477 miljoner kronor) år 2027 samt 3,1 procent år 2028 och 3,2 procent år 2029.

Förvaltningarna beskriver i budgetberedningen möjliga resultatförstärkande åtgärder som beslutas via politiska prioriteringar. Enligt resursfördelningsmodellen är valnämnden, namngivningsnämnden och LSS-verksamheten inom omsorgsnämnden undantagna resultatförstärkande åtgärder.

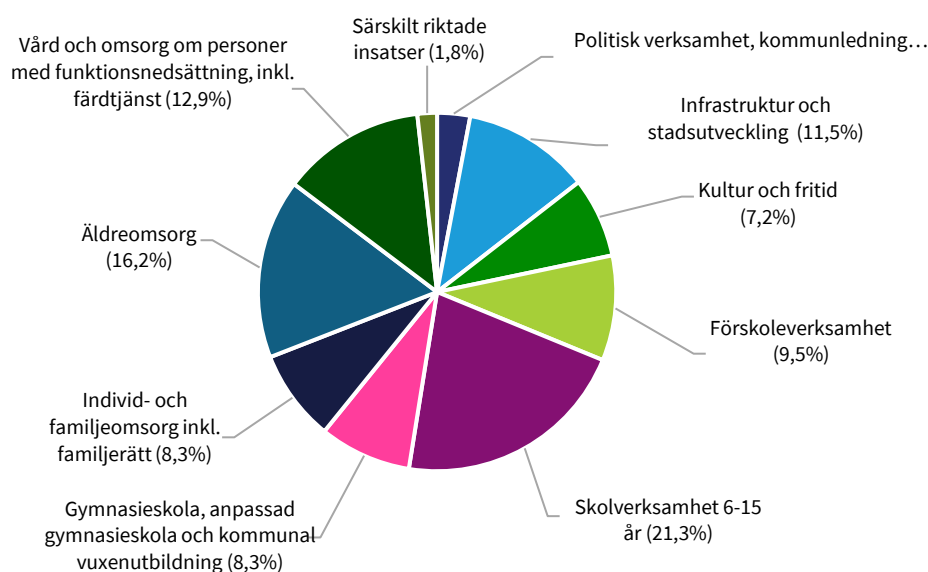
Sammantaget omfattar resultatförstärkande åtgärder 0,7 procent (129 miljoner kronor) år 2027. År 2028 uppgår de resultatförstärkande åtgärderna till 1,4 procent av kommunbidraget för alla nämnder förutom för undantagna nämnder, samt 1,0 procent år 2029.

När undantagna nämnder räknats bort varierar de resultatförstärkande åtgärderna år 2027 mellan som lägst 0,3–0,7 procent (utbildningsnämnden, kulturnämnden samt idrotts- och fritidsnämnden) till som högst 2,0 procent (arbetsmarknadsnämnden, gatu- och samhällsmiljönämnden, omsorgsnämnden samt plan- och byggnadsnämnden). Kulturnämndens resultatförstärkande åtgärder omfattar enbart kulturverksamheten medan fritidsverksamheten är helt undantagen resultatförstärkande åtgärder år 2027. Utbildningsnämndens verksamheter inom grundskola (inklusive anpassad grundskola) och förskoleverksamhet (inklusive öppna förskolan) är undantagna resultatförstärkande åtgärder år 2027.

Den sammantagna effekten för alla nämnder avseende demografiuppräknings, pris- och löneuppräknings tillsammans med resultatförstärkande åtgärder uppgår till 392 miljoner kronor i ramökning år 2027.

Politiska beslut om satsningar i form av nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut uppgår sammantaget för alla nämnderna till totalt 1 631 miljoner kronor år 2027.

Respektive nämnds budget med resultatförstärkande åtgärder och satsningar (nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut) åren 2027–2029 framgår i tabellerna under respektive nämndavsnitt.

Figur 7. Fördelning av den ekonomiska ramen (kommunbidrag) per verksamhetsområde 2027, andel av totalen i procent.

Kommunbidraget för infrastruktur och stadsutveckling ökar med 2 procent år 2027 jämfört med 2026. Ökningen omfattar bland annat satsningar på utveckling av destination och evenemang, stärka kommunens förmåga till krisberedskap och civilt försvar, förstärkt skydd av hälsa och miljö, utökad sopsaltning, medborgarbudget, reinvesteringsbidrag till vägföreningar, ökad vattenkvalitet och badbarhet, minska PFAS i dricksvattnet samt ökad stadsodling. Sedan tidigare budgetbeslut finns även budgeterade tillfälliga infrastrukturkostnader i form av spårväg/kollektivtrafik samt kapitalkostnader för anläggningar med mera.

Kultur- och fritidsverksamhetens kommunbidrag ökar med 11 procent år 2027 jämfört med 2026. Ökningen omfattar bland annat satsningar på Uppsala simarena och Fyrishovs bad, medfinansiering av Digifysisk mötesplats för barn och unga, Naturskolan och kultur i skolan, volymökning inom bibliotek och museum, förstärkt investeringsbidrag för miljö- och klimatarbete i föreningsägda anläggningar samt stöd till föreningar som möjliggör för äldre barn ”nybörjare” att börja med en idrott. Sedan tidigare budgetbeslut finns även budgeterade medel för exempelvis drift av nya lokaler, kulturlyft, etablering av en klimathubb samt avgiftsfri simskola för barn på sommarlovet mellan årskurs 2–3.

För pedagogisk verksamhet ökar kommunbidraget med 3 procent år 2027 jämfört med 2026, detta trots att kommunbidraget minskar till följd av lägre befolkningsutveckling som innebär färre barn och elever inom förskoleverksamheten och grundskolan. Ökningen av kommunbidrag omfattar bland annat satsning på fler barnskötare och förskollärare inom förskolan, landsbygdsersättning inom grundskolan, ett omställningsbidrag för bibehållen kvalitet under vikande demografi samt kompensation för volymökningar inom öppen fritidsverksamhet. Grundskolan och förskoleverksamheten är därtill helt undantagna resultatförstärkande åtgärder. Därutöver sker även satsningar inom en rad statliga reformer så som exempelvis reglerad undervisningstid i skolan och utökad planeringstid i fritidshemmen. Sedan tidigare budgetbeslut finns även medel för satsningar på exempelvis nya lokaler och behovsanpassat gymnasieutbud för fler elever i yrkesutbildning.

Kommunbidraget för vård- och omsorgsverksamheten ökar med 5 procent år 2027 jämfört med 2026. Inom vård- och omsorgsverksamheten tillförs kommunbidrag för volymökningar inom äldreomsorgen, LSS-verksamheten, SoL-insatser, barn- och ungdomsvården samt inom vuxen missbruksvård och övrig vård för vuxna. Samtidigt sker en ramanpassning som följd av förväntade volymminskningar inom ekonomiskt bistånd efter satsningar på ökade arbetsmarknadsanställningar. Satsningar sker bland annat på trygghets- och kvalitetsåtgärder inom äldreomsorgen genom förstärkt HR stöd, unga i vården, utökad introduktion för nyanställda samt förlängd satsning på intensiv hemrehabilitering.

Kommunbidraget inom verksamhetsområdet särskilt riktade insatser omfattar framför allt arbetsmarknadsåtgärder. Kommunbidraget ökar med 11 procent vilket omfattar främst aktivitetskravet för att öka förutsättningar att etablera sig på arbetsmarknaden samt fortsatt satsning på ökat antal arbetsmarknadsanställningar. Därutöver sker även en satsning på IPS-coacher samt fortsatt särskild satsning på fler i arbete samt arbete åt alla.

För den kommungemensamma verksamheten ökar kommunbidraget med 6 procent (efter att tekniska justeringar mellan verksamhetsområden exkluderats) vilket bland annat är förenat med säkrande av kommungemensamma systemstöd. Satsningar sker bland annat på att öka takten för att skapa nya LSS-bostäder samt för att motverka välfärdsbrott och oseriösa leverantörer.

Kommunbidraget för politisk verksamhet minskar med 3 procent, minskningen år 2027 jämfört budget 2026 beror framförallt på att det 2026 var tillfälligt högre kostnader som följd av valår. Samtidigt finns ramökningar år 2027 för utökade arvoden till förtroendevalda, utökat partistöd samt utbildning för förtroendevalda vid ny mandatperiod.

Tabell 17. Kommunbidrag per nämnd 2027–2029, belopp i miljoner kronor.

	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Kommunfullmäktige	16	18	18	19
Valnämnden	15	5	5	16
Kommunrevision	8	9	8	9
Kommunstyrelsen	1 609	1 612	1 436	1 338
<i>varav KS-Kommunledningskontoret</i>	817	864	862	852
<i>varav KS-Stadsbyggnadsförvaltningen</i>	793	748	575	486
Arbetsmarknadsnämnden	910	922	935	951
Gatu- och samhällsmiljönämnd	866	919	979	1 039
Idrotts- och fritidsnämnden	482	559	602	625
Kulturnämnden	557	594	638	661
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	35	37	38	36
Namngivningsnämnden	2	2	2	2
Omsorgsnämnden	2 219	2 345	2 436	2 558
Plan- och byggnadsnämnden	84	83	88	87
Räddningsnämnden	228	240	249	263
Socialnämnden	1 047	1 083	1 101	1 125
Utbildningsnämnden	6 628	6 855	7 013	7 178
Äldrenämnden	2 612	2 810	2 962	3 140
Överförmyndarnämnden	25	25	26	27
Summa nämnder	17 343	18 119	18 537	19 072
<i>Procentuell förändring</i>		4,5%	2,3%	2,9%

Kommunfullmäktige

Ansvar- och verksamhetsområde

Kommunfullmäktige tar beslut om kommunens inriktning, verksamhet och ekonomi. Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen såsom mål och riktlinjer för verksamheten, budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor, nämndernas organisation och verksamhetsformer, val av ledamöter och ersättare i nämnder och beredningar samt val av revisorer. Kommunfullmäktige beslutar också om årsredovisning och ansvarsfrihet.

Budget

Tabell 18. Resultaträkning kommunfullmäktige, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Verksamhetens kostnader exkl egen nämnd	-14 832	-16 202	-17 796	-18 348	-18 934
Summa kostnader	-14 832	-16 202	-17 796	-18 348	-18 934
Summa nettokostnader¹	-14 832	-16 202	-17 796	-18 348	-18 934
Politisk verksamhet	12 602	12 917	14 412	14 859	15 334
Kommungemensam verksamhet	3 205	3 285	3 384	3 489	3 600
Summa kommunbidrag	15 807	16 202	17 796	18 348	18 934
Resultat	975	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Tabell 19. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut kommunfullmäktige, belopp i tusental kronor.

Verksamhet	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)	16 203	17 796	18 348
Prisuppräknning * (2027; 3.0%) (2028; 3.1%) (2029; 3.2%)	486	552	587
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2027; 0.0%) (2028; 0.0%) (2029; 0.0%)	0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder generella	0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder riktade	0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder	16 689	18 348	18 935
Nivåpåverkande beslut	1 107	0	0
Nya regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda Politisk verksamhet	1 107	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut	17 796	18 348	18 935
Tidsbegränsade beslut	0	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut	17 796	18 348	18 934

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Valnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Valnämnden ansvarar för val i enlighet med bestämmelserna i vallagen, kommunallagen samt lagen om kommunala folkomröstningar eller liknande förfaranden. Det innebär att Uppsala valnämnd är lokal valmyndighet och bland annat utser och utbildar röstmottagare, beslutar om vallokaler, arrangerar förtidsröstning och svarar för den preliminära räkningen av rösterna på valkvällen.

Budget

Tabell 20. Resultaträkning valnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Statsbidrag	0	7 193	0	0	8 345
Summa intäkter	0	7 193	0	0	8 345
Verksamhetens kostnader exkl egen nämnd	-2 722	-22 067	-5 062	-5 222	-24 339
Avskrivningar	-65	-65	-65	-65	-65
Summa kostnader	-2 787	-22 132	-5 127	-5 287	-24 404
Finansiella kostnader	-12	-12	-10	-9	-7
Summa nettokostnader¹	-2 799	-14 951	-5 137	-5 296	-16 066
Politisk verksamhet	2 794	14 951	5 137	5 296	16 066
Summa kommunbidrag	2 794	14 951	5 137	5 296	16 066
Resultat	-5	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Tabell 21. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut valnämnden, belopp i tusental kronor.

	Verksamhet	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		4 951	5 137	5 296
Prisuppräknning * (2027; 3.0%) (2028; 3.1%) (2029; 3.2%)		149	159	169
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2027; 0.0%) (2028; 0.0%) (2029; 0.0%)		0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder riktade		0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		5 100	5 296	5 465
Nivåpåverkande beslut		37	0	0
Nya regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda	Politisk verksamhet	37	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		5 137	5 296	5 465
Tidsbegränsade beslut		0	0	10 600
Digitala röstlängder införs 2029	Politisk verksamhet	0	0	600
Finansiering EU-val 2029	Politisk verksamhet	0	0	9 400
Förändrat valsedelssystem 2029	Politisk verksamhet	0	0	600
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		5 137	5 296	16 066

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Kommunrevisionen

Ansvar- och verksamhetsområde

De förtroendevalda revisorerna (i bolagen benämnda lekmannarevisorerna) är fullmäktiges och ytterst medborgarnas demokratiska instrument för granskning och kontroll av den verksamhet som bedrivs i styrelser, nämnder, fullmäktigeberedningar och bolag. Kommunrevisionens övergripande uppgift är att granska om verksamheten följer fullmäktiges beslut och om verksamheten uppnår de politiska målen inom givna ekonomiska ramar. En väsentlig uppgift är att främja arbetet med styrning och kontroll av verksamheten. Revisionen lämnar förslag till fullmäktige i frågan om ansvarsfrihet för styrelser och nämnder.

Budget

Tabell 22. Resultaträkning kommunrevisionen, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Verksamhetens kostnader exkl egen nämnd	-6 123	-7 744	-8 631	-8 383	-8 651
Summa kostnader	-6 123	-7 744	-8 631	-8 383	-8 651
Summa nettokostnader¹	-6 123	-7 744	-8 631	-8 383	-8 651
Politisk verksamhet	7 555	7 744	8 631	8 383	8 651
Summa kommunbidrag	7 555	7 744	8 631	8 383	8 651
Resultat	1 432	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Tabell 23. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut kommunrevisionen, belopp i tusental kronor.

Verksamhet	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)	7 744	8 131	8 383
Prisuppräknning * (2027; 3.0%) (2028; 3.1%) (2029; 3.2%)	232	252	268
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2027; 0.0%) (2028; 0.0%) (2029; 0.0%)	0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder generella	0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder riktade	0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder	7 976	8 383	8 651
Nivåpåverkande beslut	155	0	0
Nya regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda	155	0	0
Politisk verksamhet	155	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut	8 131	8 383	8 651
Tidsbegränsade beslut	500	0	0
Dubbla revisionskostnader året efter valår	500	0	0
Politisk verksamhet	500	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut	8 631	8 383	8 651

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Kommunstyrelsen

Ansvar- och verksamhetsområde

Kommunstyrelsen styr, leder och samordnar arbetet med kommunens verksamhet och ekonomi, följer upp och rapporterar till kommunfullmäktige och samordnar verksamheten mellan kommunens nämnder. Kommunstyrelsen har även uppsiktsplikt över övriga nämnders verksamhet, inklusive de gemensamma nämndernas och de kommunala bolagens verksamhet. Kommunstyrelsen bereder ärenden inför kommunfullmäktige och ansvarar för att fullmäktiges beslut genomförs.

Kommunstyrelsen leder planering och utveckling, följer upp och analyserar inom strategiskt viktiga politiska områden som exempelvis social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet inkluderande det näringslivspolitiska arbetet. Som kommunens arbetsgivar nämnd ansvarar kommunstyrelsen för den kommunövergripande arbetsgivarpolitiken som utgår från likabehandling, rättssäkerhet, demokrati och medskapande. Kommunstyrelsen är också arkivmyndighet med ett övergripande ansvar för kommunens arkivfrågor. Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för kommunens trygghets, säkerhets och brottsförebyggandearbete, IT, kommunikation, upphandling, lokalförsörjning och fastighetsförvaltning, mark och exploatering, landsbygdsfrågor samt kris och beredskap. Kommunstyrelsen leder och utvecklar även gemensam service inom områdena måltid, städ, transporter och kundservice.

För att utveckla en modern och effektiv förvaltning har Uppsala kommun en centraliserad stabsorganisation som leder och stödjer nämnder och bolag.

Budget

Tabell 24. Resultaträkning kommunstyrelsen, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Taxor och avgifter	12 475	11 725	16 775	17 000	17 300
Statsbidrag	20 527	15 997	11 250	11 250	11 250
Övriga intäkter, externt	587 356	694 700	682 850	698 000	708 000
Övriga intäkter, kommuninternt (ej nämndinternt)	2 317 036	2 373 775	2 370 746	2 430 000	2 491 000
Summa intäkter	2 937 396	3 096 197	3 081 621	3 156 250	3 227 550
Verksamhetens kostnader exkl egen nämnd	-3 994 714	-4 551 472	-4 547 556	-4 441 780	-4 409 684
Avskrivningar	-89 270	-88 082	-83 664	-87 000	-87 000
Summa kostnader	-4 083 984	-4 639 553	-4 631 220	-4 528 780	-4 496 684
Finansiella intäkter	18 410	28 800	18 500	18 500	18 500
Finansiella kostnader	-72 390	-94 801	-81 000	-82 200	-87 200
Summa nettokostnader¹	-1 200 569	-1 609 357	-1 612 099	-1 436 230	-1 337 834
Politisk verksamhet	57 182	64 412	64 377	64 407	64 169
Infrastruktur, skydd m.m	916 512	955 643	923 680	745 628	657 046
Kulturverksamhet	306	140 013	158 094	153 388	156 713
Fritidsverksamhet	2 291	60 444	61 637	65 165	66 523
Öppna insatser, äldre	0	13 000	13 390	13 613	13 908
Kommungemensam verksamhet	335 151	375 845	390 921	394 029	379 475
Summa kommunbidrag	1 311 442	1 609 357	1 612 099	1 436 230	1 337 834
Resultat	110 873	-0	4 547 556	4 441 780	4 409 684

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Tabell 25. Investeringar kommunstyrelsen, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Kommunstyrelsen investeringar (netto)	299 200	721 600	1 601 500	1 629 200	2 146 100
varav kommunledningskontoret	75 000	205 300	210 400	166 400	110 600
varav stadsbyggnadsförvaltningen	418 700	516 400	1 391 100	1 462 800	2 035 500
varav markförvärv	163 000	250 000	200 000	150 000	100 000
varav fyrspår	4 000	62 900	137 700	186 300	280 300
varav spårväg (brutto)	66 000	580 500	1 364 200	2 055 400	2 083 100
varav extern finansiering spårväg	-117 000	-650 600	-574 900	-1 206 800	-721 600
varav exploateringsprojekt (brutto)	109 000	371 900	366 100	371 700	390 000
varav extern finansiering exploatering	-77 400	-104 100	-107 800	-99 600	-100 300

Tabell 26. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut kommunstyrelsen - kommunledningskontoret, belopp i tusental kronor.

Verksamhet		Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		770 560	796 027	817 997
Prisuppräknig * (2027; 3.0%) (2028; 3.1%) (2029; 3.2%)		23 117	24 677	26 176
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2027; -1.3%) (2028; -1.4%) (2029; -1.0%)		-10 000	-11 408	-8 442
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	-11 408	-8 442
Resultatförstärkande åtgärder riktade		-10 000	0	0
Resursoptimering och effektiv bemanningsplanering	Infrastruktur, skydd m.m	-2 000	0	0
Resursoptimering och effektiv bemanningsplanering	Kommungemensam verksamhet	-2 000	0	0
Resursoptimering och effektiv bemanningsplanering (kommungemensamma funktioner)	Kommungemensam verksamhet	-5 000	0	0
Ökad extern finansiering	Infrastruktur, skydd m.m	-1 000	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		783 677	809 296	835 731
Nivåpåverkande beslut		12 350	8 700	0
Färdigställande Studenternas fotbollsarena	Fritidsverksamhet	3 500	0	0
Kommunstyrelsens politiska verksamhet, inklusive partistöd	Politisk verksamhet	1 250	0	0
Motverka välfärdsbrott och oseriösa leverantörer	Kommungemensam verksamhet	1 000	0	0
Ny hyressättningsmodell införs av Uppsala kommun arenor och fastigheter AB	Kommungemensam verksamhet	6 200	6 200	0
Nya regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda	Politisk verksamhet	157	0	0
Satsning näringsliv	Infrastruktur, skydd m.m	700	0	0
STUNS innovationsstödssystem	Infrastruktur, skydd m.m	1 660	0	0
Teknisk justering: Avtal/kostnad för tidigare tomställda lokaler som återtas i bruk av utbildningsnämnden överförs från fastighetsavdelningen till utbildningsnämnden	Kommungemensam verksamhet	-17 111	0	0
Teknisk justering: Avtal/kostnad för tomställda lokaler som inte nyttjas inom utbildningsnämnden övergår till KS-KLK (fastighetsavdelningen)	Kommungemensam verksamhet	7 644	0	0

	Verksamhet	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Teknisk justering: Finansiering av driftsbidrag till Uppsala stadsteater AB för genomförandet av sommarteatern i Gottsunda övergår från kulturnämnden till KS-KLK	Kulturverksamhet	1 900	0	0
Utveckling destination och evenemang	Infrastruktur, skydd m.m	2 800	0	0
Ökat driftbidrag till Museiföreningen Lennakatten inför nytt stationsläge	Infrastruktur, skydd m.m	350	0	0
Ökat driftbidrag UKK (index och hållbarhetsutvecklande programverksamhet)	Kulturverksamhet	2 300	2 500	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		796 027	817 996	835 731
Tidsbegränsade beslut		67 820	43 650	16 550
Driftbidrag till UKAF för mötesplats Fyrishov	Fritidsverksamhet	0	2 500	2 500
Driftbidrag UKK: Kulturlyft prioriterade områden	Kulturverksamhet	2 380	0	0
Driftbidrag Uppsala stadsteater: Kulturlyft prioriterade områden	Kulturverksamhet	300	0	0
Genomförande av NIS2-direktivet, CER-direktivet och kommunal anslutning till utbetalningsmyndigheten	Kommungemensam verksamhet	6 500	6 500	0
Handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt trygghetsskapande åtgärder	Infrastruktur, skydd m.m	4 050	4 050	4 050
Jubileumsår	Kulturverksamhet	7 000	0	0
Medaljmiddag	Politisk verksamhet	1 600	1 600	0
Platsaktivering gator och torg i city 2026-2028	Infrastruktur, skydd m.m	4 000	4 000	0
Samarbetsavtal med Citysamverkan 2023-2027	Infrastruktur, skydd m.m	800	0	0
Samordning klimatbudget 2025-2027	Infrastruktur, skydd m.m	750	0	0
Satsning på friidrottsevenemang	Infrastruktur, skydd m.m	140	0	0
Stärka och bygga ut kommunens förmåga till krisberedskap och civilt försvar	Infrastruktur, skydd m.m	6 000	4 000	5 000
Säkrande av kommungemensamma systemstöd	Kommungemensam verksamhet	28 000	19 000	3 000
Uppsala International Hub (tidigare talangattraktion) 2025-2027	Infrastruktur, skydd m.m	800	0	0
Utbildning för förtroendevalda ny mandatperiod	Politisk verksamhet	1 000	0	0
Öka takten för nya LSS-bostäder (två projektledare på fastighetsavdelningen)	Kommungemensam verksamhet	2 000	2 000	2 000
Överenskommelse om affärs- och medborgarplats (AMP) 2025-2027	Infrastruktur, skydd m.m	2 500	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		863 847	861 647	852 280

*Prisuppräknig sker på samtliga verksamheter

Tabell 27. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut kommunstyrelsen - stadsbyggnadsförvaltningen, belopp i tusental kronor.

Verksamhet		Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		76 847	79 852	81 683
Prisuppräknig * (2027; 3.0%) (2028; 3.1%) (2029; 3.2%)		2 305	2 475	2 614
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2027; -1.3%) (2028; -1.4%) (2029; -1.0%)		-1 000	-1 144	-843
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	-1 144	-843
Resultatförstärkande åtgärder riktade		-1 000	0	0
Effektivare skogsförvaltning	Infrastruktur, skydd m.m	-300	0	0
Resursoptimering och effektiv bemanningsplanering	Infrastruktur, skydd m.m	-700	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		78 152	81 183	83 454
Nivåpåverkande beslut		1 700	500	0
Medborgarbudget	Infrastruktur, skydd m.m	1 200	0	0
Utökad skogsförvaltning samt förstärkningsåtgärder för cinnoberbaggen	Infrastruktur, skydd m.m	500	500	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		79 852	81 683	83 454
Tidsbegränsade beslut		668 400	492 900	402 100
Fyrspår exklusive spårväg	Infrastruktur, skydd m.m	95 900	88 300	80 000
Göra Fyrisån badbar 2030	Infrastruktur, skydd m.m	1 500	1 500	1 500
Klimatbudgetåtgärd (1.01): Spårväg - kreditivränta (Finansiell kostnad)	Infrastruktur, skydd m.m	25 100	56 900	126 400
Klimatbudgetåtgärd (1.01): Spårväg - utrangeringar (Finansiell kostnad)	Infrastruktur, skydd m.m	56 700	6 700	0
Klimatbudgetåtgärd (1.01): Spårväg/Kollektivtrafik - förarbeten inklusive ledningsflytt	Infrastruktur, skydd m.m	349 500	254 600	134 900
Klimatbudgetåtgärd (1.01): Spårväg/Kollektivtrafik - samtliga projekt förutom förarbeten och ledningsflytt	Infrastruktur, skydd m.m	113 300	60 500	53 100
Kompletterande analyser av trafiknätet för att säkerställa en robust och hållbar översiktsplan	Infrastruktur, skydd m.m	1 000	0	0
Kulturlyft prioriterade områden	Infrastruktur, skydd m.m	1 700	0	0
Landsbygdsriksdagen, genomförande	Infrastruktur, skydd m.m	0	2 000	0
Odlingslotter - utöka ytor för kollektiv odling	Infrastruktur, skydd m.m	1 000	500	0
Ulleråker drift (förvaltning)	Infrastruktur, skydd m.m	19 500	19 500	6 200
Ökad stadsodling	Infrastruktur, skydd m.m	2 400	2 400	0
Översiktsplan granskning, samråd och kommunikationsinsatser	Infrastruktur, skydd m.m	800	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		748 252	574 583	485 554

*Prisuppräknig sker på samtliga verksamheter

Arbetsmarknadsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Arbetsmarknadsnämnden är kommunens arbetslöshetsnämnd och ansvarar för arbetsmarknadsinsatser. I sitt ansvar som utbildningsnämnd ansvarar arbetsmarknadsnämnden för kommunal vuxenutbildning och fullgör kommunens ansvar inom etableringen i genomförandet av samhällsorientering för nyanlända. Ansvaret som socialnämnd omfattar ansvar för ekonomiskt bistånd, ansvar för kommunens mottagande av nyanlända och övriga etableringsinsatser. Nämnden ansvarar därutöver för konsumentrådgivning samt budget- och skuldrådgivning och nämnden företräder kommunen i Samordningsförbundet Uppsala län.

Budget

Tabell 28. Resultaträkning arbetsmarknadsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Taxor och avgifter	12	300	15	15	15
Statsbidrag	252 741	248 037	260 000	230 000	220 000
Övriga intäkter, externt	65 744	66 831	60 000	60 000	60 000
Övriga intäkter, kommuninternt (ej nämndinternt)	10 087	2 576	3 000	3 000	3 000
Summa intäkter	328 584	317 745	323 015	293 015	283 015
Verksamhetens kostnader exkl egen nämnd	-1 132 802	-1 225 716	-1 243 302	-1 225 479	-1 232 384
Avskrivningar	-1 840	-1 881	-2 000	-2 000	-2 000
Summa kostnader	-1 134 642	-1 227 597	-1 245 302	-1 227 479	-1 234 384
Finansiella intäkter	17	0	10	10	10
Finansiella kostnader	-66	-39	-75	-75	-75
Summa nettokostnader¹	-806 107	-909 891	-922 352	-934 529	-951 434
Politisk verksamhet	1 979	2 028	2 236	2 273	2 323
Infrastruktur, skydd m.m	8 709	8 927	9 195	9 348	9 551
Kulturverksamhet	2 185	740	762	775	791
Grundläggande vuxenutbildning	32 780	33 599	34 607	35 184	35 947
Gymnasial vuxenutbildning mm	69 508	68 745	65 808	66 905	68 355
Svenska för invandrare	80 878	74 900	73 647	74 875	76 498
Ekonomiskt bistånd	436 512	436 800	421 048	428 067	437 347
Arbetsmarknad	232 483	284 152	315 049	317 102	320 622
Summa kommunbidrag	865 033	909 891	922 352	934 529	951 434
Resultat	58 927	-0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Tabell 29. Investeringar arbetsmarknadsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Investeringar	1 000	5 000	3 000	3 000	3 000

Tabell 30. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut arbetsmarknadsnämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet		Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		872 917	880 452	895 129
Prisuppräknig * (2027; 3.0%) (2028; 3.1%) (2029; 3.2%)		26 187	27 294	28 644
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2027; -2.0%) (2028; -1.4%) (2029; -1.0%)		-18 000	-12 618	-9 238
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	-12 618	-9 238
Resultatförstärkande åtgärder riktade		-18 000	0	0
Digitalisering och effektivare förvaltning	Ekonomiskt bistånd	-5 000	0	0
Digitalisering och effektivare förvaltning	Gymnasial vuxenutbildning mm	-5 000	0	0
Digitalisering och effektivare förvaltning	Svenska för invandrare	-1 500	0	0
Effektivare lokalplanering	Ekonomiskt bistånd	-3 000	0	0
Vägvisaren avslutas	Ekonomiskt bistånd	-1 500	0	0
Ökad genomströmning elever	Svenska för invandrare	-2 000	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		881 104	895 128	914 535
Nivåpåverkande beslut		-653	0	0
Handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt trygghetsskapande åtgärder: Utbildnings- och jobbcentrum	Arbetsmarknad	5 700	0	0
IPS-coacher	Arbetsmarknad	3 500	0	0
Nya regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda	Politisk verksamhet	147	0	0
Ramanpassning ekonomiskt bistånd utifrån utvecklingen av försörjningsstöd (fler i arbete)	Ekonomiskt bistånd	-20 000	0	0
Satsning för att öka arbetsmarknadsanställningar	Arbetsmarknad	10 000	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		880 451	895 128	914 535
Tidsbegränsade beslut		41 900	39 400	36 900
Kraftsamling arbetsmarknadsanställningar, fler i arbete	Arbetsmarknad	2 500	0	0
Aktivitetskrav: Förutsättningar att etablera sig på arbetsmarknaden	Arbetsmarknad	36 900	36 900	36 900
Satsning 2026-2028 arbete åt alla	Arbetsmarknad	2 500	2 500	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		922 352	934 529	951 434

*Prisuppräknig sker på samtliga verksamheter

Gatu- och samhällsmiljönämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Gatu- och samhällsmiljönämnden ansvarar för planering, byggande, drift och underhåll av gator, torg, parker, parkering, hamn, gång- och cykelvägar samt kommunala trafikanläggningar. Nämnden ansvarar även för kommunens naturreservat, övriga friluftsområden, friluftsbad och anlagda vattenområden. Inom nämndens område finns även ansvaret för färdtjänst, riksferietjänst och trafikfrågor.

Budget

Tabell 31. Resultaträkning gatu- och samhällsmiljönämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Taxor och avgifter	21 222	22 475	22 925	23 383	23 851
Statsbidrag	62 070	63 564	64 000	64 000	64 000
Övriga intäkter, externt	107 727	90 204	91 684	93 518	95 388
Övriga intäkter, kommuninternt (ej nämndinternt)	20 175	16 734	19 000	19 500	20 000
Summa intäkter	211 194	192 977	197 608	200 401	203 239
Verksamhetens kostnader exkl egen nämnd	-635 932	-696 208	-723 126	-754 103	-782 312
Avskrivningar	-269 752	-282 441	-294 124	-317 875	-344 472
Summa kostnader	-905 684	-978 649	-1 017 250	-1 071 978	-1 126 784
Finansiella kostnader	-75 493	-80 623	-99 547	-107 220	-115 613
Summa nettokostnader¹	-769 983	-866 295	-919 189	-978 797	-1 039 158
Politisk verksamhet	1 839	1 885	2 070	2 104	2 150
Infrastruktur, skydd m.m	736 816	773 565	830 049	888 171	946 567
Färdtjänst/Riksfärdtjänst	89 162	88 391	84 542	85 952	87 815
Affärsverksamhet	2 394	2 454	2 528	2 570	2 626
Summa kommunbidrag	830 211	866 295	919 189	978 797	1 039 158
Resultat	60 228	-0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Tabell 32. Investeringar gatu- och samhällsmiljönämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Investeringar	245 000	402 100	397 000	387 100	362 100
varav park/barn/natur/biologisk mångfald	36 000	71 800	61 200	62 500	55 700
varav stadsutveckling stråk/förbindelser	91 100	123 600	98 700	92 700	125 000
varav stadsutveckling allmän plats	14 000	62 300	62 200	53 000	20 000
varav gång och cykelfrämjande	50 900	39 100	45 200	47 200	39 200
varav hållbart resande/mobilitet	13 000	27 400	37 700	31 300	28 600
varav teknik och miljöutveckling	40 000	77 900	92 000	100 400	93 600

Tabell 33. Tabell 33. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut gatu- och samhällsmiljönämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet		Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		467 308	488 717	518 502
Prisuppräkning * (2027; 3.0%) (2028; 3.1%) (2029; 3.2%)		14 019	15 150	16 592
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2027; -2.0%) (2028; -1.4%) (2029; -1.0%)		-9 700	-7 004	-5 351
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	-7 004	-5 351
Resultatförstärkande åtgärder riktade		-9 700	0	0
Digitalisering och förstärkt samordning	Infrastruktur, skydd m.m	-1 500	0	0
Effektivare organisation och utvecklade arbetssätt	Infrastruktur, skydd m.m	-1 700	0	0
Ökad effektivitet vid verksamhetsövergång färdtjänst	Färdtjänst/Riksfärdtjänst	-6 500	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		471 628	496 863	529 743
Nivåpåverkande beslut		17 089	21 639	13 629
Förändrad hyra enligt beslutad lokalförsörjningsplan	Infrastruktur, skydd m.m	261	3 689	1 229
Mål 30% krontäckning 2034: Utökad kostnad för skötsel/drift	Infrastruktur, skydd m.m	200	0	0
Nya regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda	Politisk verksamhet	128	0	0
Organisationsuppbyggnad för spårvägsdrift	Infrastruktur, skydd m.m	0	1 500	1 500
Reinvesteringsbidrag till vägföreningar	Infrastruktur, skydd m.m	1 500	0	0
Skötselkostnader Stabbyskogens naturreservat	Infrastruktur, skydd m.m	0	750	0
Teknisk justering: Hyreseffekt av UKAF:s nya hyressättningsmodell från idrotts- och fritidsnämnden till gatu- och samhällsmiljönämnden	Infrastruktur, skydd m.m	600	0	0
Utökad sopsaltning	Infrastruktur, skydd m.m	1 300	0	0
Ökad driftkostnad för ökad volym från investeringsprojekt (GSN) och exploateringsprojekt (KS)	Infrastruktur, skydd m.m	12 800	15 700	10 900
Ökad skötsel i Vedyxaskogen och Råby som en konsekvens av ekologisk kompensation	Infrastruktur, skydd m.m	300	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		488 717	518 502	543 372
Tidsbegränsade beslut		430 472	460 295	495 785
Icke aktiveringsbara kostnader i investeringsprojekt	Infrastruktur, skydd m.m	28 600	31 700	32 200
Kapitalkostnad och kreditivränta enligt beslutad investeringsbudget	Infrastruktur, skydd m.m	285 785	303 827	324 207
Kapitalkostnader för tillkommande anläggningar från exploateringsprojekt	Infrastruktur, skydd m.m	107 887	121 268	135 878
Klimatbudgetåtgärd (3.01): Utveckling och implementering av arbetssätt för hållbar masshantering	Infrastruktur, skydd m.m	1 000	0	0
Minska PFAS i dricksvatten	Infrastruktur, skydd m.m	1 800	0	0
Mål 30% krontäckning 2034: Förstudier trädplantering 2026-2027	Infrastruktur, skydd m.m	300	0	0

	Verksamhet	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Skötselkostnader Stabbyskogens naturreservat	Infrastruktur, skydd m.m	1 600	0	0
Vaksala torg med flera torg 2026-2030 (drift): Gröna, trivsamma och levande torg	Infrastruktur, skydd m.m	1 000	1 000	1 000
Vattenkvalitet och badbarhet i Lötsjön, Ramsen med flera 2027-2030	Infrastruktur, skydd m.m	2 500	2 500	2 500
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		919 189	978 797	1 039 158

*Prisuppräknings sker på samtliga verksamheter

Idrotts- och fritidsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Idrotts- och fritidsnämnden ansvarar för att främja folkhälsa genom att göra det möjligt att idrotta och ha en aktiv fritid i livets alla skeden. Nämnden ger föreningslivet möjlighet att bedriva idrotts- och fritidsverksamhet för barn, ungdomar och äldre genom föreningsbidrag. Nämnden ansvarar även för att tillgodose behovet av lokaler och anläggningar för barn- och ungdomsidrott liksom bredd-, elit- och paraidrott samt fritidsverksamhet. Nämnden hanterar upplåtelse av inhyrda och egenägda lokaler och anläggningar för idrotts- och fritidsverksamhet. Samverkan sker med föreningar och andra aktörer inom nämndens ansvarsområde som en del i arbetet med att forma och upprätthålla riktlinjer och mål för föreningsstöd inom nämndens ansvarsområde.

Budget

Tabell 34. Resultaträkning idrotts- och fritidsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Övriga intäkter, externt	36 667	36 072	36 793	37 529	38 279
Övriga intäkter, kommuninternt (ej nämndinternt)	39 183	38 393	39 161	39 944	40 743
Summa intäkter	75 850	74 465	75 954	77 473	79 023
Verksamhetens kostnader exkl egen nämnd	-538 692	-547 727	-626 404	-670 973	-695 104
Avskrivningar	-8 692	-8 093	-7 900	-7 900	-7 900
Summa kostnader	-547 383	-555 820	-634 304	-678 873	-703 004
Finansiella intäkter	10	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-1 177	-1 097	-808	-808	-808
Summa nettokostnader¹	-472 700	-482 452	-559 158	-602 208	-624 789
Politisk verksamhet	1 725	1 751	1 871	1 902	1 943
Fritidsverksamhet	475 467	480 701	557 287	600 306	622 846
Summa kommunbidrag	477 192	482 452	559 158	602 208	624 789
Resultat	4 492	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Tabell 35. Investeringar idrotts- och fritidsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Investeringar	7 600	12 500	14 900	11 300	10 900

Tabell 36. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut idrotts- och fritidsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Verksamhet	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		479 953	556 158	601 208
Prisuppräknig * (2027; 3.0%) (2028; 3.1%) (2029; 3.2%)		14 399	17 241	19 239
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2027; -0.5%) (2028; -1.4%) (2029; -1.0%)		-2 472	-7 970	-6 204
Resultatförstärkande åtgärder generella		-2 472	-7 970	-6 204
Resultatförstärkande åtgärder riktade		0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		491 879	565 429	614 242
Nivåpåverkande beslut		64 278	35 780	10 547
<i>Driftkostnader Gränby simhall</i>	<i>Fritidsverksamhet</i>	1 200	0	0
<i>Driftkostnader Uppsala Simarena</i>	<i>Fritidsverksamhet</i>	5 000	0	0
<i>Driftkostnader, förlängd livslängd Fyrishovs bad till 2045</i>	<i>Fritidsverksamhet</i>	9 900	0	0
<i>Förändrad hyra enligt beslutad lokalförsörjningsplan</i>	<i>Fritidsverksamhet</i>	46 402	34 480	9 247
<i>Klimatbudgetåtgärd (3.09): Förstärkt investeringsbidrag för miljö- och klimatarbete på föreningsägda anläggningar</i>	<i>Fritidsverksamhet</i>	1 000	0	0
<i>Nya regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	76	0	0
<i>Teknisk justering: Hyreseffekt av UKAF:s nya hyressättningsmodell från idrotts- och fritidsnämnden till gatu- och samhällsmiljönämnden</i>	<i>Fritidsverksamhet</i>	-600	0	0
<i>Volymökning - fem nya föreningar med anläggning</i>	<i>Fritidsverksamhet</i>	1 300	1 300	1 300
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		556 157	601 209	624 789
Tidsbegränsade beslut		3 000	1 000	0
<i>Pilot 2026-2027: Avgiftsfri simskola sommarlovet mellan åk 2-3</i>	<i>Fritidsverksamhet</i>	2 000	0	0
<i>Pilot 2027-2028 stöd till föreningar som möjliggör för äldre barn "nybörjare" att börja med en idrott</i>	<i>Fritidsverksamhet</i>	1 000	1 000	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		559 158	602 208	624 789

*Prisuppräknig sker på samtliga verksamheter

Kulturnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Kulturnämnden ansvarar för kommunens kultur- och konstverksamhet, kulturarvsfrågor, kultur-, natur- och fritidsverksamhet för barn och unga, samt genomförande av kommunens officiella nationaldagsfirande och medborgarskapsceremoni.

Nämnden är huvudman för kommunens folkbiblioteksverksamhet, kulturhus, museer, kulturscener, kulturskola, allaktivitetshus, fritidsgårdar, öppen fritidsverksamhet och naturskola.

Nämnden fördelar bidrag till det professionella fria kulturlivet, lokal kultur och amatörkultur, studieförbundsverksamhet, nationella minoriteters föreningar, viss verksamhet inom det finska förvaltningsområdet, lokalhållande organisationer, utveckling av allmänna samlingslokaler, samt kultur- och fritidsverksamhet för barn och unga.

Nämnden fördelar stipendier inom kultur- och konstområdet, samt beslutar om kommunens fristadsstipendiat. Nämnden ansvarar också för kommunens konstnärliga gestaltungsprojekt, konstinköp och konstsamlingar.

Budget

Tabell 37. Resultaträkning kulturnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Taxor och avgifter	15 996	15 868	16 360	16 867	17 390
Statsbidrag	17 368	10 450	10 600	10 600	10 600
Övriga intäkter, externt	13 373	13 007	13 137	13 269	13 401
Övriga intäkter, kommuninternt (ej nämndinternt)	8 333	6 899	6 933	6 968	7 003
Summa intäkter	55 070	46 223	47 030	47 703	48 394
Verksamhetens kostnader exkl egen nämnd	-566 519	-585 485	-622 108	-664 816	-682 020
Avskrivningar	-11 278	-10 683	-11 053	-12 586	-17 229
Summa kostnader	-577 797	-596 168	-633 161	-677 402	-699 249
Finansiella kostnader	-5 872	-7 126	-8 032	-8 765	-9 748
Summa nettokostnader¹	-528 599	-557 071	-594 163	-638 463	-660 603
Politisk verksamhet	1 989	2 019	2 135	2 171	2 218
Kulturverksamhet	340 202	356 618	379 069	410 323	423 508
Fritidsverksamhet	137 543	143 156	151 115	159 718	165 179
Öppen fritidsverksamhet	53 888	55 278	61 844	66 251	69 698
Summa kommunbidrag	533 623	557 071	594 163	638 463	660 603
Resultat	5 024	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Tabell 38. Investeringar kulturnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Investeringar	18 500	31 200	33 000	31 800	18 600
varav offentlig konst enligt riktlinje 1%	11 000	15 000	15 000	15 000	16 000

Kulturnämndens resultatförstärkande åtgärder omfattar enbart kulturverksamheten medan fritidsverksamheten är undantagen resultatförstärkande åtgärder 2027.

Tabell 39. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut kulturnämnden, belopp i tusental kronor.

	Verksamhet	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		538 435	585 028	631 157
Prisuppräknig * (2027; 3.0%) (2028; 3.1%) (2029; 3.2%)		16 153	18 136	20 197
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2027; -0.7%) (2028; -1.4%) (2029; -1.0%)		-4 027	-8 384	-6 514
Resultatförstärkande åtgärder generella		-4 027	-8 384	-6 514
Resultatförstärkande åtgärder riktade		0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		550 562	594 780	644 840
Nivåpåverkande beslut		34 467	36 377	8 108
4H-gård Malma gård	Fritidsverksamhet	500	2 000	0
Ambulerande konsthall	Kulturverksamhet	0	0	1 400
Etablering och drift av Tryckeriet (tidigare Filmstaden, en plats för kulturverksamhet och Ungdomens hus)	Fritidsverksamhet	1 350	400	0
Etablering och drift av Tryckeriet (tidigare Filmstaden, en plats för kulturverksamhet och Ungdomens hus)	Kulturverksamhet	1 350	400	0
Förvaltning av Köttinspektionen som konstnärskivet kulturhus	Kulturverksamhet	0	1 000	1 000
Förändrad hyra enligt beslutad lokalförsörjningsplan	Kulturverksamhet	2 472	10 595	0
Förändrad hyra enligt beslutad lokalförsörjningsplan	Fritidsverksamhet	1 384	4 506	698
Förändrad hyra enligt beslutad lokalförsörjningsplan	Öppen fritidsverksamhet	834	1 076	910
Handlingsplan Gottsunda/Valsätra: Trygghetsskapande åtgärder fritidsklubb Treklängen	Öppen fritidsverksamhet	3 200	0	0
Klimatbudgetåtgärd (6.03): Etablera och utveckla Klimathubben som en plats för kommunikation om klimatförändringar och klimatomställning	Kulturverksamhet	1 000	1 000	0
Lönesatsning Uppsala kulturskola (ramökning 2027-2028)	Kulturverksamhet	3 000	3 000	0
Medfinansiering Digifysisk mötesplats för barn och unga	Fritidsverksamhet	4 300	500	1 300
Möta förändring i lagstiftning om anställningsskydd, dygns- och veckovila samt uppnå en robust grundbemanning	Kulturverksamhet	3 000	3 000	0
Naturskolan och kultur i skolan	Kulturverksamhet	1 000	0	0
Ny fritidsklubb "Gamlis"	Öppen fritidsverksamhet	0	0	1 100

	Verksamhet	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Ny fritidsklubb i Gamla Uppsala, drift exklusive lokalhyra 2028-2029	Öppen fritidsverksamhet	0	2 300	0
Nya regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda	Politisk verksamhet	77	0	0
Stärkt bemanning allaktivitetshus (för att uppnå utökade öppettider även i Gränby)	Fritidsverksamhet	1 500	0	0
Säkerställa infrastruktur för professionell danskonst	Kulturverksamhet	0	2 800	0
Teknisk justering: Finansiering av driftsbidrag till Uppsala stadsteater AB för genomförandet av sommarteatern i Gottsunda övergår från kulturnämnden till KS-KLK	Kulturverksamhet	-1 900	0	0
Teknisk justering: Kulturhusens verksamhet ska redovisningsmässigt bokföras som kulturverksamhet istället för fritidsverksamhet	Fritidsverksamhet	-8 300	0	0
Teknisk justering: Kulturhusens verksamhet ska redovisningsmässigt bokföras som kulturverksamhet istället för fritidsverksamhet	Kulturverksamhet	8 300	0	0
Utökat verksamhetsbidrag för befintliga 4H-gårdar (Gränby, Årsta, Linnés Sävja)	Fritidsverksamhet	1 000	0	0
Utökning av Brantingsgårdens fritidsgård i ny lokal	Fritidsverksamhet	630	0	0
Utökning av Brantingsgårdens fritidsklubb i ny lokal	Öppen fritidsverksamhet	1 170	0	0
Volymökning bibliotek	Kulturverksamhet	1 700	1 000	1 700
Volymökning museum	Kulturverksamhet	1 900	800	0
Volymökning öppen fritidsverksamhet	Öppen fritidsverksamhet	3 000	0	0
Återöppning av Brantingsbiblioteket	Kulturverksamhet	2 000	2 000	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		585 029	631 157	652 948
Tidsbegränsade beslut		9 135	7 306	7 653
Kapitalkostnad enligt beslutad investeringsbudget konst	Kulturverksamhet	6 915	7 306	7 653
Klimatbudgetåtgärd (6.03): Etablera och utveckla Klimathubben som en plats för kommunikation om klimatförändringar och klimatomställning	Kulturverksamhet	900	0	0
Kulturlyft prioriterade områden	Kulturverksamhet	620	0	0
Senarelagd ambitionsökning för Stenhagens kulturhus till följd av renovering	Kulturverksamhet	-600	0	0
Uppstartsbidrag 4H Malma gård	Fritidsverksamhet	1 300	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		594 163	638 463	660 603

*Prisuppräknig sker på samtliga verksamheter

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Nämnden svarar för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, strålskyddslagen, livsmedelslagen, alkohollagen, spellagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter, lagen om handel med vissa receptfria läkemedel, lagen om sprängämnesprekursorer, lagen om åtgärder mot förorening från fartyg samt för den kommunala lantmäterimyndigheten. Arbetet bedrivs genom tillsyn, tillståndsprövning, kontroll och förrättningar. Nämnden arbetar också förebyggande genom att sprida information, ge råd och anvisningar.

Budget

Tabell 40. Resultaträkning miljö- och hälsoskyddsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Taxor och avgifter	54 972	70 898	69 604	70 996	72 416
Statsbidrag	200	30	0	0	0
Övriga intäkter, externt	238	90	300	300	300
Övriga intäkter, kommuninternt (ej nämndinternt)	9 241	0	8 000	8 100	8 200
Summa intäkter	64 650	71 018	77 904	79 396	80 916
Verksamhetens kostnader exkl egen nämnd	-95 033	-106 184	-115 199	-117 349	-117 207
Summa kostnader	-95 033	-106 184	-115 199	-117 349	-117 207
Finansiella kostnader	0	0	0	0	0
Summa nettokostnader¹	-30 383	-35 166	-37 295	-37 953	-36 291
Politisk verksamhet	1 683	2 125	2 240	2 277	2 326
Infrastruktur, skydd m.m	28 237	33 041	35 055	35 676	33 965
Summa kommunbidrag	29 920	35 166	37 295	37 953	36 291
Resultat	-463	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Tabell 41. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut miljö- och hälsoskyddsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Verksamhet	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		31 266	33 495	34 053
Prisuppräkning * (2027; 3.0%) (2028; 3.1%) (2029; 3.2%)		938	1 038	1 090
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2027; -1.2%) (2028; -1.4%) (2029; -1.0%)		-386	-480	-351
Resultatförstärkande åtgärder generella		-386	-480	-351
Resultatförstärkande åtgärder riktade		0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		31 817	34 053	34 791
Nivåpåverkande beslut		1 677	0	0
Lagstiftningsdrivna nya förväntningar gällande välfärdsbrott, livsmedelsfusk, krisberedskap	Infrastruktur, skydd m.m	800	0	0
Myndighetsservice och handläggning som inte kan avgiftsfinansieras	Infrastruktur, skydd m.m	800	0	0
Nya regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda	Politisk verksamhet	77	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		33 494	34 053	34 791
Tidsbegränsade beslut		3 800	3 900	1 500
Förstärkt skydd av hälsa och miljö med information, rådgivning och tillsyn 2026-2028	Infrastruktur, skydd m.m	1 200	1 200	0
Klimatbudgetåtgärd (2.06): Utveckla ny och effektiv klimattillsyn inom miljöbalkens tillämpningsområde i syfte att främja klimatomställningen 2027-2029	Infrastruktur, skydd m.m	1 400	1 500	1 500
PFAS-kompetenscentrum 2026-2028	Infrastruktur, skydd m.m	1 200	1 200	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		37 295	37 953	36 291

*Prisuppräknig sker på samtliga verksamheter

Namngivningsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Namngivningsnämnden har till uppgift att besluta om namn på kvarter, gator, bostadsområden, vägar, broar och allmänna platser.

Budget

Tabell 42. Resultaträkning namngivningsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Verksamhetens kostnader exkl egen nämnd	-1 974	-2 116	-2 197	-2 265	-2 338
Summa kostnader	-1 974	-2 116	-2 197	-2 265	-2 338
Summa nettokostnader¹	-1 974	-2 116	-2 197	-2 265	-2 338
Politisk verksamhet	500	512	545	562	580
Infrastruktur, skydd m.m	1 565	1 604	1 652	1 703	1 758
Summa kommunbidrag	2 065	2 116	2 197	2 265	2 338
Resultat	91	-0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Tabell 43. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut namngivningsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Verksamhet	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		2 116	2 197	2 265
Prisuppräknning * (2027; 3.0%) (2028; 3.1%) (2029; 3.2%)		63	68	72
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2027; 0.0%) (2028; 0.0%) (2029; 0.0%)		0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder riktade		0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		2 180	2 265	2 337
Nivåpåverkande beslut		17	0	0
Nya regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda	Politisk verksamhet	17	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		2 197	2 265	2 337
Tidsbegränsade beslut		0	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		2 197	2 265	2 338

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Omsorgsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Omsorgsnämnden ansvarar för omsorg, service och viss sysselsättning inom socialpsykiatri och verksamheter enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) oavsett ålder. Vidare ansvarar nämnden för service, vård och omsorg enligt socialtjänstlagen (SoL) i ordinärt och särskilt boende för personer upp till 65 år som har behov av sådana insatser på grund av funktionsnedsättning eller sjukdom. Nämnden ansvarar även för uppgifter enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Omsorgsnämndens hälso- och sjukvårdsansvar avser personer som fyllt 17 år och inträder där vårdbehovet uppgår till mer än 14 dagar och om personen utifrån sina förutsättningar har svårigheter att ta sig till en mottagning. För insats av arbetsterapeut har nämnden ansvar från första dagen.

Budget

Tabell 44. Resultaträkning omsorgsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Taxor och avgifter	21 224	22 225	22 781	23 351	23 934
Statsbidrag	49 251	37 398	38 700	38 700	23 300
Övriga intäkter, externt	136 093	141 502	144 332	147 219	150 163
Övriga intäkter, kommuninternt (ej nämndinternt)	82 161	73 534	75 005	76 505	78 035
Summa intäkter	288 728	274 660	280 818	285 775	275 433
Verksamhetens kostnader exkl egen nämnd	-2 419 902	-2 491 882	-2 624 094	-2 719 757	-2 830 537
Avskrivningar	-1 016	-1 300	-1 700	-2 100	-2 500
Summa kostnader	-2 420 918	-2 493 182	-2 625 793	-2 721 857	-2 833 037
Finansiella kostnader	-234	-147	-187	-231	-275
Summa nettokostnader¹	-2 132 424	-2 218 669	-2 345 162	-2 436 313	-2 557 879
Politisk verksamhet	2 646	2 712	2 928	2 977	3 041
Ordinärt boende, äldre	12 779	13 209	13 802	14 190	14 703
Särskilt boende, äldre	76 401	78 644	81 866	83 900	86 745
Öppen verksamhet, funktionsnedsättning	48 003	47 603	50 531	51 373	52 487
Ordinärt boende, funktionsnedsättning	186 708	184 050	184 772	187 852	191 924
Särskilt boende/annat boende, funktionsnedsättning	167 871	165 803	182 577	185 621	189 645
Insatser enligt LSS	1 596 117	1 680 970	1 782 638	1 863 584	1 971 503
Färdtjänst/Riksfärdtjänst	44 564	45 678	46 048	46 816	47 831
Summa kommunbidrag	2 135 089	2 218 669	2 345 162	2 436 313	2 557 879
Resultat	2 665	-0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Tabell 45. Investeringar omsorgsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Investeringar	3 100	12 000	7 000	4 000	5 000

Tabell 46. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut omsorgsnämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet		Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		2 219 969	2 344 662	2 435 813
Demografiuppräknig		1 029	813	1 206
Prisuppräknig * (2027; 3.0%) (2028; 3.1%) (2029; 3.2%)		66 630	72 710	77 985
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2027; -0.5%) (2028; -0.3%) (2029; -0.2%)		-11 000	-8 073	-5 923
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	-8 073	-5 923
Resultatförstärkande åtgärder riktade		-11 000	0	0
Reducerade kostnader för sjuklön och övertid	Särskilt boende/annat boende, funktionsnedsättning	-2 500	0	0
Reducerade kostnader för sjuklön och övertid	Ordinärt boende, funktionsnedsättning	-2 500	0	0
Reducerade kostnader för transportmedel	Färdtjänst/Riksfärdtjänst	-1 000	0	0
Robust bemanning, ökad samplanering av personal samt ökad personalkontinuitet i verksamheterna	Särskilt boende/annat boende, funktionsnedsättning	-1 000	0	0
Robust bemanning, ökad samplanering av personal samt ökad personalkontinuitet i verksamheterna	Ordinärt boende, funktionsnedsättning	-1 000	0	0
Samordnade insatser för att förhindra felaktiga utbetalningar	Särskilt boende/annat boende, funktionsnedsättning	-1 500	0	0
Samordnade insatser för att förhindra felaktiga utbetalningar	Ordinärt boende, funktionsnedsättning	-1 500	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		2 276 628	2 410 112	2 509 081
Nivåpåverkande beslut		68 034	25 700	48 800
Anhörigstöd, utökat uppdrag	Öppen verksamhet, funktionsnedsättning	1 500	0	0
Nya regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda	Politisk verksamhet	134	0	0
Nytt regelverk för brandskydd samt behov av utökat beredskapsförråd för hjälpmedel	Insatser enligt LSS	1 500	0	0
Trygghets- och kvalitetssatsning äldreomsorg genom förstärkt HR stöd	Särskilt boende/annat boende, funktionsnedsättning	300	0	0
Trygghets- och kvalitetssatsning äldreomsorg genom förstärkt HR stöd	Insatser enligt LSS	1 800	0	0
Trygghets- och kvalitetssatsning äldreomsorg genom förstärkt HR stöd	Ordinärt boende, funktionsnedsättning	200	0	0
Utökad introduktion för nyanställda	Insatser enligt LSS	700	0	0
Volymutveckling LSS-insatser	Insatser enligt LSS	45 400	25 700	48 800
Volymutveckling SoL insatser	Särskilt boende/annat boende, funktionsnedsättning	16 500	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		2 344 662	2 435 812	2 557 881
Tidsbegränsade beslut		500	500	0
Satsning 2026-2028 arbete åt alla	Insatser enligt LSS	500	500	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		2 345 162	2 436 313	2 557 879

*Prisuppräknig sker på samtliga verksamheter

Plan- och byggnadsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Plan- och byggnadsnämnden ansvarar för beslut och rådgivning enligt plan- och bygglagen, inklusive de lagar och andra föreskrifter som hör till denna lag, med undantag för översiktsplanering. Andra lagar och föreskrifter är exempelvis plan- och byggförordningen och Boverkets byggregler. Plan- och byggnadsnämnden planerar för, och ger förslag till, inrättande av områdesskydd såsom natur- och kulturresevat. Nämnden har också ansvar för uppgifter enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag.

Budget

Tabell 47. Resultaträkning plan- och byggnadsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Taxor och avgifter	55 020	60 862	60 000	61 200	62 400
Statsbidrag	2 938	3 011	3 000	3 000	3 000
Övriga intäkter, externt	798	2 092	2 000	2 000	2 000
Övriga intäkter, kommuninternt (ej nämndinternt)	18 852	11 298	17 000	17 300	17 600
Summa intäkter	77 607	77 263	82 000	83 500	85 000
Verksamhetens kostnader exkl egen nämnd	-158 746	-161 184	-165 345	-171 037	-171 573
Avskrivningar	-50	-56	-50	-50	-50
Summa kostnader	-158 795	-161 240	-165 395	-171 087	-171 623
Finansiella kostnader	-3	-3	-5	-5	-5
Summa nettokostnader¹	-81 191	-83 980	-83 400	-87 592	-86 628
Politisk verksamhet	2 256	2 312	2 525	2 567	2 622
Infrastruktur, skydd m.m	46 160	47 988	46 185	49 755	47 973
Ordinärt boende, äldre	20 291	20 799	21 422	21 781	22 252
Ordinärt boende, funktionsnedsättning	12 567	12 881	13 268	13 489	13 781
Summa kommunbidrag	81 274	83 980	83 400	87 592	86 628
Resultat	83	-0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Tabell 48. Investeringar plan- och byggnadsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Investeringar	0	400	400	400	400

Tabell 49. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut plan- och byggnadsnämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet		Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		81 706	83 400	84 792
Prisuppräknig * (2027; 3.0%) (2028; 3.1%) (2029; 3.2%)		2 451	2 585	2 713
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2027; -2.0%) (2028; -1.4%) (2029; -1.0%)		-1 700	-1 195	-875
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	-1 195	-875
Resultatförstärkande åtgärder riktade		-1 700	0	0
<i>AI för att förenkla och automatisera obligatoriska ventilationskontroller (OVK)</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	-400	0	0
<i>Fler automationer i bygglovsprocessen</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	-300	0	0
<i>Tydligare styrning och ökad intäktssäkring genom förbättrad tidrapportering</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	-1 000	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		82 457	84 790	86 630
Nivåpåverkande beslut		943	0	0
<i>Ajourhållning av primärkartan efter ändring i plan-och byggnadslagen</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	400	0	0
<i>Ajourhållning av primärkartan efter öppna data-direktivet</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	400	0	0
<i>Nya regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	143	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		83 400	84 790	86 630
Tidsbegränsade beslut		0	2 800	0
<i>Flygfotografering (vartannat år)</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	0	1 600	0
<i>Laserscanning (vart fjärde år)</i>	<i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	0	1 200	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		83 400	87 592	86 628

*Prisuppräknig sker på samtliga verksamheter

Räddningsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Räddningsnämnden är en gemensam nämnd för Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner, där Uppsala kommun är värdkommun. Räddningsnämnden styrs av alla tre kommuner främst genom ett avtal mellan kommunerna, ett reglemente och ett handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor. Dessa styrdokument är antagna av alla tre kommuners kommunfullmäktige. De avsnitt i Mål och budget som berör räddningsnämnden är framtagna i samråd med Tierp och Östhammars kommuner.

Räddningsnämnden ansvarar för att bedriva en effektiv räddningstjänstverksamhet i Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner. Kommunstyrelserna i alla tre kommuner har en uppsyningsplikt över den gemensamma nämnden. Fullmäktige i alla tre kommuner har rätt att begära upplysningar från nämnden. Ordförande, vice ordförande och anställda i den gemensamma nämnden är skyldiga att lämna upplysningar vid alla tre kommuners fullmäktigesammanträden. Ledamöter i alla tre kommuners kommunfullmäktige får ställa interpellationer eller frågor till nämndens ordförande. Nämnden ska också granskas av revisorer från alla tre kommuner. Hela rättsfiguren kan karaktäriseras som en hybrid, invävd i alla tre kommuner med en stark karaktär av egenregiverksamhet. Nämndens verksamhet omfattar olycksförebyggande verksamhet, tillsyn, rengöring och brandskyddskontroll, räddningsinsatser och olycksutredning enligt lagen om skydd mot olyckor. Nämndens verksamhet omfattar också tillståndsgivning och tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor. Nämnden ska stödja andra nämnder i alla tre kommuner inom sitt kompetensområde.

Omvärldsläget har medfört att planeringsförutsättningarna för brandförsvarets förmåga ändrats från att tidigare varit en lägenhetsbrand, till att idag vara kriget som dimensionerande faktor. Det innebär att brandförsvaret behöver skapa förmåga att hantera krigets kontext och räddningstjänst under höjd beredskap, vilket omfattar allt från skyddade ledningsplatser, urban sök- och räddning till minröjning. Förändringen ställer höga krav på kompetens, utbildning, utrustning och materiel men också säkerhetsaspekter så som skalskydd, säkerhetsskydd med mera.

Civilplikten har återaktiverats och målbilden är att det till år 2033 ska finnas 33 000 brandmän och befäl i Sverige, vilket är en fördubbling jämfört med idag. Brandförsvaret förväntas ta emot de civilpliktiga och ansvara för att bedriva repetitionsutbildning, material och ledning.

Nämnden har sex inriktningsmål som finns i handlingsprogrammet för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor:

- Kommuninvånarna kan och vill ta ansvar för sitt brandskydd
- Tillsyn och annan myndighetsutövning ger trygga och brandsäkra miljöer
- Särskilt riskutsatta har ett bra brandskydd
- Samhället utformas hållbart kring brandskydd och riskhänsyn
- Skador till följd av bränder och andra olyckor minimeras genom snabba, säkra och effektiva räddningsinsatser
- Genom en god förmåga att verka vid kriser, höjd beredskap och krig bidrar brandförsvaret till totalförsvaret och tryggheten i samhället

Nämnden ska också i möjligaste mån inom sitt ansvarsområde medverka till de kommunövergripande målen från Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner.

Nämndens budget utgår från en årlig uppräknings av kommunbidragen med prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Indexet är framtaget av Sveriges kommuner och regioner (SKR). Efter uppräknings kan nämndens budget sänkas eller höjas beroende på exempelvis rationaliseringskrav, uppdrag och förändrade lokalhyreskostnader.

Budget

Nedan redovisas Uppsala kommuns del av den gemensamma nämndens budget. För räddningsnämndens totala budget samt uppdelat per kommun se [bilaga 4](#).

Tabell 50. Resultaträkning räddningsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Taxor och avgifter	9 806	10 100	9 700	9 700	9 700
Statsbidrag	6 106	1 700	1 700	1 700	1 700
Övriga intäkter, externt	70 496	69 459	72 700	75 600	77 400
Övriga intäkter, kommuninternt (ej nämndinternt)	1 078	397	1 000	1 000	1 000
Summa intäkter	87 485	81 657	85 100	88 000	89 800
Verksamhetens kostnader exkl egen nämnd	-286 475	-293 205	-308 098	-316 712	-332 231
Avskrivningar	-13 643	-14 103	-15 000	-18 200	-18 200
Summa kostnader	-300 118	-307 308	-323 098	-334 912	-350 431
Finansiella kostnader	-1 753	-2 000	-1 900	-2 000	-2 050
Summa nettokostnader¹	-214 385	-227 651	-239 898	-248 912	-262 681
Politisk verksamhet	1 347	1 373	1 400	1 428	1 457
Infrastruktur, skydd m.m	213 287	226 278	238 498	247 484	261 224
Summa kommunbidrag	214 634	227 651	239 898	248 912	262 681
Resultat	249	-0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Tabell 51. Investeringar räddningsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Investeringar	16 700	20 000	43 000	15 000	15 000

Tabell 52. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande beslut räddningsnämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)	227 651	239 898	248 912
Nivåpåverkande beslut	12 247	9 014	13 769
<i>Enligt samverkansavtal och ägarsamråd</i> <i>Politisk verksamhet</i>	27	28	29
<i>Enligt samverkansavtal och ägarsamråd</i> <i>Infrastruktur, skydd m.m</i>	12 220	8 986	13 740
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut	239 898	248 912	262 681

Socialnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg i alla åldrar (inte ekonomiskt bistånd). Det inkluderar stöd till barn, ungdomar och deras föräldrar, samt stöd till personer med missbruks- eller annan beroendeproblematik. Nämnden ansvarar också för bostadssociala frågor, mottagande av ensamkommande barn, socialt utsatta EU-medborgare, familjerättsliga frågor samt insatser för den nationella minoriteten romer. Socialnämnden ansvarar även för förebyggande ANDTS-arbete.

Budget

Tabell 53. Resultaträkning socialnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Taxor och avgifter	4 445	4 154	4 800	4 800	4 800
Statsbidrag	67 556	80 511	81 000	81 000	81 000
Övriga intäkter, externt	38 954	36 655	36 000	36 000	36 000
Övriga intäkter, kommuninternt (ej nämndinternt)	15 492	6 244	6 200	6 200	6 200
Summa intäkter	126 446	127 563	128 000	128 000	128 000
Verksamhetens kostnader exkl egen nämnd	-1 137 908	-1 174 233	-1 210 365	-1 228 414	-1 252 279
Avskrivningar	-227	-234	-300	-300	-300
Summa kostnader	-1 138 135	-1 174 467	-1 210 665	-1 228 714	-1 252 579
Finansiella kostnader	-15	-6	-50	-50	-50
Summa nettokostnader¹	-1 011 704	-1 046 910	-1 082 715	-1 100 764	-1 124 629
Politisk verksamhet	5 155	5 284	5 773	5 870	5 997
Missbrukarvård och övrig vård för vuxna	234 838	246 609	257 607	261 902	267 580
Barn- och ungdomsvård	727 688	767 546	791 040	804 226	821 662
Familjerätt och familjerådgivning	24 437	25 048	25 799	26 229	26 798
Flyktingmottagande	2 364	2 423	2 496	2 537	2 592
Summa kommunbidrag	994 482	1 046 910	1 082 715	1 100 764	1 124 629
Resultat	-17 222	-0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Tabell 54. Investeringar socialnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Investeringar	0	1 000	1 000	1 000	1 000

Tabell 55. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut socialnämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet		Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		1 044 500	1 082 715	1 100 764
Prisuppräknig * (2027; 3.0%) (2028; 3.1%) (2029; 3.2%)		31 335	33 564	35 224
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2027; -1.8%) (2028; -1.4%) (2029; -1.0%)		-19 600	-15 516	-11 360
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	-15 516	-11 360
Resultatförstärkande åtgärder riktade		-19 600	0	0
Effektiviserad boendekedja inom vuxenvården	Missbrukarvård och övrig vård för vuxna	-1 800	0	0
Fler hemmaplans-lösningar samt placeringar i nätverk	Barn- och ungdomsvård	-8 400	0	0
Minska behovet av extern öppenvård och vårddyggn på externa HVB	Barn- och ungdomsvård	-8 400	0	0
Ökat antal AI-baserade tolktjänster	Barn- och ungdomsvård	-1 000	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		1 056 235	1 100 763	1 124 629
Nivåpåverkande beslut		26 481	0	0
Handlingsplan Gottsunda/Valsätra: Barnsäkert, socialarbetare i skolan samt förstärkning myndighetsverksamhet	Barn- och ungdomsvård	3 750	0	0
Nya lagkrav för insatser inom socialtjänsten till vårdnadshavare, barn och unga när samtycke saknas	Barn- och ungdomsvård	11 000	0	0
Nya regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda	Politisk verksamhet	331	0	0
Ökade volymer inom barn- och ungdomsvård	Barn- och ungdomsvård	6 000	0	0
Ökade volymer inom vuxen missbruksvård	Missbrukarvård och övrig vård för vuxna	5 400	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		1 082 716	1 100 763	1 124 629
Tidsbegränsade beslut		0	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		1 082 715	1 100 764	1 124 629

*Prisuppräknig sker på samtliga verksamheter

Utbildningsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Utbildningsnämnden har ett samlat ansvar för all pedagogisk verksamhet från förskola till och med gymnasieskola. Nämnden har därmed ansvar för att alla barn och ungdomar boende i kommunen har tillgång till förskola och skola i kommunens egna verksamheter eller i fristående förskola och skola, samt för fördelningen av resurser både till egen verksamhet och fristående enheter. Som huvudman har nämnden vidare ansvar för kvalitet och ekonomi i förskolor och skolor som drivs i kommunens regi.

Budget

Tabell 56. Resultaträkning utbildningsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Taxor och avgifter	265 834	243 882	257 209	265 182	270 486
Statsbidrag	422 027	415 403	435 316	437 886	439 254
Övriga intäkter, externt	367 878	363 728	353 257	350 926	349 872
Övriga intäkter, kommuninternt (ej nämndinternt)	19 690	20 241	18 692	18 692	18 692
Summa intäkter	1 075 430	1 043 253	1 064 474	1 072 686	1 078 304
Verksamhetens kostnader exkl egen nämnd	-7 364 605	-7 634 012	-7 873 373	-8 034 471	-8 201 775
Avskrivningar	-34 478	-32 976	-42 427	-47 799	-51 125
Summa kostnader	-7 399 084	-7 666 988	-7 915 801	-8 082 271	-8 252 899
Finansiella intäkter	0	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-3 912	-4 033	-3 879	-3 792	-2 946
Summa nettokostnader¹	-6 327 566	-6 627 768	-6 855 206	-7 013 377	-7 177 541
Politisk verksamhet	3 719	3 774	3 952	4 018	4 105
Förskola och pedagogisk omsorg	1 624 351	1 664 616	1 699 096	1 733 641	1 802 970
Öppen förskola	18 910	19 783	20 377	20 716	21 165
Fritidshem	286 537	287 998	292 013	295 390	295 638
Förskoleklass	197 868	196 201	203 419	202 750	196 003
Grundskola	2 837 355	2 958 259	3 054 265	3 119 596	3 180 408
Anpassad Grundskola	212 366	226 913	251 523	267 976	286 312
Gymnasieskola	1 124 701	1 181 099	1 226 261	1 257 051	1 276 901
Anpassad gymnasieskola	75 746	89 125	104 300	112 239	114 039
Summa kommunbidrag	6 381 554	6 627 768	6 855 206	7 013 377	7 177 541
Resultat	53 988	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Tabell 57. Investeringar utbildningsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Investeringar	33 600	59 400	67 500	62 300	76 000

Utbildningsnämndens verksamheter inom grundskola (inklusive anpassad grundskola) och förskola (inklusive öppna förskolan) är undantagen resultatförstärkande åtgärder under hela mandatperioden vilket omfattar även år 2027.

Tabell 58. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut utbildningsnämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet		Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		6 618 769	6 803 668	6 982 377
Demografiuppräknig		-91 431	-36 672	-39 057
Prisuppräknig * (2027; 3.0%) (2028; 3.1%) (2029; 3.2%)		195 820	209 777	222 186
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2027; -0.3%) (2028; -1.4%) (2029; -1.0%)		-19 948	-96 977	-71 655
Resultatförstärkande åtgärder generella		-13 248	-96 977	-71 655
Resultatförstärkande åtgärder riktade		-6 700	0	0
Effektivare administrativ hantering av busskort	Grundskola	-4 000	0	0
Effektivare övergripande förvaltningsadministration	Grundskola	-1 500	0	0
Effektivare övergripande förvaltningsadministration	Förskola och pedagogisk omsorg	-700	0	0
Effektivare övergripande förvaltningsadministration	Gymnasieskola	-500	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		6 703 210	6 879 796	7 093 851
Nivåpåverkande beslut		100 457	102 581	67 691
10-årig grundskola	Grundskola	0	4 500	0
Fler barnskötare och förskollärare inom förskolan	Förskola och pedagogisk omsorg	30 400	38 300	41 200
För ökad lokalhyra per elev/förskola som överstiger utöver ordinarie uppräknig av ram	Förskola och pedagogisk omsorg	11 644	0	0
För ökad lokalhyra per elev/grundskola som överstiger utöver ordinarie uppräknig av ram	Grundskola	4 733	11 508	24 815
För ökad lokalhyra per elev/gymnasieskola som överstiger utöver ordinarie uppräknig av ram	Gymnasieskola	7 109	4 173	1 676
Förbättrat stöd i skolan	Gymnasieskola	0	3 400	0
Förbättrat stöd i skolan	Grundskola	0	10 000	0
Landsbygdsersättning grundskola	Grundskola	6 500	6 500	0
Ny lagstiftning: Mobilförbud	Grundskola	2 300	0	0
Nya regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda	Politisk verksamhet	104	0	0
Reglerad undervisningstid i grundskolan	Grundskola	18 900	18 900	0
Reglerad undervisningstid i gymnasieskolan	Gymnasieskola	3 100	3 100	0
Skärpta villkor för och ökad insyn i fristående verksamhet	Förskola och pedagogisk omsorg	1 400	200	0
Stärkt trygghet och studiero i skolan	Gymnasieskola	700	0	0
Stärkt trygghet och studiero i skolan	Grundskola	2 100	0	0
Teknisk justering: Avtal/kostnad för tomställda lokaler som inte nyttjas inom	Förskola och pedagogisk omsorg	-6 909	0	0

	Verksamhet	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
förskolan övergår till KS-KLK (fastighetsavdelningen)				
Teknisk justering: Avtal/kostnad för tomställda lokaler som inte nyttjas inom grundskolan övergår till KS-KLK (fastighetsavdelningen)	Grundskola	-280	0	0
Teknisk justering: Avtal/kostnad för tomställda lokaler som inte nyttjas inom gymnasieskolan övergår till KS-KLK (fastighetsavdelningen)	Gymnasieskola	-455	0	0
Teknisk justering: Kostnader från tidigare tomställda lokaler som återtas för förskolan övergår från KS-KLK (fastighetsavdelningen) till grundskolan	Förskola och pedagogisk omsorg	4 927	0	0
Teknisk justering: Kostnader från tidigare tomställda lokaler som återtas för grundskola övergår från KS-KLK (fastighetsavdelningen) till grundskolan	Grundskola	1 280	0	0
Teknisk justering: Kostnader från tidigare tomställda lokaler som återtas för gymnasieskolan övergår från KS-KLK (fastighetsavdelningen) till grundskolan	Gymnasieskola	10 904	0	0
Utökad planeringstid i fritidshem	Fritidshem	2 000	2 000	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		6 803 667	6 982 377	7 161 542
Tidsbegränsade beslut		51 538	31 000	16 000
Behovsanpassat gymnasieutbud, fler elever i yrkesutbildning	Gymnasieskola	2 000	2 000	0
För ökad lokalhyra per elev/grundskola tidsbegränsat under anpassning demografi	Grundskola	7 538	0	0
Omställningsbidrag för bibehållen kvalitet utifrån vikande demografi	Förskola och pedagogisk omsorg	9 000	6 000	3 000
Omställningsbidrag för bibehållen kvalitet utifrån vikande demografi	Grundskola	33 000	23 000	13 000
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		6 855 206	7 013 377	7 177 541

*Prisuppräknings sker på samtliga verksamheter

Äldrenämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Äldrenämnden ansvarar för service, vård och omsorg i ordinärt eller särskilt boende till personer 65 år och äldre, i de fall personerna har behov av sådana insatser på grund av ålder, sjukdom eller nedsatt fysisk funktionsförmåga. I detta ansvarar nämnden för uppgifter enligt socialtjänstlagen samt det kommunala ansvaret enligt hälso- och sjukvårdslagen. Nämnden ansvarar även för öppna insatser och förebyggande verksamhet för personer 65 år och äldre.

Budget

Tabell 59. Resultaträkning äldrenämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Taxor och avgifter	216 720	222 079	227 631	233 321	239 154
Statsbidrag	125 747	98 877	102 000	82 000	69 000
Övriga intäkter, externt	116 968	128 016	130 576	133 187	135 851
Övriga intäkter, kommuninternt (ej nämndinternt)	240 145	253 058	258 119	263 281	268 547
Summa intäkter	699 580	702 029	718 326	711 790	712 553
Verksamhetens kostnader exkl egen nämnd	-3 117 282	-3 306 808	-3 519 088	-3 664 072	-3 841 208
Avskrivningar	-6 721	-6 740	-7 740	-8 740	-9 740
Summa kostnader	-3 124 003	-3 313 549	-3 526 828	-3 672 812	-3 850 949
Finansiella kostnader	-862	-876	-1 006	-1 136	-1 266
Summa nettokostnader¹	-2 425 285	-2 612 396	-2 809 509	-2 962 158	-3 139 662
Politisk verksamhet	2 129	2 182	2 381	2 420	2 473
Öppna insatser, äldre	71 458	79 232	81 609	82 969	84 768
Ordinärt boende, äldre	935 869	999 606	1 070 892	1 126 788	1 193 358
Särskilt boende, äldre	1 437 408	1 531 376	1 654 627	1 749 981	1 859 063
Summa kommunbidrag	2 446 864	2 612 396	2 809 509	2 962 158	3 139 662
Resultat	21 579	-0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Tabell 60. Investeringar äldrenämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Investeringar	11 200	22 000	29 300	12 000	17 500

Tabell 61. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut äldrenämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet		Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		2 610 746	2 806 509	2 962 158
Demografiuppräknig		134 182	107 083	110 879
Prisuppräknig * (2027; 3.0%) (2028; 3.1%) (2029; 3.2%)		82 348	90 321	98 337
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2027; -1.1%) (2028; -1.4%) (2029; -1.0%)		-31 000	-41 754	-31 714
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	-41 754	-31 714
Resultatförstärkande åtgärder riktade		-31 000	0	0
Projekt Robust bemanning, reducering av kostnader för sjuklön och övertid	Ordinärt boende, äldre 80-89 år	-5 000	0	0
Projekt Robust bemanning, reducering av kostnader för sjuklön och övertid	Särskilt boende, äldre 80-89 år	-5 000	0	0
Reducering av kostnader för inhyrd legitimerad personal	Ordinärt boende, äldre 80-89 år	-5 000	0	0
Reducering av kostnader för inhyrd legitimerad personal	Särskilt boende, äldre 80-89 år	-5 000	0	0
Åtgärder kopplade till ökad samplanering inom hälso- och sjukvård	Ordinärt boende, äldre 80-89 år	-4 000	0	0
Åtgärder kopplade till ökad samplanering inom hälso- och sjukvård	Särskilt boende, äldre 80-89 år	-4 000	0	0
Ökat antal digitala lösningar	Ordinärt boende, äldre 80-89 år	-3 000	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		2 796 276	2 962 159	3 139 660
Nivåpåverkande beslut		10 233	0	0
Insatser för chefsrekrytering utifrån riktmärket för antal medarbetare per chef	Särskilt boende, äldre 80-89 år	600	0	0
Insatser för chefsrekrytering utifrån riktmärket för antal medarbetare per chef	Ordinärt boende, äldre 80-89 år	2 400	0	0
Nya regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda	Politisk verksamhet	133	0	0
Nytt regelverk för brandskydd samt behov av utökad beredskapsförråd för hjälpmedel	Särskilt boende, äldre 80-89 år	750	0	0
Nytt regelverk för brandskydd samt behov av utökad beredskapsförråd för hjälpmedel	Ordinärt boende, äldre 80-89 år	750	0	0
Trygghets- och kvalitetssatsning äldreomsorg genom förstärkt HR stöd	Särskilt boende, äldre 80-89 år	1 150	0	0
Trygghets- och kvalitetssatsning äldreomsorg genom förstärkt HR stöd	Ordinärt boende, äldre 80-89 år	1 150	0	0
Unga i vården	Särskilt boende, äldre 80-89 år	2 000	0	0
Utökad introduktion för nyanställda	Särskilt boende, äldre 80-89 år	650	0	0
Utökad introduktion för nyanställda	Ordinärt boende, äldre 80-89 år	650	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		2 806 509	2 962 159	3 139 660
Tidsbegränsade beslut		3 000	0	0
Intensiv hemrehabilitering, förlängd satsning	Ordinärt boende, äldre 80-89 år	3 000	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		2 809 509	2 962 158	3 139 662

*Prisuppräknig sker på samtliga verksamheter

Överförmyndarnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Överförmyndarnämnden i Uppsala län är en gemensam nämnd för samtliga kommuner i Uppsala län. Nämnden har Uppsala kommun som värdkommun.

Överförmyndarnämnden är en kommunal tillsynsmyndighet. Tillsynen ska se till att den kommuninvånare som har en ställföreträdare i form av god man, förvaltare eller förmyndare ska få det hen har rätt till, både ekonomiskt och rättsligt. Tillsynen utgår från föräldrabalken, förmynderskapsförordningen och lagen om god man för ensamkommande barn.

Budget

Nedan redovisas Uppsala kommuns del av den gemensamma nämndens totala budget. För överförmyndarnämndens totala budget samt uppdelat per kommun se [bilaga 5](#).

Tabell 62. Resultaträkning överförmyndarnämnden, belopp i tusental kronor.

	Utfall 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Taxor och avgifter	1	3	2	2	2
Statsbidrag	205	200	200	200	200
Övriga intäkter, externt	14 006	16 001	16 802	17 166	17 681
Summa intäkter	14 212	16 204	17 004	17 368	17 883
Verksamhetens kostnader exkl egen nämnd	-35 809	-41 022	-42 324	-43 262	-44 415
Summa kostnader	-35 809	-41 022	-42 324	-43 262	-44 415
Finansiella intäkter	0	0	2	2	2
Finansiella kostnader	0	0	0	0	0
Summa nettokostnader¹	-21 596	-24 818	-25 318	-25 892	-26 530
Politisk verksamhet	21 698	22 336	22 786	23 303	23 877
Flyktingmottagande	2 412	2 482	2 532	2 589	2 653
Summa kommunbidrag	24 110	24 818	25 318	25 892	26 530
Resultat	2 514	-0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Tabell 63. Kommunbidrag inklusive nivåpåverkande beslut överförmyndarnämnden, belopp i tusental kronor.

	Verksamhet	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		24 818	25 318	25 892
Nivåpåverkande beslut		500	574	638
<i>Enligt samverkansavtal och ägarsamråd</i>	<i>Flyktingmottagande</i>	50	57	64
<i>Enligt samverkansavtal och ägarsamråd</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	450	517	574
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		25 318	25 892	26 530

Helägda bolag

De helägda bolagen är inordnade i två olika aktiebolagsrättsliga koncerner. Moderbolaget i stadshuskoncernen är Uppsala stadshus AB. Uppsala kommun exploatering AB är moderbolag i exploateringskoncernen.

Kommunfullmäktiges beslut om ägarstyrning av de helägda bolagen finns utförligare beskriven i ägarpolicy för Uppsala kommun och i avsnittet ”Så här styrs Uppsala kommun” i Mål och budget.

Styrelserna i de kommunala bolagen ansvarar för att verksamheten i respektive bolag bedrivs i enlighet med bolagets ändamål och av kommunfullmäktige beslutade ägardirektiv samt övriga styrdokument som beslutats av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen.

Ägardirektiven antas på bolagsstämman. Det ankommer på bolagets styrelse och verkställande direktör att följa ägardirektiven. Ägardirektiven är ägarens idé med bolaget och tydliggör ägarens syn på bolagets roll i Uppsalas långsiktiga utveckling. Långsiktiga ägardirektiv möjliggör en tillitsbaserad styrning och är en grund för kvalitativa samtal, uppföljning och ägardialog i form av hur bolaget lever idén.

Kommunstyrelsens roll som företrädare för ägaren (kommunfullmäktige) innebär bland annat att löpande följa upp bolagens verksamheter och verksamhetsformer, strategier och mål, hur dessa överensstämmer med kommunens övriga verksamhet samt hur bolagsverksamheten sköts av dess styrelse och ledning.

Den formella styrningen genom bolagsordningen och ägardirektiven är inte tillräckliga för ett aktivt ägarskap. Som komplement till formella styrdokument ska bolagsstyrning ske genom dialog mellan bolagens styrelser och kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen och styrelsen för Uppsala stadshus AB respektive Uppsala kommun exploatering AB genomför dialoger med bolagsstyrelser avseende frågor som är väsentliga.

Samtliga helägda dotterbolag i stadshuskoncernen omfattas av en kapitaltäckningsgaranti vilket innebär att moderbolaget garanterar att det egna kapitalet i respektive dotterbolag alltid ska uppgå till minst bolagets aktiekapital.

Utdelning från bolagen ska behandlas som en del i arbetet med årsbokslutet och årsredovisningen. Vid utdelning ska särskild lagstiftning beaktas, exempelvis Lag (2010:879) om allmännyttiga bostadsföretag.

Vad gäller av kommunen delägda bolag ska, med beaktande av 10 kap 4 § kommunallagen, så långt som möjligt kommunens inflytande som delägare säkerställas genom aktieägaravtal.

Bolagens ekonomiska resultat

Bolagens finansiella ägardirektiv utgörs av en investeringsram och ett resultatkrav före finansiella poster.

I resultatkravet har stadshuskoncernens bolag planerat för och beaktat resultatförstärkande åtgärder för att så långt som möjligt balansera effekterna av räntekostnader.

Under 2024 bildades en exploateringskoncern i enlighet med kommunfullmäktiges beslut och under 2025 utökades koncernen med ytterligare bolag. Under 2027–2029 budgeteras inte för någon betydande ekonomisk aktivitet inom exploateringskoncernens bolag.

Tabellerna nedan visar bolagens budgeterade resultat före finansiella poster samt stadshuskoncernens respektive exploateringskoncernens totala budgeterade resultat efter finansiella poster. Under respektive bolagsavsnitt framgår resultatkrav, totalt ekonomiskt resultat och investeringsnivå per bolag.

Tabell 64. Resultat stadshuskoncernen, belopp i miljoner kronor.

	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Uppsala stadshus AB	0	0	0
Uppsala stadshus holding AB	0	0	0
Uppsala stadshus holding 2 AB	0	0	0
Destination Uppsala AB *	0	0	0
Uppsalahem	430	440	450
Uppsala bostadsförmedling AB	0	0	0
Uppsala kommun arenor och fastigheter	115	139	163
Uppsala kommun skol- och omsorgsfastigheter AB	226	236	249
Uppsala konsert och kongress AB	-13	-13	-14
Uppsala parkering och mobilitet AB	61	64	65
Uppsala stadsteater AB	1	1	1
Uppsala vatten och avfall AB**	8	8	8
Koncernelimineringar			
Resultat före finansiella poster	829	875	923
Resultat i procent av nettoomsättning	19%	19%	19%
Finansnetto	-695	-808	-921
Resultat efter finansiella poster	134	68	3

*) Destination Uppsala AB under namnändring till Uppsala destination och event AB

**) Resultat avser den konkurrensutsatta verksamheten i Uppsala vatten och avfall AB inklusive avfallsskatt. Bolagets resultatkrav är emellertid efter avdrag för avfallsskatt (se bolagsavsnitt).

Tabell 65. Resultat exploateringskoncernen, belopp i miljoner kronor.

	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Uppsala kommun exploatering AB	-0,2	-0,2	-0,2
Uppsala kommun stadsutveckling södra AB	-0,2	-0,2	-0,2
Uppsala kommun exploatering holding AB	1,8	1,8	1,8
Koncernelimineringar	-	-	-
Resultat före finansiella poster	1,4	1,4	1,4
<i>Resultat i procent av nettoomsättning</i>	-	-	-
Finansnetto	0,0	0,0	0,0
Resultat efter finansiella poster	1,4	1,4	1,4

Gemensamma ägardirektiv för Uppsala kommuns helägda bolag

De helägda bolagen ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med kommunfullmäktiges styrdokument, bolagsordning och ägardirektiv.

Respektive bolag ska genom affärsplanen synliggöra dess bidrag till uppfyllelse av kommunfullmäktiges fokusmål och uppdrag i Mål och budget, program och handlingsplaner samt generella och bolagsspecifika ägardirektiv. Bolagen ska även säkerställa att de lever upp till krav i policyer och riktlinjer.

Respektive bolag ska säkerställa att hållbarhetsinformation enligt CSRD/ESRS och EU:s taxonomi identifieras, hanteras och rapporteras i enlighet med gällande krav för de bolag som omfattas av kraven.

Dotterbolagen ska verkställa kommunfullmäktiges och moderbolagens beslut som är av ägarkaraktär.

Bolagen ska se till både bolagskoncernernas och kommunens bästa i såväl verksamhetsbeslut såsom strategiska beslut. Bolagen ska verka för ett effektivt resursutnyttjande för att skapa största möjliga ekonomiska kommunkoncernnytta. Bolagen ska verka för värdeskapande samarbeten inom bolags- och kommunkoncernen och söka lösningar utifrån ett helhetsperspektiv.

Frågor av principiell beskaffenhet ska godkännas av kommunfullmäktige.

Bolagen ska hos sitt moderbolag söka igångsättningstillstånd för investeringar med en projektkalkyl över 50 miljoner kronor. De projekt som beviljats igångsättningstillstånd ska löpande återsrapportera till respektive moderbolag avseende tid, innehåll och ekonomi. Vid förändrade förutsättningar kan moderbolaget dra tillbaka ett beviljat igångsättningstillstånd.

Investeringar eller annat strategiskt beslut som påverkar annat kommunalt bolag eller nämnd inom Uppsala kommun ska anmälas till eller godkännas av moderbolaget.

Utveckling av mark i de kommunala bolagen samt köp eller försäljning av fast egendom till aktör utanför kommunkoncernen ska ske i samråd med kommunstyrelsens mark- och exploateringsverksamhet samt godkännas av moderbolaget.

Bildande och avveckling av bolag samt köp eller försäljning av bolag eller andel i sådant ska godkännas av moderbolaget.

Dotterbolagen ska följa fastställda redovisningsprinciper för respektive bolagskoncern. Särskilda värderingsfrågor ska lösas i samråd med moderbolaget.

Dotterbolagen ska anmäla följande till moderbolaget:

1. affärsplaner med strategiska mål för budgetår och efterföljande planår,
2. budget och prognos för verksamheten, inklusive pågående och planerade investeringar,
3. internkontrollplaner med prioriterade risker och kontrollmoment,
4. ställande av säkerheter,
5. befarade tvister eller rättsprocesser som kan vara av större vikt för bolaget eller kommunkoncernen,
6. månadsbokslut, delårsbokslut och årsbokslut samt bolagsstyrningsrapport.

Uppsala stadshus AB

Bolagets föremål och verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet är att inom Uppsala kommun äga och förvalta aktier i bolag verksamma inom Uppsala kommuns kompetensområde.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med iakttagande kommunallagens lokaliseringsprincip och likställighetsprincip, enligt affärsmässiga principer i syfte att utöva en aktiv ägarstyrning.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Moderbolaget ska verkställa kommunfullmäktiges beslut som är av ägarkaraktär och följa upp att dotterbolagen arbetar utifrån de av kommunfullmäktige uppsatta ägardirektiven. Moderbolaget svarar för aktiv ägarstyrning och strategisk planering inom bolagskoncernen.

Moderbolaget ska svara för samordningen av bolagskoncernen samt avgöra frågor som är gemensamma för bolagen. Moderbolaget ska säkerställa att största möjliga samordning sker mellan bolagen och inom kommunkoncernen.

Moderbolaget ska samordna och nyttja möjligheter till resultatutjämning inom stadshuskoncernen, bland annat koncernbidragsmöjligheter. Moderbolaget ska även samordna och planera likviditetsflödet inom stadshuskoncernen. I det ingår bland annat hantering av att lämna och erhålla aktieägartillskott samt att lämna och erhålla utdelning. I planeringen av koncernens likviditetsflöde ska både krav och möjligheter i särskild lagstiftning beaktas, exempelvis Lag (2010:879) om allmännyttiga bostadsföretag.

Moderbolaget ska svara för löpande ekonomisk kontroll och uppföljning av bolagskoncernen samt för utveckling av effektivare styrning.

Moderbolaget ska vara en central funktion som möjliggör och skapar förutsättningar för dotterbolagen att fokusera på sina kärnverksamheter. I syfte att uppnå detta ska moderbolaget bland annat ansvara för:

- Löpande dialog med dotterbolagen
- Initiera samarbete i samordnings- eller utvecklingsgrupper inom till exempel ekonomi-, fastighets-, värderings-, investerings- och hållbarhetsfrågor samt underlätta och driva projektinriktat arbete
- Löpande bevaka och följa upp investeringar, förvärv och avyttringar.

Moderbolaget ska hantera ansökningar om och uppföljning av igångsättningstillstånd för investeringar med en projektkalkyl över 50 miljoner kronor. Moderbolaget har rätt att inom bolagskoncernen omdisponera den av kommunfullmäktige beslutade investeringsramen för respektive år.

Destination Uppsala AB⁵

Bolagets föremål och verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet är att bedriva varumärkesprofilering av Uppsala kommun, för marknadsföring, affärsutveckling och försäljning inom områdena affärsturism, evenemang och privatturism.

Bolaget ska, med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip och likställighetsprincip, bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer i syfte att vara ett strategiskt verktyg för tillväxt och främja besöksnäringen inom Uppsala kommun.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska stärka Uppsala kommuns attraktivitet som besöksmål och evenemangsstad såväl lokalt, nationellt som internationellt. Arbetet ska ske i nära samarbete inom kommunkoncernen och i samverkan med näringslivet, föreningslivet, fria kulturlivet och andra externa aktörer. Ett syfte med samarbetet är bland annat att utöka medfinansieringen av verksamheten.

Bolaget ska bidra till ett varierat och tillgängligt utbud av som kommer de som bor och vistas i Uppsala kommun till del.

Bolaget har det övergripande ansvaret att värva, utveckla, synliggöra och samordna en bredd av evenemang- och möten i Uppsala kommun.

Bolaget ska vara en samordnande och stödjande funktion för de som verkar inom besöks- och evenemangsnäringen. Bolaget ska skapa förutsättningar och underlätta för arrangörer att planera och genomföra evenemang i Uppsala kommun.

Finansiella ägardirektiv

Bolagets finansiella ägardirektiv utgörs av en investeringsram samt resultat före finansnetto. Resultatkravet omfattar inte resultat efter finansnetto.

Tabell 66. Finansiella ägardirektiv för Destination Uppsala AB¹, belopp i miljoner kronor.

	2027	2028	2029
Investeringar	0	0	0
Resultatkrav: Resultat före finansnetto	0	0	0
Resultat före finansnetto/nettoomsättning (%)	N/A	N/A	N/A
Resultat efter finansnetto	1	1	1

⁵ Under namnändring till Uppsala destination och event AB.

Uppsalahem AB

Bolagets föremål och verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet är att inom Uppsala kommun:

1. direkt eller indirekt förvärva, äga, förvalta, förädla och sälja fastigheter och tomträtter,
2. bygga bostäder och därtill hörande kollektiva anordningar samt även lokaler, i de fall lokalerna utgör en mindre del av dessa fastigheter, som används för kommunal verksamhet eller är kommersiella lokaler som har ett tydligt samband med den övriga verksamheten, samt
3. i övrigt bedriva därmed förenlig verksamhet.

Bolaget ska, med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip och likställighetsprincip, bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer och i allmännyttigt syfte främja bostadsförsörjningen i Uppsala kommun och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeflyttande och inflyttande i bolaget.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska som allmännyttigt bostadsbolag bidra till att stärka hela Uppsalas utveckling genom att med hög kompetens långsiktigt förvalta och utveckla bostäder, främst hyresfastigheter i Uppsala stad och landsbygd för olika faser i livet, samt specialbostäder.

Bolaget ska vara ett av kommunens verktyg för att förverkliga sin bostadspolitik.

Bolaget har att vårda sina tillgångar på ett långsiktigt hållbart sätt varvid bolagets resultat som huvudregel återinvesteras. För att möjliggöra fortsatta investeringar och en rimlig belåningsgrad får bolaget jobba med väl avvägda transaktioner av byggrätter och/eller mindre bestånd av bostäder och lokaler.

Bolaget ska skapa förutsättningar för att kommunen i olika konjunkturlägen ska kunna genomföra sin bostadspolitik. Bolaget ska långsiktigt växa i takt med Uppsala. Sammantaget över tid ska antalet hyresrätter för bolaget öka.

Bolaget är en av flera aktörer i utvecklingen av nya bostadsområden i kommunen och skapar samhällsnytta för hela kommunen genom att ta en ledande roll i förvaltning och byggande av bostäder i Uppsala kommun.

Bolaget ska vara ett utvecklingsinriktat bolag där innovativa idéer och boendekoncept kan prövas. Bolaget ska särskilt fokusera på hållbart byggande och hållbara renoveringar.

Bolaget ska årligen erbjuda en andel av nyuthyrningen till personer som av särskilda ekonomiska och/eller sociala skäl inte kan få en bostad på egen hand och till personer som omfattas av bostadslagen.

Bolaget ska vara en resurs för hela Uppsala kommun i strategiska frågor om samhällsutveckling, boende, bostadsbyggande och levande stadsmiljöer. Bolaget ska i samverkan med andra bolag och aktörer, inom och utanför kommunkoncernen, utveckla kommunkoncernens kompetens i boendefrågor och verka för minskad boendesegregation.

I arbetet med hållbar stadsutveckling ska bolaget särskilt fokusera på att stärka sociala värden. Bolaget ska ha en stark närvaro och vara en drivande kraft för samverkan samt

fungera som ett nav i kommunens arbete med platssamverkan i syfte att skapa trygga, säkra och levande områden.

Bolaget ska i kommunkoncernen vara ett föredöme i frågor om att skapa sammanhållning och gemensam riktning i hela kommunen och bidra till att kommunens alla verksamheter i styrelser, nämnder, bolag och förvaltningar tillsammans bildar en helhet.

Finansiella ägardirektiv

Bolagets finansiella ägardirektiv utgörs av en investeringsram samt resultat före finansnetto. Resultatkravet omfattar inte resultat efter finansnetto.

Tabell 67. Finansiella ägardirektiv för Uppsalahem AB, belopp i miljoner kronor.

	2027	2028	2029
Investeringar	1 295	1 516	1 607
Resultatkrav: Resultat före finansnetto*	430	440	450
Resultat före finansnetto/nettoomsättning (%)	21%	21%	21%
Resultat efter finansnetto	171	144	111

* Resultatet i Uppsalahem AB delas inte ut till ägaren utan medlen stannar kvar i bolaget i syfte att fortsätta stärka fastigheternas värde. Den utdelning som sker är på ägarens tillskjutna kapital, i linje med Lag (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag. Utdelningen 2026 uppgick till 5,6 miljoner kronor, vilket motsvarar 0,10 procent av Uppsalahem AB:s egna kapital.

Resultatkravet inkluderar det fastighetsunderhåll som förväntas kostnadsföras i enlighet med gällande redovisningsregelverk. Utgifter för underhåll av bolagets fastigheter redovisas även som en tillgång och skrivs av enligt plan.

Uppsala bostadsförmedling AB

Bolagets föremål och verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet är att förmedla hyreslägenheter inom Uppsalaregionen och även bedriva annan därmed sammanhängande verksamhet.

Bolaget ska, med iakttagande av kommunallagens självkostnadsprincip och likställighetsprincip, bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer i syfte att främja bostadsförsörjningen.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska vara kommunens verktyg för att säkerställa en effektiv hyresrättsmarknad i Uppsalaregionen.

Bolaget ska marknadsföra och bidra med kunskap om bostadsmarknaden.

Bolaget ska verka för att underlätta inträde på bostadsmarknaden samt omflyttning utifrån livssituation.

Bolaget ska bära sina egna kostnader och finansieras genom avgiftsbelagd kö samt avgift för förmedling.

Bolaget ska genom utveckling och innovation erbjuda en tillgänglig och digital förmedlingstjänst samt eftersträva samarbete med andra kommunala bostadsförmedlingar.

Bolaget ska ha möjlighet att erbjuda efterfrågade tjänster mot ersättning.

Finansiella ägardirektiv

Bolagets finansiella ägardirektiv utgörs av en investeringsram samt resultat före finansnetto. Resultatkravet omfattar inte resultat efter finansnetto.

Tabell 68. Finansiella ägardirektiv för Uppsala bostadsförmedling AB, belopp i miljoner kronor.

	2027	2028	2029
Investeringar	1	1	1
Resultatkrav: Resultat före finansnetto*	0	0	0
Resultat före finansnetto/nettoomsättning (%)	N/A	N/A	N/A
Resultat efter finansnetto	0	0	0

Uppsala kommun arenor och fastigheter AB

Bolagets föremål och verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet är att förvärva, förvalta och sälja fastigheter och anläggningar för uthyrning till i huvudsak Uppsala kommun.

Föremålet för bolagets verksamhet är även att bedriva verksamhet vid de anläggningar som bolaget äger eller som hyrs in av Uppsala kommun samt därmed förenliga verksamheter.

Bolaget ska, med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip och likställighetsprincip, bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer för en ändamålsenlig lokalförsörjning till främjande av kommunens arbete med folkhälsa, rekreation och idrottsverksamhet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska bidra till att stärka Uppsala kommuns utveckling genom att på affärsmässig grund och med kunden i fokus långsiktigt förvalta och utveckla arenor och fastigheter i Uppsala kommun. Bolaget ska vårda och underhålla sina arenor och fastigheter så att värde och attraktivitet bibehålls eller ökar över tid.

Bolaget ska koordinera och projektera om- och nybyggnation av arenor och fastigheter på uppdrag av Uppsala kommun. Bolaget ska vårda och underhålla sina arenor och fastigheter så att värde och attraktivitet bibehålls eller ökar över tid.

Bolaget ska värva och utveckla evenemang till sina arenor och fastigheter som kommer de som bor och vistas i Uppsala kommun till del samt genom verksamheten främja livfulla mötesplatser.

Bolaget ska samverka inom +kommunkoncernen och bidra till samspel mellan offentliga och privata aktörer samt föreningslivet och fria kulturlivet.

Finansiella ägardirektiv

Bolagets finansiella ägardirektiv utgörs av en investeringsram samt resultat före finansnetto. Resultatkravet omfattar inte resultat efter finansnetto.

Tabell 69. Finansiella ägardirektiv för Uppsala kommun arenor och fastigheter AB, belopp i miljoner kronor.

	2027	2028	2029
Investeringar	784	713	364
Resultatkrav: Resultat före finansnetto*	115	139	163
Resultat före finansnetto/nettoomsättning (%)	15%	17%	19%
Resultat efter finansnetto	-38	-42	-34

* Resultatkravet inkluderar det fastighetsunderhåll som förväntas kostnadsföras i enlighet med gällande redovisningsregelverk. Utgifter för underhåll av bolagets fastigheter redovisas även som en tillgång och skrivs av enligt plan.

Uppsala kommun skol- och omsorgsfastigheter AB

Bolagets föremål och verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet är att bygga, förvärva och förvalta fastigheter i syfte att tillhandahålla ändamålsenliga lokaler för skol- och barnomsorgsverksamhet, fastigheter i första hand avsedda för vård- och omsorgsverksamhet samt bedriva därmed jämförlig verksamhet.

Bolaget ska, med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip och likställighetsprincip, bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer i syfte att utveckla kommunens pedagogiska lokaler och lägga grunden för barns och ungas skolgång och fritid samt utveckla fastigheter i första hand avsedda för bostäder som främjar jämlika livsvillkor.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska långsiktigt förvalta och utveckla lokaler och bostäder av god kvalitet samt med konkurrenskraftiga hyror. Dels i form av pedagogiska lokaler som främjar likvärdig skola, dels i form av fastigheter i första hand avsedda för specialbostäder som främjar jämlika livsvillkor.

Bolaget ska vårda och underhålla sina fastigheter så att värde och attraktivitet bibehålls eller ökar över tid.

Bolaget ska arbeta för att skapa hälsosamma inne- och utemiljöer.

Bolaget ska tillsammans med berörda aktörer i kommunkoncernen arbeta fram samverkansmodeller för samnyttjade, effektiva och långsiktigt hållbara lokal- och bostadslösningar.

Finansiella ägardirektiv

Bolagets finansiella ägardirektiv utgörs av en investeringsram samt resultat före finansnetto. Resultatkravet omfattar inte resultat efter finansnetto.

Tabell 70. Finansiella ägardirektiv för Uppsala kommun skol- och omsorgsfastigheter AB, belopp i miljoner kronor.

	2027	2028	2029
Investeringar	1 146	1 371	1 412
Resultatkrav: Resultat före finansnetto*	226	236	249
Resultat före finansnetto/nettoomsättning (%)	21%	21%	21%
Resultat efter finansnetto	-28	-66	-107

* Resultatkravet inkluderar det fastighetsunderhåll som förväntas kostnadsföras i enlighet med gällande redovisningsregelverk. Utgifter för underhåll av bolagets fastigheter redovisas även som en tillgång och skrivs av enligt plan.

Uppsala konsert och kongress AB

Bolagets föremål och verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet är att inom Uppsala kommun bedriva verksamheten i Uppsala kommuns konsert- och kongresshus och därmed förenlig verksamhet.

Bolaget ska, med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip och likställighetsprincip, bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer i syfte att främja kommunens besöksnäring och kulturliv.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska genom sina verksamheter bidra till utvecklingen av besöksnäringen i Uppsala och stärka Uppsala som en attraktiv stad att bo, verka och vistas i.

Bolaget ska genom sina verksamheter vara en livfull mötesplats som genomsyras av en mix av musik och kultur, och som med sin kvalitet med både bredd och spets attraherar och inspirerar till möten mellan människor i olika åldrar och med olika livsstilar – lokalt, nationellt och internationellt.

Bolaget ska medverka till en levande stadskärna utifrån sin geografiska plats i konsert- och kongresshuset vid Vaksala torg samt värva och utveckla evenemang.

Bolaget ska samverka inom kommunkoncernen och bidra till samspel mellan offentliga och privata aktörer inom kultur-, mötes- och evenemangsområdet samt för föreningslivet och det fria kulturlivet.

Finansiella ägardirektiv

Bolagets finansiella ägardirektiv utgörs av en investeringsram samt resultat före finansnetto. Resultatkravet omfattar inte resultat efter finansnetto.

Tabell 71. Finansiella ägardirektiv för Uppsala konsert och kongress AB, belopp i miljoner kronor.

	2027	2028	2029
Investeringar	5	5	5
Resultatkrav: Resultat före finansnetto	-13	-13	-14
Resultat före finansnetto/nettoomsättning (%)	neg	neg	neg
Resultat efter finansnetto	-13	-14	-15

Uppsala parkering och mobilitet AB

Bolagets föremål och verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet är att inom Uppsala kommun förvärva, uppföra och förvalta parkerings- och mobilitetsanläggningar samt bedriva därmed förenlig verksamhet.

Bolaget ska, med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip och likställighetsprincip, bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer i syfte att främja kommunens arbete med mobilitet och trafik.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska i samarbete med gatu- och samhällsmiljönämnden verka för att ytor för parkerings- och mobilitetslösningar kommer till stånd som syftar till ett hållbart resande och bidrar till god framkomlighet på det allmänna gatunätet.

Bolaget ska arbeta för att tillgodose behovet av parkeringslösningar för motorfordon och cyklar i centrala Uppsala genom fler mobilitetsanläggningar och/eller infartsparkeringar samt kollektivtrafikförsörjda pendlarparkeringar.

Bolaget ska vara en resurs i stadsutvecklingen genom att bidra med tillhandahålla kompetens för hela koncernen i strategiska frågor om mobilitet- och trafiktjänster som stödjer attraktiva, hållbara och trygga stadsmiljöer.

Bolaget ska arbeta för en ökad digitalisering av verksamheten och erbjuda tillgängliga och digitala betalsystem samt införa parkeringsledningssystem för att upplysa om tillgängliga parkeringsmöjligheter i olika delar av city.

Bolaget ska verka för ett mobilitetsperspektiv på resande genom att tillhandahålla parkering och delningstjänster för bilar och cyklar.

Bolaget ska, vid uppförande av anläggning, eftersträva att mobilitetsanläggningar kan kombineras med kommersiella- och verksamhetslokaler och/eller bostäder genom lämplig fastighetsbildning.

Bolaget ska, där bolaget har rådighet, arbeta med differentierade avgifter och andra marknadsincitament i syfte att hålla hög beläggning och främja omställning till hållbara färdmedel och mobilitetstjänster.

Bolaget ska i samverkan med övriga aktörer i kommunen arbeta för utökade möjligheter för laddning av elbilar.

Bolaget ska genom sin närvaro i den fysiska miljön bidra till att skapa hållbara och trygga områden.

Finansiella ägardirektiv

Bolagets finansiella ägardirektiv utgörs av en investeringsram samt resultat före finansnetto. Resultatkravet omfattar inte resultat efter finansnetto.

Tabell 72. Finansiella ägardirektiv för Uppsala parkering och mobilitet AB, belopp i miljoner kronor.

	2027	2028	2029
Investeringar	13	14	9
Resultatkrav: Resultat före finansnetto	61	64	65
Resultat före finansnetto/nettoomsättning (%)	33%	34%	34%
Resultat efter finansnetto	54	56	58

Uppsala stadshus holding AB

Bolagets föremål och verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet är att förvärva, förvalta och bedriva handel med fast egendom samt äga och förvalta aktier i bolag verksamma inom Uppsala kommuns kompetensområde.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip och likställighetsprincip, enligt affärsmässiga principer i syfte att utveckla kommunens fastighetsägande.

Uppsala stadshus holding 2 AB

Bolagets föremål och verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet är att förvärva, förvalta och bedriva handel med fast egendom samt äga och förvalta aktier i bolag verksamma inom Uppsala kommuns kompetensområde.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med iakttagande kommunallagens lokaliseringsprincip och likställighetsprincip, enligt affärsmässiga principer i syfte att utveckla kommunens fastighetsägande.

Uppsala stadsteater AB

Bolagets föremål och verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet är att inom Uppsala kommun med egen ensemble och på annat sätt bedriva konstnärlig teaterverksamhet och därmed förenlig verksamhet.

Bolaget ska, med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip och likställighetsprincip, bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer i syfte att främja kommunens kulturliv.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska, främst genom produktion av scenkonst med egen ensemble, bidra till en utveckling av kulturlivet i Uppsala.

Bolaget ska erbjuda en mångfald av produktioner och program som speglar och attraherar Uppsalas invånare och besökare.

Bolaget ska bidra till utveckling av besöksnäringen i Uppsala och stärka bilden av Uppsala som en attraktiv stad att besöka och bo i.

Bolaget ska presentera egna produktioner och samarbeten, samt tillhandahålla en arena för gästspel och andra aktiviteter.

Bolaget ska föra dialog och samverka med kulturnämnden, andra kulturinstitutioner och besöksmål för att stärka kulturlivet, uppnå samordningsvinster samt bidra till Uppsalas kulturella utveckling.

Finansiella ägardirektiv

Bolagets finansiella ägardirektiv utgörs av en investeringsram samt resultat före finansnetto. Resultatkravet omfattar inte resultat efter finansnetto.

Tabell 73. Finansiella ägardirektiv för Uppsala stadsteater AB, belopp i miljoner kronor.

	2027	2028	2029
Investeringar	9	11	8
Resultatkrav: Resultat före finansnetto	1	1	1
Resultat före finansnetto/nettoomsättning (%)	6%	5%	5%
Resultat efter finansnetto	0	0	0

Uppsala vatten och avfall AB

Bolagets föremål och verksamhet

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att för Uppsala kommun ordna och driva den allmänna vatten- och avfallsanläggningen, insamla, transportera, återvinna och bortskaffa avfall och producera drivmedel och andra energibärare samt därtill hörande verksamheter.

Bolagets syfte är att enligt affärsmässiga principer med iakttagande av bestämmelserna i miljöbalken och lagen om allmänna vattentjänster samt – i förekommande fall den kommunala likställighets- och självkostnadsprincipen – vara huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen inom det av Uppsala kommun fastställda verksamhetsområdet och fullgöra det ansvar för avfallshantering som åvilar Uppsala kommun enligt miljöbalken och annan lagstiftning.

Bolagets syfte är även att enligt affärsmässiga principer med, i förekommande fall iakttagande av den kommunala likställighets- och självkostnadsprincipen, genom sin verksamhet inom Uppsala kommun främja omställningen till ett fossilfritt och cirkulärt samhälle.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska bidra till att stärka hela Uppsalas utveckling genom att förvalta och utveckla en hållbar och effektiv vatten-, avlopps-, avfalls-, och biogasverksamhet till nytta för de som bor och verkar i Uppsala, nu och i framtiden.

Bolaget ska utarbeta, för beslut i kommunfullmäktige, förslag till bestämmelser för brukande av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Uppsala kommun (ABVA) och föreskrifter om taxa för brukande av den allmänna anläggningen samt förslag till verksamhetsområde.

Bolaget ska utarbeta, för beslut i kommunfullmäktige, förslag till renhållningsordning och avfallsplan samt förslag till taxa för kommunalt avfall.

Bolaget ska ta ut avgifter enligt de taxor kommunfullmäktige beslutat.

För att verka för ett effektivt resursutnyttjande och ekonomisk nytta ska bolaget identifiera möjliga intäkter för produkter och tjänster som bolaget kan tillhandahålla.

Bolaget ska ha planeringsansvar för att utveckla och tillämpa principerna som bidrar till en långsiktigt hållbar dagvattenhantering inom kommunen, att ta recipienthänsyn och att planera för alternativa avrinningsvägar är viktiga faktorer i detta. Ansvaret ska inkludera planering för hantering av markvatten i fysisk planering. Bolaget ska vara kommunens kompetensresurs avseende dagvatten.

Bolaget ska vara en föregångare i resurshushållning och ett effektivt tillvaratagande av material, energi och näringsämnen i cirkulära flöden, samt verka för minskad relativ vattenförbrukning.

Bolaget ska vara kommunens kompetensresurs avseende förvaltning av yt- och grundvattenresurser och har inom kommunen ansvar för Riksentresse för anläggningar för vattenförsörjning. Kompetenser nyttjas även för innovation och utveckling inom miljöteknikområdet.

Bolaget ska utveckla strategier för att kunna ställa miljökrav på upphandlade tjänster och därigenom åstadkomma en klimatomställning av fordonsflottan. Bolaget bidrar till cirkulär ekonomi i kommunen, har ett strategiskt utvecklingsansvar för drivmedel och

andra energibärare samt verkar för etablering av tankställen som stödjer omställningen till ett fossilfritt och cirkulärt samhälle.

Bolaget ska äga, driva och utveckla kommunens anläggningar för biogasverksamhet och Hovgårdens avfallsanläggning.

Finansiella ägardirektiv

Bolagets finansiella ägardirektiv utgörs av en investeringsram samt resultat före finansnetto. Resultatkravet omfattar inte resultat efter finansnetto.

Tabell 74. Finansiella ägardirektiv för Uppsala vatten och avfall AB, belopp i miljoner kronor.

	2027	2028	2029
Investeringar*	795	910	1 020
Resultatkrav: Resultat före finansnetto*	11	12	11
Resultat före finansnetto/nettoomsättning (%)	6%	6%	6%
Resultat efter finansnetto inkl avfallsskatt	7	7	7

* Resultatkravet avser den konkurrensutsatta verksamheten i Uppsala vatten och avfall AB, exklusive avfallsskatt. Investeringsramen avser hela bolaget.

Uppsala kommun exploatering AB

Bolagets föremål och verksamhet

Bolagets verksamhet är att inom Uppsala kommun äga och förvalta aktier i bolag verksamma inom Uppsala kommuns kompetensområde.

Bolagets syfte är att bedriva verksamheten, med iakttagande kommunallagens lokaliseringsprincip och likställighetsprincip, bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer i syfte att utöva en aktiv ägarstyrning.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Moderbolaget ska verkställa kommunfullmäktiges beslut som är av ägarkaraktär och följa upp att dotterbolagen arbetar utifrån de av kommunfullmäktige uppsatta ägardirektiven. Moderbolaget i exploateringskoncernen ska säkerställa att dotterbolagen, ska förvärva, utveckla och avyttra fastigheter i bolagsform i syfte att främja Uppsala kommuns stadsutveckling på kort och lång sikt.

Moderbolaget ska svara för samordningen av bolagskoncernen samt avgöra frågor som är gemensamma för bolagen. Moderbolaget ska säkerställa att största möjliga samordning sker mellan bolagen och inom kommunkoncernen.

Moderbolaget ska svara för löpande ekonomisk kontroll och uppföljning av bolagskoncernen samt för utveckling av effektiv styrning.

Moderbolaget ska vara en central funktion som möjliggör och skapar förutsättningar för dotterbolagen att fokusera på sina kärnverksamheter. I syfte att uppnå detta ska moderbolaget bland annat ansvara för:

- Löpande dialog med dotterbolagen
- Löpande bevaka och följa upp investeringar, förvärv och avyttringar.

Moderbolaget ska hantera ansökningar om och uppföljning av igångsättningstillstånd för investeringar med en projektkalkyl över 50 miljoner kronor. Moderbolaget har rätt att inom bolagskoncernen omdisponera den av kommunfullmäktige beslutade investeringsramen för respektive år.

Finansiella ägardirektiv

Moderbolagets finansiella ägardirektiv utgörs av en investeringsram samt resultat före finansnetto. Resultatkravet omfattar inte resultat efter finansnetto.

Tabell 75. Finansiella ägardirektiv för Uppsala kommun exploatering AB, belopp i miljoner kronor.

	2027	2028	2029
Investeringar	0	0	0
Resultatkrav: Resultat före finansnetto	-0,1	-0,1	-0,1
Resultat före finansnetto/nettoomsättning (%)	neg	neg	neg
Resultat efter finansnetto	-0,1	-0,1	-0,1

Uppsala stadsnodsutveckling södra AB

Bolagets föremål och verksamhet

Bolagets verksamhet är att inom Uppsala kommun förvärva, äga, bebygga, förvalta samt bedriva handel med fast egendom samt bedriva därmed förenlig verksamhet.

Bolagets syfte är att med iakttagande av kommunallagens lokaliseringsprincip och likställighetsprincip bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer i syfte att utveckla kommunens fastighetsäggande.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska bidra till att stärka hela Uppsalas utveckling genom att på affärsmässig grund i partnerskap utveckla fastigheter vid det nya stationsläget i södra Uppsala.

Bolaget ska verka i enlighet med kommunfullmäktiges beslut 22 maj 2023 § 88 gällande bildande av exploaterings- och utvecklingsbolag för utveckling av det nya stationsläget i den nya stadsnoden i södra Uppsala (KSN-2021-01271).

Finansiella ägardirektiv

Bolagets finansiella ägardirektiv utgörs av en investeringsram samt resultat före finansnetto. Resultatkravet omfattar inte resultat efter finansnetto.

Tabell 76. Finansiella ägardirektiv för Uppsala stadsnodsutveckling södra AB, belopp i miljoner kronor.

	2027	2028	2029
Investeringar	0	0	0
Resultatkrav: Resultat före finansnetto	-0,1	-0,1	-0,1
Resultat före finansnetto/nettoomsättning (%)	neg	neg	neg
Resultat efter finansnetto	-0,1	-0,1	-0,1

Uppsala kommun exploatering holding AB

Bolagets föremål och verksamhet

Föremålet för bolagets verksamhet är att inom Uppsala kommun äga och förvalta aktier i bolag verksamma inom Uppsala kommuns kompetensområde.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med iakttagande kommunallagens lokaliseringsprincip och likställighetsprincip, enligt affärsmässiga principer i syfte att förvalta och utveckla kommunens fastighetsäggande.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska bedriva verksamhet som holdingbolag med huvudsyfte att genom dotterbolag förvärva, äga, förvalta, utveckla och avyttra fastigheter och fastighetsrelaterade tillgångar i bolagsform.

Bolaget ska verka i syfte att främja Uppsala kommuns stadsutveckling på kort och lång sikt.

Finansiella ägardirektiv

Bolagets finansiella ägardirektiv utgörs av en investeringsram samt resultat före finansnetto. Resultatkravet omfattar inte resultat efter finansnetto.

Tabell 77. Finansiella ägardirektiv för Uppsala stadsnodsutveckling södra AB, belopp i miljoner kronor.

	2027	2028	2029
Investeringar	0	0	0
Resultatkrav: Resultat före finansnetto	1,8	1,8	1,8
Resultat före finansnetto/nettoomsättning (%)	62%	62%	62%
Resultat efter finansnetto	1,8	1,8	1,8

Kontroll och uppföljning av privata utförare och ersättningsmodeller

Uppsala kommun är ansvarig för verksamhet som genom avtal överlämnas till privata utförare och bestämmer verksamhetens mål, inriktning och omfattning samt sätter upp krav för dess kvalitet. Kommunen ansvarar även för att kontrollera och följa upp verksamhet som överlämnats till privata utförare. *Riktlinje för kontroll och uppföljning av privata utförare* tydliggör vilka krav som ställs på privata utförare av den kommunalt finansierade verksamheten i Uppsala kommun.

Enligt riktlinjen ska nämnderna årligen beskriva sina mål för den kommunalt finansierade verksamheten och tydliggöra relationen och fördelningen mellan verksamhet som bedrivs i egen regi och av privata utförare inom respektive nämnds ansvarsområde. Avsikter kring den framtida inriktningen av verksamheten ska framgå, exempelvis planer på större upphandlingar och förändringar inom utbud eller inriktning på insatser. Nämnderna ska även beskriva sina ersättningsmodeller.

I samband med verksamhetsplaneringen ska nämnderna planera och beskriva vad uppföljningen ska omfatta samt hur kontroll och insyn ska genomföras under året.

Kapitlet uppdateras till slutversionen av Mål och budget med nämndernas inlämnade förslag på planerad fördelning mellan verksamhet utförd i egenregi och av privata utförare inklusive ersättningsmodeller inom ansvarsområdet .

Bilagor

Bilaga 1 Resultaträkning budget 2027 samt plan för 2028–2029

Tabell 78. Resultaträkning budget 2027 samt plan för 2028–2029, belopp i miljoner kronor.

	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Verksamhetens intäkter	3 258	3 222	3 649	3 643	3 650
Verksamhetens kostnader	-18 619	-20 205	-21 253	-21 663	-22 198
Avskrivningar	-594	-453	-466	-505	-541
Verksamhetens nettokostnad	-15 955	-17 437	-18 070	-18 525	-19 089
Skatteintäkter	14 386	15 106	15 823	16 603	17 379
Generella statsbidrag och utjämning	2 146	2 293	2 274	2 341	2 288
Verksamhetens resultat	576	-37	28	420	579
Finansiella intäkter	654	733	875	1 034	1 191
Finansiella kostnader	-789	-589	-878	-1 068	-1 269
Resultat efter finansiella poster	441	106	25	386	501
Extraordinära poster (netto)	0	0	0	0	0
Årets resultat	441	106	25	386	501
<i>Resultat som andel av skatt, generella statsbidrag och utjämning</i>	2,7%	0,6%	0,1%	2,0%	2,5%
<i>Befolkning per 31/12</i>	249 726	252 411	253 122	254 705	256 366
Årets resultat exkl. kostnader spårväg/kollektivtrafik			569	765	
<i>Resultat som andel av skatt, generella statsbidrag och utjämning exkl. spårväg/kollektivtrafik</i>			3,1%	4,0%	

Bilaga 2 Finansförvaltningens budget 2027 samt plan för 2028-2029

Tabell 79. Finansförvaltningens budget 2027 samt plan för 2028-2029, belopp i miljoner kronor.

	Bokslut 2025	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Riktade statsbidrag	10	0	0	0	0
Internt debiterade PO-pålägg	2 674	2 688	2 834	2 907	2 962
Sociala avgifter exkl särskild löneskatt	-2 045	-2 109	-2 236	-2 281	-2 302
Förmånsbestämda pensioner, inkl särskild löneskatt	-81	-22	-18	-30	-50
Avgiftsbestämda pensioner, inkl särskild löneskatt	-547	-555	-578	-594	-608
Övriga pensionskostnader	-0	-2	-2	-2	-2
Summa PO-påslag, sociala avgifter och pensioner exkl ansvarsförbindelse	11	0	0	0	0
Pensionsutbetalning ansvarsförbindelsen	-154	-241	-259	-257	-255
Löneskatt på pensionsuppräknig	-17	-8	-7	-17	-21
Summa PO-påslag, sociala avgifter och pensioner	-160	-249	-266	-274	-276
Lokalhyror finansiell leasing	0	0	293	293	292
Avskrivningar finansiell leasing	0	0	-158	-158	-158
Övriga intäkter	1	0	0	0	0
Övriga kostnader	123	-11	-14	-14	-15
Verksamhetens nettokostnader	-37	-261	-145	-153	-156
Skatteintäkter	14 386	15 106	15 823	16 603	17 379
Generella statsbidrag och utjämning	1 699	1 848	1 804	1 870	1 817
Kommunal fastighetsavgift	433	445	471	471	471
Summa skatter, generella statsbidrag och utjämning	16 518	17 399	18 098	18 944	19 667
Kommunbidrag till nämnder	-16 354	-17 343	-18 119	-18 537	-19 072
Reserverat utrymme för behovsutveckling	0	0	0	-36	-72
Verksamhetens resultat	128	-205	-167	217	368
Kommunintern ränta på anläggningstillgångar	161	167	194	202	211
Ränteintäkter utlåning, placering, borgen	576	687	825	981	1 135
Räntekostnad inlåning	-460	-553	-694	-851	-1 043
Ränta på leasingskuld	0	0	-153	-146	-138
Uppräknig pensionsavsättning	-71	-34	-30	-70	-87
Aktieägartillskott USAB	0	0	0	0	0
Utdelning från dotterbolag	0	0	0	0	0
Övriga finansiella intäkter	60	46	51	53	56
Övriga finansiella kostnader	-258	-3	-1	-1	-2
Finansnetto	8	311	191	169	133
Årets resultat	136	106	25	386	501

Bilaga 3 Kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde

Tabell 80. Kommunbidrag per nämnd, belopp i tusental kronor.

	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Kommunfullmäktige	16 202	17 796	18 348	18 934
Valnämnden	14 951	5 137	5 296	16 066
Kommunrevision	7 744	8 631	8 383	8 651
Kommunstyrelsen	1 609 357	1 612 099	1 436 230	1 337 834
<i>varav KS-Kommunledningskontoret</i>	816 610	863 847	861 647	852 280
<i>varav KS-Stadsbyggnadsförvaltningen</i>	792 747	748 252	574 583	485 554
Arbetsmarknadsnämnden	909 891	922 352	934 529	951 434
Gatu- och samhällsmiljönämnd	866 295	919 189	978 797	1 039 158
Idrotts- och fritidsnämnden	482 452	559 158	602 208	624 789
Kulturnämnden	557 071	594 163	638 463	660 603
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	35 166	37 295	37 953	36 291
Namngivningsnämnden	2 116	2 197	2 265	2 338
Omsorgsnämnden	2 218 669	2 345 162	2 436 313	2 557 879
Plan- och byggnadsnämnden	83 980	83 400	87 592	86 628
Räddningsnämnden	227 651	239 898	248 912	262 681
Socialnämnden	1 046 910	1 082 715	1 100 764	1 124 629
Utbildningsnämnden	6 627 768	6 855 206	7 013 377	7 177 541
Äldrenämnden	2 612 396	2 809 509	2 962 158	3 139 662
Överförmyndarnämnden	24 818	25 318	25 892	26 530
Summa nämnder	17 343 437	18 119 225	18 537 480	19 071 648
<i>Procentuell förändring</i>		4,5%	2,3%	2,9%

Tabell 81. Kommunbidrag per verksamhetsområde, belopp i tusental kronor.

	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Politisk verksamhet	150 317	145 399	146 817	159 332
Infrastruktur mm	2 047 046	2 084 314	1 977 765	1 958 084
Kultur- och fritidsverksamhet	1 181 672	1 307 964	1 389 675	1 435 559
Pedagogisk verksamhet	6 856 516	7 087 160	7 252 574	7 423 934
Vård och omsorgsverksamhet	6 437 245	6 777 478	7 048 333	7 383 170
Särskilt riktade insatser	289 057	320 077	322 228	325 867
Affärsverksamhet	2 454	2 528	2 570	2 626
Kommunledning och gemensam verksamhet	379 130	394 305	397 518	383 075
Summa områden	17 343 437	18 119 225	18 537 480	19 071 647
<i>Procentuell förändring</i>		4,5%	2,3%	2,9%

Bilaga 4 Räddningsnämndens budget 2027-2028 samt plan 2029-2031

Enligt samverkansavtalet ska den gemensamma nämndens budget och inriktning för nästnästkommande år beslutas vid ett ägarsamråd. Budget 2027 för den gemensamma räddningsnämnden beslutades i ägarsamråd den 5 september 2025. Budget 2028 och plan 2029-2031 beslutas av ägarsamrådet den 4 september 2026.

Tabell 82. Räddningsnämndens budget, belopp i tusental kronor.

	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktade nivåpåverkande beslut)	280 934	293 743	308 749	319 938	337 636	354 836
Prisuppräknig enligt PKV från SKR 29 april 2026; 3,1% 2027, 3,3% 2028, 3,5% 2029	8 709	9 106	10 189	11 198	0	0
Kommunbidrag justerat för prisuppräknig	289 643	302 849	318 938	331 136	337 636	354 836
Riktade nivåpåverkande beslut	4 100	5 900	1 000	6 500	17 200	5 000
<i>Ny brandstation Knutby</i>	1 500	800				
<i>Ny brandstation Skärplinge</i>	800					
<i>Ny brandstation Söderfors</i>	800					
<i>Renovering Björklinge brandstation</i>	1 000					
<i>Ny brandstation i Österbybruk</i>		2 300				
<i>Miljöanpassa övningsfältet</i>		2 800				
<i>Rökskydd, renovering lokaler</i>			1 000			
<i>Tierps brandstation utökad bemanning till 1+4 (heltidspersonal)</i>				6 500		
<i>Östhammar ny brandstation</i>					6 500	
<i>Östhammars brandstation utökad bemanning till 1+4 (heltidspersonal)</i>					10 700	
<i>Fordonsverkstad vid Viktoria</i>						5 000
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut	293 743	308 749	319 938	337 636	354 836	359 836

Tabell 83. Räddningsnämndens budget fördelad per respektive kommun, belopp i tusental kronor.

	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031
Tierps kommun (11,0 % 2027, 10,9 % fr.o.m. 2028)	32 605	33 962	34 873	36 802	38 677	39 222
Uppsala kommun (77,7 % 2027, 77,8 % fr.o.m. 2028)	227 651	239 898	248 912	262 681	276 062	279 952
Östhammars kommun (11,3 % 2027, 11,3 % fr.o.m. 2028)	33 487	34 889	36 153	38 153	40 096	40 661
Totalt samtliga kommuner	293 743	308 749	319 938	337 636	354 836	359 836

Tabell 84. Kommunbidrag för Uppsala kommun fördelat per verksamhet, belopp i tusental kronor.

Uppsala kommun per verksamhet	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031
Infrastruktur	226 278	238 497	247 483	261 223	274 576	278 436
Politisk verksamhet	1 373	1 401	1 429	1 457	1 487	1 516
Totalt Uppsala kommun	227 651	239 898	248 912	262 681	276 062	279 952

Tabell 85. Räddningsnämndens investeringsbudget Uppsala kommun, belopp i tusental kronor.

	Budget 2026	Budget 2027	Budget 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031
Investeringsbudget	20 000	43 000	15 000	15 000	15 000	22 000

Bilaga 5 Överförmyndarnämndens budget 2027 samt plan 2028-2029

Enligt samverkansavtalet ska den gemensamma nämndens inriktning och budget för nästkommande år beslutas vid ett ägarsamråd. Budget 2027 samt plan 2028-2029 för den gemensamma överförmyndarnämnden beslutades i ägarsamråd den 8 maj 2026.

Tabell 86. Överförmyndarnämndens budget, belopp i tusental kronor.

	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)	38 620	40 719	41 642	42 586
Prisuppräkning enligt PKV från SKR 29 april 2026; 3,1% 2027, 3,3% 2028, 3,5% 2029	1 197	1 262	1 374	1 490
Resultatförstärkande åtgärder; 1% 2026, 2% 2027, 1% 2028, 1% 2029	-398	-840	-430	-441
Kommunbidrag justerat för prisuppräkning och resultatförstärkande åtgärder	39 419	41 142	42 586	43 635
Nivåpåverkande beslut	1 300	500	0	0
Nya lagkrav ger behov av ökar bemaning	0	500	0	0
Höjda arvoden gode män (2% 2026, ytterligare 2% 2027)	1 300	0	0	0
Tidsbegränsade beslut	100	0	0	0
Rekrytering av gode män	100	0	0	0
Kommunbidrag totalt, inklusive nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut	40 819	41 642	42 586	43 635

Tabell 87. Överförmyndarnämndens budget fördelad per respektive kommun, belopp i tusental kronor.

	Andel	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Enköping	11,9%	4 857	4 955	5 068	5 193
Heby	5,0%	2 041	2 082	2 129	2 182
Håbo	5,7%	2 286	2 374	2 427	2 487
Knivsta	3,8%	1 510	1 582	1 618	1 658
Tierp	5,1%	2 123	2 124	2 172	2 225
Uppsala	60,8%	24 818	25 318	25 892	26 530
Älvkarleby	2,3%	980	958	979	1 004
Östhammar	5,4%	2 204	2 249	2 300	2 356
Totalt samtliga kommuner	100%	40 819	41 642	42 586	43 635

Tabell 88. Kommunbidrag för Uppsala kommun fördelat per verksamhet, belopp i tusental kronor.

	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Flyktningmottagande	2 483	2 533	2 590	2 654
Politisk verksamhet	22 335	22 785	23 302	23 876
Totalt Uppsala kommun	24 818	25 318	25 892	26 530

Bilaga 6 Kommunbidrag, pedagogisk verksamhet

Tabell 89. Kommunbidrag, specifikation pedagogisk verksamhet. belopp i tusental kronor.

	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Förskola/barnomsorg	1 684 399	1 719 473	1 754 357	1 824 135
Fritidshem	287 998	292 013	295 390	295 638
Öppen fritidsverksamhet	55 278	61 844	66 251	69 698
Förskoleklass	196 201	203 419	202 750	196 003
Grundskola	2 958 259	3 054 265	3 119 596	3 180 408
Anpassad grundskola	226 913	251 523	267 976	286 312
Gymnasieskola	1 181 099	1 226 261	1 257 051	1 276 901
Anpassad gymnasieskola	89 125	104 300	112 239	114 039
Kommunal vuxenutbildning	177 244	174 062	176 964	180 800
Summa pedagogisk verksamhet	6 856 516	7 087 160	7 252 574	7 423 934
Procentuell förändring föregående år	3,7%	3,4%	2,3%	2,4%
Befolkning per 31/12	252 411	253 122	254 705	256 366
Nettokostnad per barn/elev				
Totalkostnad pedagogisk verksamhet per invånare (kr)	27 164	27 999	28 474	28 958
Antal förskolebarn vid aktuell servicegrad*	11 280	10 857	10 673	10 635
Nettokostnad per förskolebarn (tkr)	149	158	164	172
Antal elever grundskola 6-15 år, exkl anpassad grundskola	27 054	26 558	26 337	26 017
Nettokostnad per elev (tkr)	129	136	140	144
Antal elever anpassad grundskola 6-15 år	407	438	459	480
Nettokostnad per elev (tkr)	558	574	584	596
Antal elever gymnasieskola 16-18 år	8 686	8 794	9 071	9 148
Nettokostnad per elev (tkr)	136	139	139	140
Antal elever i anpassad gymnasieskola	149	171	181	180
Nettokostnad per elev (tkr)	598	610	620	634
Årlig procentuell förändring nettokostnad per elev				
Förskola/barnomsorg 1-5 år	3,3%	6,1%	3,8%	4,4%
Grundskola 6-15 år	4,2%	5,2%	2,9%	2,8%
Anpassad grundskola 6-15 år	0,8%	3,0%	1,7%	2,2%
Gymnasieskola 16-18 år	3,0%	2,5%	-0,6%	0,7%
Anpassad Gymnasieskola	1,5%	2,0%	1,7%	2,2%
Årlig procentuell demografi- och volymförändring per verksamhet (budget)				
Årlig procentuell demografiuppräknig förskola och pedagogisk omsorg	-0,8%	-3,7%	-1,7%	-0,4%
Årlig procentuell demografiuppräknig förskoleklass	-3,3%	0,7%	-2,0%	-5,4%
Årlig procentuell demografiuppräknig grundskola	-0,2%	-1,9%	-0,6%	-0,7%
Årlig procentuell volymuppräknig anpassad grundskola	6,0%	7,6%	4,8%	4,6%
Årlig procentuell demografiuppräknig gymnasieskola	3,0%	0,2%	0,0%	-0,5%
Årlig procentuell volymuppräknig anpassad gymnasieskola	16,0%	14,8%	5,8%	-0,6%

* Budget servicegrad 2026 (90%), 2027 (90%), 2028 (90%), 2029 (90%)

Bilaga 7 Kommunbidrag, vård- och omsorgsverksamhet

Tabell 90. Kommunbidrag, specifikation vård- och omsorgsverksamhet, belopp i tusental kronor.

	Budget 2026	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Äldreomsorg	2 722 866	2 937 608	3 093 222	3 274 797
varav förebyggande insatser	92 232	94 999	96 582	98 676
varav insatser enligt SoL och HSL	2 643 634	2 842 609	2 996 640	3 176 121
Vård och omsorg om personer med funktionsnedsättning	2 091 307	2 213 786	2 301 919	2 419 340
varav förebyggande insatser	47 603	50 531	51 373	52 487
varav insatser enligt SoL och HSL	362 734	380 617	386 962	395 350
varav insatser enligt LSS och SFB	1 680 970	1 782 638	1 863 584	1 971 503
Färdtjänst	134 069	130 590	132 768	135 646
Individ- och familjeomsorg	1 450 955	1 469 695	1 494 195	1 526 589
varav missbruks- och övrig vård av vuxna och äldre	246 609	257 607	261 902	267 580
varav barn- och ungdomsvård	767 546	791 040	804 226	821 662
varav ekonomiskt bistånd	436 800	421 048	428 067	437 347
Familjerätt	25 048	25 799	26 229	26 798
Summa vård- och omsorgsverksamhet	6 437 245	6 777 478	7 048 333	7 383 170
Procentuell förändring föregående år	5,1%	5,5%	4,0%	4,8%
Befolkning per 31/12	252 411	253 122	254 705	256 366
Totalkostnad vård och omsorg per invånare (kr)	25 503	26 776	27 673	28 799
Årlig procentuell demografiuppräknings (budget)				
Ordinärt och särskilt boende, äldre 65-79 år	-0,5%	0,2%	0,0%	0,7%
Ordinärt och särskilt boende, äldre 80-89 år	7,3%	7,1%	5,5%	4,3%
Ordinärt och särskilt boende, äldre 90-w år	6,6%	6,3%	4,1%	5,1%
Nettokostnad per invånare (kronor)				
Äldreomsorg	10 839	11 606	12 144	12 774
varav förebyggande insatser	365	375	379	385
varav insatser enligt SoL och HSL	10 474	11 230	11 765	12 389
Vård och omsorg om personer med funktionsnedsättning	8 285	8 746	9 038	9 437
varav förebyggande insatser	189	200	202	205
varav insatser enligt SoL och HSL	1 437	1 504	1 519	1 542
varav insatser enligt LSS och SFB	6 660	7 043	7 317	7 690
Färdtjänst	531	516	521	529
Individ- och familjeomsorg	5 748	5 806	5 866	5 955
varav missbruks- och övrig vård av vuxna och äldre	977	1 018	1 028	1 044
varav barn- och ungdomsvård	3 041	3 125	3 157	3 205
varav ekonomiskt bistånd	1 731	1 663	1 681	1 706
Familjerätt	99	102	103	105

Bilaga 8 Ekonomiskt beräkningsunderlag 2027–2029 per nämnd

Kommunfullmäktige

Tabell 91. Ekonomiskt beräkningsunderlag för kommunfullmäktige, belopp i tusental kronor.

Verksamhet	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)	16 203	17 796	18 348
Prisuppräknning * (2027; 3.0%) (2028; 3.1%) (2029; 3.2%)	486	552	587
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2027; 0.0%) (2028; 0.0%) (2029; 0.0%)	0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder generella	0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder riktade	0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder	16 689	18 348	18 935
Nivåpåverkande beslut	1 107	0	0
Nya regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda	1 107	0	0
Politisk verksamhet			
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut	17 796	18 348	18 935
Tidsbegränsade beslut	0	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut	17 796	18 348	18 934

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Tabell 92. Kommunbidrag totalt per verksamhet för kommunfullmäktige, belopp i tusental kronor.

	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Kommungemensam verksamhet	3 384	3 489	3 600
Politisk verksamhet	14 412	14 859	15 334
Kommunbidrag totalt per verksamhet	17 796	18 348	18 934

Valnämnden

Tabell 93. Ekonomiskt beräkningsunderlag för valnämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)	4 951	5 137	5 296
Prisuppräknning * (2027; 3.0%) (2028; 3.1%) (2029; 3.2%)	149	159	169
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2027; 0.0%) (2028; 0.0%) (2029; 0.0%)	0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder generella	0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder riktade	0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder	5 100	5 296	5 465
Nivåpåverkande beslut	37	0	0
Nya regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda	37	0	0
Politisk verksamhet			
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut	5 137	5 296	5 465

	Verksamhet	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Tidsbegränsade beslut		0	0	10 600
<i>Digitala röstlängder införs 2029</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	0	0	600
<i>Finansiering EU-val 2029</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	0	0	9 400
<i>Förändrat valsedelssystem 2029</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	0	0	600
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		5 137	5 296	16 066

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Tabell 94. Kommunbidrag totalt per verksamhet för valnämnden, belopp i tusental kronor.

	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Politisk verksamhet	5 137	5 296	16 066
Kommunbidrag totalt per verksamhet	5 137	5 296	16 066

Kommunrevisionen

Tabell 95. Ekonomiskt beräkningsunderlag för kommunrevisionen, belopp i tusental kronor.

	Verksamhet	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		7 744	8 131	8 383
Prisuppräknning * (2027; 3.0%) (2028; 3.1%) (2029; 3.2%)		232	252	268
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2027; 0.0%) (2028; 0.0%) (2029; 0.0%)		0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder riktade		0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		7 976	8 383	8 651
Nivåpåverkande beslut		155	0	0
<i>Nya regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	155	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		8 131	8 383	8 651
Tidsbegränsade beslut		500	0	0
<i>Dubbla revisionskostnader året efter valår</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	500	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		8 631	8 383	8 651

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Tabell 96. Kommunbidrag totalt per verksamhet för kommunrevision, belopp i tusental kronor.

	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Politisk verksamhet	8 631	8 383	8 651
Kommunbidrag totalt per verksamhet	8 631	8 383	8 651

Kommunstyrelsen – kommunledningskontoret

Tabell 97. Ekonomiskt beräkningsunderlag för kommunstyrelsen – kommunledningskontoret, belopp i tusental kronor.

Verksamhet		Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		770 560	796 027	817 997
Prisuppräknig * (2027; 3.0%) (2028; 3.1%) (2029; 3.2%)		23 117	24 677	26 176
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2027; -1.3%) (2028; -1.4%) (2029; -1.0%)		-10 000	-11 408	-8 442
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	-11 408	-8 442
Resultatförstärkande åtgärder riktade		-10 000	0	0
Resursoptimering och effektiv bemanningsplanering	Infrastruktur, skydd m.m	-2 000	0	0
Resursoptimering och effektiv bemanningsplanering	Kommungemensam verksamhet	-2 000	0	0
Resursoptimering och effektiv bemanningsplanering (kommungemensamma funktioner)	Kommungemensam verksamhet	-5 000	0	0
Ökad extern finansiering	Infrastruktur, skydd m.m	-1 000	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		783 677	809 296	835 731
Nivåpåverkande beslut		12 350	8 700	0
Färdigställande Studenternas fotbollsarena	Fritidsverksamhet	3 500	0	0
Kommunstyrelsens politiska verksamhet, inklusive partistöd	Politisk verksamhet	1 250	0	0
Motverka välfärdsbrott och oseriösa leverantörer	Kommungemensam verksamhet	1 000	0	0
Ny hyressättningsmodell införs av Uppsala kommun arenor och fastigheter AB	Kommungemensam verksamhet	6 200	6 200	0
Nya regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda	Politisk verksamhet	157	0	0
Satsning näringsliv	Infrastruktur, skydd m.m	700	0	0
STUNS innovationsstödssystem	Infrastruktur, skydd m.m	1 660	0	0
Teknisk justering: Avtal/kostnad för tidigare tomställda lokaler som återtas i bruk av utbildningsnämnden överförs från fastighetsavdelningen till utbildningsnämnden	Kommungemensam verksamhet	-17 111	0	0
Teknisk justering: Avtal/kostnad för tomställda lokaler som inte nyttjas inom utbildningsnämnden övergår till KS-KLK (fastighetsavdelningen)	Kommungemensam verksamhet	7 644	0	0
Teknisk justering: Finansiering av driftsbidrag till Uppsala stadsteater AB för genomförandet av sommarteatern i Gottsunda övergår från kulturnämnden till KS-KLK	Kulturverksamhet	1 900	0	0
Utveckling destination och evenemang	Infrastruktur, skydd m.m	2 800	0	0
Ökat driftbidrag till Museiföreningen Lennakatten inför nytt stationsläge	Infrastruktur, skydd m.m	350	0	0
Ökat driftbidrag UKK (index och hållbarhetsutvecklande programverksamhet)	Kulturverksamhet	2 300	2 500	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		796 027	817 996	835 731
Tidsbegränsade beslut		67 820	43 650	16 550
Driftbidrag till UKAF för mötesplats Fyrishov	Fritidsverksamhet	0	2 500	2 500
Driftbidrag UKK: Kulturlyft prioriterade områden	Kulturverksamhet	2 380	0	0

	Verksamhet	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Driftbidrag Uppsala stadsteater: Kulturyft prioriterade områden	Kulturverksamhet	300	0	0
Genomförande av NIS2-direktivet, CER-direktivet och kommunal anslutning till utbetalningsmyndigheten	Kommungemensam verksamhet	6 500	6 500	0
Handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt trygghetsskapande åtgärder	Infrastruktur, skydd m.m	4 050	4 050	4 050
Jubileumsår	Kulturverksamhet	7 000	0	0
Medaljmiddag	Politisk verksamhet	1 600	1 600	0
Platsaktivering gator och torg i city 2026-2028	Infrastruktur, skydd m.m	4 000	4 000	0
Samarbetsavtal med Citysamverkan 2023-2027	Infrastruktur, skydd m.m	800	0	0
Samordning klimatbudget 2025-2027	Infrastruktur, skydd m.m	750	0	0
Satsning på friidrottsevenemang	Infrastruktur, skydd m.m	140	0	0
Stärka och bygga ut kommunens förmåga till krisberedskap och civilt försvar	Infrastruktur, skydd m.m	6 000	4 000	5 000
Säkrande av kommungemensamma systemstöd	Kommungemensam verksamhet	28 000	19 000	3 000
Uppsala International Hub (tidigare talangattraktion) 2025-2027	Infrastruktur, skydd m.m	800	0	0
Utbildning för förtroendevalda ny mandatperiod	Politisk verksamhet	1 000	0	0
Öka takten för nya LSS-bostäder (två projektledare på fastighetsavdelningen)	Kommungemensam verksamhet	2 000	2 000	2 000
Överenskommelse om affärs- och medborgarplats (AMP) 2025-2027	Infrastruktur, skydd m.m	2 500	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		863 847	861 647	852 280

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Tabell 98. Kommunbidrag totalt per verksamhet för kommunstyrelsen – kommunledningskontoret, belopp i tusental kronor.

	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Fritidsverksamhet	61 637	65 165	66 523
Infrastruktur, skydd m.m	175 428	171 045	171 492
Kommungemensam verksamhet	390 921	394 029	379 475
Kulturverksamhet	158 094	153 388	156 713
Politisk verksamhet	64 377	64 407	64 169
Öppna insatser, äldre	13 390	13 613	13 908
Kommunbidrag totalt per verksamhet	863 847	861 647	852 280

Kommunstyrelsen – stadsbyggnadsförvaltningen

Tabell 99. Ekonomiskt beräkningsunderlag för kommunstyrelsen – stadsbyggnadsförvaltningen, belopp i tusental kronor.

Verksamhet		Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		76 847	79 852	81 683
Prisuppräknig * (2027; 3.0%) (2028; 3.1%) (2029; 3.2%)		2 305	2 475	2 614
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2027; -1.3%) (2028; -1.4%) (2029; -1.0%)		-1 000	-1 144	-843
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	-1 144	-843
Resultatförstärkande åtgärder riktade		-1 000	0	0
Effektivare skogsförvaltning	Infrastruktur, skydd m.m	-300	0	0
Resursoptimering och effektiv bemanningsplanering	Infrastruktur, skydd m.m	-700	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		78 152	81 183	83 454
Nivåpåverkande beslut		1 700	500	0
Medborgarbudget	Infrastruktur, skydd m.m	1 200	0	0
Utökad skogsförvaltning samt förstärkningsåtgärder för cinnoberbaggen	Infrastruktur, skydd m.m	500	500	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		79 852	81 683	83 454
Tidsbegränsade beslut		668 400	492 900	402 100
Fyrspår exklusive spårväg	Infrastruktur, skydd m.m	95 900	88 300	80 000
Göra Fyrisån badbar 2030	Infrastruktur, skydd m.m	1 500	1 500	1 500
Klimatbudgetåtgärd (1.01): Spårväg - kreditivränta (Finansiell kostnad)	Infrastruktur, skydd m.m	25 100	56 900	126 400
Klimatbudgetåtgärd (1.01): Spårväg - utrangeringar (Finansiell kostnad)	Infrastruktur, skydd m.m	56 700	6 700	0
Klimatbudgetåtgärd (1.01): Spårväg/Kollektivtrafik - förarbeten inklusive ledningsflytt	Infrastruktur, skydd m.m	349 500	254 600	134 900
Klimatbudgetåtgärd (1.01): Spårväg/Kollektivtrafik - samtliga projekt förutom förarbeten och ledningsflytt	Infrastruktur, skydd m.m	113 300	60 500	53 100
Kompletterande analyser av trafiknätet för att säkerställa en robust och hållbar översiktsplan	Infrastruktur, skydd m.m	1 000	0	0
Kulturlyft prioriterade områden	Infrastruktur, skydd m.m	1 700	0	0
Landsbygdsriksdagen, genomförande	Infrastruktur, skydd m.m	0	2 000	0
Odlingslotter - utöka ytor för kollektiv odling	Infrastruktur, skydd m.m	1 000	500	0
Ulleråker drift (förvaltning)	Infrastruktur, skydd m.m	19 500	19 500	6 200
Ökad stadsodling	Infrastruktur, skydd m.m	2 400	2 400	0
Översiktsplan granskning, samråd och kommunikationsinsatser	Infrastruktur, skydd m.m	800	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		748 252	574 583	485 554

*Prisuppräknig sker på samtliga verksamheter

Tabell 100. Kommunbidrag totalt per verksamhet för kommunstyrelsen – stadsbyggnadsförvaltningen, belopp i tusental kronor.

	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Infrastruktur, skydd m.m	748 252	574 583	485 554
Kommunbidrag totalt per verksamhet	748 252	574 583	485 554

Arbetsmarknadsnämnden

Tabell 101. Ekonomiskt beräkningsunderlag för arbetsmarknadsnämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet		Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		872 917	880 452	895 129
Prisuppräknig * (2027; 3.0%) (2028; 3.1%) (2029; 3.2%)		26 187	27 294	28 644
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2027; -2.0%) (2028; -1.4%) (2029; -1.0%)		-18 000	-12 618	-9 238
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	-12 618	-9 238
Resultatförstärkande åtgärder riktade		-18 000	0	0
Digitalisering och effektivare förvaltning	Ekonomiskt bistånd	-5 000	0	0
Digitalisering och effektivare förvaltning	Gymnasial vuxenutbildning mm	-5 000	0	0
Digitalisering och effektivare förvaltning	Svenska för invandrare	-1 500	0	0
Effektivare lokalplanering	Ekonomiskt bistånd	-3 000	0	0
Vägvisaren avslutas	Ekonomiskt bistånd	-1 500	0	0
Ökad genomströmning elever	Svenska för invandrare	-2 000	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		881 104	895 128	914 535
Nivåpåverkande beslut		-653	0	0
Handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt trygghetsskapande åtgärder: Utbildnings- och jobbcentrum	Arbetsmarknad	5 700	0	0
IPS-coacher	Arbetsmarknad	3 500	0	0
Nya regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda	Politisk verksamhet	147	0	0
Ramanpassning ekonomiskt bistånd utifrån utvecklingen av försörjningsstöd (fler i arbete)	Ekonomiskt bistånd	-20 000	0	0
Satsning för att öka arbetsmarknadsanställningar	Arbetsmarknad	10 000	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		880 451	895 128	914 535
Tidsbegränsade beslut		41 900	39 400	36 900
Kraftsamling arbetsmarknadsanställningar, fler i arbete	Arbetsmarknad	2 500	0	0
Aktivitetskrav: Förutsättningar att etablera sig på arbetsmarknaden	Arbetsmarknad	36 900	36 900	36 900
Satsning 2026-2028 arbete åt alla	Arbetsmarknad	2 500	2 500	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		922 352	934 529	951 434

*Prisuppräknig sker på samtliga verksamheter

Tabell 102. Kommunbidrag totalt per verksamhet för arbetsmarknadsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Arbetsmarknad	315 049	317 102	320 622
Ekonomiskt bistånd	421 048	428 067	437 347
Grundläggande vuxenutbildning	34 607	35 184	35 947
Gymnasial vuxenutbildning mm	65 808	66 905	68 355
Infrastruktur, skydd m.m	9 195	9 348	9 551
Kulturverksamhet	762	775	791
Politisk verksamhet	2 236	2 273	2 323
Svenska för invandrare	73 647	74 875	76 498
Kommunbidrag totalt per verksamhet	922 352	934 529	951 434

Gatu- och samhällsmiljönämnden

Tabell 103. Ekonomiskt beräkningsunderlag för gatu- och samhällsmiljönämnd, belopp i tusental kronor.

Verksamhet		Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		467 308	488 717	518 502
Prisuppräknig * (2027; 3.0%) (2028; 3.1%) (2029; 3.2%)		14 019	15 150	16 592
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2027; -2.0%) (2028; -1.4%) (2029; -1.0%)		-9 700	-7 004	-5 351
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	-7 004	-5 351
Resultatförstärkande åtgärder riktade		-9 700	0	0
Digitalisering och förstärkt samordning	Infrastruktur, skydd m.m	-1 500	0	0
Effektivare organisation och utvecklade arbetssätt	Infrastruktur, skydd m.m	-1 700	0	0
Ökad effektivitet vid verksamhetsövergång färdtjänst	Färdtjänst/Riksfärdtjänst	-6 500	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		471 628	496 863	529 743
Nivåpåverkande beslut		17 089	21 639	13 629
Förändrad hyra enligt beslutad lokalförsörjningsplan	Infrastruktur, skydd m.m	261	3 689	1 229
Mål 30% krontäckning 2034: Utökad kostnad för skötsel/drift	Infrastruktur, skydd m.m	200	0	0
Nya regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda	Politisk verksamhet	128	0	0
Organisationsuppbyggnad för spårvägsdrift	Infrastruktur, skydd m.m	0	1 500	1 500
Reinvesteringsbidrag till vägföreningar	Infrastruktur, skydd m.m	1 500	0	0
Skötselkostnader Stabbyskogens naturreservat	Infrastruktur, skydd m.m	0	750	0
Teknisk justering: Hyreseffekt av UKAF:s nya hyressättningsmodell från idrotts-och fritidsnämnden till gatu- och samhällsmiljönämnden	Infrastruktur, skydd m.m	600	0	0
Utökad sopsaltning	Infrastruktur, skydd m.m	1 300	0	0

Verksamhet	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Ökad driftkostnad för ökad volym från investeringsprojekt (GSN) och exploateringsprojekt (KS)	12 800	15 700	10 900
Ökad skötsel i Vedyxaskogen och Råby som en konsekvens av ekologisk kompensation	300	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut	488 717	518 502	543 372
Tidsbegränsade beslut	430 472	460 295	495 785
Icke aktiveringsbara kostnader i investeringsprojekt	28 600	31 700	32 200
Kapitalkostnad och kreditivränta enligt beslutad investeringsbudget	285 785	303 827	324 207
Kapitalkostnader för tillkommande anläggningar från exploateringsprojekt	107 887	121 268	135 878
Klimatbudgetåtgärd (3.01): Utveckling och implementering av arbetssätt för hållbar masshantering	1 000	0	0
Minska PFAS i dricksvatten	1 800	0	0
Mål 30% kröntäckning 2034: Förstudier trädplantering 2026-2027	300	0	0
Skötselkostnader Stabbyskogens naturreservat	1 600	0	0
Vaksala torg med flera torg 2026-2030 (drift): Gröna, trivsamma och levande torg	1 000	1 000	1 000
Vattenkvalitet och badbarhet i Lötsjön, Ramsen med flera 2027-2030	2 500	2 500	2 500
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut	919 189	978 797	1 039 158

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Tabell 104. Kommunbidrag totalt per verksamhet för gatu- och samhällsmiljönämnd, belopp i tusental kronor.

	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Affärsverksamhet	2 528	2 570	2 626
Färdtjänst/Riksfärdtjänst	84 542	85 952	87 815
Infrastruktur, skydd m.m	830 049	888 171	946 567
Politisk verksamhet	2 070	2 104	2 150
Kommunbidrag totalt per verksamhet	919 189	978 797	1 039 158

Idrotts- och fritidsnämnden

Tabell 105. Ekonomiskt beräkningsunderlag för idrotts- och fritidsnämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)	479 953	556 158	601 208
Prisuppräknning * (2027; 3.0%) (2028; 3.1%) (2029; 3.2%)	14 399	17 241	19 239
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2027; -0.5%) (2028; -1.4%) (2029; -1.0%)	-2 472	-7 970	-6 204
Resultatförstärkande åtgärder generella	-2 472	-7 970	-6 204
Resultatförstärkande åtgärder riktade	0	0	0

	Verksamhet	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		491 879	565 429	614 242
Nivåpåverkande beslut		64 278	35 780	10 547
<i>Driftkostnader Gränby simhall</i>	<i>Fritidsverksamhet</i>	1 200	0	0
<i>Driftkostnader Uppsala Simarena</i>	<i>Fritidsverksamhet</i>	5 000	0	0
<i>Driftkostnader, förlängd livslängd Fyrishovs bad till 2045</i>	<i>Fritidsverksamhet</i>	9 900	0	0
<i>Förändrad hyra enligt beslutad lokalförsörjningsplan</i>	<i>Fritidsverksamhet</i>	46 402	34 480	9 247
<i>Klimatbudgetåtgärd (3.09): Förstärkt investeringsbidrag för miljö- och klimatarbete på föreningsägda anläggningar</i>	<i>Fritidsverksamhet</i>	1 000	0	0
<i>Nya regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	76	0	0
<i>Teknisk justering: Hyreseffekt av UKAF:s nya hyressättningsmodell från idrotts- och fritidsnämnden till gatu- och samhällsmiljönämnden</i>	<i>Fritidsverksamhet</i>	-600	0	0
<i>Volymökning - fem nya föreningar med anläggning</i>	<i>Fritidsverksamhet</i>	1 300	1 300	1 300
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		556 157	601 209	624 789
Tidsbegränsade beslut		3 000	1 000	0
<i>Pilot 2026-2027: Avgiftsfri simskola sommarlovet mellan åk 2-3</i>	<i>Fritidsverksamhet</i>	2 000	0	0
<i>Pilot 2027-2028 stöd till föreningar som möjliggör för äldre barn "nybörjare" att börja med en idrott</i>	<i>Fritidsverksamhet</i>	1 000	1 000	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		559 158	602 208	624 789
<i>*Prisuppräknings sker på samtliga verksamheter</i>				

Tabell 106. Kommunbidrag totalt per verksamhet för idrotts- och fritidsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Fritidsverksamhet	557 287	600 306	622 846
Politisk verksamhet	1 871	1 902	1 943
Kommunbidrag totalt per verksamhet	559 158	602 208	624 789

Kulturnämnden

Tabell 107. Ekonomiskt beräkningsunderlag för kulturnämnden, belopp i tusental kronor.

	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)	538 435	585 028	631 157
Prisuppräknings * (2027; 3.0%) (2028; 3.1%) (2029; 3.2%)	16 153	18 136	20 197
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2027; -0.7%) (2028; -1.4%) (2029; -1.0%)	-4 027	-8 384	-6 514
Resultatförstärkande åtgärder generella	-4 027	-8 384	-6 514
Resultatförstärkande åtgärder riktade	0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder	550 562	594 780	644 840

	Verksamhet	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Nivåpåverkande beslut		34 467	36 377	8 108
4H-gård Malma gård	Fritidsverksamhet	500	2 000	0
Ambulerande konsthall	Kulturverksamhet	0	0	1 400
Etablering och drift av Tryckeriet (tidigare Filmstaden, en plats för kulturverksamhet och Ungdomens hus)	Fritidsverksamhet	1 350	400	0
Etablering och drift av Tryckeriet (tidigare Filmstaden, en plats för kulturverksamhet och Ungdomens hus)	Kulturverksamhet	1 350	400	0
Förvaltning av Köttinspektionen som konstnärskivet kulturhus	Kulturverksamhet	0	1 000	1 000
Förändrad hyra enligt beslutad lokalförsljningsplan	Kulturverksamhet	2 472	10 595	0
Förändrad hyra enligt beslutad lokalförsljningsplan	Fritidsverksamhet	1 384	4 506	698
Förändrad hyra enligt beslutad lokalförsljningsplan	Öppen fritidsverksamhet	834	1 076	910
Handlingsplan Gottsunda/Valsätra: Trygghetsskapande åtgärder fritidsklubb Treklängen	Öppen fritidsverksamhet	3 200	0	0
Klimatbudgetåtgärd (6.03): Etablera och utveckla Klimathubben som en plats för kommunikation om klimatförändringar och klimatomställning	Kulturverksamhet	1 000	1 000	0
Lönesatsning Uppsala kulturskola (ramökning 2027-2028)	Kulturverksamhet	3 000	3 000	0
Medfinansiering Digifysisk mötesplats för barn och unga	Fritidsverksamhet	4 300	500	1 300
Möta förändring i lagstiftning om anställningsskydd, dygns- och veckovila samt uppnå en robust grundbemanning	Kulturverksamhet	3 000	3 000	0
Naturskolan och kultur i skolan	Kulturverksamhet	1 000	0	0
Ny fritidsklubb "Gamlis"	Öppen fritidsverksamhet	0	0	1 100
Ny fritidsklubb i Gamla Uppsala, drift exklusive lokalhyra 2028-2029	Öppen fritidsverksamhet	0	2 300	0
Nya regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda	Politisk verksamhet	77	0	0
Stärkt bemanning allaktivitetshus (för att uppnå utökade öppetider även i Gränby)	Fritidsverksamhet	1 500	0	0
Säkerställa infrastruktur för professionell danskonst	Kulturverksamhet	0	2 800	0
Teknisk justering: Finansiering av driftsbidrag till Uppsala stadsteater AB för genomförandet av sommar-teatern i Gottsunda övergår från kulturnämnden till KS-KLK	Kulturverksamhet	-1 900	0	0
Teknisk justering: Kulturhusens verksamhet ska redovisningsmässigt bokföras som kulturverksamhet istället för fritidsverksamhet	Fritidsverksamhet	-8 300	0	0
Teknisk justering: Kulturhusens verksamhet ska redovisningsmässigt bokföras som kulturverksamhet istället för fritidsverksamhet	Kulturverksamhet	8 300	0	0
Utökat verksamhetsbidrag för befintliga 4H-gårdar (Gränby, Årsta, Linnés Sävja)	Fritidsverksamhet	1 000	0	0
Utökning av Brantingsgårdens fritidsgård i ny lokal	Fritidsverksamhet	630	0	0
Utökning av Brantingsgårdens fritidsklubb i ny lokal	Öppen fritidsverksamhet	1 170	0	0

	Verksamhet	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Volymökning bibliotek	Kulturverksamhet	1 700	1 000	1 700
Volymökning museum	Kulturverksamhet	1 900	800	0
Volymökning öppen fritidsverksamhet	Öppen fritidsverksamhet	3 000	0	0
Återöppning av Brantingsbiblioteket	Kulturverksamhet	2 000	2 000	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		585 029	631 157	652 948
Tidsbegränsade beslut		9 135	7 306	7 653
Kapitalkostnad enligt beslutad investeringsbudget konst	Kulturverksamhet	6 915	7 306	7 653
Klimatbudgetåtgärd (6.03): Etablera och utveckla Klimathubben som en plats för kommunikation om klimatförändringar och klimatomställning	Kulturverksamhet	900	0	0
Kulturlyft prioriterade områden	Kulturverksamhet	620	0	0
Senarelagd ambitionsökning för Stenhagens kulturhus till följd av renovering	Kulturverksamhet	-600	0	0
Uppstartsbidrag 4H Malma gård	Fritidsverksamhet	1 300	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		594 163	638 463	660 603
<i>*Prisuppräknings sker på samtliga verksamheter</i>				

Tabell 108. Kommunbidrag totalt per verksamhet för kulturnämnden, belopp i tusental kronor.

	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Fritidsverksamhet	151 115	159 718	165 179
Kulturverksamhet	379 069	410 323	423 508
Politisk verksamhet	2 135	2 171	2 218
Öppen fritidsverksamhet	61 844	66 251	69 698
Kommunbidrag totalt per verksamhet	594 163	638 463	660 603

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Tabell 109. Ekonomiskt beräkningsunderlag för miljö- och hälsoskyddsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Verksamhet	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		31 266	33 495	34 053
Prisuppräknings * (2027; 3.0%) (2028; 3.1%) (2029; 3.2%)		938	1 038	1 090
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2027; -1.2%) (2028; -1.4%) (2029; -1.0%)		-386	-480	-351
Resultatförstärkande åtgärder generella		-386	-480	-351
Resultatförstärkande åtgärder riktade		0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		31 817	34 053	34 791
Nivåpåverkande beslut		1 677	0	0
Lagstiftningsdrivna nya förväntningar gällande välfärdsbrott, livsmedelsfusk, krisberedskap	Infrastruktur, skydd m.m	800	0	0
Myndighetsservice och handläggning som inte kan avgiftsfinansieras	Infrastruktur, skydd m.m	800	0	0

	Verksamhet	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Nya regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda	Politisk verksamhet	77	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		33 494	34 053	34 791
Tidsbegränsade beslut		3 800	3 900	1 500
Förstärkt skydd av hälsa och miljö med information, rådgivning och tillsyn 2026-2028	Infrastruktur, skydd m.m	1 200	1 200	0
Klimatbudgetåtgärd (2.06): Utveckla ny och effektiv klimattillsyn inom miljöbalkens tillämpningsområde i syfte att främja klimatomställningen 2027-2029	Infrastruktur, skydd m.m	1 400	1 500	1 500
PFAS-kompetenscentrum 2026-2028	Infrastruktur, skydd m.m	1 200	1 200	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		37 295	37 953	36 291

*Prisuppräknings sker på samtliga verksamheter

Tabell 110. Kommunbidrag totalt per verksamhet för miljö- och hälsoskyddsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Infrastruktur, skydd m.m	35 055	35 676	33 965
Politisk verksamhet	2 240	2 277	2 326
Kommunbidrag totalt per verksamhet	37 295	37 953	36 291

Namngivningsnämnden

Tabell 111. Ekonomiskt beräkningsunderlag för namngivningsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Verksamhet	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		2 116	2 197	2 265
Prisuppräknings * (2027; 3.0%) (2028; 3.1%) (2029; 3.2%)		63	68	72
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2027; 0.0%) (2028; 0.0%) (2029; 0.0%)		0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	0	0
Resultatförstärkande åtgärder riktade		0	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		2 180	2 265	2 337
Nivåpåverkande beslut		17	0	0
Nya regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda	Politisk verksamhet	17	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		2 197	2 265	2 337
Tidsbegränsade beslut		0	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		2 197	2 265	2 338

*Prisuppräknings sker på samtliga verksamheter

Tabell 112. Kommunbidrag totalt per verksamhet för namngivningsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Infrastruktur, skydd m.m	1 652	1 703	1 758
Politisk verksamhet	545	562	580
Kommunbidrag totalt per verksamhet	2 197	2 265	2 338

Omsorgsnämnden

Tabell 113. Ekonomiskt beräkningsunderlag för omsorgsnämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet		Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		2 219 969	2 344 662	2 435 813
Demografiuppräknig		1 029	813	1 206
Prisuppräknig * (2027; 3.0%) (2028; 3.1%) (2029; 3.2%)		66 630	72 710	77 985
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2027; -0.5%) (2028; -0.3%) (2029; -0.2%)		-11 000	-8 073	-5 923
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	-8 073	-5 923
Resultatförstärkande åtgärder riktade		-11 000	0	0
Reducerade kostnader för sjuklön och övertid	Särskilt boende/annat boende, funktionsnedsättning	-2 500	0	0
Reducerade kostnader för sjuklön och övertid	Ordinärt boende, funktionsnedsättning	-2 500	0	0
Reducerade kostnader för transportmedel	Färdtjänst/Riksfärdtjänst	-1 000	0	0
Robust bemanning, ökad samplanering av personal samt ökad personalkontinuitet i verksamheterna	Särskilt boende/annat boende, funktionsnedsättning	-1 000	0	0
Robust bemanning, ökad samplanering av personal samt ökad personalkontinuitet i verksamheterna	Ordinärt boende, funktionsnedsättning	-1 000	0	0
Samordnade insatser för att förhindra felaktiga utbetalningar	Särskilt boende/annat boende, funktionsnedsättning	-1 500	0	0
Samordnade insatser för att förhindra felaktiga utbetalningar	Ordinärt boende, funktionsnedsättning	-1 500	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		2 276 628	2 410 112	2 509 081
Nivåpåverkande beslut		68 034	25 700	48 800
Anhörigstöd, utökat uppdrag	Öppen verksamhet, funktionsnedsättning	1 500	0	0
Nya regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda	Politisk verksamhet	134	0	0
Nytt regelverk för brandskydd samt behov av utökat beredskapsförråd för hjälpmedel	Insatser enligt LSS	1 500	0	0
Trygghets- och kvalitetssatsning äldreomsorg genom förstärkt HR stöd	Särskilt boende/annat boende, funktionsnedsättning	300	0	0
Trygghets- och kvalitetssatsning äldreomsorg genom förstärkt HR stöd	Insatser enligt LSS	1 800	0	0
Trygghets- och kvalitetssatsning äldreomsorg genom förstärkt HR stöd	Ordinärt boende, funktionsnedsättning	200	0	0

	Verksamhet	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Utökad introduktion för nyanställda	Insatser enligt LSS	700	0	0
Volymutveckling LSS-insatser	Insatser enligt LSS	45 400	25 700	48 800
	Särskilt boende/annat boende,			
Volymutveckling SoL insatser	funktionsnedsättning	16 500	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		2 344 662	2 435 812	2 557 881
Tidsbegränsade beslut		500	500	0
Satsning 2026-2028 arbete åt alla	Insatser enligt LSS	500	500	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		2 345 162	2 436 313	2 557 879
<i>*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter</i>				

Tabell 114. Kommunbidrag totalt per verksamhet för omsorgsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Färdtjänst/Riksfärdtjänst	46 048	46 816	47 831
Insatser enligt LSS	1 782 638	1 863 584	1 971 503
Ordinärt boende, funktionsnedsättning	184 772	187 852	191 924
Ordinärt boende, äldre	13 802	14 190	14 703
Politisk verksamhet	2 928	2 977	3 041
Särskilt boende, äldre	81 866	83 900	86 745
Särskilt boende/annat boende, funktionsnedsättning	182 577	185 621	189 645
Öppen verksamhet, funktionsnedsättning	50 531	51 373	52 487
Kommunbidrag totalt per verksamhet	2 345 162	2 436 313	2 557 879

Plan- och byggnadsnämnden

Tabell 115. Ekonomiskt beräkningsunderlag för plan- och byggnadsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Verksamhet	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		81 706	83 400	84 792
Prisuppräknning * (2027; 3.0%) (2028; 3.1%) (2029; 3.2%)		2 451	2 585	2 713
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2027; -2.0%) (2028; -1.4%) (2029; -1.0%)		-1 700	-1 195	-875
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	-1 195	-875
Resultatförstärkande åtgärder riktade		-1 700	0	0
AI för att förenkla och automatisera obligatoriska ventilationskontroller (OVK)	Infrastruktur, skydd m.m	-400	0	0
Fler automationer i bygglovsprocessen	Infrastruktur, skydd m.m	-300	0	0
Tydligare styrning och ökad intäktssäkring genom förbättrad tidrapportering	Infrastruktur, skydd m.m	-1 000	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		82 457	84 790	86 630
Nivåpåverkande beslut		943	0	0
Ajourhållning av primärkartan efter ändring i plan- och byggnadslagen	Infrastruktur, skydd m.m	400	0	0
Ajourhållning av primärkartan efter öppna data-direktivet	Infrastruktur, skydd m.m	400	0	0

	Verksamhet	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Nya regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda	Politisk verksamhet	143	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		83 400	84 790	86 630
Tidsbegränsade beslut		0	2 800	0
Flygfotografering (vartannat år)	Infrastruktur, skydd m.m	0	1 600	0
Laserscanning (vart fjärde år)	Infrastruktur, skydd m.m	0	1 200	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		83 400	87 592	86 628

*Prisuppräknig sker på samtliga verksamheter

Tabell 116. Kommunbidrag totalt per verksamhet för plan- och byggnadsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Infrastruktur, skydd m.m	46 185	49 755	47 973
Ordinärt boende, funktionsnedsättning	13 268	13 489	13 781
Ordinärt boende, äldre	21 422	21 781	22 252
Politisk verksamhet	2 525	2 567	2 622
Kommunbidrag totalt per verksamhet	83 400	87 592	86 628

Räddningsnämnden

Tabell 117. Ekonomiskt beräkningsunderlag för räddningsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Verksamhet	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		227 651	239 898	248 912
Nivåpåverkande beslut		12 247	9 014	13 769
Enligt samverkansavtal och ägarsamråd	Politisk verksamhet	27	28	29
Enligt samverkansavtal och ägarsamråd	Infrastruktur, skydd m.m	12 220	8 986	13 740
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		239 898	248 912	262 681

Tabell 118. Kommunbidrag totalt per verksamhet för räddningsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Infrastruktur, skydd m.m	238 498	247 484	261 224
Politisk verksamhet	1 400	1 428	1 457
Kommunbidrag totalt per verksamhet	239 898	248 912	262 681

Socialnämnden

Tabell 119. Ekonomiskt beräkningsunderlag för socialnämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet		Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		1 044 500	1 082 715	1 100 764
Prisuppräknig * (2027; 3.0%) (2028; 3.1%) (2029; 3.2%)		31 335	33 564	35 224
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2027; -1.8%) (2028; -1.4%) (2029; -1.0%)		-19 600	-15 516	-11 360
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	-15 516	-11 360
Resultatförstärkande åtgärder riktade		-19 600	0	0
Effektiviserad boendekedja inom vuxenvården	Missbrukarvård och övrig vård för vuxna	-1 800	0	0
Fler hemmaplans-lösningar samt placeringar i nätverk	Barn- och ungdomsvård	-8 400	0	0
Minska behovet av extern öppenvård och vårddyggn på externa HVB	Barn- och ungdomsvård	-8 400	0	0
Ökat antal AI-baserade tolktjänster	Barn- och ungdomsvård	-1 000	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		1 056 235	1 100 763	1 124 629
Nivåpåverkande beslut		26 481	0	0
Handlingsplan Gottsunda/Valsätra: Barnsäkert, socialarbetare i skolan samt förstärkning myndighetsverksamhet	Barn- och ungdomsvård	3 750	0	0
Nya lagkrav för insatser inom socialtjänsten till vårdnadshavare, barn och unga när samtycke saknas	Barn- och ungdomsvård	11 000	0	0
Nya regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda	Politisk verksamhet	331	0	0
Ökade volymer inom barn- och ungdomsvård	Barn- och ungdomsvård	6 000	0	0
Ökade volymer inom vuxen missbruksvård	Missbrukarvård och övrig vård för vuxna	5 400	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		1 082 716	1 100 763	1 124 629
Tidsbegränsade beslut		0	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		1 082 715	1 100 764	1 124 629

*Prisuppräknig sker på samtliga verksamheter

Tabell 120. Kommunbidrag totalt per verksamhet för socialnämnden, belopp i tusental kronor.

	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Barn- och ungdomsvård	791 040	804 226	821 662
Familjerätt och familjerådgivning	25 799	26 229	26 798
Flyktmottagande	2 496	2 537	2 592
Missbrukarvård och övrig vård för vuxna	257 607	261 902	267 580
Politisk verksamhet	5 773	5 870	5 997
Kommunbidrag totalt per verksamhet	1 082 715	1 100 764	1 124 629

Utbildningsnämnden

Tabell 121. Ekonomiskt beräkningsunderlag för utbildningsnämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet		Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		6 618 769	6 803 668	6 982 377
Demografiuppräknig		-91 431	-36 672	-39 057
Prisuppräknig * (2027; 3.0%) (2028; 3.1%) (2029; 3.2%)		195 820	209 777	222 186
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2027; -0.3%) (2028; -1.4%) (2029; -1.0%)		-19 948	-96 977	-71 655
Resultatförstärkande åtgärder generella		-13 248	-96 977	-71 655
Resultatförstärkande åtgärder riktade		-6 700	0	0
Effektivare administrativ hantering av busskort	Grundskola	-4 000	0	0
Effektivare övergripande förvaltningsadministration	Grundskola	-1 500	0	0
Effektivare övergripande förvaltningsadministration	Förskola och pedagogisk omsorg	-700	0	0
Effektivare övergripande förvaltningsadministration	Gymnasieskola	-500	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		6 703 210	6 879 796	7 093 851
Nivåpåverkande beslut		100 457	102 581	67 691
10-årig grundskola	Grundskola	0	4 500	0
Fler barnskötare och förskollärare inom förskolan	Förskola och pedagogisk omsorg	30 400	38 300	41 200
För ökad lokalhyra per elev/förskola som överstiger utöver ordinarie uppräknig av ram	Förskola och pedagogisk omsorg	11 644	0	0
För ökad lokalhyra per elev/grundskola som överstiger utöver ordinarie uppräknig av ram	Grundskola	4 733	11 508	24 815
För ökad lokalhyra per elev/gymnasieskola som överstiger utöver ordinarie uppräknig av ram	Gymnasieskola	7 109	4 173	1 676
Förbättrat stöd i skolan	Gymnasieskola	0	3 400	0
Förbättrat stöd i skolan	Grundskola	0	10 000	0
Landsbygdsersättning grundskola	Grundskola	6 500	6 500	0
Ny lagstiftning: Mobilförbud	Grundskola	2 300	0	0
Nya regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda	Politisk verksamhet	104	0	0
Reglerad undervisningstid i grundskolan	Grundskola	18 900	18 900	0
Reglerad undervisningstid i gymnasieskolan	Gymnasieskola	3 100	3 100	0
Skärpta villkor för och ökad insyn i fristående verksamhet	Förskola och pedagogisk omsorg	1 400	200	0
Stärkt trygghet och studiero i skolan	Gymnasieskola	700	0	0
Stärkt trygghet och studiero i skolan	Grundskola	2 100	0	0
Teknisk justering: Avtal/kostnad för tomställda lokaler som inte nyttjas inom förskolan övergår till KS-KLK (fastighetsavdelningen)	Förskola och pedagogisk omsorg	-6 909	0	0

	Verksamhet	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Teknisk justering: Avtal/kostnad för tomställda lokaler som inte nyttjas inom grundskolan övergår till KS-KLK (fastighetsavdelningen)	Grundskola	-280	0	0
Teknisk justering: Avtal/kostnad för tomställda lokaler som inte nyttjas inom gymnasieskolan övergår till KS-KLK (fastighetsavdelningen)	Gymnasieskola	-455	0	0
Teknisk justering: Kostnader från tidigare tomställda lokaler som återtas för förskolan övergår från KS-KLK (fastighetsavdelningen) till grundskolan	Förskola och pedagogisk omsorg	4 927	0	0
Teknisk justering: Kostnader från tidigare tomställda lokaler som återtas för grundskola övergår från KS-KLK (fastighetsavdelningen) till grundskolan	Grundskola	1 280	0	0
Teknisk justering: Kostnader från tidigare tomställda lokaler som återtas för gymnasieskolan övergår från KS-KLK (fastighetsavdelningen) till grundskolan	Gymnasieskola	10 904	0	0
Utökad planeringstid i fritidshem	Fritidshem	2 000	2 000	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		6 803 667	6 982 377	7 161 542
Tidsbegränsade beslut		51 538	31 000	16 000
Behovsanpassat gymnasieutbud, fler elever i yrkesutbildning	Gymnasieskola	2 000	2 000	0
För ökad lokalhyra per elev/grundskola tidsbegränsat under anpassning demografi	Grundskola	7 538	0	0
Omställningsbidrag för bibehållen kvalitet utifrån vikande demografi	Förskola och pedagogisk omsorg	9 000	6 000	3 000
Omställningsbidrag för bibehållen kvalitet utifrån vikande demografi	Grundskola	33 000	23 000	13 000
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		6 855 206	7 013 377	7 177 541

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Tabell 122. Kommunbidrag totalt per verksamhet för utbildningsnämnden, belopp i tusental kronor.

	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Anpassad Grundskola	251 523	267 976	286 312
Anpassad gymnasieskola	104 300	112 239	114 039
Fritidshem	292 013	295 390	295 638
Förskola och pedagogisk omsorg	1 699 096	1 733 641	1 802 970
Förskoleklass	203 419	202 750	196 003
Grundskola	3 054 265	3 119 596	3 180 408
Gymnasieskola	1 226 261	1 257 051	1 276 901
Politisk verksamhet	3 952	4 018	4 105
Öppen förskola	20 377	20 716	21 165
Kommunbidrag totalt per verksamhet	6 855 206	7 013 377	7 177 541

Äldrenämnden

Tabell 123. Ekonomiskt beräkningsunderlag för äldrenämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet		Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)		2 610 746	2 806 509	2 962 158
Demografiuppräknning		134 182	107 083	110 879
Prisuppräknning * (2027; 3.0%) (2028; 3.1%) (2029; 3.2%)		82 348	90 321	98 337
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2027; -1.1%) (2028; -1.4%) (2029; -1.0%)		-31 000	-41 754	-31 714
Resultatförstärkande åtgärder generella		0	-41 754	-31 714
Resultatförstärkande åtgärder riktade		-31 000	0	0
Projekt Robust bemanning, reducering av kostnader för sjuklön och övertid	Ordinärt boende, äldre 80-89 år	-5 000	0	0
Projekt Robust bemanning, reducering av kostnader för sjuklön och övertid	Särskilt boende, äldre 80-89 år	-5 000	0	0
Reducering av kostnader för inhyrd legitimerad personal	Ordinärt boende, äldre 80-89 år	-5 000	0	0
Reducering av kostnader för inhyrd legitimerad personal	Särskilt boende, äldre 80-89 år	-5 000	0	0
Åtgärder kopplade till ökad samplanering inom hälso- och sjukvård	Ordinärt boende, äldre 80-89 år	-4 000	0	0
Åtgärder kopplade till ökad samplanering inom hälso- och sjukvård	Särskilt boende, äldre 80-89 år	-4 000	0	0
Ökat antal digitala lösningar	Ordinärt boende, äldre 80-89 år	-3 000	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder		2 796 276	2 962 159	3 139 660
Nivåpåverkande beslut		10 233	0	0
Insatser för chefsrekrytering utifrån riktmärket för antal medarbetare per chef	Särskilt boende, äldre 80-89 år	600	0	0
Insatser för chefsrekrytering utifrån riktmärket för antal medarbetare per chef	Ordinärt boende, äldre 80-89 år	2 400	0	0
Nya regler för ekonomiska ersättningar till förtroendevalda	Politisk verksamhet	133	0	0
Nytt regelverk för brandskydd samt behov av utökad beredskapsförråd för hjälpmedel	Särskilt boende, äldre 80-89 år	750	0	0
Nytt regelverk för brandskydd samt behov av utökad beredskapsförråd för hjälpmedel	Ordinärt boende, äldre 80-89 år	750	0	0
Trygghets- och kvalitetssatsning äldreomsorg genom förstärkt HR stöd	Särskilt boende, äldre 80-89 år	1 150	0	0
Trygghets- och kvalitetssatsning äldreomsorg genom förstärkt HR stöd	Ordinärt boende, äldre 80-89 år	1 150	0	0
Unga i vården	Särskilt boende, äldre 80-89 år	2 000	0	0
Utökad introduktion för nyanställda	Särskilt boende, äldre 80-89 år	650	0	0
Utökad introduktion för nyanställda	Ordinärt boende, äldre 80-89 år	650	0	0
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut		2 806 509	2 962 159	3 139 660
Tidsbegränsade beslut		3 000	0	0
Intensiv hemrehabilitering, förlängd satsning	Ordinärt boende, äldre 80-89 år	3 000	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut		2 809 509	2 962 158	3 139 662

*Prisuppräknning sker på samtliga verksamheter

Tabell 124. Kommunbidrag totalt per verksamhet för äldrenämnden, belopp i tusental kronor.

	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Ordinärt boende, äldre	1 070 892	1 126 788	1 193 358
Politisk verksamhet	2 381	2 420	2 473
Särskilt boende, äldre	1 654 627	1 749 981	1 859 063
Öppna insatser, äldre	81 609	82 969	84 768
Kommunbidrag totalt per verksamhet	2 809 509	2 962 158	3 139 662

Överförmyndarnämnden

Tabell 125. Ekonomiskt beräkningsunderlag för överförmyndarnämnden, belopp i tusental kronor.

Verksamhet	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)	24 818	25 318	25 892
Nivåpåverkande beslut	500	574	638
<i>Enligt samverkansavtal och ägarsamråd</i> Flyktingmottagande	50	57	64
<i>Enligt samverkansavtal och ägarsamråd</i> Politisk verksamhet	450	517	574
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut	25 318	25 892	26 530

Tabell 126. Kommunbidrag totalt per verksamhet för överförmyndarnämnden, belopp i tusental kronor.

	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Flyktingmottagande	2 532	2 589	2 653
Politisk verksamhet	22 786	23 303	23 877
Kommunbidrag totalt per verksamhet	25 318	25 892	26 530

Alla nämnder totalt

Tabell 127. Ekonomiskt beräkningsunderlag för alla nämnder totalt, belopp i tusental kronor.

	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029
Basbudget (fg års kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut)	16 096 458	16 839 160	17 454 729
Demografiuppräknings	43 780	71 224	73 028
Prisuppräknings	476 633	516 000	552 094
Resultatförstärkande åtgärder generella och riktade (2027; -0.7%) (2028; -1.2%) (2029; -0.8%)	-128 833	-212 524	-158 469
Resultatförstärkande åtgärder generella	-20 133	-212 524	-158 469
Resultatförstärkande åtgärder riktade	-108 700	0	0
Kommunbidrag justerat för demografi, pris och resultatförstärkande åtgärder	16 488 038	17 213 861	17 921 382
Nivåpåverkande beslut	351 119	240 865	163 182
Kommunbidrag efter nivåpåverkande beslut	16 586 688	17 189 510	17 809 760
Tidsbegränsade beslut	1 280 065	1 082 751	987 088
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande och tidsbegränsade beslut	18 119 225	18 537 480	19 071 647

Bilaga 9 Investeringar 2026–2030

Tabell 128. Investeringsbudget nämnder* 2027-2031. Belopp i miljoner kronor.

	2027	2028	2029	2030	2031
Kommunstyrelsen (KS) totalt	2 284	2 936	2 968	2 248	1 440
Varav KS-stadsbyggnadsförvaltning	2 074	2 769	2 857	2 166	1 359
- varav markförvärv	200	150	100	100	100
- varav spårväg	1 364	2 055	2 083	1 007	570
- varav fyrspår	138	186	280	657	354
- varav exploateringsprojekt	366	372	390	397	331
Varav KS-Kommunledningskontoret	210	166	111	82	82
Arbetsmarknadsnämnden	3	3	3	3	3
Gatu- och samhällsmiljönämnden	397	387	362	392	384
Idrotts- och fritidsnämnden	15	11	11	9	7
Kulturnämnden	33	32	19	26	20
- varav offentlig konst	15	15	16	16	16
Omsorgsnämnden	7	4	5	4	4
Plan- och byggnadsnämnden	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Räddningsnämnden	43	15	15	15	22
Socialnämnden	1	1	1	1	1
Utbildningsnämnden	67	62	76	65	56
Äldrenämnden	29	12	18	27	17
Finansförvaltningen (finansiell leasing)	0	0	0	0	0
Summa bruttoinvesteringar nämnder	2 880	3 463	3 477	2 791	1 954
Statlig finansiering spårväg (KS)	-575	-1 207	-722	-303	-38
Extern exploateringsfinansiering (KS)	-108	-100	-100	-520	-104
Summa finansiering	-683	-1 306	-822	-823	-142
Summa nettoinvesteringar nämnder	2 197	2 157	2 655	1 968	1 812

* Kommunfullmäktige, valnämnden, kommunrevisionen, miljö- och hälsoskyddsnämnden, namngivningsnämnde och överförmyndarnämnden har ingen investeringsram.

Tabell 129. Specifikation per investeringskategori gatu- och samhällsmiljönämnden, belopp i miljoner kronor.

	2027	2028	2029	2030	2031
Infrastruktur					
- varav park barn natur biologisk mångfald	61	63	56	63	55
- varav stadsutveckling stråk-förbindelser	99	93	125	178	150
- varav stadsutveckling allmän plats	62	53	20	15	48
- varav gång- och cykelfrämjande åtgärder	45	47	39	39	44
- varav hållbart resande - mobilitet	38	31	29	26	22
- varav teknik och miljöutveckling	92	100	94	71	66
Gatu- och samhällsmiljönämnden totalt	397	387	362	392	384

Tabell 130. Investeringsbudget kommunala bolag* 2026–2030, belopp i miljoner kronor.

	2027	2028	2029	2030	2031
Uppsalahem	1 295	1 516	1 607	1 763	1 848
Uppsala bostadsförmedling AB	1	1	1	1	1
Uppsala kommun arenor och fastigheter	784	713	364	208	148
Uppsala kommun skol- och omsorgsfastigheter AB	1 146	1 371	1 412	1 227	644
Uppsala konsert och kongress AB	5	5	5	5	5
Uppsala parkering och mobilitet AB	13	14	9	19	47
Uppsala stadsteater AB	9	11	8	19	4
Uppsala vatten och avfall AB	795	910	1 020	1 035	1 250
Summa	4 048	4 540	4 426	4 277	3 947

*Destination Uppsala AB och Exploateringskoncernens bolag har ingen investeringsram.

Tabell med specifikation kommunala bolag investeringar över 50 miljoner kronor, belopp i miljoner kronor tillkommer till slutversionen av Mål och budget.

Bilaga 10 Kassaflöde exploateringsprojekt

Tabellen omfattar exploateringsprojekt som förväntas ha betydande kassaflöden under perioden. Anpassning mot bedömd genomförandegrad är gjord på helheten utifrån osäker framdrift i enskilda projekt. Kolumner "Mark" avser markförsäljning respektive anskaffningskostnader. Kolumner "Anläggning" avser utbyggnad respektive finansiering av allmän plats inom exploateringsområdet.

Tillkommer till slutversionen av Mål och budget.

Bilaga 11 Kommunfullmäktiges indikatorer och nationella nyckeltal för Agenda 2030

Bilagan innehåller indikatorer kopplade till fokusmålen. Indikatorernas värde har där det är möjligt färgmarkerats för att illustrera hur Uppsalas status ligger till i förhållande till övriga kommuner i Sverige. Kommunerna rangordnas efter sina resultat, och de bästa resultaten får grön färg, de sämsta får rosa färg och de i mitten får gul färg.

Tabell 131. Färgmarkering för indikatorernas värde.

Grönt	Kommunen är bland de bästa 25 procenten bland kommuner
Gult	Kommunen är bland de mittersta 50 procenten bland kommuner
Rosa	Kommunen är bland de sämsta 25 procenten bland kommuner

Färgsättningen visar om Uppsala kommun har bra eller dålig position jämfört med andra kommuner. Den talar inte om ifall resultaten är bra eller dåliga. En kommun kan ha dåliga resultat jämfört med andra trots att resultatet egentligen är bra (och vice versa). Utfallen jämförs där det är möjligt även med ett resultatnätverk, R12. I R12 ingår Eskilstuna, Gävle, Helsingborg, Jönköping, Linköping, Lund, Norrköping, Södertälje, Umeå, Uppsala, Västerås och Örebro.

Med källa menas vart statistiken är hämtad och var statistiken beskrivs närmare. När det under källa uppges ett identifikationsnummer är uppgiften hämtad från kommundatabasen Kolada (www.kolada.se) och identifikationsnumret kan användas för att söka efter uppgiften där.

Fokusmål 1. Ekonomin – Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden

Tabell 132. Indikatorer till fokusmål 1. Ekonomin – Uppsala ska säkra en stark ekonomi och värna välfärden.

Målsättning	Indikator	2022	2023	2024	2025	R12	Källa/Koladaid
Långsiktigt mål för ekonomiskt resultat är minst 2 procent.	1. Ekonomiskt resultat:						
Kommunens ekonomiska resultat som andel av skatter, generella statsbidrag och utjämning (%) ska uppgå till 0,1 procent 2027 och 2,6 procent 2029.	Kommunens ekonomiska resultat som andel av skatter, generella statsbidrag och utjämning (%)	4,8	1,4	1,2	2,7		Egen uppföljning
Målsättning för kommunkoncernens ekonomiska resultat tillkommer till slutversionen.	Kommunkoncernens ekonomiska resultat som andel av verksamhetens intäkter inklusive skatter, generella statsbidrag och utjämning (%)	3,9	1,9	1,6	1,9		Egen uppföljning

Målsättning	Indikator	2022	2023	2024	2025	R12	Källa/Koladaid
Långsiktigt mål för soliditeten är ett stabilt värde på omkring 27 procent eller ökande sett över kommande 10 år. Soliditet inklusive pensionsåtagande, kommunkoncern (%) ska uppgå till 25 procent 2027 och 24 procent 2029.	2. Soliditet inklusive pensionsåtagande, kommunkoncern (%)	27	30	27	26	32,4	N03034
Uppsalas nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS) ska vara bland de 25 procent av kommunerna med mest fördelaktiga nettokostnadsavvikelse.	3. Nettokostnadsavvikelse totalt (exkl. LSS), andel (%)	-4,5	-5,5	-5,8	-7,5	0,4	N00097
	Förskola inkl. öppen förskola, (%)	-9,5	-10,6	-11,3	-13,6	-0,8	N11024
	Fritidshem inkl. öppen fritidsverksamhet, (%)	-37	-32,2	-29,6	-30,2	-7,4	N13020
	Grundskola F-9, (%)	-6,7	-8,8	-6,7	-9,2	-2,7	N15001
	Gymnasieskola, (%)	5,9	6	6,4	2,3	-0,2	N17001
	Individ- och familjeomsorg, (%)	3,3	0,3	-1,9	-1,6	10,1	N30001
	Äldreomsorg, (%)	-0,8	-0,5	-3,9	-4,3	1,6	N20900
Andelen gymnasieelever med examen inom tre år ska öka till 74,5 procent 2027 och till 74,6 procent senast 2029.	4. Gymnasieelever med examen inom 3 år, hemkommun, andel (%)	69,7	71,5	73,8	74,4	72,3	N17445
	Kvinnor	72,1	73,1	75,8	75,3		
	Män	67,5	70,1	72	73,5		
Kvalitetsindex för LSS boenden och daglig verksamhet ska höjas till 72 2027 och till 74 senast 2029.	5. Kvalitetsindex LSS boende och daglig verksamhet (skala 0-100)	67	64	68		59	U28408
Kvalitetsindex för äldreomsorgen ska höjas till 60 2027 och till 70 senast 2029.	6. Kvalitetsindex äldreomsorg (skala 0-100)	32	38	47		53	U20404
Andelen medborgare med positiv uppfattning om kommunens bemötande ska öka till 84,5 procent 2027 och till 85,0 procent senast 2029.	7. Medborgarundersökningen – Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)		83		83,4	83,3	N00640
	Kvinnor		83,7		79,9		
	Män		82,3		86,7		
Index för hållbart medarbetarengagemang ska höjas till 82 2027 och till 83 senast 2029.	8. Medarbetarengagemang (HME) totalt kommunen – Totalindex (skala 0-100)	79	79	80	80	80	U00200

Målsättning	Indikator	2022	2023	2024	2025	R12	Källa/Koladaid
	Kvinnor	79	80	80	81		
	Män	78	78	78	79		
Sjukfrånvaron totalt bland kommunens anställda ska minska till 6,8 procent 2027 och till 6,7 procent senast 2029.	9. Sjukfrånvaro totalt bland anställda, kommun, andel (%)	8,3	8,1	7,1	7,0	7,0	N00090
	Kvinnor	9,1	8,8	7,8	7,8		
	Män	6,5	6,4	5,5	5,3		

Fokusmål 2. Jobben – Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa jobb åt alla

Tabell 133. Indikatorer till fokusmål 2. Jobben – Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa jobb åt alla.

Målsättning	Indikator	2022	2023	2024	2025	R12	Källa/Koladaid
Företagarnas helhetsbedömning av servicen i myndighetsutövningen ska förbättras till 76 2027 och till 79 senast 2029.	10. Företagsklimat Insikt – Totalt, Index (skala 0-100) (A2030)			76	75	75	U07453
Minst 2 000 nya jobb per år.	11. Nya jobb per år i Uppsala kommun	3312	982	635			SCB
	Kvinnor	1740	682	723			
	Män	1575	295	-35			
Andelen arbetslösa ska minska till 4,8 procent 2027 och till 4,5 procent senast 2029.	12. Arbetslösa i befolkningen, 18-65 år, andel (%)	5,0	4,8	4,9	5,0	6,7	N03920
	Kvinnor	4,7	4,5	4,5	4,7		
	Män	5,2	5	5,2	5,4		
Unga som varken arbetar eller studerar ska minska till 3,7 procent 2027 och till 3,5 procent senast 2029.	13. Invånare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%) (A2030)	3,9	3,8	4,1		5,6	N02797
	Kvinnor	2,9	2,9	3,0			
	Män	5,1	4,8	5,4			
Andelen vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd ska uppgå till högst 1,07 procent 2027 och till 1,01 procent senast 2029.	14. Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%) av befolkningen (A2030)	1,43	1,24	1,15		1,32	N31816
	Kvinnor	1,49	1,3	1,2			
	Män	1,37	1,17	1,09			

Målsättning	Indikator	2022	2023	2024	2025	R12	Källa/Koladaid
Andelen som anser att kommunen är en bra plats att bo och leva på ska öka till 95,7 procent 2027 och till 96,0 procent senast 2029.	15. Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)		93		95,6	90,6	N00667
	Kvinnor		93,3		97		
	Män		92,7		94,2		
Andelen som anser att det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen är bra ska öka till 82,5 procent 2027 och till 83,5 procent senast 2029.	16. Medborgarundersökningen – Det lokala kultur- och nöjeslivet i kommunen är bra, andel (%)		81,3		81,7	77,6	N00593
	Kvinnor		82,6		84		
	Män		80		79,2		

Fokusmål 3. Klimatet – Uppsala ska leda klimatomställningen

Tabell 134. Indikatorer till fokusmål 3. Klimatet – Uppsala ska leda klimatomställningen.

Målsättning	Indikator	2022	2023	2024	2025	R12	Källa/Koladaid
Utsläppen av växthusgaser kommungeografiskt ska minska för att hålla Uppsalas utsläppsutrymme fram till 2030. Under planperioden ska utsläppen minska med 18–22 procent per år.	17. Utsläpp av växthusgaser, kommungeografiskt, koldioxidekvivalenter, kiloton	807	819				Egen uppföljning
Utsläppen av växthusgaser från kommunkoncernen ska under planperioden minska med 18–22 procent per år.	18. Utsläpp av växthusgaser, kommunkoncernen, koldioxidekvivalenter, kiloton	29,2	26,3	25,8			Egen uppföljning
Andel resor med gång, cykel eller kollektivtrafik ska öka till 66 procent 2027 och till 77 procent senast 2029.	19. Andel (%) resor med gång, cykel och kollektivtrafik som huvudsakligt färdmedel för resor som börjar och slutar i Uppsala kommun	55	56	59	61		Kollektivtrafikbarometern
Faktisk materialåtervinning och förberedelse för återanvändning av kommunalt avfall ska uppgå till 57 procent 2027 och 59 procent senast 2029.	20. Faktisk materialåtervinning och förberedelse för återanvändning av kommunalt avfall, andel (%)			34	39	36	Egen uppföljning
Tillskapat områdesskydd (naturreservat och naturvårdsavtal) där kommunen är förvaltare ska öka genomsnittligen med 100 hektar per år.	21. Tillskapat områdesskydd (naturreservat och naturvårdsavtal) där kommunen är förvaltare, hektar/år	355	0	0	0		Egen uppföljning

Fokusmål 4. Tryggheten – Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor

Tabell 135. Indikatorer till fokusmål 4. Tryggheten – Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor.

Målsättning	Indikator	2022	2023	2024	2025	R12	Källa/Koladaid
Andel av befolkningen som avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott ska minska till 8,7 procent 2027 och till 8,5 procent senast 2029.	22. Andel (%) av befolkningen (16-84 år) som ganska/mycket ofta avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott (Uppgiften gäller beteende för de två föregående kalenderåren)	11	10	11	9	13	BRÅ
Andel som känner sig trygg utomhus i området där de bor när det är mörkt ute ska öka till 77,0 procent 2027 och till 77,5 procent senast 2029.	23. Medborgarundersökningen - Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel (%)		72,6		76,8	76,3	N00610
	Kvinnor		67,5		73,0		
	Män		77,9		80,9		
Antal anmälda våldsbrott per 100 000 invånare ska minska till 881 2027 och till 863 senast 2029.	24. Anmälda våldsbrott, antal/100 000	806	777	879	899	1050	N07403
Andel barn och unga med psykisk ohälsa ska minska till 9,6 procent 2027 och till 9,3 procent senast 2029.	25. Psykisk ohälsa bland barn och unga, andel (%)	9,2	9,6	10,3		9,4	N33820
	Kvinnor	9,4	9,8	10,5			
	Män	9	9,4	10,0			
Antal deltagartillfällen i idrottsföreningar per invånare 7-20 år ska öka till 33,5 2027 och till 35,2 senast 2029.	26. Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år (A2030)	29,6	31,2	33,1		34,4	U09800
	Kvinnor	25,3	26,2	28,0			
	Män	33,7	36	38,2			
Andel barn inskrivna i förskola ska öka till 84,0 procent 2027 och till 84,4 procent senast 2029.	27. Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (%) (A2030)	82,7	84,2	80,1	83,5	87,2	N11800
Antal barn och unga per 1000 invånare som varit placerade på HVB eller familjehem ska minska till 10,7 2027 och till 10,5 senast 2029.	28. Barn och unga 0–20 år som har varit placerade på HVB eller familjehem någon gång under året, antal/1000 invånare	8,8	10,9	11,0		11,4	N33818
	Kvinnor	8,6	10	10,3			
	Män	9	11,7	11,8			
Andel trångbodda hushåll med barn ska minska till 24,0 procent 2027 och till 22,5 procent senast 2029.	29. Andel (%) trångbodda hushåll med barn av totalt antal hushåll med barn	24,8	24,6			22,5	Boverket

Målsättning	Indikator	2022	2023	2024	2025	R12	Källa/Koladaid
Andelen av kommunens områden med socioekonomiska utmaningar (områdestyp 1 och 2) ska minska till 11 procent 2027 och till 10 procent senast 2029.	30. Andel (%) av kommunens områden (RegSO) med socioekonomiska utmaningar (områdestyp 1 och 2) (RegSO/geografiska områdena förändras något 2024)	13 (8 av 61)	16 (10 av 61)	13 (8 av 61)		19	Boverket
	Områdestyp 1	5	3	3			
	Områdestyp 2	8	13	10			

Nationella nyckeltal för Agenda 2030

År 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030 som innehåller de 17 Globala målen för hållbar utveckling. Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA) har i samverkan med kommuner tagit fram ett urval av nyckeltal som stöd för kommuners genomförande av Agenda 2030. En interaktiv presentation av nyckeltalen går att hitta i kommundatabasen Kolada (www.kolada.se). Här följer en sammanfattning av statusen för dessa nyckeltal för Uppsala kommun, så långt nyckeltalen har uppdaterats i maj 2026. Där det finns möjlighet att särredovisa kvinnor och män görs en sådan särredovisning. För en närmare beskrivning av nyckeltalet hänvisas till www.kolada.se.

Nyckeltalens värden har färgmarkerats för att illustrera hur Uppsalas status ligger till i förhållande till övriga kommuner i Sverige. För varje nyckeltal rangordnas alla kommuner efter sina resultat, och de högsta resultaten får grön färg, de med lägst får röd färg och de i mitten får gul färg. Saknas data på något nyckeltal visas det med grå färg.

Tabell 136. Färgmarkering för nyckeltalens värde.

Grönt	Kommunen är bland de bästa 25 procenten bland kommuner
Gult	Kommunen är bland de mittersta 50 procenten bland kommuner
Rosa	Kommunen är bland de sämsta 25 procenten bland kommuner
Grått	Det finns ingen data för kommunen

Färgsättningen visar om Uppsala kommun har bra eller dålig position jämfört med andra kommuner. Den talar inte om ifall resultaten är bra eller dåliga. En kommun kan ha dåliga resultat jämfört med andra trots att resultatet egentligen är bra (och vice versa).

Tabell 137. Övergripande indikator vid uppföljning av de nationella nyckeltalen för Agenda 2030.

Målsättning	Indikator	2022	2023	2024	2025	R12	Källa/Koladaid
Uppsala kommun ska vara bland de 25 procent bästa kommunerna i Sverige, alternativt uppvisa en trend som ligger i linje med eller över alla kommuners ovägda medel under den senaste fyraårsperioden avseende för kommunen relevanta indikatorer av nyckeltalen som Rådet för främjande av kommunala analyser (RKA) föreslår som stöd för kommunernas genomförande av Agenda 2030.	Andel (%) av nyckeltal till Agenda 2030 där kommunen når sin målsättning			78	75		Kolada – Jämföraren Agenda 2030 (Nyckeltalen som Rådet för Kommunal Analys (RKA) föreslår som stöd för kommunernas genomförande av Agenda 2030.)

Mål 1 Ingen fattigdom

Fattigdom omfattar fler dimensioner än den ekonomiska. Fattigdom innebär bland annat även brist på frihet, makt, inflytande, hälsa, utbildning och fysisk säkerhet.

Tabell 138. Nyckeltal mål 1 Ingen fattigdom.

	2021	2022	2023	2024	2025
Invånare, 0-19 år, med låg ekonomisk standard, andel (%)	17	16	16	16	
Invånare, 20-64 år, med låg ekonomisk standard, andel (%)	16	16	16	16	
Invånare, 65+ år, med låg ekonomisk standard, andel (%)	14	12	10	9	
Verkställda vräkningar/avhysningar som berör barn, antal barn/100 000 inv	7,6	5,4	9,4	6,5	14,0
Vuxna biståndsmottagare (18+ år) med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel av befolkningen Totalt	1,68	1,43	1,24	1,15	
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel av befolkningen Kvinnor	1,71	1,49	1,3	1,2	
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel av befolkningen Män	1,65	1,37	1,17	1,09	

Mål 2 Ingen hunger

Avskaffa hunger, uppnå tryggad livsmedelsförsörjning och förbättrad nutrition samt främja ett hållbart jordbruk. Det saknas för kommunen relevanta nyckeltal under målet.

Mål 3 Hälsa och välbefinnande

Säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar.

Tabell 139. Nyckeltal mål 3 Hälsa och välbefinnande.

	2021	2022	2023	2024	2025
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%) Totalt	76,0	75,1		74,3	
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%) Kvinnor	76,0	73,5		72,1	
Invånare med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%) Män	77,0	76,7		76,7	
Medellivslängd kvinnor, år	85,3	85,5	85,7	85,8	86,1
Medellivslängd män, år	82,1	82,2	82,5	82,6	83,0
Invånare 16-84 år med gott psykiskt välbefinnande, andel (%) Totalt	86	81,4		83,6	
Invånare 16-84 år med gott psykiskt välbefinnande, andel (%) Kvinnor	86	80,6		83,3	
Invånare 16-84 år med gott psykiskt välbefinnande, andel (%) Män	85	82,3		83,8	
Invånare 16-84 år som är fysiskt aktiva minst 150 min/vecka, andel (%) Totalt	73	70,9		75,8	
Invånare 16-84 år som är fysiskt aktiva minst 150 min/vecka, andel (%) Kvinnor	73	70,3		73,9	
Invånare 16-84 år som är fysiskt aktiva minst 150 min/vecka, andel (%) Män	72	71,7		77,7	
Elever i åk 8: Hur lätt eller svårt är det att få hjälp av elevhälsan till exempel skolsköterskan? Andel som svarat "Mycket lätt" eller "Ganska lätt", (%) Totalt			52,7	52,7	57,2
Elever i åk 8: Hur lätt eller svårt är det att få hjälp av elevhälsan till exempel skolsköterskan? Andel som svarat "Mycket lätt" eller "Ganska lätt", (%) Kvinnor			49,0	49,0	51,0

	2021	2022	2023	2024	2025
Elever i åk 8: Hur lätt eller svårt är det att få hjälp av elevhälsan till exempel skolsköterskan? Andel som svarat "Mycket lätt" eller "Ganska lätt", (%) Män			58,0	58,0	64,0
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år Totalt	27,2	29,6	31,2	33,1	
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år Kvinnor	23,7	25,3	26,2	28,0	
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år Män	30,5	33,7	36	38,2	
Sjukpenningtalet, 16-64 år, dagar/registrerad försäkrad Totalt	7,8	8,4	8,8	9,2	8,8
Sjukpenningtalet, 16-64 år, dagar/registrerad försäkrad Kvinnor	10,0	10,8	11,2	11,9	11,5
Sjukpenningtalet, 16-64 år, dagar/registrerad försäkrad Män	5,6	6,0	6,4	6,4	6,1
Fallskador bland personer 65+, 3-årsm, antal slutenvårdstillfällen /100 000 inv. Totalt	2786	2873	2784	2599	
Fallskador bland personer 65+, 3-årsm, antal slutenvårdstillfällen /100 000 inv. Kvinnor	3265	3270	3075	2834	
Fallskador bland personer 65+, 3-årsm, antal slutenvårdstillfällen /100 000 inv. Män	2214	2400	2437	2319	

Mål 4 God utbildning för alla

Säkerställa en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet och främja livslångt lärande för alla.

Tabell 140. Nyckeltal mål 4 God utbildning för alla.

	2021	2022	2023	2024	2025
Barn 1–5 år inskrivna i förskola, andel (%)	82,0	82,7	84,2	80,1	83,5
Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, hemkommun, andel (%) Totalt		77	76	77	77
Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, hemkommun, andel (%) Kvinnor		82	81	82	81
Elever i åk 3 som klarat alla delar av nationella proven för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, hemkommun, andel (%) Män		73	71	73	74
Elever i år 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%), Totalt	88,5	86,8	87,4	86,6	86,1

	2021	2022	2023	2024	2025
Elever i år 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%), Kvinnor	88,8	86,3	86,3	87,5	85,9
Elever i år 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%), Män	88,2	87,4	88,4	85,6	86,3
Elever i år 8: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%) Totalt			82,2	82,2	85,1
Elever i år 8: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%) Kvinnor			78,0	78,0	81,0
Elever i år 8: Känner du dig trygg i skolan? Andel som svarat "Helt och hållet" eller "Till stor del", (%) Män			88,0	88,0	91,0
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%), Totalt	74,0	75,8	74,8	74,4	77,8
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%), Kvinnor	77,3	79,9	77,1	76,2	79,7
Gymnasieelever med examen inom 4 år, hemkommun, andel (%), Män	70,8	72,3	72,7	72,7	75,9
Personer i kommunens aktivitetsansvar, andel (%) av inv 16-19 år	14,4	12,4	9,6	10,0	9,8
Invånare 25–64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%) Totalt	58,6	59,4	59,9	60,6	61,2
Invånare 25–64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%) Kvinnor	63,9	64,9	65,6	66,3	67,3
Invånare 25–64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%) Män	53,3	54,0	54,3	54,9	55,2

Mål 5 Jämställdhet

Uppnå jämställdhet och alla kvinnors och flickors egenmakt.

Tabell 141. Nyckeltal mål 5 Jämställdhet.

	2021	2022	2023	2024	2025
Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel (%), Totalt	70	72	74	73	74
Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel (%), Kvinnor	66	68	70	70	71
Heltidsarbetande månadsavlönade, kommun, andel (%), Män	79	81	81	81	80

	2021	2022	2023	2024	2025
Föräldrapenningdagar som tas ut av män, andel av antal dagar (%) Totalt	31,7	32,4	33,3	32,0	32,5
Tillfälliga föräldrapenningdagar (VAB) som tas ut av män, andel av antal dagar (%) Totalt	40,6	39,7	38,8	38,0	38,1
Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, andel (%) Totalt	83,0	82,8	83,2	83,5	
Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, 65+ år, andel (%)	76,0	77,5	78,7	78,8	

Mål 6 Rent vatten och sanitet

Säkerställa tillgången till och en hållbar förvaltning av vatten och sanitet för alla.

Tabell 142. Nyckeltal mål 6 Rent vatten och sanitet.

	2021	2022	2023	2024	2025
Sjöar med god ekologisk status, andel (%)	22,7	22,7			
Vattendrag med god ekologisk status, andel (%)	8,8	8,8			
Grundvattenförekomster med god kemisk och kvantitativ status, andel (%)	86,8	86,8			

Mål 7 Hållbar energi för alla

Säkerställa tillgång till ekonomiskt överkomlig, tillförlitlig, hållbar och modern energi för alla.

Tabell 143. Nyckeltal mål 7 Hållbar energi för alla.

	2021	2022	2023	2024	2025
Elavbrott, genomsnittlig avbrottstid per kund (SAIDI), minuter/kund	25	43	46	37	
Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området, MWh/inv.	19	17	18		

Mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt

Verka för varaktig, inkluderande och hållbar ekonomisk tillväxt, full och produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla.

Tabell 144. Nyckeltal mål 8 Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt.

	2021	2022	2023	2024	2025
Sysselsättningsgrad 20-64 år, andel (%) Totalt	76,5	77,2	77,3	76,5	
Sysselsättningsgrad 20-64 år, andel (%) Kvinnor	75,7	76,4	76,2	75,7	
Sysselsättningsgrad 20-64 år, andel (%) Män	77,3	78,1	78,3	77,3	
Invånare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%) Totalt	4,2	3,9	3,8	4,1	
Invånare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%) Kvinnor	3,1	2,9	2,9	3,0	
Invånare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%) Män	5,3	5,1	4,8	5,4	
Långtidsarbetslösa i befolkningen 25-65 år, andel (%) Totalt	4,1	3,5	3,2	3,1	3,3
Långtidsarbetslösa i befolkningen 25-65 år, andel (%) Kvinnor	3,8	3,5	3,2	3,1	3,2
Långtidsarbetslösa i befolkningen 25-65 år, andel (%) Män	4,4	3,5	3,2	3,2	3,4
Arbetsolyckor, antal/1000 sysselsatta Totalt	5	6	6		
Arbetsolyckor, antal/1000 sysselsatta Kvinnor	5	5	5		
Arbetsolyckor, antal/1000 sysselsatta Män	6	7	7		

Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur

Bygga motståndskraftig infrastruktur, verka för en inkluderande och hållbar industrialisering samt främja innovation.

Tabell 145. Nyckeltal mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur.

	2021	2022	2023	2024	2025
Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%)	94	96,1	97,5	98,9	
Företagsklimat Insikt - Totalt, Index, ny definition				76	75
Företagsklimat Insikt - Totalt, Index, gammal definition	73	75	75	76	
Befolkning i kollektivtrafknära läge, andel (%) Totalt	89,4	89,4	89,3		
Befolkning i kollektivtrafknära läge, andel (%) Kvinnor	89,9	90,0	89,9		
Befolkning i kollektivtrafknära läge, andel (%) Män	88,9	88,9	88,7		

Mål 10 Minskad ojämlikhet

Minska ojämlikheten inom och mellan länder.

Tabell 146. Nyckeltal mål 10 Minskad ojämlikhet.

	2021	2022	2023	2024	2025
Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, andel (%) Totalt	63,5	68,0	69,9	70,1	
Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, andel (%) Kvinnor	58,1	62,4	64,9	66,6	
Förvärvsarbetande skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år, andel (%) Män	67,9	72,7	74,1	73,2	
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, lägeskommun, andel (%) Totalt	78	78	75	78	83
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, lägeskommun, andel (%) Kvinnor	77	78	74	80	84
Brukarbedömning daglig verksamhet LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga, lägeskommun, andel (%) Män	80	80	77	76	82
Valdeltagande i det valdistrikt som hade lägst andel röstande i senaste kommunvalet, andel (%)	51,4	37,2	37,2	37,2	37,2

Mål 11 Hållbara städer och samhällen

Göra städer och bosättningar inkluderande, säkra, motståndskraftiga och hållbara.

Tabell 147. Nyckeltal mål 11 Hållbara städer och samhällen.

	2021	2022	2023	2024	2025
Nyttillkomna bostäder i kollektivtrafiknära läge, andel (%)	94,7	97,7	97,5		
Cykelväg i kommunen, total, meter/inv	1,9	2,0	2,1	2,1	2,1
Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%) Totalt	31	26		32	
Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%) Kvinnor	46	40		48	
Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%) Män	17	12		15	
Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%) Totalt	14,4	14,2	13,9	13,8	13,7
Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%) Kvinnor	13,6	13,5	13,2	13,2	13,0
Trångboddhet i flerbostadshus, enligt norm 2, andel (%) Män	15,2	14,9	14,5	14,6	14,4

Mål 12 Hållbar konsumtion och produktion

Säkerställa hållbara konsumtions- och produktionsmönster.

Tabell 148. Nyckeltal mål 12 Hållbar konsumtion och produktion.

	2021	2022	2023	2024	2025
Insamlat kommunalt avfall totalt, kg/invånare	373	354	328	334	
Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	43	44	44	38	
Ekologiska livsmedel i kommunens verksamhet, andel (%)	54	54	34		
Måltidssvinn, grundskola, gram/ätande		46		41	

Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna

Vidta omedelbara åtgärder för att bekämpa klimatförändringarna och dess konsekvenser.

Tabell 149. Nyckeltal mål 13 Bekämpa klimatförändringarna.

	2021	2022	2023	2024	2025
Fossiloberoende personbilar, andel av totalt antal bilar i det geografiska området (%)	16,7	19,7	22,6	24,8	27,3
Fossiloberoende fordon i kommunorganisationen, andel (%)	87,8	89,1	90,0	91,4	91,6
Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv.	483,4	485,5	491,7	499,0	

Mål 14 Hav och marina resurser

Bevara och nyttja haven och de marina resurserna på ett hållbart sätt för en hållbar utveckling. Nyckeltal för mål 14 saknas för Uppsala.

Mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald

Skydda, återställa och främja ett hållbart nyttjande av landbaserade ekosystem, hållbart bruka skogar, bekämpa ökenspridning, hejda och vrida tillbaka markförstöringen samt hejda förlusten av biologisk mångfald.

Tabell 150. Nyckeltal mål 15 Ekosystem och biologisk mångfald.

	2021	2022	2023	2024	2025
Skyddad natur totalt, andel (%)	3,8	3,9	4,0	4,0	
Skyddad natur inlandsvatten, andel (%)	3,3	3,6	3,6	3,6	
Ekologiskt brukad åkermark, andel (%)	21,9	21,6	19,3	17,0	
Betesmark, andel (%)	2,25	2,19	2,14	2,14	
Slätteräng, andel (%)	0,04	0,04	0,04	0,03	

Mål 16 Fred och inkluderande samhällen

Främja fredliga och inkluderande samhällen för hållbar utveckling, tillhandahålla tillgång till rättvisa för alla samt bygga upp effektiva, och inkluderande institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer.

Tabell 151. Nyckeltal mål 16 Fred och inkluderande samhällen.

	2021	2022	2023	2024	2025
Valdeltagande i senaste kommunalvalet, andel (%) Totalt	86	82	82	82	82
Valdeltagande i senaste kommunalvalet, andel (%) Kvinnor	88	84	84	84	84
Valdeltagande i senaste kommunalvalet, andel (%) Män	85	80	80	80	80
Anmälda våldsbrott, antal/100 000 inv. Totalt	871	806	777	879	899
Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%) Totalt	27	25,2		26,8	
Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%) Kvinnor	25	23,9		26,6	
Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%) Män	28	26,5		27,0	

Mål 17 Genomförande och globalt partnerskap

Stärka genomförandemedlen och återvitalisera det globala partnerskapet för hållbar utveckling. Nyckeltal för mål 17 saknas för Uppsala.

Ej relevanta nyckeltal

Det finns 20 nyckeltal som inte bedöms ingå i kommunens målsättning att vara bland de 25 procent bästa kommunerna i Sverige, alternativt uppvisa en trend som ligger i linje med eller över alla kommuners ovägda medel under den senaste fyraårsperioden avseende för kommunen relevanta indikatorer. Detta eftersom de inte bedöms vara relevanta för kommunen att jämföra sig med andra kommuner då det exempelvis saknas data för Uppsala, de inte

längre uppdateras, de inte går att rangordna kommunerna (ett lågt resultat behöver inte vara positivt men inte heller ett högt resultat) eller där kommunen har väldigt liten rådighet då ansvaret ligger främst på regionen eller staten. Dessa nyckeltal är:

Tabell 152. Agenda 2030 nyckeltal som inte är relevanta för kommunen.

	2021	2022	2023	2024	2025
Invånare med övervikt eller fetma, andel (%) Totalt*	45,4	44,7		44,1	
Äldre med BMI lägre än 22 inom alla enhetstyper, andel (%)	41,9	41,7	40,8	37,9	
Invånare 16-84 år som är stillasittande mer än 7 timmar per dag, andel (%) Totalt	56,0	59,3		61,5	
Antibiotikaförsäljning, recept/1000 inv. Totalt	195,8	211,3	232,8	232,3	219,1
Kursdeltagare i komvux som har avslutat med godkända betyg, i huvudmannens skolenheter, andel av de som avslutat eller avbrutit kurs under året (%) Totalt	65,6	60,6	67,0	62,6	
Anmälda misshandelsbrott mot kvinna, inomhus, bekant med offret, antal/ 100 000 inv	132,4	135,5	132,9	174,3	177,6
Kvinnor på ordförandeposter i kommunen, andel (%)	58,8	58,8	58,8	58,8	58,8
Nettoproduktion av el inom det geografiska området, MWh/inv					
Fjärrvärmeproduktion av förnybara energikällor inom det geografiska området, andel (%)	71,4	72,2	74,3	75,0	
Slutanvändning av energi totalt inom det geografiska området, MWh	4 528	4 151	4 320		
Bruttoregionalprodukt, kommun (BRP), 1000 kr/invånare	950	940	878		
Elbilsladdpunkter, totalt antal	562,0	642,6	658,3		
Befolkningsförändring i antal invånare under senaste femårsperioden, andel (%) Totalt			474	561	907
	10,7	10,1	9,0	7,5	6,8
Demografisk försörjningskvot Totalt	0,65	0,65	0,64	0,64	0,64
Utsläpp till luft av kväveoxider (NOx), totalt, kg	1 468 874	1 392 715	1 333 388		
Utsläpp till luft av PM2.5 (partiklar <2.5 mikrom), kg	128 718	121 686	118 111		
Utsläpp till luft av växthusgaser, ton CO2-ekv/inv.*	2,57	2,28	2,25		
Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO2-ekv*	610 416	551 824	550 818		

* Mätningen skiljer sig från indikatorn gällande växthusgaser under fokusmål Klimatet där lokala data för energiförbrukning samt långväga resande är inkluderat.

Bilaga 12 Uppföljningsplan 2027

Tabell 153. Uppföljningsplan 2027.

Uppföljning	Underlag	Kommunledningskontoret skickar ut information	Underlag lämnas in till kommunledningskontoret	Beslutsinstans
Verksamhetsplaner, affärsplaner, internkontrollplaner och budget				
Kommunstyrelsen, nämnder och helägda bolag	Verksamhets- och affärsplaner inklusive budget samt internkontrollplan.	Oktober 2026	Bolag januari 2027, nämnder och USAB februari 2027	Kommunstyrelsen vid avvikelse.
Månadsuppföljning				
Kommunstyrelsen och nämnder	Månads- och avvikelserapportering från fastställd budget.	Löpande	Månadsvis (februari, april, maj, juli, september, oktober, november)	Anmäls i kommunstyrelsen.
Helägda bolag	Månads- och avvikelserapportering från fastställd budget.	Löpande	Månadsvis (februari, mars, maj, juli, september, oktober, november)	Anmäls i USAB:s styrelse
Delårsuppföljning mars/april				
Kommunstyrelsen och nämnder	Ekonomiskt bokslut och helårsprognos per mars, uppdrag och klimatbudget enligt Mål och budget och tillkommande uppdrag från KF och KS.	Februari 2027	April 2027	Kommunstyrelsen i maj/juni, efterföljande kommunfullmäktige.
Helägda bolag	Helårsprognos dotterbolag och moderbolag per april, uppdrag och klimatbudget enligt Mål och budget samt tillkommande uppdrag från KF och KS.	Mars 2027	April/maj 2027	USAB:s styrelse i juni.
Delårsbokslut augusti				
Kommunstyrelsen och nämnder	Ekonomiskt bokslut, helårsprognos samt fokusmål, uppdrag, klimatbudget och indikatorer enligt Mål och budget, tillkommande uppdrag från KF och KS samt genomförande av program och planer.	Juni 2027	September 2027	Kommunstyrelsen i oktober, efterföljande kommunfullmäktige.

Uppföljning	Underlag	Kommunledningskontoret skickar ut information	Underlag lämnas in till kommunledningskontoret	Beslutsinstans
Helägda och delägda bolag	Delårsbokslut, helårsprognos, prognos över uppfyllelse av finansiella ägardirektiv, samt fokusmål, uppdrag, klimatbudget och indikatorer enligt Mål och budget, tillkommande uppdrag från KF och KS samt genomförande av program och planer.	Juni 2027	September 2027	USAB:s styrelse i oktober, anmäls i kommunfullmäktige.
Helårsbokslut				
Kommunstyrelsen och nämnder	Underlag till årsbokslut och årsredovisning. Uppföljning av fokusmål, uppdrag, klimatbudget och indikatorer enligt Mål och budget och tillkommande uppdrag från KF och KS. Nämndernas sammanställda analys. Uppföljning av internkontrollplan.	November 2026	Januari/februari 2027	Kommunstyrelsen i april 2027 och efterföljande kommunfullmäktige.
Hel- och delägda bolag	Uppföljning av verksamhet och förvaltningsberättelse, ägardirektiv, finansiella ägardirektiv samt fokusmål, uppdrag, klimatbudget och indikatorer enligt Mål och budget, tillkommande uppdrag från KF och KS samt hållbarhetsinformation enligt CSRD/ESRS och EU:s taxonomi. Uppföljning av internkontrollplan.	November 2026	Januari/februari 2027	USAB:s styrelse i mars, kommunstyrelsen i mars och kommunfullmäktige i april 2027.

Bilaga 13 Styrdokument beslutade av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen

Arbetsgivarpolicy för medarbetarskap, ledarskap samt arbetsmiljö och samverkan (KF 2012)

Arbetsgivarstadga (KF 2014)

Arbetsordning för Uppsala kommunfullmäktige (KF 2024)

Arkitekturpolicy (KF 2016)

Attestreglemente (KF 2016)

Avfallsplan – program och handlingsplan för ett cirkulärt Uppsala utan avfall (KF 2025)

Bolagsordningar (KF 2023)

Bostad för alla - program och handlingsplan för bostadsförsörjningen (KF 2025)

Bostads- och lokalförsörjningsplaner 2025–2027/2034 (2024)

Cykelpolicy och riktlinjer för arbete med cykeltrafik i Uppsala kommun (KF 2013)

Delegationsordning (respektive nämnd)

Energiprogram 2050 (KF 2018)

Finansiella riktlinjer för Uppsala kommunkoncern (KS 2025)

Finanspolicy (KF 2025)

Fördjupad översiktsplan för de sydöstra stadsdelarna (KF 2021)

Föreskrifter Arbetsmarknadsrådet (KS 2021)

Föreskrifter för arvodesberedningen (KS 2022)

Föreskrifter för avfallshantering (KF 2025)

Föreskrifter för Brottsförebyggande rådet (KS 2023)

Föreskrifter för Cykelrådet (KS 2021)

Föreskrifter för jämställdhetsrådet (KS 2021)

Föreskrifter för kommunala pensionärsrådet (KS 2022)

Föreskrifter för landsbygdsberedning (KS 2023)

Föreskrifter för LSS-rådet (KS 2021)

Föreskrifter för Näringslivsrådet (KS 2023)

Föreskrifter för Uppsala kommuns funktionsrättsråd (KS 2021)

Föreskrifter för Uppsala kommuns miljö- och klimatberedning (KS 2023)

Föreskrifter Upphandlingsrådet (KS 2021)

Försäkringspolicy med tillhörande riktlinjer (KF 2015)

Handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor (KF 2024)

Handlingsplan för Gottsundaområdet 2021–2030 (KS 2021)

Handlingsplan för trafikbuller 2024–2028 (KS 2024)

Handlingsplan för Gränby, Kvarngärdet och Löten 2024–2030 (KS 2024)

Handlingsplan mot välfärdsbrott (KS 2023)

Idrottspolitiskt program och handlingsplan (KF 2024 och KS 2024)

Kriterier för stadsdels- och bygderåd (KS 2024)

Kulturpolitiskt program och handlingsplan (KF 2020 och KS 2025)

Kvalitetspolicy (KF 2018)

Landsbygdsprogram och handlingsplan (KF 2025 och KS 2025)

Ledningsplan inför och vid allvarig störning (KF 2024)

Lokala föreskrifter för planeringsforum (KS 2024)

Lokala ordningsföreskrifter för torghandel i Uppsala kommun (KF 2025)

Lokala ordningsföreskrifter för Uppsala kommun (KF 2025)

Miljöprogram (KF 2026)

Näringslivsprogram och handlingsplan (KF 2024 och KS 2024)

Policy för digital transformation (KF 2020)

Policy för hållbar utveckling (KF 2017)

Policy för kommunikation (KF 2024)

Program för krisberedskap och civilt försvar 2024–2027 (KF 2023)

Program för mobilitet och trafik och handlingsplan (KF 2022 och KS 2022)

Policy för samverkan med aktörer i civilsamhället (KF 2025)

Program för trygghet, säkerhet och brottsförebyggande arbete (KF 2022)

Program mot våld i nära relationer, hedersrelaterat våld och förtryck samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål (KF 2022)

Program och handlingsplan för elitidrott (KF 2020 och KS 2021)

Program och handlingsplan för en äldrevänlig kommun (KF 2025 och KS 2025)

Program och handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning (KF 2016 och KS 2024)

Policy och riktlinjer för parkering i Uppsala kommun (KF 2014)

Policy och riktlinjer för representation och gåvor (KF 2019)

Policy och riktlinjer för upphandling och inköp (KF 2025)

Policy och riktlinjer mot mutor (KF 2014)

Reglemente för gemensam överförmyndarnämnd (KF 2017)

Reglemente för intern kontroll inom Uppsala kommun och dess helägda bolag (KF 2022)

Reglemente för kommunstyrelsen och nämnder (KF 2023)

Regler för ekonomiska ersättningar för förtroendevalda i Uppsala kommun mandatperioden 2023–2026 (KF 2022)

Revisionsreglemente för Uppsala kommun (KF 2019)

Riktlinjer för arbetet med cykeltrafik i Uppsala kommun (KS 2013)

Riktlinje för arkitektur och gestaltungsfrågor i Uppsala kommun (KS 2016)

Riktlinje för arkiv i Uppsala kommun (KF 2017)

Riktlinje för beräkning av 1 procent till offentlig konst (KS 2023)

Riktlinje för beredande och rådgivande organ (KS 2021)

Riktlinje för betesmark (KS 2020)

Riktlinje för bidrag till aktörer i civilsamhället och fria kulturlivet (KS 2025)

Riktlinje för bidrag till skadeförebyggande arbete med medel från Svenska Kommun Försäkring AB (KS 2024)

Riktlinje för bolagsstyrning inom Uppsala kommun (KF 2022)

Riktlinje för borgensåtagande (KF 2025)

Riktlinje för dialog med de som bor och verkar i Uppsala kommun (KS 2024)

Riktlinje för ekonomiskt stöd till lokala aktörer som tar ett övergripande ansvar för sin egen bygds utveckling (KS 2017)

Riktlinje för elhandel i Uppsala kommun (KS 2019)

Riktlinje för exploateringsavtal (KF 2018)

Riktlinje för flaggning i Uppsala kommun (KS 2023)

Riktlinje för fördelning av ansvaret för arbetsmiljöuppgifter i Uppsala Kommun (KS 2015)

Riktlinje för gatukostnad (KF 2021)

Riktlinjer god ekonomisk hushållning, resultatreserv, resultatutjämningsreserv (KS 2024)

Riktlinje för hantering av förorenade områden i Uppsala kommun (KS 2017)

Riktlinje för hållbar användning av lokaler och anläggningar (KS 2022)

Riktlinje för hälsofrämjande arbetsmiljö (KF 2015)

Riktlinje för informationssäkerhet, dataskydd och cybersäkerhet (KS 2024)

Riktlinje för idéburet partnerskap (KS 2016)

Riktlinje för kapitalförvaltning av Uppsala kommuns donationsstiftelser (KS 2025)

Riktlinje för koncerngemensam beredning och prioritering av investeringar (KS 2023)

Riktlinje för kontroll och uppföljning av privata utförare (KF 2023)

Riktlinje för kriskommunikation (2019)

Riktlinje för lönebildning (KS 2015)

Riktlinje för markanvisningar i Uppsala kommun (KS 2018)

Riktlinje för markanvändning inom Uppsala- och Vattholmaåsarnas tillränningsområde ur grundvattensynpunkt (KS 2018)

Riktlinje för naturhänsyn och ekologisk kompensation vid förändrad markanvändning (KS 2024)

Riktlinje för nämndernas och bolagens planering, uppföljning och internkontroll (KS 2023)

Riktlinje för nödvattenförsörjning (KS 2020)

Riktlinje för pendlarparkeringar (KS 2019)

Riktlinje för personalparkering för kommunkoncernens medarbetare (KS 2023)

Riktlinje för persontransporter i tjänst (KF 2018)

Riktlinje för planering för höjd beredskap (KS 2024)

Riktlinje för premiering och utdelning av priser i Uppsala kommun (KS 2016)

Riktlinje för pris till årets landsbygdsaktör (KS 2019)

Riktlinje för publicering av öppna data (2022)

Riktlinje för rekrytering av verkställande direktörer i Uppsala Stadshus dotterbolag (USAB 2019)

Riktlinje för representation och representationsbidrag från Kommunfullmäktiges presidium (KF 2009)

Riktlinje för riskhantering (KS 2021)

Riktlinje för samhällskommunikation (KS 2017)

Riktlinje för sponsring (KS 2012)

Riktlinje för styrdokument (KS 2025)

Riktlinje för stöd- och skyddsinsatser för förtroendevalda (KS 2024)

Riktlinje för synpunktshantering, felanmälan, avvikelser och servicemätning (KS 2017)

Riktlinje för tjänstledighet från heltidsarbete (KS 2022)

Riktlinje för Uppsala kommuns arkitekturpris (KS 2025)

Riktlinje för Uppsala kommuns donationsstiftelser (KS 2024)

Riktlinje för Uppsala kommuns jämställdhetspris (KS 2020)

Riktlinje för Uppsala kommuns kvalitetspriser (KS 2024)

Riktlinje för Uppsala kommuns omsorgspris (KS 2018)

Riktlinje för Uppsalas parker (KS 2013)

Riktlinje för Uppsalas stadsmiljö (KS 2013)

Riktlinje för Uppsalas träd (KS 2024)

Riktlinje för uppvaktning för utförd elitidrottsprestation (KS 2024)

Riktlinje för utemiljöns yta och kvalitet vid förskola och grundskola (KS 2020)

Riktlinje för VA-planering (KS 2021)

Samverkansöverenskommelse för minskad brottslighet 2024–2027 (KS 2023)

Uppsala kommuns regler för tjänstledighet för vård av barn (KS 2017)

Uppsalas innerstadsstrategi (KF 2016)

Handlingsplan för vattensprogram i Uppsala kommun (KS 2024)

Vattentjänstplan och handlingsplan 2024 (KF 2024)

Åtgärdsprogram för kvävedioxid, Uppsala kommuns handlingsplan för luftkvalitet (KF 2022)

Ågarpolicy för Uppsala kommun (KF 2022)

Översiktsplan (KF 2016)

Bilaga 14 Förkortningar för nämnder och bolagsstyrelser

Nämnder

AMN	Arbetsmarknadsnämnden
GSN	Gatu- och samhällsmiljönämnd
IFN	Idrotts- och fritidsnämnden
KS	Kommunstyrelsen
KTN	Kulturnämnden
MHN	Miljö- och hälsoskyddsnämnden
NGN	Namngivningsnämnden
OSN	Omsorgsnämnden
PBN	Plan- och byggnadsnämnden
RÄN	Räddningsnämnden
SCN	Socialnämnden
UBN	Utbildningsnämnden
VLN	Valnämnden
ÄLN	Äldrenämnden
ÖFN	Överförmyndarnämnden

Bolagsstyrelser

USAB	Uppsala stadshus AB
DUAB	Destination Uppsala AB
UHEM	Uppsalahem AB
UBAB	Uppsala bostadsförmedling AB
UKAF	Uppsala kommun arenor och fastigheter AB
SFAB	Uppsala kommun skol- och omsorgsfastigheter AB
UKK	Uppsala konsert och kongress AB
UPAB	Uppsala parkering och mobilitet AB
UST	Uppsala stadsteater AB
UVA	Uppsala vatten och avfall AB